

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Nix_Garth-Klice_od_Kralovstvi_2-Udesne_utery.pdb

PDB Name: Nix - KoK 2 - Udesne Utery
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 1.10.2007
Modification Date: 1.10.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Garth Nix
Údésné Úterý
Klíče od Království - Kniha druhá

This project has been assisted by the Australian
Government through the Australia Council,
its arts funding and advisory body.

Copyright © Garth Nix, 2003
Translation © Milan Žáček, 2006
Cover © Eva Bystrianská, 2006
Illustrations © Milan Fibiger, 2006

© TRITON, 2006

ISBN 80 7254 892 1
Nakladatelství Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.triton-books.cz

Poděkování
Anně a Thomasovi
a celé mé rodině a všem přátelům

Prolog

Z hlubin Dolu vyjížděla krvavě rudá, hroty osázená lokomotiva dštící vzteklé proudy páry. Párou prochvívala černá mračna kouře, uhelného kouře prostoupeného smrtícími částicemi Ničeho z odlehlých, hlubokých štol.

Důl se už více než deset tisíc let stále hlouběji zakusoval do samých základů Domu. Horníci Údésného Úterý v něm hledali využitelné zásoby Ničeho, z něhož bylo možné vyrobit všechno na světě. Kdyby však na jednom místě našli příliš velké množství suroviny nebo se prokopali do nekonečné propasti Ničeho, dříve, než by dokázali vzniklou díru upcat a šachtu zasypat, přivodili by sobě a mnohému dalšímu zkázu.

Hrozilo jim rovněž neustálé nebezpečí útoku ze strany Nicníků, oněch zvláštních tvorů zrozených z Ničeho. Někdy se Nicníci objevovali jako zástup nižších bytostí, někdy jako jediný příšerný netvor, jenž páchal strašlivé škody, dokud nebyl poražen, zapuzen nebo neutekl do Druhořadých říší.

I navzdory tomuto nebezpečí se Důl šířil stále hlouběji a šachty a tunely, jež mu předcházely, se rozprostíraly stále dál a dál. Vlak byl zaveden poměrně nedávno, před pouhými třemi sty lety, měřeno časem Domu. Cesta ze dna Dolu do Vzdálených oblastí trvala vlakem jen čtyři dny. Z Oblastí už mnoho nezbyvalo, neboť rozlehlá část původního panství Údésného Úterý v prostorách Domu už padla za oběť těžbě.

Vlakem jezdilo jen velice málo obyčejných Starousedlíků. Většina musela chodit pěšky a cesta po služební silnici ubíhající podél železnice jim zabrala přinejmenším čtyři měsíce. Vlak byl vyhrazen výlučně pro Úterý a jeho oblíbené služebníky. Lokomotiva a vagony byly ze všech stran opatřeny ostrými hřebíky, aby na ně nemohli stopaři, a průvodčí na každého, kdo se pokusil naskočit, stříleli z parních pistolí. Zásah přehřátou párou by si dobře rozmyslel i skoro nesmrtelný Starousedlík. Zotavování by si vyžádalo dlouhou dobu a bylo by mimořádně bolestivé.

Rychlejší než cestovat vlakem by bylo letět, ale Údésné Úterý nikdy nenosilo křídla a zakázalo je používat i všem ostatním. Křídla přitahovala Nic z celého prostoru Dolu. Někdy probouzela k životu létající Nicníky. Jindy jejich

máchání vyvolávalo bouře Ničeho, které muselo tišit přímo Úděsné Úterý.

Vlak sedmkrát zahvízdal a se skřípěním zastavil u nástupiště. Horní stanici vystavělo samo Úděsné Úterý; okopírovalo jedno impozantní nádraží z jakéhosi světa v Druhotných říších. Kdysi to byla nádherná budova se smělymi klenbami a světlým kamenným zdívkem. Avšak kámen začernil uhelný kouř z vlaku a řady kováren a továren Úděsného Úterý. Do každé zdi a klenby se také zažrala nečistota z Ničeho a kámen byl provrtán drobnými dírkami jako nějaká červotočem prolezlá dřevěná loď. Stanice se ještě nezbortila jen proto, že ji Úděsné Úterý neustále opravovalo mocí svého Klíče. Úděsné Úterý vlastnilo Druhý Klíč od Království, Klíč, který mělo před deseti tisíci lety předat Právoplatnému dědici, ale který si nakonec rozhodlo podržet v rozporu s Vůlí zanechanou Architektkou, jež stvořila Dům a Druhotné říše. Úděsné Úterý na Vůli pomyslelo jen zřídka. Vůle byla rozervána na sedm útržků a tyto útržky byly ukryty po celém obrovském vesmíru a v hlubinách času. Druhou klauzuli Vůle ukrylo samo Úterý a kdysi si bylo jisto, že se k ní nikdy nikdo nedostane.

Nyní se však dozvědělo, že první část Vůle uprchla. Našla si jistého Právoplatného dědice, jemuž se zcela nepochopitelně podařilo zvítězit nad panem Pondělím a převzít jeho moc.

To znamenalo, že další na řadě mělo být Úděsné Úterý. Když vystoupilo z vlaku, upřelo zlostný pohled na otevřený dopis, který drželo v plechové rukavici. Poslové, jež tento nevídaný vzkaz do Vzdálených oblastí přinesli, nyní čekali na jeho odpověď.

Úděsné Úterý si část listu ještě jednou přečetlo. Dědicem byl chlapec jménem Artur Penhaligon, chlapec původem ze světa, který v Druhotných říších patřil k těm nejzajímavějším. Ze světa zvaného Země, na němž se narodilo mnoho umělců a tvůrců, jejichž práci Úděsné Úterý kopírovalo. Říkali si lidé. Byli tím nejnadanějším výsledkem Architektčiny dávné setby, jedinými bytostmi, které se jí v Domě či mimo něj mohly vyrovnat kreativitou.

Úterý se ještě jednou zamračilo a dopis zmačkalo. Nebylo rádo, když mu někdo připomínal, že umí jen kopírovat. Pokud si mohlo dobře prohlédnout nějaký originální výtvar, dokázalo z Ničeho udělat jeho kopii. Již existující věci umělo dokonce zajímavými způsoby kombinovat. Samo o sobě však nebylo schopno nic vytvořit.

"Vaše lordstvo."

Pozdrav vyšel z úst vyššího z obou poslů. Byli to Starousedlíci, nijak se však nepodobali těm, kteří dleli ve Vzdálených oblastech. Byli o hlavu větší než ukoptění, Ničím podobaní služebníci Úděsného Úterý, kteří se houfně přihnali vyložit obrovské, bronzem obité sudy s Ničím, přivezené z hlubin. Tyto sudy s Ničím měly být použity k výrobě surovin, jako jsou bronz, ocel a stříbro, jež se měly v továrnách a slévárnách Úděsného Úterý postupně přeměnit v hotové výrobky. Část Ničeho chtělo použít přímo Úterý pro magickou výrobu vybraných produktů, které prodávalo do zbytku Domu. Jeho služebníci na sobě měli obvykle jen cáry hadrů a neuměle vyspravované kožené zástěry, byli shrbení, pomali a ušlápnuti. Poslové už nemohli vypadat odlišněji; hrdě se vypínali v lesklých černých fracích, které jim obepínaly sněhobílé košile, a u krků se jim skvěly vázanky ponuře rudého odstínu, jen o něco světlejšího, než byly jejich hedvábné vesty. Elegantní a lesklé cylindry odrážely a zesilovaly bledé světlo plynových lamp lemujících nástupiště, takže jim nebylo snadné pohlédnout do tváří.

Úděsné Úterý si odfrklo. S potěšením kvitovalo, že je pořád vyšší než poslové, byť ti dosahovali výšky přes dva metry a deset centimetrů. Jeho služebníci sice byli vinou neustálého vystavení Ničemu zpravidla zkroucení a zakrslí, ono samo však takové nebylo. Bylo štíhlé jako někdo, kdo vydrží celý den běhat nebo přeplave širokou řeku. Opovrhovalo okázalým šatstvem a dávalo přednost koženým kalhotám a jednoduchým koženým vestám, jež obnažovaly pletence svalů na jeho pažích. Ruce mělo skryté v rukavicích z poddajného stříbřitého plechu se zlatými pásy. Tyto rukavice nosilo při práci i po ní a nikdy si je nestahovalo.

"Dopis jsem si přečetlo," zahudralo Úděsné Úterý. "Je mi úplně jedno, kdo vládne Nižšímu Domu nebo jakémukoli jinému. Mně patří Vzdálené oblasti a tak tomu bude i nadále."

"Vůle..."

"O svůj díl jsem se postaralo, mnohem líp než líné Pondělí," přerušilo posla Úděsné Úterý. "V tomto ohledu se ničeho neobávám."

"Pisatel tohoto dopisu si něco takového nemyslí."

"Ne?" Úterý se opět zachmuřilo a nad nosem se mu setkaly jizvy; kdysi mívalo obočí. "Víte něco, co mně není známo?"

"Vím o způsobu, jak můžete zaútočit na Nižší Dům a toho... Artura Penhaligona... víme o mezeře v Dohodě."

"V naší Dohodě?" zavrčelo Úterý. "Předpokládám, že mi nechcete navrhnout něco, co by Středě nebo té bláznivé Pátkové umožnilo proniknout do mého hájemství?"

"Ne, to v žádném případě. Jde o mezeru, kterou můžete využít pouze vy. Dohoda vylučuje jakékoli kolize mezi Správcí či jejich majetky. Co kdybyste však mohlo právoplatně uplatnit nárok na Nižší Dům a První Klíč? Pak by byly vašim majetkem, nikoli majetkem někoho jiného."

Úděsné Úterý pochopilo, co mu posel sděluje. Kdyby našlo způsob, jak říct, že mu tento Artur něco dluží, potom by mohlo přijmout První Klíč jako platbu. Na celé věci byla pouze jediná potíž, s níž se Úterý poslovi okamžitě světilo: vůči Arturovi si nemělo co nárokovat.

"Bývalý pan Pondělí vám dlužil za víc než veletucet kovových komisařů, není liž pravda?" odpověděl posel otázkou.

"To ano, a za spoustu dalších věcí, vybraných i obyčejných," přitakalo Úděsné Úterý. Potom se mu zkřivila tvář, když dodalo: "Za nic nezaplatil, ani v měně Domu, ani Starousedlíky, kteří by pracovali v mém Dolu."

"Určitě víte, že pokud vám nebyly uhrazeny oprávněné pohledávky, můžete uplatňovat nárok na dlužníkův majetek. Pokud jste vyhlásilo exekuci na majetek bývalého pana Pondělí a Soud Dnů rozhodl, aby Vláda a Klíč byly předány vám, potom..."

Úděsnému Úterý bylo jasné, kam posel míří. Pokud by požádal o platbu od pana Pondělí dříve, než by Artur nastoupil na jeho místo, potom by Artur dluh pana Pondělí zdědil.

"Já jsem ale exekuci nevyhlásilo," poznamenalo Úděsné Úterý. "A Soud by v dobré víře nemohl..."

Vyšší Starousedlík se pousmál a vytáhl zpod vesty dlouhý svitek pergamentu. Ten se na světle ještě protáhl, až se rozvinul do podoby role velké jako menší koberec. Pergamen byl pokryt žhnoucím zlatým písmem a z dolní části mu viselo několik velkých zlatých kulatých pečeti připevněných duhovým voskem, který každých několik vteřin měnil barvu.

"Soud se naštěstí dokázal sejít na zvláštním zasedání, které jeho konání určilo na okamžik před sesazením pana Pondělí, a já vám mohu s potěšením oznámit, že jste svoji kauzu vyhráli. Svůj dluh můžete vymáhat v Nižším Domě od následovníků pana Pondělí a kromě toho vám bylo uděleno svolení vymáhat tento dluh i v Druhořadých říších."

"Odvolají se," zamručelo Úděsné Úterý, ale natáhlo ruku a pergamen převzalo.

"Už tak učinili," opáčil posel. Vyňal ze stříbrného pouzdra doutník a připálil si protáhlým modrým plamenem, který mu vyskočil z ukazováku. Zhluboka potáhl a vyfoukl dlouhý pramen stříbrného kouře, který se propletl s pásy tmavého a ošklivého dýmu nad jejich hlavami. "Přesněji řečeno tak učinila Místodržící. Bytost, jež byla původně známá jako První část Vůle a jež si nyní říká dáma První. Pochybujeme, že by měl Artur Penhaligon vůbec tušení, co se tady děje."

"Tyhle právní kličky příliš v lásce nemám," zavrčelo Úděsné Úterý. Rukou skrytou v plechové rukavici si promnul bradu a jakoby pro sebe dodalo: "To, co se jednou stalo s Nižším Domem, se může opakovat i se mnou a s mým panstvím. Kromě toho na této listině vidím pečeti pouze tři Následujících dnů..."

"Stačí, abyste k nim připojilo svou pečeť, a budou čtyři z celkových sedmi. Tedy většina, a Nižší Dům bude váš."

Úděsné Úterý upřelo na vysokého posla oči. "Kdyby se mi podařilo převzít... chci říct získat zpátky to, co je mi dluženo, samozřejmě bych získalo i První Klíč, je to tak?"

"Bezesporu. Ten a spolu s ním všechno, k čemu byste mohlo přijít v Druhořadých říších."

Tváří Úděsného Úterý se mihl záblesk úsměvu. Mohlo by zdědit První Klíč a všechno, co patří tomu Arturovi. "A nedojde k žádné kolizi?" zeptalo se. "Ať v Druhořadých říších udělám cokoli?"

"Pokud jde o náš... úřad, máte dovoleno odebrat se do toho světa, na onu Zemi, a udělat vše potřebné, abyste svůj dluh dostalo zpátky," pravil posel. "Bylo by vhodné vystříhat se jakéhokoli... jak bychom to tak řekli... okázalého drancování či ničení, ale domnívám se, že jinak vám nebude hrozit žádné pronásledování."

Úděsné Úterý pohlédlo na pergamen. Bylo zřejmé, že je na vážkách, oči mu žhnuly zvláštním odstínem žluti, skoro jako by se v nich odráželo zlato. Nakonec na pergamen přitisklo palec rukavice. Zablesklo ostré žluté světlo a objevila se čtvrtá pečeť. Cinkla o ostatní a její duhová stuha zalila pergamen vlnou světla.

Oba poslové potichu zatleskali. Zástup sloužících přitom přestal vykládat náklad z vlaku a k práci ho musely opět přinutit až rány Předáků. Úděsné Úterý si zastrčilo pergamen do levé rukavice. Listina se zmenšila až na velikost poštovní známky a snadno se mu uvelebila pod zápěstím.

"Jsme pověřeni zmínit se ještě o jedné věci," pravil první posel. Najednou působil veseleji a méně rezervovaně.

"O takové trivialitě," podotkl druhý posel s úsměvem. Dosud nepromluvil a při jeho nečekaném projevu několik sloužících povyskočilo, byť hovořil vlídně a přívětivě. "Je pravda, že vaši horníci v současné době uzavírají šachtu, kterou jste se prokopali do Ničeho?"

"O to už jsme se postarali," vyštěklo Úterý. "Nic se do mého Dolu ani do Vzdálených oblastí nedostane! Nemohu hovořit za ostatní části Domu, ale tady máme Nic pevně pod kontrolou. Ničemu rozumím jako nikdo jiný!"

Poslové na sebe rychle pohlédli. V očích skrytých ve stínech vržených okraji jejich zářivých cylindrů se jim mihl slabounký náznak opovržení, který zmizel tak rychle, že si ho Úděsné Úterý ani nevšimlo.

"Vaše obratnost při zacházení s Ničím je všeobecně známá," řekl první posel. "Jen bychom chtěli tímto uzavřeným průchodem do Ničeho něco protlačit."

"Takovou maličkost," podotkl druhý posel. Vytáhl malý plátěný čtvereček. Na první pohled byl čistý a bílý, ale při velmi bedlivém zkoumání pomocí lupy by na něm bylo patrných několik řádek textu složeného z titěrných matně stříbrných písmenek, která nebyla vyšší než jediná nitka.

"Rozptýlí se, bude zničen," řeklo Úterý s nechápavým výrazem ve tváři. "Proč byste to dělali?"

"Je to rozmar toho, komu sloužíme."

"Nápad. Pokus. Preventi..."

"To by stačilo! Co je ten kus plátna zač?"

"Je to kapsa," odpověděl první posel. "Nebo to kapsa kdysi byla. Na košili."

"Byla předčasně servána z uniformy. Odstřižena ze školní blůzy..."

"Co to říkáte?! Samé hádanky a nesmysly!" zvolalo Úděsné Úterý. Rychle po plátěnku sáhlo a zasunulo si ho do pravé rukavice. "Vyhovím vám, už jen proto, abyste přestali s tím blábolním. A už se s tou svou veselostí vraťte, odkud jste přišli!"

Oba poslové se zlehka uklonili a otočili se na patách. Zástup služebníků Úděsného Úterý se rozestoupil a poslové vykročili směrem k řadám výtahů v zadní části stanice. Tyto výtahy, jak už bylo zvykem, střežili Předáci, ti nejspolehlivější služebníci Úděsného Úterý. Na černých pláštích ze silné kůže měli náprsní krunýře z matného bronzu, tváře jim zakrývaly přílby s dlouhými náhubky, v rukou třímali parní pistole a meče se širokými čepelemi zvané falchiony a každému, kdo na ně pohlédl, obvykle naháněli hrůzu. Před oběma posly však Předáci poodstoupili a sklopili hlavy.

Úděsné Úterý sledovalo, jak oba Starousedlíci nastupují do výtahu. Dveře se se zaduněním zavřely, potom do vzduchu vystřelil paprsek jasného světla, který se snadno prohnal kouřem a rozpadající se střechou stanice, aby poté zmizel ve

stropě Vzdálených oblastí, ve výšce více než osmi set metrů.

"Vydáme se tam okamžitě, vaše lordstvo?" zeptal se malý širokoplecí Starousedlík s dlouhými vousy, jehož kožená zástěra byla o poznání jemnější a čistší, než tomu bylo u ostatních služebníků. Měl připravený velký, v kůži vázaný zápisník a v ruce držel brk. Další podsaditý a urostlý služebník držel na dlani otevřený kalamář. Měli takřka totožné tváře se zploštělým, jakoby rozbitým nosem, který odděloval hluboko zasazené oči: jedno modré, druhé zelené.

Podobné základní rysy vykazovalo dalších pět Starousedlíků, ačkoli na stanici byli vidět jen tři.

Byli zvaní Úterní grotesci a byli sedmi nejvyššími vykonavateli vůle Úděsného Úterý, které je vytvořilo spojením tří Starousedlíků, jež mu kdysi sloužili jako Jitro, Poledne a Soumrak, do jedné bytosti, následně přetavené do sedmi částí.

"Musím se vrátit k práci," řekl Úděsný Úterý. "Jihozápadní Minus Trináctkou k nám pořád proniká příliš mnoho Ničeho a pouze já mohu zarazit jeho další šíření. Ale někdo se musí vydat za Arturem Penhaligonem a přimět ho, aby na mě svým podpisem převedl Vládu a První Klíč. Ty to nebudeš, Jane. Tebe potřebuju mít po ruce. Tan je pořád dole. Takže to budeš ty, Tethero."

Služebník s kalamářem na dlani přikývl.

"Vezmi si s sebou Metheru. Dva byste na to měli stačit. Pracujte na základě směrnic, které jsme v tom světě už použili v jejich roce 1929. Volejte mě, jen když to bude nevyhnutelné, jinak vám náklady strhnu z platu. Nebo pošlete telegram, ten vyjde levněji."

Tethera ještě jednou přikývl.

"A pokud se vám naskytne příležitost nenápadně rozšířit mou sbírku," dodalo Úděsné Úterý s pomalým úsměvem, "využijte ji."

"A co ten cár látky, ta kapsa?" zeptal se Jan. "Uděláte, o co vás požádali ti poslové? Smrdí kouzly horních pater."

Úděsné Úterý si kouslo do kloubu plechové rukavice, potom zvolna přikývlo.

"Udělám. Není to nic významného. Jen nějaký Kříšič. Kocigr nebo Pojídač duší."

"Zakázány zákony i zvyklostní," připomněl Jan.

"Ale!" odfrklo si Úděsné Úterý. "Já to nevyrobilo a navíc jsou mi staré zákony ukradené. Řečením ztrácíme drahocenný čas na práci. Přiložte pod kotle!"

Poslední tři slova vykřiklo směrem k vlaku. Předáci mu křikem odpověděli a začali plácet služebníky plochými stranami falchionů, aby je přiměli k okamžitému vyložení posledních sudů s Ničím. Další služebníci se vsunuli mezi hroty na lokomotivě, aby odpojili přívod vody, zatímco dvě desítky těch nejspínavějších a nejznetvořenějších Starousedlíků začaly k tendru lokomotivy honem tlačit posledních několik koleček naložených pytlí s uhlím.

Úděsné Úterý se s Janem v patách vrátilo k prvnímu vagonu. Tethera se vydal opačným směrem, k hlavnímu vchodu do stanice. Ten tvořila nejen obrovská brána vedoucí do dílen a továren zbytku Vzdálených oblastí, ale pro ty, kdo znali zaklínadlo, také portál, jenž mohl být na krátkou dobu přeměněn ve Vstupní Dveře Domu, jimiž se dalo projít do Druhořadých říší.

Mezi něž patřil i svět Artura Penhaligona.

Kapitola první

Artur pelášil do svého pokoje, odkud se stále silněji ozývalo neustávající drnění staromódního telefonu. Zbytek jeho rodiny ho nemohl slyšet, i kdyby vyzváněl na celé kolo, to však Artura ani v nejmenším neuklidnilo. Nemohl uvěřit, že mu Vůle volá už teď. Neuplynulo ještě ani osm hodin od chvíle, kdy porazil pana Pondělí, převzal Vládu nad Nižším Domem a nabyl moci Prvního Klíče, a pak je stejně rychle předal (včetně Klíče) Vůli. Vůle mu na oplátku slíbila, že bude svědomitě vykonávat funkci jeho Místodržící a nechá ho přinejmenším pět nebo šest let na pokoji. Ne jen několik hodin!

Navíc teprve před patnácti minutami vypustil Nočního zametače, lék na Spavou epidemii, která jinak mohla zabít tisíce, pokud ne miliony lidí. Podařilo se mu zachránit svůj svět, ale copak ho nenechají ani chvíli na pokoji, aby si dopřál plně zasloužený spánek?

Zjevně ne. Artur vztekle vtrhl do pokoje, popadl červenou sametovou krabici, kterou mu předala Vůle, a serval z ní víko. Uvnitř byl starodávný telefon toho typu, který měl ještě samostatné naslouchátko. Na první pohled bylo vidět, že není s ničím spojený, ale Artur věděl, že to nehraje roli. Telefon uchopil, zvedl naslouchátko a zapslouchal se.

"To jsi ty, Arture?"

Chraplavý, hluboký hlas poznal okamžitě. Slyšel žabí skřehot, který si Vůle ponechala i poté, co se proměnila v ženu. Nebo na něco, co se ženě podobalo.

"Ano! Jasně že jsem to já. Co chceš?"

"Mám bohužel špatné zprávy. Za těch šest měsíců, co tu nejsi..."

"Šest měsíců?!" K Arturově vzteku se přidal úžas. "Vždyť jsem zpátky doma jenom pár hodin! Je pár minut po půlnoci v úterý ráno!"

"V Domě čas plyne, jak má, jinde se různě klikatí," zahřímala Vůle jasným a pronikavým hlasem, skoro jako by s ním byla v pokoji. "Jak už jsem řekla, přináším špatné zprávy. Úděsné Úterý našlo mezeru v Dohodě, která zakazuje kolize mezi jednotlivými Správcí. S pomocí více než jednoho Následujícího dne začalo uplatňovat právo na Nižší Dům a První Klíč, které si nárokuje jako platbu za nejrůznější věci, co v průběhu uplynulých tisícovek let dodalo panu Pondělí."

"Cože?" žasl Artur. "Jaké věci?"

"No, třeba kovové komisaře, náhradní díly do výtahů, čajové konvice, tiskařské lisy, na co si vzpomeneš," odpověděla Vůle. "Za normálních okolností by platbu vyžadovalo až při nejbližším tisíciletém vyúčtování, k němuž má dojít za nějakých tři sta let. Ale Úděsné Úterý má právo vyžadovat platbu dříve, jelikož pan Pondělí uhrazoval své dluhy

vždycky se zpožděním."

"A proč se mu teda nezaplátí?" ptal se Artur. "Myslím jako tím... tím, co obvykle používáte místo peněz. Aby už nemohlo nic požadovat."

"Za normálních okolností by se platba uskutečnila v měně Domu, která se rozděluje na sedm platidel, z nichž má každé sedm hodnot. Například platidlem Nižšího Domu je zlatý rondel skládající se z tří set šedesáti stříbrných pencí, mezi nimiž ještě ještě..."

"Všechny druhy mincí zas znát nepotřebuji!!" přerušil ji Artur. "Proč Úděsné Úterý nevyplatíte těmi zlatými rondely nebo co to vlastně máte?"

"Žádné nemáme," opáčila Vůle. "Nebo jen velice málo. V účetnictví vládne strašný zmatek. Jak se zdá, pan Pondělí nikdy nepodepsal žádnou z faktur, na jejichž základě se měly inkasovat platby z jiných částí Domu za služby poskytované Nižším Domem. Jiná panství tedy neplatila."

Artur na chvíli zavřel oči. Nemohl uvěřit, že mu Vůle líčí účetní problém v samém středu vesmíru, v Domě, na němž závisí další existence všeho živého.

"Ustanovil jsem tě svou Místodržící," začal Artur. "Vypořádej se s tím ty. Mě nech na pokoji, jak jsi mi to slíbila. Celých příštích šest let!"

"Já se s tím vypořádávám," namítala Vůle nedůtklivě. "Podala jsem odvolání, požádala o půjčky a tak dál. Ale celou záležitost mohu jen oddalovat a naše šance na zákonné vítězství jsou bídné. Volám ti, abych tě varovala, že Úděsné Úterý také získalo povolení vymáhat splacení dluhu od tebe osobně. I tvé rodiny. Dokonce celé tvé země. Možná celého tvého světa."

"Cože?" Artur nevěřil svým uším. Proč mu nemohou dát všichni pokoji?

"Názory, vůči komu přesně by se měl nárok vznést, se sice různí, ale dlužná částka je zcela konkrétní. Spolu s úroky z úroků za dobu 722 let to není malá suma. Činí asi třináct milionů zlatých rondelů, přičemž jeden rondel představuje jednu drubuškou jednotku hmotnosti ryzího zlata, nebo ty bys možná řekl unci, což činí 812 500 liber anglosaské soustavy vah nebo zhruba 29 000 čtvrtin, což je zase přibližně 363 tun..."

"Kolik by to bylo v librách?" zeptal se Artur omráčeně. Skoro čtyři sta tun zlata?!

"To jsou tvoje peníze? To já nevím. Ale Úděsné Úterý by žádné platidlo z Druhotných říší nepřijalo. Bude chtít zlato nebo možná mistrovská umělecká díla, která by mohlo okopírovat a rozprodávat po Domě. Máš u sebe nějaká taková mistrovská díla?"

"Samozřejmě že nemám!" vykřikl Artur. Ještě nedávno už se cítil mnohem lépe a dokonce začal věřit, že už třeba nikdy nedostane astmatický záchvat. Ale teď cítil dobře známé svírání, zadrhávání při nádechu. I když jen na jedné straně. Klid, říkal si. Musím zůstat v klidu.

"Co můžu udělat?" zeptal se a dával si pozor, aby mluvil pomalu a ne moc nahlas. "Existuje způsob, jak by se dalo Úděsné Úterý zastavit?"

"Jeden způsob existuje..." přemítala Vůle. "Ale to by ses musel vrátit zpátky do Domu. Tady bys pak musel..."

Vůle přerušilo hlasité zapípání, po němž se ozval nový hlas doprovázený praskavým bzučením.

"Hovoří operátorka. Pokračovat v hovoru budete moci po vložení dvou rondelů a šesti půlkorun."

Artur uslyšel, jak jí Vůle něco odpovídá, ale její hlas nebyl srozumitelný.

"Já dva rondely nemám! Připíšte to na náš účet."

"Váš úvěr byl zrušen nařízením Soudu Dnů. Vložte prosím dva rondely a šest půlkorun. Deset... devět... osm... sedm... šest..."

"Arture!" zavolala Vůle jakoby z velké dálky. "Přijď do Domu!"

"Dva... jedna... Hovor byl ukončen. Děkuje vám."

Artur pořád držel naslouchátko, ale to zmlklo. Utichl i bzukot v pozadí. Slyšel jen sípot vlastního dechu deroucího se mu dovnitř a ven z plic. Nebo spíš zápasícího v jeho pravé plicí. Levá strana mu připadala zdravá, což bylo zvláštní, protože právě levou plicí mu propíchl Hodinový Klíč při boji na život a na smrt s panem Pondělím.

Tři sta šedesát tři tuny zlata.

Artur si při představě takového množství lehl. Jak se ho Úděsné Úterý pokusí přimět, aby mu zaplatil? Pošle za ním zase Uchvatitele nebo nějaké jiné bytosti z Ničeho? Jestli ano, přinesou s sebou novou epidemii?

Byl tak unavený, že ho nenapadaly žádné odpovědi. Pouze otázky. A ty se mu pořád dokola honily hlavou.

Musím vstát a něco udělat, přemýšlel. Měl bych se podívat do Úplného atlasu Domu nebo si sepsat nějaký plán akce.

Už je úterý, takže nemůžu marnit čas. Úděsné Úterý v mém světě bude moct něco podniknout jen v úterý, takže to marnit čas nebude... nesmím marnit čas... nesmím marnit...

S úlekem se probudil. Oknem se do pokoje draly sluneční paprsky. Chvilku nedokázal pochopit, co se stalo nebo kde že to vlastně je. Potom se mlha spánku začala rozplývat. Usnul jak pářez a teď bylo po desáté hodině.

V úterý dopoledne.

Vyskočil z postele. Po včerejším požáru a epidemii bylo vyloučeno, že by musel jít do školy. Ale to mu starosti nedělalo. Zatímco spal, Úděsné Úterý se už mohlo do něčeho pustit. Musel zjistit, co se děje.

Když sešel do přízemí, zjistil, že všichni jsou buď venku, nebo ještě spí. Ze studia se linula slabounká ozvěna hudby, což znamenalo, že jeho adoptivní táta Bob improvizuje při otevřených dveřích. Artur se podíval na obrazovku na ledničku a uviděl, že máma je pořád ještě v nemocniční laboratoři. Jeho bratr Eric za domem trénoval házení na koš a nechtěl být nikým rušen. Od Michaeli na lednici žádný vzkaz nebyl, takže si domyslel, že jeho sestra ještě spí.

Zapnul si televizi a našel zpravodajský kanál. Pořád se na něm hovořilo o "záračné" záchraně před Spavou epidemií, o tom, jak byla přes noc stanovena genetická struktura viru, a o tom, jak se spousta nakažených probrala z komatu, aniž upadla do finálního, smrtelného stadia. Zmínku si zasloužil i požár ve škole. Podle všeho šlo o velice podivný oheň,

který sice zničil všechny knihy v knihovně - a dokonce svým žářem roztavil plechové regály -, ale budova sama neutrpěla takřka žádné škody a oheň se nakonec sám spontánně uhasil. Zhruba v té době, kdy jsem vstoupil do Domu, pomyslel si Artur.

Ve městě pořád platila karanténa, ale v jejím rámci se lidé mohli za světla volně pohybovat, pokud měli nějaké "naléhavé záležitosti, jež nesnesou odkladu". Policie a Federální úřad pro potírání biologických rizik zřídily několik kontrolních stanovišť, která testovala všechny lidi, jež jimi procházeli. Artur nepřestával slyšet monotónní svištění karanténních helikoptér uzavírajících město z výšky.

Nedošlo k žádným novým událostem, či alespoň takovým, na nichž by byl patrný vliv Úděsného Úterý. Televizi vypnul a vyhlédl ven. Všechno vypadalo normálně. Jediní lidé venku byli vidět přes ulici, jak před protějším domem zarážejí ceduli s nápisem PRODÁNO.

Artur si pomyslel, že je to trochu divné; hned dopoledne po tom, co byl v celém městě vyhlášen stav biologického ohrožení.

Podíval se ještě jednou. U chodníku stál drahý, nablýskaný nový automobil toho druhu, v němž jezdí realitní makléři. Na pozemku stáli dva muži v tmavých oblecích a drželi docela obyčejnou ceduli. Když se však Artur zadíval pozorněji, oči se mu zalily slzami a přestal vidět ostře. Oči si promnul a ještě jednou se podíval: oba muži už byli mnohem menší, rozložitější a deformovanější než před chvílí. Jeden dokonce vypadal, jako by měl hrb, a ruce oběma dosahovaly až skoro ke kolenům.

Artur je nespouštěl z očí. Oba byli trochu rozmazaní, ale když na ně zaostřil, spatřil, jak jim postupně mizí obleky. Jejich oblečení bylo jen iluzí; ve skutečnosti na sobě měli staromódní kabáty s obrovskými manžetami, zvláštní krátké kalhoty, dřeváky a kožené zástěry.

Artur ucítil, jak mu celým tělem proběhla vlna chladu. To žádní realitní makléři nejsou. Nejsou to ani lidé. Musí to být Starousedlíci z Domu nebo možná bytosti vyvolané z Ničeho.

Agenti Úděsného Úterý.

To, co se mělo stát, už započalo.

Artur vyrazil zpátky nahoru a každým skokem bral hned tři schody. Než se dostal do svého pokoje, sípal a svíral si bok. Ani tam se však nezastavil. Popadl Úplný atlas Domu a pokračoval na balkon na střeše.

Oba... ať byli kdovíco... už ceduli zatloukli, z auta vytáhli další a tu zatloukali právě teď. Artur neviděl, co na ní stojí, dokud kousek nepoodstoupil. Když si přečetl tučná třiceticentimetrová písmena, chvíli mu trvalo, než pochopil, co mu vlastně sdělují.

PŘIPRAVENO K DEMOLICI. MŮŽETE SE TĚŠIT NA NOVÉ OBCHODNÍ CENTRUM ZELENÁ LOUKA.

Obchodní centrum! Přmo pres ulici!

Artur si položil Atlas na klín a upřel oči na oba realitní makléře. Aniž se na ně přestal dívat, položil ruce na knihu a přinutil ji, aby se otevřela. Předtím k tomu potřeboval Klíč, ale Vůle ho ujistila, že alespoň k některým stránkám bude mít přístup i bez něho.

Co jsou zač ti lidé? Jsou to služebníci Úděsného Úterý? Nad čím má Úděsné Úterý v Domě dohled? Hlavou se mu začaly honit myšlenky, ačkoli se snažil soustředit pouze na oba "realitní makléře".

Cítil, jak se mu kniha pod rukama rozechvěla a potom se znenadání prudce otevřela. Málem sletěl na zem. Vždycky ho vyděsila, i když už očekával, že se rychle trojnásobně zvětší.

Otevřela se na prázdné stránce, ale i to už očekával. Objevila se malá kaňka, která se záhy roztáhla do dlouhé šmouhy. Jakási neviditelná ruka spěšně vykreslila portrét obou makléřů. Avšak bez jejich iluzorních tmavých obleků. Atlas je ukázal tak, jak se Arturovi zjevili, když si promnul oči - ve velkých kožených zástěrách, které jim sahaly od krku až ke kotníkům. Jenže na ilustraci měli oba velká kladiva a rozdělené plnovousy. Jakmile se obrázek dokončil, do psaní se pustilo neviditelné pero. Jako předtím začalo psát nějakou podivnou abecedou a jazykem, ale ten se před Arturovými očima záhy proměnil v jeho mateřštinu, byť písmo zůstávalo pořád velmi staromódní.

Okamžitě po rozlomení Vůle se Úděsné Úterý pustilo do aktivit, jež napáchaly obrovské škody ve Vzdálených oblastech Domu, které byly jemu přiděleným panstvím. V rozlehlé místnosti původně známé jako Velká jeskyně se nacházelo hluboké zřídlo, které na povrch pravidelně a řízeně vysílalo výrony Ničeho. Úterý využívalo tohoto šikovného zdroje Ničeho k přípravě surovin pro méně zdatné řemeslníky a k odlévání a vlastní výrobě celé škály nejrůznějších věcí, jimiž kopírovalo artefakty stvořené Architektkou nebo díla nižších bytostí z Druhořadých říší. Ale čím více Úterý tyto věci vyrábělo, tím větší množství jich chtělo produkovat, aby mohlo své výrobky prodávat dalším Dnům i obyčejným Starousedlíkům.

Jelikož ho omezovalo množství Ničeho vycházející na povrch zřídla, rozhodlo se prorazit štolu, aby mohlo těžit přímo ze zdroje zásobujícího zřídlo. Tato jediná štola se rozvětvila na mnoho tunelů, jam a výkopů, až se takřka celé Vzdálené oblasti staly jedním obrovským Dolem, strašlivým bolákem, jenž ohrožuje samy základy Domu.

Na práci ve stále se rozšiřujícím Dole Úděsné Úterý zaměstnávalo Starousedlíky z dalších částí Domu, jež přijímalo od dalších Dnů místo plateb za věci, které jim prodávalo. Tito Starousedlíci získávali status otroků, stávali se smlouvami spoutanými nevolníky, bez šance na propuštění ze služby.

S tím, jak závratně narůstalo množství těchto dělníků, Úděsné Úterý potřebovalo stále více úředníků do funkce Předáků. V rozporu se všemi zákony Domu a za použití nesmírného množství Ničeho, Úterý spojilo své Jitro, Poledne a Soumrak do jednoho celku a přetavilo je v sedm jednotlivých bytostí. Těmito jsou podle pořadí v hierarchii Jan, Tan,

Tethera, Methera, Dolák, Sether a Azer.

Společně jsou známi jako Úterní grotesci, neboť všichni jsou nejružnějšími způsoby deformování z toho důvodu, že Úděsné Úterý dokázalo vytvořit pouze ubohé, nedokonalé kopie Architektčina skvostného díla.

Dva grotesci na obrázku jsou Tethera a Methera. Tethera všem podlézá a mluví, jako když medu ukrájí, avšak jeho činy jsou hanebné a zákeřné. Methera je tichý a krutý, hovoří, jen aby ublížil, a vyžívá se v neštěstí druhých.

Tethera a Methera, podobně jako ostatní grotesci, mají větší moc než většina Starousedlíků, ale ve srovnání s Jitry, Poledny a Soumraky dalších Dnů jsou ve všech ohledech méně významní. Je třeba si dávat pozor na jejich dech a na jedové ostny v jejich palcích.

I navzdory tomu, jak je Úděsné Úterý nechutně znetvořilo a břídlisky přetvořilo, jsou grotesci svému Úterý otrocky oddáni, milují ho jako psi, kteří milují i toho nejukrutnějšího pána, a jejich srdce jsou prostoupena směsicí nenávisti, strachu a zaslepenosti.

Artur se zadíval na oba grotesky. Už zatloukli ceduli s nápisem PŘIPRAVENO K DEMOLICI a vytahovali z auta další ceduli s nápisem PRODÁNO. Artur je nespouštěl z očí. Stále silněji vraštil čelo a v každém svalce mu narůstalo napětí. Jak mohli ty domy tak rychle koupit? Opravdu tu mají v plánu vystavět obchodní centrum, nebo se mě snaží jen vyděsit?

Oba služebníci Úděsného Úterý přešli k trávníku před Arturovým domem. Začali zatloukat ceduli a Artur na ně vytřeštil oči. Nemohl uvěřit, že něco takového dělají, ale zároveň ho nenapadlo nic, jak by jim v tom mohl zabránit. Hlavou mu bleskla myšlenka, že by na ně mohl něco shodit, ale hned ji zapudil. Grotesci jsou výše postavení Starousedlíci a žádná zbraň, kterou by proti nim použil, by jim nejspíš nezpůsobila žádnou újmu.

Ale něco udělat přece jen musel!

Prudce zavřel Atlas a zmenšenou knihu si honem nacpal zpátky do kapsy. Potom se střemhlav vrhl dolů po schodech. Jeho dům nezničí a žádné obchodní centrum místo něj nepostaví!

Kapitola druhá

Zatímco Artur sbíhal ze schodů, uslyšel, jak ve studiu dohrála hudba a vzápětí praskly hlavní dveře. Grotesky musel uvidět i Bob. Artur se ho pokusil výkřikem varovat, ale dechu mu zbývalo maximálně na sípavé zašeptání.

"Tati, ne! Nechoď ven!"

Posledních pět schodů seskočil a málem upadl. Jakmile opět získal rovnováhu, vyrazil chodbou a prudce otevřel dveře, za nimiž spatřil, jak jeho táta kráčí přes trávník k oběma groteskům. Nikdy ho neviděl tak vzteklého.

"Co si myslíte, že tu děláte?" křičel Bob.

"Tati! Vrať se!" volal Artur, ale táta ho buď neslyšel, nebo mu uši ucpávala zlost.

Tethera a Methera se k Bobovi pomalu obrátili. Doširoka otevřeli ústa, mnohem víc, než aby se jim z nich vylinula pouhá slova.

"Huh!" vydechli. Z otevřených hrdel se jim vyvalily dva proudy husté šedé mlhy a vytvořily neproniknutelné mračno, které Boba zcela zahalovalo. Když se o několik vteřin později rozptýlilo, Arturov táta stál pořád na nohou, ale už nekřičel. Poškrábal se na hlavě, potom se otočil a s nevidoucím a skelným pohledem prošel kolem svého syna.

"Co jste mu udělali?" zařval Artur. Přál si, aby měl u sebe První Klíč, v podobě meče. Bez jediné myšlenky by jim oba grotesky okamžitě probodl. Klíč však neměl a vrozená opatrnost ho přiměla zůstat v blízkosti vstupních dveří pro případ, že by ještě jednou vydechli mlhu.

Tethera a Methera se mu sotva zřetelně uklonili, hlavu nesklonili o víc než dva centimetry.

"Zdravíme vás, Arture, pane Pondělí, Vládce Nižšího Domu," pravil Tethera. Hovořil kupodivu melodickým a měkkým hlasem. "O svého otce nemusíte mít obavu. To byl jen Šedý dech, dech zapomnění, které brzy pomine. Temný dech, smrtící mlhu, používáme, jen když není zbylí."

"Když není zbylí," zopakoval potichu Methera.

Oba se při svých slovech usmívali, ale Artur z nich cítil hrozbu.

"Vraťte se do Domu," řekl a pokusil se do hlasu vložit co nejvíce autority. To bylo trochu obtížné, protože se pořád nemohl plně nadechnout a poslední slovo doprovodil hvízdodem. "Původní zákon vám výskyt na tomto místě zakazuje. Vraťte se!"

Ozvěna moci Prvního Klíče mu v hlase přesto zaznívala. Oba grotesci ustoupili a klid v jejich tvářích nahradily vzteklé grimasy, když se museli začít jeho slovům bránit.

"Vraťte se!" zopakoval Artur a pozvedl ruce.

Grotesci opět ustoupili, potom se vzpamatovali a zastavili. Artur očividně neměl dostatek vlivu nebo zbytkové moci, aby je přinutil k odchodu, ale alespoň se mu je podařilo znejistit. Oba si otřeli náhle orosená čela špinavými bílými kapesníky, které si zničehonic stáhli ze vzduchu.

"Posloucháme Úděsné Úterý," pravil Tethera. "Pouze Úterý. Poslalo nás sem uplatnit jeho nárok na to, co mu patří. Ale vám ani vašim nejbližším to nemusí způsobit žádné příkoří. Jen nám podepište tady tento papír a odejdeme."

"Podepište to a my odejdeme," zopakoval Methera chraplavým šepotem.

Tethera vsunul ruku do kabátu a vytáhl dlouhou, úzkou, třpytivě bílou obálku. Ta přiletěla k Arturovi, jako by ji přinesl neviditelný sluha. Chlapec ji opatrně převzal. Methera zároveň vytáhl brk a kalamář a oba grotesci vykročili k Arturovi.

Ten s obálkou v ruce ustoupil.

"Napřed si to musím přečíst."

Grotesci udělali další krok.

"Nemusíte se obtěžovat," namítal vemlouvavě Tethera. "Je to jasná věc. Listina, kterou předáváte Nižší Dům a První Klíč. Pokud ji podepíšete, Úděsné Úterý vůči vám a vašim lidem nebude uplatňovat svoji pohledávku. Budete tady, v této Druhotné řiši, moci klidně a šťastně žít jako doposud."

"Šťastně jako doposud," zopakoval Methera s významným úšklebkem.

"Přesto si to potřebuju přečíst," bránil se Artur. Zůstal stát na místě, ačkoli grotesci se šinuli stále blíže. Linul se z nich pronikavý pach, silně připomínající čerstvý déšť na rozpálené asfaltové silnici. Nebyl tak úplně nepříjemný, ale byl ostrý a bylo v něm cítit něco kovového.

"Měl byste to podepsat," naléhal Tethera hlasem najednou prostoupeným výhrůzkami, ačkoli se nepřestával usmívat.

"Podepište to," sykl Methera.

"Ne!" vykřikl Artur. Pravou rukou, kterou nejčastěji svíral První Klíč, Tetheru odstrčil. Když se dlaní dotkl groteskový hrudi, obkreslilo ji ocelově modré světlo. Tethera se zapotácel a musel se chytit Methery, aby neupadl. Oba grotesci odvrátili skoro až k cestě. Tam se narovnali a pokusili se opět nabýt důstojného vzezření. Tethera sáhl do náprsní kapsy na zástěře a vytáhl velké vejcovité hodinky, které se rozezněly, když nadzvedl víčko a podíval se na ciferník.

"Než si začneme brát, co je naše, dáváme vám čas do poledne," zařval Tethera. "Ale v přípravách neustaneme a zdržováním nic nezískáte!"

Nasedli do auta, bouchli dveřmi a odjeli, aniž se ozval jediný zvuk. Artur se díval, jak auto ujelo po ulici asi dvacet metrů a potom zničehonic zmizelo ve spektrálním záblesku připomínajícím duhu, která se objeví po krátké přepřsce.

Zadíval se na blyštící se bílou obálku. Navzdory svěžímu a křehkému dojmu mu na dotyk připadala lehce lepkavá. Jak by se mohl jediným podpisem vzdát Prvního Klíče a Vlády nad Nižším Domem? Vždyť je získal s takovými obtížemi. Ale taky nemohl dopustit, aby trpěla jeho rodina...

Jeho rodina. Okamžitě vběhl zpátky do domu, aby se podíval na Boba. Tethera neměl jediný důvod lhát, ale dech grotesků vypadal nadmíru jedovatě.

Bob byl zpátky ve studiu. Artur slyšel, jak s někým rozmlouvá, což bylo dobré znamení. Vypolstrované zvukotěsné dveře zůstaly pootevřené, takže mohl nakouknout dovnitř. Bob seděl u jednoho ze svých klavírů, jednou rukou držel telefon a druhou vytukával stále stejný hluboký tón. Vypadal v pořádku, ale když se Artur na chvíli zaposlouchal, rychle mu došlo, že i když Šedý dech vyprchal, grotesci, přesně jak pohrozili, dále pokračují ve svých "přípravách".

"Jak může skupina po dvaceti letech najednou dlužit nahrávací společnosti dvanáct milionů dolarů?" ptal se Bob člověka na druhém konci drátu. "Od prvopočátku nás brali na hůl. Panebože, vždyť jsme prodali víc než třicet milionů desek! To je prostě vyloučeno..."

Artur vycouval ven. Grotesci mu předtím, než si měli začít brát, co jim patří, dali hodinu a půl času. Ale ani tyto počínající útoky nevěstily pro rodinu nic dobrého. Budou žít na ulici, budou nuceni žít z almužen...

Musí je zastavit. Kdyby měl jenom víc času na přemýšlení...

Víc času na přemýšlení.

To je to, pomyslel si Artur. Víc času by získal, kdyby se vypravil do Domu. Mohl by tam strávit třeba týden a do svého světa by se přesto vrátil jen po několikaminutové nepřítomnosti. Mohl by požádat o radu Vůli a Poledne (který býval Soumrakem). A Suzy...

Z myšlenek ho vytrhla Michaeli, která se přičítala ze schodů s vytištěným e-mailem v ruce a s mrzutým výrazem ve tváři, za který mohlo něco víc než nedostatek spánku.

"Děje se něco?" zeptal se Artur váhavě.

"Zrušili mi školu," pronesla Michaeli užasle. "Právě jsem dostala e-mail, že prý se celá fakulta uzavírá a budova se prodává, aby univerzita splatila svoje dluhy! Přes e-mail! Napřed jsem si myslela, že si ze mě někdo vystřelil, ale zavolala jsem svému profesorovi a na děkanát a všichni mi potvrdili, že je to pravda! Mohli mi napsat dopis! Tati!"

Vběhla do studia. Artur pohlédl na obálku ve své ruce, chvíli váhal, potom ji otevřel v místě ohybu. Nenacházel se v ní žádný samostatný dopis - text byl napsaný na její vnitřní straně. Artur list rozložil a rychle očima přejel plynulá, úhledná písmena, vykreslená obludným, žlučovitě nazelenalým inkoustem.

Jak napůl očekával, smlouva byla jednostranná a v jeho neprospěch. Rozvlácnými větami, jak bylo u všech dokumentů z Domu zvykem, mu sdělovala, že on, Artur, předá Úděsnému Úterý První Klíč a Vládu nad Nižším Domem jako projev uznání dluhu, jenž má u Úděsného Úterý za dodávky zboží uvedené v Příloze A. Nestálo v ní ani slovo o tom, že Úděsné Úterý pak nechá Arturovu rodinu na pokoji, nestálo v ní už vůbec nic.

Zdálo se, že neobsahuje ani žádnou Přílohu A, ale když Artur dočetl text na rozevřeném listu obálky, ta se zatetelila a zhmotnila se nová stránka. Pod hlavičkou Příloha A v ní bylo uvedeno všechno, co pan Pondělí a jeho přísluhovači nakoupili a nezaplátili. Mimo jiné to byly tyto věci:

- " Devět veletuctů (1296) kovových komisařů standardního vzoru
- " Jeden tucet zakázkových kovových strážců; platba částečně uhrazena, 1/8 stále dlužná plus úrok
- " Sedmdesát dva veletuctů (10368) litrových stříbrných čajových konvic
- " Tři tisíce čtyři sta padesát šest veletuctů (497664) hrotů per druhé kategorie
- " Šest veletuctů (864) koleček do výtahových dveří
- " Dvacet čtyři veletuctů (3456) bronzových výtahových opěrek
- " Jeden lak (100000) výtahových palivových článků v uzavřených bezpečnostních nádobách
- " Sto dvacet devět mil imaginárního drátu pro telefonickou metakomunikaci
- " Jedna socha pana Pondělí z pozlaceného bronzu, kategorie vybraná
- " Sedmdesát sedm bronzových soch pana Pondělí, kategorie obyčejná
- " Deset centů (1000 kilogramů) bronzových ohnivzdorných položivých kovových ryb

" Trináct stojanů na deštníky z nohy zkamenělého apatosaura

Seznam pokračoval dál a dál. Stránka se přetvářela pokaždé, když Artur dospěl na konec. Nakonec odvrátil zrak, obálku složil a zastrčil si ji do zadní kapsy džínů.

Čtení dopisu nic nezměnilo, jen jeho odhodlání nepodepsat jej ještě zesílilo. Co nejrychleji se musel dostat do Domu. Chystal se bez meškání vyrazit, když si vzpomněl na telefon v červené sametové krabici. Nebylo vyloučené, že by Vůle mohla někde vyžebrot dostatek peněz, aby mu mohla ještě zavolat, takže by bylo lepší, kdyby měl telefon po ruce. Tentokrát vyšel schody pomalu. Měl za to, že nedostane celkový astmatický záchvat - kdyby ho dostat měl, už by k tomu došlo -, ale začal úporně sípat a nedokázal se pořádně nadechnout.

Červená sametová krabice byla tam, kde ji zanechal, ale když k ní přišel, aby ji zakryl víkem, všiml si, že je prázdná. Telefon zmizel. Na dně krabice místo něj ležel malinký kousek kartonu. Vytáhl ho. Jakmile se ho dotkl, objevila se na něm slova psaná jakoby stejnou neviditelnou rukou, která psala do Atlasu.

Tento telefon byl odpojen. Přejete li si spojení obnovit, zavolejte prosím do Vyššího Domu na číslo 23489 8729 13783. "Ale jak?" divil se Artur. Odpověď sice neočekával, ale na kartičce se opět objevil vzkaz. Artur lístek vhodil zpátky do krabice a opět seběhl ze schodů.

Cestou dolů mu na mysli opět vytanula otázka. Jediné jednoduché slovo, které se vyjadřovalo ke spoustě problémů. Jak?

Jak se mám dostat do Domu? V mém světě už přestal existovat.

Zaúpěl a zatahal se za vlasy, zrovna když do schodů vyběhla Michaeli.

"Ty si myslíš, že máš problémy?" vyštěkla, když se kolem něho prohnala. "Vypadá to, že táta bude muset znovu začít jezdit na turné, nejspíš navždy, a já si budu muset sehnat práci. Ty se musíš akorát tak vrátit do školy!"

Zmizela tak rychle, že se Artur ani nezmohl na odpověď.

"Jo, zrovna s tím si teď lámu hlavu!" zakřičel za ní. Dál pomalu scházel ze schodů a usilovně přemýšlel. Dům se už jednou ve fyzické podobě projevil a zabral několik městských bloků. Zmizel, když jsem se vrátil po vítězství nad panem Pondělím. Ale co když se Dům vrátil společně s grotesky?

Existoval jen jeden způsob, jak to zjistit. Po letmém ohlédnutí, zda se nikdo nedívá - zvlášť jeden nebo oba grotesci -, vyklouzl zadními dveřmi ven a naskočil na kolo.

Za předpokladu, že nebude zadržen na nějakém karanténním kontrolním stanovišti, mu cesta na místo, kde stál Dům posledně, měla trvat jen deset minut. Jestli se opět materializoval, pokusí se do něho dostat Pondělním portálem nebo možná Vstupními dveřmi, pokud se mu je podaří najít.

Jestli Dům na svém místě nebude, bude muset vymyslet něco jiného. Každá minuta poskytovala groteskům víc času, aby provedli nějakou finanční špinavost jeho rodině, jejich sousedům nebo...

Prudce se odrazil a vyrazil na příjezdovou cestu. Asi minutu zuřivě šlapal, až ho sípot v krku varoval, aby zvolnil tempo. Cedule s nápisem PRODÁNO na jejich trávníku se zachvěla a zabodla se ještě o kousek blíže domu.

Kapitola třetí

Dům opravdu zmizel. Přinejmenším jeho projev v Arturově světě se už nevrátil. Na místě obrovské budovy vystavěné v řadě architektonických stylů stály jen klasické předměstské domky s trávníky a garážemi.

Artur na kole objel několik bloků a pořád doufal, že se nějaká část Domu dochovala. Cítil, že kdyby narazil alespoň na jeden z jeho podivných přístavků nebo třeba jen na kus bílé mramorové zdi, která Dům obklopovala, podařilo by se mu nějak dostat dovnitř. Ale nic nenacházel; ani jedinou stopu, že se tu vypínal Dům z jiného světa.

Jak tak jezdil dokola a pátral po něčem, co zmizelo, zaplavoval ho zvláštní pocit, který byl čím dál palčivější, protože na ulicích nebylo živé duše. Ačkoli se karanténa v rámci města mírně uvolnila, většina lidí zůstávala moudře doma za zavřenými dveřmi a okny. Kolem Artura se na silnici prohnalo jen jediné auto, a to byla sanitka. Odvrátil před ní hlavu pro případ, že by to byla sanitka, ze které včera utekl. Byl rád, že nezastavila ani nezpomalila.

Když objel poslední blok, začala ho zachvacovat panika. Čas rychle ubíhal. Už bylo čtvrt na dvanáct. Na to, aby našel způsob, jak se dostat do Domu, mu zbývalo jen pětadvacet minut a to neměl ani tušení, jak něco takového provede. Pohled na několik mechem obrostlých zahradních schodů mu připomněl Nepravděpodobné schodiště. Tato bizarní cesta vedla odkudkoli a odkdykoli, napříč Domem i Druhotnými říšemi. Ale Schodiště bylo nebezpečné a pojilo se s ním značné riziko, že ho dovede někam, kde by se určitě nechtěl octnout. Dokud nemusí, na Schodiště se uchýlovat nebude. Ale ani pak se na ně nejspíš nedostane, pokud nebude mít Klíč.

Musí přece existovat ještě jiný způsob. Možná kdyby vypátral základnu grotesků, mohl by najít i vchod, kterým se vracejí do Domu...

Koutkem oka zahlédl pohyb. Prudce trhl hlavou a byl okamžitě ve střehu. Na pohybu se mu něco nelíbilo. Něco, po čem mu začalo jemně elektrizovat v týle a za ušima.

A zase - něco se mihlo přes zahradu protějšího domu. Přesunulo se od poštovní schránky ke stromu, od stromu k autu na příjezdové cestě.

Položil nohu na pedál, připraven okamžitě vystartovat, a dál se díval. Chvilí se nic nedělo. Všude byl klid, který narušovalo jen neutuchající vrnění vzdálených helikoptér strážících hranice města.

Potom se to pohnulo zase a tentokrát Artur spatřil rychlý pohyb zpoza auta k požárnímu hydrantu. Bylo to něco velikostí a tvarem připomínajícího králíka, jakoby ze světle růžového třaslavého masa, které se za běhu měnilo a vlnilo. Artur sesedl z kola, položil ho na zem a vytáhl Atlas. Už se připravoval, jak se explozivně otevře. Mrštný tvor, kterého považoval za nějaký druh Nicníka, se mu vůbec nezamlouval. Aspoň že byl plachý. Cupitavě přebíhal z jednoho úkrytu

do druhého.

Artur si všiml, jak zpoza hydrantu vyčnívá tlapka. Tlapka, která se pomalu rozplývá a prochází několika podobami.

Tlapka, pařát a dokonce i náznak ruky. Upřel na ni pohled a pevně sevřel zelený plátěný obal Atlasu.

Co se to ukrývá za hydrantem?

Atlas se prudce otevřel. I když byl Artur na změnu připravený, couvl a málem přepadl přes kolo.

Tentokrát se neviditelný pisatel pustil rychle do psaní, hned v Arturovi srozumitelném jazyce, až se na stránce objevilo několik kaněk.

Skočer! Utíkej!

Artur vzhledl. Skočer už k němu skákal. Už nebyl malý a neškodný, ale byla z něho dva a půl metru vysoká lidská postava tenká jako list papíru, jejíž ruce nekončily prsty, nýbrž byly rozdělené na stovky stužkovitých chapadel, které vystřelovaly za Arturem. Svištěly mu před tvář, i když byl nejméně pět metrů od stvůry.

Neměl ani čas nasednout na kolo. Vykroutil se chapadlům a sprintem vyrazil pryč s otevřeným Atlasem v podpaží.

Atlas se za běhu zavřel a zmenšil, ale Artur se ho nepokusil vrátit do kapsy. Nemohl ani na vteřinku zaváhat, protože by se na něho přilepila chapadla. Mohla by ho žahnout, znehybnit nebo si ho dokonce přivinout k tělu, aby mohl skočer udělat, co tak obvykle dělává...

Tyto myšlenky Artura dohnaly na konec ulice. Chvilí zakolísal, protože si nebyl jistý, kudy se má vydat, ale pak sebou Atlas trhl doprava a Artur se instinktivně vydal určeným směrem. Podruhé sebou Atlas škulbl na dalším rohu a o minutu později vydal další signál a vyslal Artura do poloskryté uličky mezi domy - to všechno v závratné rychlosti. Rychlosti, o níž byl Artur záhy přesvědčen, že ji nemůže vydržet. To, co se mu stalo s plícemi v Domě, na něm zanechalo pozitivní stopy, přesto však nebyl úplně vyléčený. Prudce sípal a stahy na pravé straně se mu rozšiřovaly i nalevo. Utíkal dál a rychleji než kdykoli předtím, ale rychlost byla nad jeho síly.

Když vyběhl z uličky, mírně zpomalil a ohlédl se přes rameno. Po skočerovi nebylo ani památky. Zpomalil ještě víc, pak s hekáním a drásavým sípáním zastavil. Rozhlédl se kolem dokola. Měl za to, že utíká zpátky domů, ale v panice se vydal úplně jiným směrem. Teď si nebyl jistý, kde je, a nenapadlo ho žádné místo, kde by se mohl ukrýt.

Koutkem oka zaregistroval letný pohyb. Prudce se otočil. Skočer opět nabyt své malé mrštné podoby a už zase slídlil.

Byl asi třicet metrů daleko, přebíhal z jednoho úkrytu do druhého, a když ho Artur neviděl, kradl se dopředu.

Artur si ani nebyl jistý, jestli je to Nicník. Možná to bylo něco jiného, něco z dílny Úděsného Úterý, co na něho pošťovali grotesci. Potřeboval získat další informace, ale dokud se k němu stvůra takto blížila, neodvažoval se zastavit a podívat se do Atlasu. Potřeboval se někde schovat, třeba do domu...

Jen co odvrátil zrak, skočer vystřelil zpoza hromady dlaždic naskládaných vedle nedokončeného chodníku. Jedním chapadlem, delším, než byla ostatní, se oťel Arturovi o hřbet ruky, zrovna když se hoch otočil na útěk. Chapadlo nebylo silnější než tkanička do bot a Artur jeho dotyk skoro neucítil, ale když se podíval na ruku, řinula se mu z ní krev. Mnohem víc krve, než se z tak drobné ranky zdálo být možné.

Byl uprostřed dokonale posečeného trávníku, když na něho někdo zavolal ze sousedního domu.

"Arture?!"

Hlas hned poznal. Patřil Lístce, dívce, která mu pomohla po astmatickém záchvatu, jejíž bratr a rodina byli mezi prvními obětmi Spavé epidemie. Včera ji letmo zahlédl, když putoval po Nepravděpodobném schodišti. Neměl ani tušení, kde bydlí, ale teď stála na verandě vedlejšího domu a překvapeně na něho zírala. Nebo zírala na skočera...

"Pozor!" vykřikla.

Artur změnil směr a jen o vlásek unikl máchnutí skočerových chapadel. Přeskočil nízkou cihlovou zídku, prohnal se úhlednou zahrádkou Lístčinyh rodičů, vyběhl po schodech a proletěl vstupními dveřmi. Lístka je za ním okamžitě zabouchla. Za okanzík na ně dopadla rána doprovázená zvukem, jako by na střechu zabubnovaly kapky deště - do těžkého dřeva narazily stovky chapadel.

"Z ruky ti teče krev!" vyhrkla Lístka, jakmile zastrčila na dveřích velkou západku. "Donesu obvaz..."

"Na to není čas!" hekl Artur. Z malého škrábance mu vytekla spousta krve, ale její proud už slábl.

Otevřel Atlas, aniž se pozastavil nad jeho prudkým zvětšením. Sípavým hlasem dodal: "Musím... zjistit, jak... vypořádat..."

Opět se ozvalo bubnování. Lístka vyjekla a uskočila, když několik chapadel vyrvalo z dolní části dveří zárazku proti průvanu a vsunulo se dovnitř. Lístka popadla deštník a začala do nich bodat, ale chapadla deštník zachytila a roztrhala ho na kousky. Pode dveřmi se objevovala další a další chapadla. Potom se začala pohybovat dopředu a dozadu.

"Snaž se sem prořezat!" zavřeštěla Lístka. Přitáhla rostlinu v těžkém hliněném květináči a přivilala ji ke dveřím.

Skočerova chapadla chvilku útočila na vysypanou hlínu, potom se vrátila k řezání. Dveře byly opatřené kovovým rámem, ale chapadla se snadno prořezala i jím.

Artur se soustředil na Atlas.

Jaké má skočer slabiny? Jak ho lze porazit?

Na stránce se objevila kaňka, ale nic ji nevysálo. Rychle se napsala první slova, opět v čitelném jazyce a ihned v běžné abecedě. Rukopisu však do obvyklého standardu něco chybělo.

Skočer je obzvláště nepříjemný druh Nicníka. Vylézá z těch nejužších škvír a zlomů, a proto ho netvoří skoro žádná

hmota. V Druhořadých řích obvykle získává mohutnější a určitější fyzickou podobu konzumací krve a míchy místních obyvatel. Skočeri ve svých počátečních fázích mohou nabývat celé škály tvarů, vždy však mají několik údů zakončených velmi jemnými chapadly, která vroubí drobné, leč mimořádně ostré zuby. Tato chapadla používají k trhání obětí, jež obvykle upadají do bezvědomí. Skočeri potom chlemtají prolitou krví...

"Arture! Ty dveře..."

"Jak můžeš takového Skočera porazit?" zeptal se Artur zoufale.

Prokletím skočerů je stříbro a mimo ně i ruthenium, rhodium, palladium, osmium, iridium a platina. Lovci skočerů zpravidla používají stříbrný prach, který foukají do...

"Stříbro! Máš něco stříbrného?" zasípal Artur, když zabouchl Atlas.

Lístka ho ve stejném okamžiku popadla za ruku a protáhla ho přes síň do kuchyně. Práskla dveřmi a vrhla se na ledničku, kterou se pokusila odsunout ke dveřím. Artur si vstrčil Atlas do kapsy, popadl jeden roh ledničky a zhoupal ji od stěny, když tu v druhé místnosti náhle utichlo strašlivé praskání dřeva.

"Je uvnitř!"

Jen co ledničku postavili ke dveřím, ta se k nim prudce naklonila. Tenkými dveřmi do kuchyně prorazila chapadla a zaskřípala na ocelových stranách lednice.

"Stříbro! Zabije ho stříbro!" opakoval Artur. Vytáhl nejbližší zásuvku, ale spatřil v ní jen hůlky a dřevěné kuchyňské potřeby. "Bude stačit jediná stříbrná vidlička!"

"My doma nic kovového nemáme!" vykřikla Lístka. "Mí rodiče by z kovu nikdy nejedli."

Několik chapadel odtrhlo dveře lednice a mrštilo je na podlahu. Další chapadla se přihnala, aby sevřela okraje, a celá lednice se posunula po zemi za skřípění kovových nožek na dlaždicích.

"Šperky!" zvolal Artur, zatímco se rozhlížel po něčem stříbrném. "Musíš mít přece nějaké stříbrné náušnice!"

"Ne," opáčila Lístka a prudce zavrtěla hlavou. Zatřásl se jí i náušnice, z nichž se však nehnulo žádné kovové cinkání. Byly z keramiky a ze dřeva.

Další zaskřípění varovalo Artura jen o vteřinu dřív, než se lednice začala překlápět. Uskočil těsně předtím, než se skácela, a vyrazil za Lístkou, která vyběhla dveřmi na druhém konci kuchyně.

Dveře z kuchyně chvatně zabouchl. Ty však nebyly opatřeny zámkem a soudě podle jejich váhy by jen stěží odolaly prudké pěsti, natožpak chapadlům cizozemské stvůry.

"Honem!" ječela Lístka. Seběhla po několika betonových schůdcích k dalším dveřím, s Arturem v těsném závěsu. "Já to ale vím... nějaké stříbro doma mít musíme!"

Zadní dveře vedly do garáže, v níž zjevně nikdy nestálo žádné auto. Zčásti ji tvořila zahrádkářská školka a zčásti skladovací prostor, kde byly pytle s hrnčířskou směsí naskládány vedle krabic roztríděných podle obsahu a data.

"Hledej krabici s nápisem MEDAILE nebo SKOKY NA LYŽÍCH!" nařídila mu Lístka naléhavě a hned postrčila Artura k regálu. Sama se otočila a zamkla dveře klíčem uloženým v odkapávací ozdobné závěsné květináči. Právě klíč vytahovala, když dveře prorazilo několik chapadel a seklo ji do ruky. Zanechalo jí na ní hluboké rány. Lístka se zapotácěla, neschopna úlekem slova. Zakopla o truhlík se semenáčky a ztěžka dopadla na pytel s pískem.

Artur k ní udělal krok, ale Lístka ho mávnutím odehnala a sevřela si šrámy druhou rukou, aby se pokusila zpomalit krvácení.

"Stříbrné medaile," zakašlala. "V krabici. Táta jich spoustu vyhrál... chci říct, že býval druhý... stříbrné medaile ze skoků na lyžích. Než poznal mámu a stal se novohipíkem. Pospěš si!"

Artur vrhl pohled na dveře. Skočer se jimi probíjel stejně snadno jako vstupními dveřmi do domu. Na nalezení medailí mu zbývala necelá minuta, možná jen několik vteřin.

Rychle přešel očima po krabicích a mozek mu zaplavil přívál dat a informací ze štítků. Dětské hračky z doby před deseti lety, encyklopedie, obrázky tety Mango, daňové výkazy, Skoky...

Něco za ním zaprašťelo a uslyšel, jak se Lístka ostře nadechla.

Popadl krabici označenou nápisem SKOKY a spolu s ní strhl ještě další tři. Popadaly mu na nohy, ale bolesti nevěnoval pozornost, naopak se hned pustil do trhání lepenky. Z krabice vypadla sprška malých sametových pouzder. Artur jedno chytil, rychle ho otevřel, popadl medaili, která se v něm ukrývala, otočil se na patě a mrští ji na skočera, který se už probíjel dveřmi.

Kov našel svůj cíl. Zasáhl útlou postavu, zrovna když shýbala hlavu, aby prošla dveřním otvorem. Skočer se zmateným výrazem v tváři udělal krok dozadu, ale když mu medaile sklouzla po hrudi, tvářil se, jako by se mu nic nestalo.

"Ta je zlatá!" vykřikla Lístka.

Artur už se skláněl, aby vybral další medaili. Otevřel další pouzdro a jeho obsah prudce odhodil. Když k němu skočer vyrazil, ve vzduchu se zablesklo cosi stříbrného. Medaile s cinknutím zasáhla cíl a tentokrát už nesklouzla. Přichytila se jako smažené vajíčko na pánev a jako vajíčko začala prskat.

Skočer úzkostlivě zachroptěl a poskládal se. Za okamžik byl opět velký jako králík, ale králičí tvar si nepodržel. Zůstala z něho jen hromádka narůžovělého masa, na níž pořád syčela stříbrná medaile. Artur a Lístka sledovali, jak se z hromádky line černý kouř, který se nepřestával svíjet, ale nestoupal ani se nerozptyloval. Potom skočer zmizel a stříbrná medaile se roztočila a s cinknutím dopadla na betonovou podlahu.

"Co ta tvoje ruka?" zeptal se Artur úzkostlivě, ještě než se medaile zastavila. Viděl, jak Lístce mezi prsty teče krev. Byla bledá jako stěna.

"Dá se to vydržet. V kuchyni pod dřezem je lékárnička. Dones mi ji a taky telefon. Co to bylo?"

"Skočer," zavolal Artur přes rameno, když vyběhl ze dveří. Lékárničku i telefon snadno našel a okamžitě běžel zpátky, protože se strašně bál, že najde Lístku mrtvou na zemi. Rána na jeho ruce se kupodivu úplně zahojila. Ačkoli se z ní několik minut řinula krev, teď ji mohl stěží najít. Když se prohnal pozůstatkem dveří, okamžitě na ni zapomněl.

Lístka měla zavřené oči, ale když u ní Artur poklekl, otevřela je.

"Skočer? Co to je?"

"Tím si nejsem moc jistý," odpověděl Artur. Otevřel lékárničku a připravil si obvaz a obinadlo a najednou byl nesmírně rád, že loni chodil do kurzu první pomoci a věděl, co má dělat. "Tlač si na ruku, dokud si to nenachystám... dobře... pusť ji."

Obvaz rychle přiložil na hluboké rány a pak Lístce pevně ovázal celou ruku od lokte až po zápěstí. Silně krvácela, ale nebylo to tepenné krvácení, kterého se obával. Měla by být v pořádku, i když pořád potřebovala sanitku a odbornou pomoc.

Zvedl telefon a zavolal pohotovost, ale než stačil něco říct, Lístka mu přístroj vytrhla z prstů. Rychle operátorce něco oddrmolila a přitom zavrtěla hlavou, když jí chtěl telefon odebrat.

"Ty tam volat nemůžeš," řekla, když zavěsila. "Já už si něco vymyslím. Ty se musíš přesunout do..."

Zavřela oči a ústa a čelo se jí sraštily soustředěním. "Přesunout do staré Yeatsovy papírny u řeky. Dostaň se pod ni a dostaneš se do Domu."

Mluvila, jako by se slova od někoho naučila nazpaměť.

"Cože?" divil se Artur. Atlas ho sice dovedl k Lístce, ale - "Jak to... jak...?"

"Ta dívka s křídly, ta, co s tebou byla včera," říkala Lístka pomalu. Očividně ji zachvacoval šok. Artur z jedné vyspané krabice vytáhl kabát, a zatímco mluvila, opatrně ji přikryl. "Potom se mi jakoby zatmělo před očima a ona si ke mně jakoby sedla. Řekla mi to, co jsem ti teď odříkala. Bylo toho víc, ale tys mě probudil, zrovna když se k tomu dostávala."

"Yeatsova papírna?" zopakoval Artur. "Mám se pod ni dostat?"

"Přesně tak," přisvědčila Lístka. Zase zavřela oči. "To není první živý sen, který jsem měla. Pamatuješ, jak jsem ti říkala, že moje babička byla čarodějka?"

Artur se podíval na hodinky. 11:32. Zbývala mu necelá půlhodina a papírna byla nejméně kilometr a půl daleko. Ani nevěděl, kde má kolo. Než začnou grotesci uskutečňovat svůj plán, se do Domu rozhodně nedostane.

"Nestihnu tam dojet," řekl si potichu.

"Vezmi si Edovo kolo," zašeptala Lístka a ukázala na černočervený závodní bicykl zavěšený mezi třemi mohutnými zelenými horskými koly. "Ještě několik dní si poleží v nemocnici."

Artur vstal, ale zaváhal. Měl pocit, že by měl počkat na příjezd sanitky.

"Jed'," řekla Lístka. Slabě si poklepala na čelo. "Budou tady cobydup. Já to poznám."

Artur ještě váhal, dokud nezaslechl slabé kvílení houkačky. Zvolna sílilo.

Lístka se usmála. "To není jasnovidectví. To je jen dobrý sluch."

"Díky," opáčil Artur. Vyskočil a dotlačil kolo ke dveřím garáže. Chvilku si lámal hlavu, kde může být automatické otvírání, než pochopil, že dveře bude muset odstrčit vlastníma rukama.

"Poslyš, Arture!" zavolala za ním Lístka, když vyjel s kolem ven. Mluvila tak slabým hlasem, že měl pocit, jako by na něho šeptala. "Slib mi, že mi řekneš, co se to tu děje."

"Slibuju," řekl Artur. Jestli budu mít příležitost.

Kapitola čtvrtá

Artur divoce vyrazil, potom jel chvíli bez šlapání, než zase popadl dech, a nato opět horečnatě šlápl do pedálů. Nebyl si vůbec jistý, jestli se mu podaří nadechnout, protože se mu oním dobře známým způsobem plíce stáhly a nechťely přijmout žádný další vzduch. Ale pokaždé, když ucítil, jak se mu hrud' skřípla a strnula, hned vzápětí se zase uvolnila a do plic mu vrazil vzduch. Měl dojem, jako by měl plíce, zvláště tu pravou, na suchý zip; tak dlouho odolávaly jeho snahám je roztáhnout, až najednou povolily.

Za jízdy se pokoušel nedívat na hodinky. Ale přesto nezabránil tomu, aby občas nezahlédl jejich zářivý ciferník, na němž se minutová ručička rychle přesouvala ke dvanáctce. Když dojel k vysokému drátěnému plotu obklopujícímu starou Yeatsovu papírnu, bylo 11:50. Zbývalo mu jen deset minut, a to nevěděl, ani jak se dostat za plot, natožpak jak se dostat pod papírnu - ať už to znamenalo cokoliv.

V plotu nebyly žádné viditelné díry a brána byla opatřena řetězem a visacím zámekem, proto nemarnil další čas hledáním. Opřel Edovo kolo o plot, postavil se na sedadlo a vyšplhal na jeden sloupek. I když ho poškrábaly hroty starého rezavého ostaného drátu, podařilo se mu přehoupnout na druhou stranu a doskočit na zem. Rychle si zkontroloval kapsu u košile, aby se ubezpečil, že se mu neutrhla i s Atlasem. Už jednou ho tak ztratil a podruhé tomu chtěl zabránit. "Pod papírnu... pod papírnu," opakoval si potichu, když běžel přes rozpukaný beton starého parkoviště k obrovské cihlové budově se šesti mohutnými komíny. V Yeatsově papírně se už nejméně deset let žádný papír nevyráběl a celá továrna byla určena k jakési přestavbě, k níž však nikdy nedošlo. Nejspíš na obchodní centrum, pomyslel si Artur trpce.

Muselo v ní být nějaké podzemní skladiště nebo něco takového, ale jak by si mohl najít cestu pod zem?

Se sipáním doběhl k prvním dveřím, které spatřil. I ty poutal řetěz s visacím zámekem. Kopl do nich, ale dřevo odolalo. Utíkal podél zdi k dalším dveřím. Tyhle vypadaly, že je někdo nedávno otevřel, a řetěz na nich byl uvolněný. Artur dveře odtlačil dostatečně daleko, aby se jimi prosmekl.

Sice netušil, co může očekávat uvnitř, ale určitě by ho nenapadlo, že se octne v rozlehlém, otevřeném prostoru.

Všechny staré stroje a ohromné hromady suti z bývalých vnitřních stěn byly odtlačeny ke stranám a pod střechou se rozkládala plocha o velikosti fotbalového hřiště. Obrovitými světlíky a mnoha otvory v plechovém zastřešení dovnitř proudily kužely světla.

Na odklizené ploše trůnil podivný stroj. Artur okamžitě poznal, že pochází z Domu a není žádným pozůstatkem po výrobě papíru. Byl velký jako autobus a vypadal jako kříženec parního stroje a mechanického pavouka s osmi dvanáctimetrovými kloubovými rameny, která vyrůstala z odulého válcovitého těla - kotle, opatřeného na jednom konci úzkým komínem.

Ramena byla z červeného kovu, který matně žhnul i na místech, kam na něj nedopadalo slunce, ale kotel měl černočerný odstín, který sluneční paprsky přitahoval a už neodrážel.

Poblíž pavoukovitého stroje stálo několik obrovských lahví ze stejného černého kovu. Všechny byly vyšší než Artur a v průměru měly něco přes metr.

Artur se přikradl k jedné hromadě suti a ještě jednou se rozhlédl. Nikoho neviděl, takže se připlížil k další hromadě a ještě další. Když se octl naproti stroji, s překvapením si všiml, že vedle něho stojí úplně obyčejně vyhlížející kancelářský stůl. Na stole stála gigantická plazmová obrazovka a pod ní počítač. Artur zahlédl, že na počítači bliká zelené světélko, a to i navzdory skutečnosti, že přírodní šňůra ležela zkroucená na betonové podlaze a nebyla k ničemu připojena. Taky zaregistroval něco na obrazovce. Nějaké grafy a řady čísel.

Už se chystal, že se přikrade blíž, aby se na ně lépe podíval, když tu zpoza kotle vystoupil grotesk. Artur si nebyl jistý, jestli je to jeden z těch, které už viděl venku. Ať to byl kdokoliv, už se neukrýval v moderním oblečení. Koženou zástěru měl po celém povrchu jakoby propálenou a z předních kapes mu vyčnívalo velké množství nejružnějšího nářadí.

Artur se přikrčil za popadané cihly a strnul. Grotesk zvedl ze země obrovské kleště s dlouhými rukojeťmi, přešel k tmavým lahvím a přitom si zpíval!

"Spekulujem, násobíme: dvakrát, třikrát, čtyřikrát, akciový trh je třeba řádně provětrat..."

Za nesmírného hekání a šourání potom kleštěmi zvedl jednu mohutnou láhev a pomalu ji přesunul nad kotel. Na chvilku ji položil, aby takřka v úrovni země mohl přímo pod komínem otevřít dvířka. Potom si ze zástěry vytáhl rukavice, těsnou kapuci a ochranné brýle s tónovanými křemičitými čočkami. Všechno si nasadil, opět popadl kleště a s jejich pomocí zvedl láhev tak, aby krkem vklouzla do otvoru v kotli.

Potom promluvil. Pronesl tři slova jazykem, kterému Artur nerozuměl. Slova, při nichž se Arturovi od chodidel až do páteře prohnala vlna husí kůže. Slova, při nichž se rozletěl těžký voskový uzávěr lahve, která do kotle vylila svůj obsah. V lahvi bylo Nic. Artur spatřil tmavou olejnatou substanci, která byla zároveň tekutina i kouř. Většina se vlila do kotle, ale několika pramenům se přesto podařilo uniknout. Začaly se svíjet zpátky ke groteskoví, který spěšně ustoupil.

Upustil kleště a tasil třpyticí se křišťálovou čepel, která zapraskala elektrickými jiskrami.

Uniknuvší Nic se rozvířilo a roztočilo a začalo získávat konkrétní podobu. Zpočátku se zdálo, že vytvoří nějaké zvíře, něco na způsob tygra, s tlapami zakončenými drápy a tlamou plnou zubů. Potom prošlo proměnou a nabylo podoby člověka, který měl ovšem místo rukou celý svazek úponků.

Skočer!

Grotesk vrátil křišťálovou čepel do pouzdra a z prostředníku si stáhl jeden z řady prstenů. Jakmile skočer nabyl definitivní podoby a vyrazil, grotesk po něm prsten mrštil. Zasáhl skočera do tváře a Artur opět uslyšel zasyčení. Hned nato skočer zmizel a prsten dopadl na podlahu s jasným zvonivým stříbřitým cinknutím.

Grotesk se zasmál a sehnul se, aby prsten zvedl. Artur si tento okamžik vybral k přesunu k další hromadě suti. Grotesk se však otočil a v ruce se mu opět zableskla křišťálová čepel. Artur instinktivně ucukl, ale grotesk do útoku nevyrazil. Naopak se usmál a hrdě ukázal na stroj.

"Tak Vládce Nižšího Domu se přišel podívat na mé zvláštní zařízení. Předpokládám, že budete stát o malou demonstraci. O takovou malou ochutnávku toho, co přijde úderem dvanácté."

Grotesk přešel k boku stroje a začal točit velkým bronzovým kolem. Z kotle se ozval skřípot, silící s každým dalším otočením. Z komína se náhle vyvalil kouř. Zvláštní kouř - šedý, pomalý a hustý, prostoupený drobnými tečkami intenzivní tmy. A zatímco kouř stoupal ke stropu a skřípot nepřestával silít, stroj prudce zvedl ramena, která se hned rozkývala a roztančila ze strany na stranu.

Artur se začal horečnatě rozhlížet. Stroj se určitě nechystal provést něco neškodného. Musí si najít okamžitě cestu do Domu!

"Ropu zvednout o patnáct procent!" vykřikl grotesk a pronesl další slovo, z něhož se Arturovi zvedl žaludek.

Pavoukovitá ramena se na chvilku zastavila a potom se rytmicky roztančila v hypnotických figurách. Při pohybu se z ostrých zakončení všech ramen začaly linout jiskry, které zanechávaly Arturovi před očima světélkující paobrazy. Zářivé stopy, které mu neurčitě připomínaly matematické vzorce a symboly, byť žádný z nich mu nebyl úplně povědomý.

Na plazmové obrazovce náhle zmizely všechny grafy a nahradilo je otáčející se logo MIMOŘÁDNÉHO ZPRAVODAJSTVÍ. To za okamžik vystřídala tvář televizní hlasatelky, pod níž začal přes obrazovku běžet text NEČEKANÁ ROPNÁ KRIZE. Artur ji sice ve skřípotu stroje a hučení a svištění jeho ramen neslyšel, ale vytušil, co říká.

Groteskovo bizarní zařízení nějakým způsobem zvedlo o patnáct procent cenu ropy.

"Jaké vlastní váš otec akcie?" chechtal se grotesk. Z kapsy zástěry vytáhl kus papíru a upřel na něj oči. "Aha, už vím. Hudební SuperPlanet, pokles o padesát procent!"

Opět pronesl jedno podivné slovo, po němž se Arturovi prohnala klouby vlna bolesti. Pavouci ramena se zastavila a potom se pustila do jiného tance, při němž začala vykreslovat světelnými obrazy další zvláštní vzorce.

Artur zavrtěl hlavou, aby se pokusil zbavit přetrvávajících účinků zářivých jisker a slov. Při druhém zavrtění něco

uviděl. Malá dvířka u základny jednoho z mohutných papírenských komínů. Lehce pootevřený revizní plechový příklop.

Komíny se táhnou i pod povrch. Tamtudy musí vést cesta dolů.

Vyběhl k příklopu, zatímco se všude kolem, i přes skřípění stroje, rozléhal groteskvův hlas.

"Severní akvafarmy, pokles o pětadvacet procent!"

Artur doběhl k reviznímu příklopu. Když ho otevřel, stroj náhle přestal skřípět. Ohlédl se přes rameno a uviděl, jak na něho grotesk upírá nenávistný pohled.

"Běžte si, kam chcete, Vládce Nižšího Domu. Stroj se zastavil jen z nedostatku paliva a to já mu brzo opět dodám!"

Artur se zachvěl, sklonil hlavu a prolezl do komína. Jen co se dostal dovnitř, grotesk něco vykřikl, další slovo, při němž Artura rozbolely zuby a kosti. Rychle za sebou zabouchl dvířka a rázem se ocitl v naprosté tmě.

Než se dveře zavřely, stačil ještě zahlédnout, že komín má nejméně devět metrů v průměru a že se podél stěny táhne do hlubin točité ošlapané schodiště. V nastalé černočerné tmě sestupoval jen po hmatu a dával si pozor, aby nepřenesl váhu na schod, o němž si nebyl jistý, že pod ním skutečně je. Už poněkolikrát zatoužil, aby měl při sobě První Klíč, kvůli světlu, které se z něj linulo, i spoustě dalších věcí.

Konečně došel na dno. To bylo mírně zatopené, až ke kotníkům mu vystoupala voda. Nedaleko tekla řeka. Se znepokojením si pomyslel, že je nejspíš pod její úrovní. Představa, že se do podzemí, v němž panuje tak naprostá tma, vevalí voda, v něm prohloubila úzkost.

Z komína však musela vést i nějaká cesta ven, cesta do Domu. Nebo ne? Napadlo ho, jestli se nenechal vlákat do pasti.

Možná se ocitl právě jen v komíně, do kterého se nechal přivábit jako blázen.

Co když sem grotesk vpustí další vodu. A nestoupá už?

Šátajícímá nohama a rukama se začal krást podél stěn. Začínal také propadat panice a studená voda mu komplikovala dýchání. Cítil, jak se mu svírá pravá plíce a levá se usilovně snaží kompenzovat nedostatečný výkon své družky.

Pak se rukou dotkl jakéhosi výčnělku na stěně. Něčeho kulatého, velkého asi jako jablko. Něčeho hladkého a poddajného. Dřevěného, žádné cihly.

Kliky u dveří.

Úlevně vydechl a rychle za ni vzal.

Dveře se otevřely dovnitř. Artur do nich vklopýtal a zakopl o překlad. Sevřel se mu žaludek - začal se řídit dolů.

Kamsi do hlubin!

Stejně jako při posledním vstupu do Domu i teď zvolna padal do tmy, pomalu jako igelitový sáček unášený letním vánkem.

Tentokrát však neměl Klíč, který by ho dostal pryč z této podivné oblasti nikoho, která nenáležela ani do jeho světa, ani do Domu. Mohl by padat donekonečna a nikdy nikam nedopadne...

Zaťal zuby a snažil se myslet na něco pozitivního. Dokázal vydobýt První Klíč. Je Vládce Nižšího Domu, třebaže své pravomoci předal Místodržící. Byl přesvědčený, že mu v rukou, které kdysi svíraly Klíč, musí přetrvávat zbytek nějakého kouzla.

Musí být prostoupené nějakou zbytkovou mocí.

Napřáhl pravou ruku a představil si, že v pěsti pořád drží Klíč. Zářivý Klíč.

"Doved' mě ke Vstupním dveřím!" zakřičel, byť jeho slova zněla podivně prázdně a ploše. V záhadném okolním prostoru se nerozléhala žádná ozvěna, nebyla v něm slyšet žádná rezonance.

Několik vteřin se nic nedělo. Potom si Artur všiml, jak se mu kolem kloubů na prstech začíná rozlévat velmi slabá zář.

Byla natolik tmavá, že mu nějakou dobu trvalo, než si uvědomil, co je zač. Přisvit mu skýtal útěchu. Snažil se na něj soustředit, přemlouval ho, aby ještě zesílil. Zároveň stále šeptem nepřestával opakovat svůj pokyn.

"Doved' mě ke Vstupním dveřím. Doved' mě ke Vstupním dveřím..."

Slabě mu cvaklo v zápěstí, když ruka změnila směr. Zatahala za ni nějaká neviditelná síla. Ucítil, jak při letu prostorem přešel ze střemhlavého pádu přímo dolů k pozvolnějšímu klesání.

"Doved' mě ke Vstupním dveřím. Doved' mě ke Vstupním dveřím. Doved' mě ke..."

Kdesi v dáli zaregistroval malinké světlo. Bylo příliš daleko, aby bylo něčím víc než jen světlou skvrnkou, ale Artur nepochyboval, že míří přímo k ní, že se bude zvětšovat a zvětšovat, až se stane velkým obdélníkem, zářícím oslepujícím jasnem.

To musely být Vstupní dveře do Domu.

Kapitola pátá

K Arturově nevýslovné úlevě světlo opravdu zesílilo a opravdu nabylo přesného tvaru Vstupních dveří. Tentokrát se k nim však blížil jen velmi pomalu, takže měl dostatek času, aby se připravil na šok z pádu na druhou stranu - na zelený trávník Pražského kopce, v Předšálí Nižšího Domu.

Předpokládal, že jakmile se tam octne, už se relativně snadno dostane do Pondělního Pokoje. Potom ho napadlo, jestli se mu teď neříká Arturov Pokoj, Vůlin Pokoj nebo nějak úplně jinak. Tak či onak se v něm měl setkat s Vůlím a se Suzy a společně už vymyslí, co udělají s Úděsným Úterým a jeho přísluhovači.

Pořád se zvolna snášel ke Dveřím a uvažoval nad těmito věcmi, když tu ho znenadání jakási strašlivá síla postrčila kupředu. Jelikož tak obrovský úder do zad vůbec neočekával, začal dělat kotrmelce a nakonec vrazil do jasněho obdélníku světla hlavou napřed.

Chvilku měl dojem, jako by mu někdo trhal vnitřnosti, všechno se v něm kroutilo do neskutečných a bolestivých směrů. Potom na druhé straně prudce dopadl na nohy a tvrdě přistál na rukou a na kolenou. Ostrá bolest ve všech

končetinách mu sdělila, že určitě nepřistál na měkkém pažitu. Kolem panovala naprostá tma, kterou neprozařoval ani přisvit vzdáleného stropu Předsálí a rozhodně ani žádné výtahové šachty. Ještě horší bylo, že se všude převaloval dým - hustý, dusivý dým, v němž se Arturovi okamžitě stáhly a přiškrtily plíce.

Než kolem sebe stačil zašmátrat nebo než stačil vůbec zakašlat, někdo ho popadl za ramena a vytáhl ho na nohy. Artur kašel polkl a instinktivně vykřikl, ale jeho hlasitý projev okamžitě zadusila nějaká tekutina, která mu zničehonic zaplavila hrdlo. Začal se dusit. Myslel si, že je ve vodě, ale potom mu pomohla tvrdá rána do zad a on si uvědomil, že ať ho zaplavilo cokoliv, voda to není a neteče mu to do krku ani do nosu. Za okamžik už byl zase venku a opět ucítil vzduch. Prošel jakousi blanitou nebo tekutou bariérou.

Ať už byl kdekoliv, všechno kolem něho se jevilo nadmíru rozmazaně a všude bylo příliš mnoho barev, jako by stál s nosem přitisknutým k oknu z barevného katedrálního skla, v němž se nepřestávala mísit spousta odstínů.

"Uvolni se a hodně mrkej," poradil mu ten, kdo ho držel za ramena - klidný, hluboký mužský hlas, který Arturovi připadal lehce povědomý. Stačil okamžik a rozpomněl se.

Zástupce dozorce Vstupních dveří.

Artur divoce mrkal a snažil se uvolnit. Při mrkání se barvy ustalovaly a slábly i zastřenost okolí, přinejmenším když se díval přímo před sebe. Po stranách byl svět pořád rozmazaný.

"To jsme uvnitř nějaké pestrobarevné koule?" zeptal se za chvíli. Určitě se nacházeli v něčem kulatém a pronikalo k nim světlo, které se nepřestávalo posunovat a lámat na řadu různých barev.

"Jsme v přechodné bublině uvnitř Vstupních dveří," vysvětloval zástupce dozorce. Pustil Artura, předstoupil před něho a zasalutoval. Stejně jako při první Arturově návštěvě měl na sobě modrou uniformu s jedinou zlatou výložkou. "V bublině, která zmírňuje účinek Dveří na mysl smrtelníků. Dopřejeme si krátkého odpočinku a potom se hned budeš muset vydat do Vzdálených oblastí..."

"Do Vzdálených oblastí?" vyhrkl Artur poplašeně. "Ale já jsem chtěl dopadnout do Předsálí Nižšího Domu."

"Vstupní dveře se otevírají v mnoha částech Domu, ale dveře, do nichž jsi vstoupil v Druhořadých říších, vedou pouze do Vzdálených oblastí a na železniční stanici Úděsného Úterý."

"Tam přece nemůžu!"

"Tam musíš," prohlásil zástupce dozorce. "Už ses tam dostal, ale přitáhl jsem tě zpátky. Ve Vstupních dveřích tě však nemůžu držet příliš dlouho. Musíš jít tam, kam máš namířeno. Takový je Zákon Dveří."

"Ale..." Artur se snažil něco vymyslet. "Dobrá tedy, jestliže mám jít do Vzdálených oblastí, můžete ode mě poslat vzkaz Vůli nebo Suzy v Nižším Domě?"

"Ta část Vůle se nyní jmenuje dáma První," řekl zástupce dozorce. "Obávám se, že jí ani nikomu jinému žádné neoficiální vzkazy posílat nemohu. Vzkazy u sebe mohou přechovávat, ale nemohu je předávat, pokud se mě dotýčný nezeptá, jestli pro něho něco nemám."

Rozepjal si část kabátu a vytáhl hodinky. Když otevřel víčko a zasmušile pohlédl na ciferník, ozvala se znepokojivá melodie.

"Dvě minuty, potom tě musím vrátit do Vzdálených oblastí."

"Nemůžete mi poskytnout nějaký převlek?" zeptal se Artur zoufale. Zástupce dozorce mu už jednou půjčil košili a čepici, aby nebyl v nápadný v Nižším Domě. V hájemitví Úděsného Úterý bude Artur potřebovat převlek ještě víc.

"To udělat mohu. Doufám jsem, že se zeptáš."

Zástupce dozorce prostrčil ruku zářivou stěnou koule. Když ji zase přitáhl, držel v prstech konec šňůry na prádlo.

Rychle ji přitáhl dovnitř. Postupně z ní padaly kolíčky a Arturovi se do klína snášelo nejružnější oblečení, v němž byl vybledlý kabátek a kalhoty jakoby od pyžama, zvláštní pláštěnka s kapucí z nějaké drsné látky barvy bláta a mnohokrát zalátaná kožená zástěra.

"Ten pracovní hábit si navlec na oblečení," poradil mu zástupce dozorce. "Budeš potřebovat víc vrstev, aby ti nebyla zima. Pláštěnku si sroluj na později."

Artur si oblékl kabátek a kalhoty a potom si přivázal zástěru, která byla z velmi těžké kůže. Pláštěnku s kapucí si podle pokynů prozatím sroloval. Byla však velmi objemná a těžko se mačkala. Látka, z níž byla zhotovena, nebyla Arturovi známá.

"Zpevněné bahno," prohodil zástupce dozorce, když se Artur zadíval na srolovanou pláštěnku dosahující čtvrtiny jeho výšky. "Není drahá a v Dole poskytuje dostatečnou ochranu před dešti Ničeho. Dokud vydrží."

"Dešti Ničeho?" zeptal se Artur. Nelíbilo se mu ani, jak zástupce dozorce vyslovil slovo Důl. Pamatoval si, že v Atlasu se něm psalo jako o strašlivém boláku, jenž ohrožuje samy základy Domu.

"Důl je tak rozsáhlý, že se v něm v určité výšce tvoří mračna a neustále v něm prší," řekl zástupce dozorce, když ještě jednou prostrčil ruku bublinou a přitáhl dřeváky vycpané slámou.

"Déšť soustředí rozptýlené částice Ničeho, kterým je Důl prostoupený, a špinu sesílá zase dolů. Proto se mu tak říká."

"Ale co je ten Důl přesně zač?" ptal se dál Artur. Z dřívější zmínky v Atlase věděl jen to, že jde o nějaký obrovský prostor a že pro celý Dům představuje nebezpečí.

"Brzy to bohužel sám zjistíš na vlastní oči. Bojím se, že budeš mít co dělat, abys v něm neskončil. Když se do něj dostaneš, měl bys co nejrychleji utéct. Teď si nazuj tyto dřeváky. Ponožky si nech. Nejsou natolik odlišné, aby k tobě přitáhly pozornost."

Artur si zul své pohodlné, počítačem navržené tenisky s vyztuženou klenbou a nasadil si dřeváky napěchované slámou. Připadaly mu velké a nesmírně nepohodlné. Když vstal, nedokázal udělat jediný krok, aniž se mu nezvedla pata.

"Vždyť v nich nemůžu ani chodit," namítal.

"Chodí v nich všichni Starousedlíci vázaní nevolnickou smlouvou," odpověděl zástupce dozorce.

"Nemůžeš riskovat, že tě prozradí tvoje obuv. A teď k tomu smogu. Obsahuje droboučké částičky Ničeho, takže

Starousedlíky nahlodává a smrtelníka s velkou pravděpodobností zabije. Ve které ruce jsi častěji nosil První Klíč?"

"V pravé," řekl Artur.

"Takže si musíš vstrčit dva prsty pravé ruky do nosních dírek a palec do úst, nadechnout se a odříkat toto malé zaklínadlo: "První Klíči, prokaž mi laskavost, aby byl vzduch, který dýchám, čistý a bezpečný, a uchraň mě před veškerými újmami a pohromami."

"Cože?"

Zástupce dozorce pokyn zopakoval a dodal: "Možná budeš muset toto zaklínadlo opakovat, protože i je bude nahlodávat smog, a zbytková moc Klíče ti vyprchá z těla. Nezůstávej ve Vzdálených oblastech příliš dlouho, zvláště ne v Dole."

"Jestli to bude možné, tak tam nezůstanu," zašeptal Artur. "Myslím, že když to bude doopravdy nutné, vždycky můžu utéct po Nepravděpodobném schodišti."

Zástupce dozorce zavrtěl hlavou.

"Chcete říct, že Schodiště použít nemůžu?" divil se Artur. Věděl, že Schodiště představuje riziko, ale přinejmenším mu skýtalo určitou možnost. Jako padák nebo nouzový východ. Určitou chabou nadějí na únik před pohromou.

"Nedostal by ses na žádné vhodné místo," řekl zástupce dozorce. "Rozhodně ne bez Klíče nebo zkušeného průvodce."

"Paráda," posteskl si Artur. Opatrně si vstrčil prsty do nosních dírek a palec do úst. S palcem mezi rty bylo sice těžké pronést zaklínadlo, ale možné to bylo. Zatímco slova odříkával, ucítil v nose a hrdle škrábání a na konci zaklínadla mohutně kýchl, až se zapotácel na patách.

"Výtečně!" zvolal zástupce dozorce, který se zároveň rychle podíval na hodinky. "Teď tě musíme vrátit na místo určení. Já jsem udělal vše, co je v mých silách, Arture Penhaligone, i něco navíc. Buď smělý a podstupuj patřičná rizika a zvítězíš."

"Ale co... prosím vás, řekněte někomu, kam jsem se odebral..."

Než stačil ještě něco dodat, zástupce dozorce mu stroze zasalutoval, otočil se na patě, postavil se za něho a prudce do něho strčil. Artur s máchajícím rukama pronikl podivuhodnou tekutou bariérou a opět dopadl na ruce a kolena na studenou kamennou podlahu. Zul se mu levý dřevák a s rachocením odletěl, navíc se mu přes obličej svezla kapuce. Zatímco s ní zápasil, dopadlo na něho jasné světlo. Vzhlédl a zakryl si oči před lucernou, kterou držela nad hlavou jakási malá rozložitá postava. Světlo halil a rozpíjel kouř, takže si Artur na okamžik pomyslel, že se dívá na nějakého prasečího človíčka; potom mu došlo, že hledí na vyčnívající hledi přílby. Mužik měl na sobě také dlouhý kožený plášť a přes něj bronzový náprsní krunýř a za opaskem se mu skvěl široký obnažený zahnutý meč. Nejzvláštnější byl ale předmět připomínající miniaturní parní stroj, který měl zavěšený v postroji na zádech a z něhož se mu za krkem linul stálý proud kouře a zpoza loktů krátké výrony páry.

Nicméně toto malé zařízení nemohlo být ani náhodou zdrojem hustého kouře, který se za touto zlověstnou postavou převaloval. Kouř připomínal spíše mlhu, a to tak neproniknutelnou, že v ní Artur rozeznával pouze rozmazaná světla a občas i nějaké nezřetelné pohyblivé tvary. I zvuky byly přidušené. Artur slyšel vzdálené burácení, jako by někde stál zástup lidí, na který však neviděl, a registroval i jakési kovové dunění, které připomínalo rachot strojů.

"Tady je ještě jeden!" vykřikl mužik s lucernou na nějaké své neviditelné společníky ztracené kdesi v kouři. Jeho slova zněla, jako by neměl žádné zuby nebo se mu něco stalo s jazykem. Nebo to možná nějak souviselo s jeho prasečí přílbou.

"Vstávej!" poručila Arturovi kouřící postava zahalená párou. "Od teďka jsi ve službách Údésného Úterý a v přítomnosti všech Předáků musíš povstat."

"Kde to jsem?" zeptal se Artur, když se pomalu zvedl. Promluvil hlasem plným rozechvění, které jen napůl předstíral.

"Bouchl jsem se do hlavy... Vy jste Předák?"

Předák zaklel jazykem, kterému Artur nerozuměl. Klíč mu sice umožňoval hovořit všemi jazyky Domu, ale bez něj si podržel schopnost rozumět pouze lingua domus, jíž hovořili Starousedlíci, nikoli konkrétním nářečím každého panství.

"Další vadné zboží!" pokračoval Předák. "Ty další Dny to budou pořád zkoušet. Pojď za mnou! Poslouchej rozkazy, jinak tě spaříme."

Aby své varování předvedl v praxi, vytáhl velkorážní pistoli s křesacím zámkem - ten druh, který ve filmech nosí piráti a loupežníci -, kterou měl připojenou hadicí k miniaturnímu parnímu stroji na zádech. Natáhl zámek, potom stiskl kohoutek. Zámek cvakl a vyslal do vzduchu docela blízko Artura spršku jisker a syčící pramen páry. Hoch k Předákovu nesmírnému potěšení ucukl a uskočil.

"Chachá! Nikdy jsi něco takového neviděl, co? Chovej se slušně a na tom svém vychrtlém těle si uchováš aspoň kousek masa."

Artur vyskočil ještě jednou, když ho Předák zatlačil hlouběji do smogu. Měl jen chvilku na to, aby se ohlédl přes rameno a pro případný pozdější útek se pokusil zapamatovat si, odkud přišel. Uviděl impozantní dveře, vysoké dobrých devět metrů. Vstupní dveřmi se však vůbec nepodobaly. Byly vyřezány ze dřeva a zobrazovaly scény s vysokou útlou postavou - nejspíše Údésným Úterým -, která něco vytvářela na kovadlině a pracovním stole a kterou uctívaly stovky následovníků v kožených zástěrách. Výjevy byly strnulé a nehybné, potřísněné šmouhami špíny a rozežrané, jako by jejich povrch postříkala kyselina. Ani v nejmenším nepřipomínaly neustále se proměňující pestrobarevné a pulzující obrazy na Vstupních dveřích. Nebylo pochyb, že tento portál Vstupními dveřmi být mohl, protože z něj Artur vystoupil, ale v dané chvíli tomu tak nebylo. S jeho používáním se muselo pojit nějaké tajemství. Utíkat se jím určitě nebude snadno.

Předák Artura ještě jednou postrčil a smýkl jím doprava. Artur spatřil, že s ním míří na konec fronty sklíčených Starousedlíků, která mizela kdesi ve vířící mlze. Fronta stála, ale když k ní došel, náhle a krátce se zvlhla a prchavě zřidnutí smogu mu nabídl letmý pohled na cíl jejich cesty: dlouhý mahagonový stůl vzdálený asi patnáct metrů, u něhož právě jeden Starousedlík fasoval koženou zástěru a pláštěnku, která vypadala ještě ošuntěleji než ta Arturova. "Postav se do fronty a převezmi věci," rozkázal mu Předák a naposledy ho postrčil. Když se Artur postavil do fronty, ani jeden Starousedlík se neotočil. Jen se se sklopenými zraky posunuli dopředu.

Artur skoro vykřikl, že věci už má, ale nakonec nic neřekl. Předákovi by se nemuselo líbit, že někdo tak veřejně oznamuje, jak je hloupý. Nebo se u stolu kromě zástěr a pláštěnek rozdávaly ještě jiné věci.

Když Předák zase zmizel v hustším smogu, Artur váhavě poklepal na rameno Starousedlíka před sebou. Byla to žena oblečená v oné podivné kombinaci šatů z devatenáctého století, kterých si Artur všiml už v Nižším Domě. Tato žena na sobě měla dlouhé roztrhané šaty jako základ výstředního oblečku, jehož součástí bylo ještě nejméně dvanáct šátků, které měla ovázané kolem paží a trupu.

Arturův dotyk nevyvolal účinek, který očekával. Starousedlice se naopak pod jeho prsty zmenšila - aniž pokrčila kolena, zkrátila se o patnáct centimetrů. Ustrašeně se otočila a očividně očekávala někoho mnohem děsivějšího než Artura.

"Promiňte, pane," zašeptala a zatahala si za ofinu. "To nebyla moje chyba, ať jsem udělala cokoliv."

"Pardon," řekl Artur. "Myslím, že si mě s někým pletete. Já nejsem žádný Předák, nic takového. Já jsem... éé... jeden z vás."

"Nevolník? Vy?" hlesla Starousedlice užasle. "Jak jste to udělal?"

Rukou si zatlačila na hlavu. Byla mnohem menší, než když jí Artur poklepal na rameno.

"To... to jsem nebyl já," vysvětloval Artur rychle, až se skoro zakoktal. "Já nevím, jak k tomu došlo. Myslím, že se mnou to nemá nic společného. Bouchl jsem se do hlavy a nemůžu si na nic vzpomenout. Kde to jsme?"

"Ve Vzdálených oblastech," zašeptala Starousedlice. Pořád si hladila temeno hlavy a tvářila se nechápavě. "Vaše smlouva musela být převedena na Úděsné Úterý. Teď jste nevolník."

"Pssst!" varoval ji další Starousedlík ve frontě. "Ne tak nahlas! Poslední člověk, který mluvil, byl spařen, a spolu s ním i všichni vedle něj. Já spařen být tedy nechci."

"Odkud jste?" zeptal se Artur ženy před sebou potichu.

"Z Horního Domu. Byla jsem hlavní ornamentářka třetí třídy. Nechápu, proč jsem byla poslána. Musela jsem provést něco špatného. Vy jste jedno z Pištcových dětí, nebo jste tak nepřírozeně zmenšený? Tady k tomu dochází. Nenapadlo by mě, že se mi to stane tak brzy..."

"Ticho!" sykli dva Starousedlíci vpředu. "Předák!"

Předák se vykolébal ze smogu. Zastavil se, pohlédl na řadu Starousedlíků a přitom si tlustými prsty poklepal na parní pistoli. Artur si všiml, jak celou frontou prochvěla vlna strachu, jak se všichni Starousedlíci jakoby pomalu přikřčili a zároveň se snažili nedat najevo ani náznak pohybu.

Předák se na ně několik vteřin díval, potom se vytratil zpátky do smogu. Když se za ním mračno uzavřelo, Artur si letmo všiml dalších dvou či tří front Starousedlíků, kteří také čekali, až jim bude předáno základní vybavení. Za nimi se mohly táhnout ještě další fronty.

Poté, co Předák odešel, už nikdo nepromluvil. Všichni se dál šinuli dopředu, dokud na ně nepřišla řada. Artur ženě před sebou na rameno už nepoklepal, protože se bál, že by se ještě víc zmenšila, a ona se na něho neohlédla.

Když dospěl na začátek fronty, Starousedlík za stolem strnul uprostřed pohybu, zrovna když se Arturovi chystal předat hromádku oblečení. Byl malý a postavou připomínal tuřín, takže když se zarazil, málem se překotil. Aby si udržel rovnováhu, upustil oblečení a chytil se stolu a málem převrhl jmenovku, na níž zašlými zlatavými písmeny stálo HOSPODÁŘ.

"Ty už je ale máš!" vydechl.

"Co mám?" zeptal se Artur. Předstírat hloupost mu připadalo jako nejlepší obrana.

"Zástěra, kožená, jeden kus; pláštěnka, proti dešti, zpevněné bahno s kapucí, jeden kus; a dřeváky, lakované dřevo, jeden pár," odpověděl Starousedlík. "Takže co mám teď dělat?"

"Já nevím," Artur na to. "Necháte mě jít dál?"

Ať už to "dál" znamenalo cokoliv. Artur se bedlivě díval, ale přesto nedokázal zjistit, co se dělo se Starousedlíky ve frontě před ním po tom, co vyfasovali zástěry a pláštěnky. Obešli stůl z levé strany a zmizeli v ještě hustším smogu. Taky mu nebylo pořád jasné, odkud se všechny ty zástěry, pláštěnky a dřeváky braly. Starousedlík, který je rozdával, je jakoby vytahoval z masivní mahagonové desky stolu.

"Ale já nevím, jestli je to dovoleno," zamumlal hospodář.

"Mohl byste se zeptat," špitl Starousedlík, který čekal za Arturem.

"Zeptat?" sykl úředník. Nervózně se rozhlédl. "Tady se nikdy na nic neptáme. Z toho plynou jen obtíže."

"No a co kdybyste předstíral, že jste mě neviděl, a já prostě jen prošel?" navrhl Artur.

"Další!" zvolal hospodář a natáhl krk, aby se podíval na dalšího čekajícího ve frontě. Artur chvilku váhal, protože si nebyl jistý, kam má jít. Hospodář se poškrábal na nose a přiložil si k ústům pokrčenou dlaň, aby mohl zašeptat: "Kolem stolu doleva, dolů po schodech."

Artur obešel stůl a ze schodů se málem skutálel, protože si jich všiml, až když byl téměř na nich. Na několika místech se drolily, byly potažené silnou vrstvou sazí a nebezpečně klouzaly. Zatímco se Artur obezřele ubíral dolů, snažil se vydolovat z mozku nějaký nápad, jak by mohl utéct. Ale v hlavě mu nevzplály žádné jasné myšlenky. Napadala ho pouze slova zástupce dozorce Vstupních dveří: Podstupuj patřičná rizika.

Ale jaká rizika jsou patřičná?

Přemýšlel o tom, dokud nedošel k patě schodů. Místo se nijak nelišilo od prostoru nahoře - bylo tmavé a plné smogu, výjimkou bylo jen rozptýlené světlo, které se mohlo linout z místa tři nebo patnáct metrů vpředu. Artur se k němu za klapání dřeváků na kamenné podlaze vydal, přičemž občas zamáchal rukama, aby rozptýlil hustý pás obludně zapáchající mlhy. Naštěstí fungovalo zaklínadlo, které ho naučil zástupce dozorce, a Arturovi se při jeho použití ulevilo, ačkoli si s prsty v nose připadal hloupě.

Světlo vycházelo ze dvou luceren po stranách dalšího širokého mahagonového stolu. I tento stůl byl holý, kromě cedulky, na níž se skvělo identické, zlatými písmeny vyvedené označení HOSPODÁŘ. Úředník za stolem byl ještě menší a skrčenější než jeho kolega nahoře. Byl tak sražený, že Arturovi sahal pouze do pasu a za stolem byl sotva vidět.

Když se před ním Artur zastavil, z desky stolu, do níž jakoby přímo zajel prsty, vytáhl začazenou lucernu se špatně vyspraveným držákem.

"Mlsná lucerna, samomazací, jeden kus."

"Chcete říct mlžná lucerna," opravil ho Artur.

"V knize se píše mlsná lucerna," namítl hospodář. "Pospěš si ke své četě. Vydej se po železničních kolejích, co vedou za mnou. Pokud neuslyšíš píšťalu, v tom případě z těch kolejí na chvíli uskoč."

"Ta mlžná - promiňte, mlsná - lucerna nějak nefunguje," upozornil ho Artur.

"Žádná nefunguje," povzdechl si úředník a ukázal na lucerny na obou koncích stolu, které si byly podobné jako vejce vejci. "Takový je to model. Domnívám se, že náš pán a vládce má na práci jiné věci než opravovat zaběhnutý typ.

Stížnosti nic nezmohou. Já jsem si stěžoval jednou a podívej, co se mi stalo."

Artur se na hospodáře nechápavě zadíval.

"Zmenšil mě, nevidíš? Byl jsem o třicet centimetrů vyšší a patřil jsem k tvůrcům čtvrté třídy, pak jsem ale byl natolik hloupý, že jsem si stěžoval na špatně vyrobené mlsné lucerny. Alespoň že mě neposlal do Dolu. A teď už utíkej, než budu mít kvůli tobě potíže."

"Jak se jmenujete?" zeptal se Artur. Tento úředník mohl být užitečný kontakt. Alespoň se rozhovořil o Úděsném Úterý a Dolu.

"Jméno?! Hospodář dvanáct set padesát dva. Teď už běž, než se objeví Předák! Kolem stolu a po kolejích."

Artur se otočil a pozvedl nad hlavu čadící lucernu. Ale než zmizel do smogu, hospodář si odkašlal. Artur se otočil zpátky.

"Mathias. Tak jsem se jmenoval," zašeptal úředník. "Nevím sice, kdo jsi, ale něco mě nutí, abych ti to řekl. Hodně štěstí v Dole. Budeš ho potřebovat."

Kapitola šestá

Za stolem se táhla železniční trať, byla sice jen tři metry daleko, ale Artur ji uviděl, až když zakopl o první kolejnici. Když si koleje prohlédl ve světle lucerny, všiml si, že jsou zhotoveny z jakéhosi matného materiálu připomínajícího bronz a že jsou položeny velmi daleko od sebe, nejméně dva a půl metru, což byl určitě širší rozchod, než měla jakákoli železnice v jeho světě. Koleje byly uloženy na kamenných prazcích, nikoli na dřevěných nebo betonových, a drť mezi nimi byla z jakéhosi zvláštního materiálu, který se tvarem a barvou podobal dřevěným třískám, ale byl těžký a tvrdý - a nejspíš pocházel z jiného druhu světlého kamene.

Artur si vzpomněl, že drti se říká loživo. Bobův čtyřidevadesátiletý strýček Jarrett - Arturův prastrýc - pracoval na železnici celý život a své prasynovce a praneteře rád učil správným termínům týkajícím se všeho od kolejí až po vlaky. Dokonce si nahrával různé druhy parních lokomotiv a ty pak děti musely poslouchat.

Ale prastrýc Jarrett tu teď nebyl, aby Arturovi řekl všechno, co chtěl vědět o této konkrétní železnici, a teď zrovna nevěděl, kterým směrem se má vydat. Koleje ubíhaly doleva a doprava a v obou směrech mizely v hustém smogu. Aby si Artur udělal lepší představu, kde se nachází, přešel trať a kolmo od ní poodešel. Jelikož už dobře věděl, že viditelnost je ve smogu a všeobecné podivnosti tohoto místa prakticky nulová, opatrně našlapoval a dával si pozor na další schodiště nebo náhlou strž.

Když si přidržel a pozvedl lucernu, uviděl, že kamenná podlaha končí, jako by ji někdo čistě odřezal obrovským nožem. Kolem okraje propasti vířily chuchvalce smogu, v nichž nebylo možné poznat, do jak velké hloubky se stěna řítí. Artur neviděl ani na druhou stranu.

Vytušil, že našel okraj Dolu. Pomalu vycouval a necítil se v bezpečí, dokud se nevrátil na druhou stranu trati.

Teď, když věděl, že stojí na okraji Dolu, uvědomil si, že se železnice svažuje jedním směrem. Určitě tím, kterým se očekávalo, že se vydá. Ale kdyby se po kolejích ubíral dolů, nechával by se stále hlouběji vtahovat do strašlivé existence nevolníka vázaného smlouvou u Úděsného Úterý. Kdyby se naopak po kolejích vydal nahoru, nejspíš by byl spařen... a na rozdíl od Starousedlíků by takový zážitek nepřežil.

Jsem v pěkné kaši.

Už mu začínalo docházet, že je lapen ve velmi nepříjemné části Domu. Neměl Klíč, takže kromě určité přetrvávající moci v rukou nevládl žádnou zbraní ani kouzly, která by mu mohla pomoci. Nevěděl o žádném způsobu, jak by se mohl dostat ven či jak by se mohl spojit se svými přáteli. Nikdo nevěděl, že tu je, s výjimkou zástupce dozorce - který to mohl někomu sdělit, jenom kdyby se zeptal.

Vrhl se do víru událostí, aby se pokusil zachránit svou rodinu před dalšími finančními útoky, ale podařilo se mu pouze dostat do velice vážných potíží.

Posadil se na kolej, vložil si hlavu do dlaní a masíroval si spánky. Cítil se zpomalený, hloupý a naprosto zdrcený. Musel vymyslet, jak by se odsud mohl dostat. Kdyby se ubíral hlouběji do Dolu, považoval za vyloučené, že by cestu přežil.

Začal se kolébat dopředu dozadu. Při tomto mírném pohybu se z jakéhosi zvláštního důvodu hned cítil o něco lépe, jako by mu jakýkoli pohyb mohl pomoci přijít s nějakým nápadem. Zatímco se tak kolébal, ucítil jemné píchání na hrudi. Nebylo to vnitřní bodání stahující se plíce, nýbrž něco, co ho dloubalo přes kapsu.

Atlas.

S náhlým přílivem naděje knihu v zeleném obalu rychle vytáhl a položil si ji na klín. Potom na desku položil obě ruce a rozmýšlel se, na co se Atlasu zeptá.

Jak se můžu dostat z Dolu?

Atlas se otevřel se znatelně menší hbitostí, a místo aby narostl do obvyklých rozměrů, zvětšil se jen na dvojnásobek svého kapesního formátu. Zůstával také částečně přivřený, takže do něj Artur musel opatrně nakukovat. Bylo jasné, že ani jemu se ovzduší Dolu příliš nezamlouvá.

Pomaloučku v něm vykreslilo jediné písmeno, potom neviditelná ruka zrychlila a napsala jedno slovo a po něm další. Stejně jako poprvé, kdy Atlas použil, i nyní byla slova v neznámém jazyce a písmena v cizí abecedě. Když se na ně však podíval, změnila se do pochopitelnější podoby.

Existuje celá řada způsobů, jak opustit strašlivý Důl Údésného Úterý. Patří mezi ně ty oficiální, jež vyžadují patřičné propustky a povolení. Do těch se počítají:

- a) odchod po služební silnici;
- b) odjezd jako cestující ve vlaku Údésného Úterý; a
- c) jako některý z posílů Údésného Úterý s kolem překalibrovaným k cestě nahoru.

Patří mezi ně i ty neoficiální, jež jsou nebezpečné nebo destruktivní. Do těch se počítají:

- a) odlet, za všech souvisejících rizik, z nichž některá jsou typická pouze pro Důl; a
- b) zánik z rukou Nicníka nebo erupce Ničeho.

"Ne," hlesl Artur. "Chci vědět, jak se teď z Dolu dostanu konkrétně já."

Nic se nestalo. Stránka Atlasu zůstávala netečná a nehybná. Nepsala na ni žádná neviditelná ruka, netetelil se na ní žádný inkoust.

Artur Atlas pomalu zavřel a vrátil ho do kapsy. Chvilí si myslel, že mu vyjeví nějaký snadný způsob, jak se dostat ven, nějaký tajný způsob, jak utéct z Dolu. Doma v jeho světě mu pomáhal, ale tady mu pomoci buď nemohl, nebo nechtěl. Třeba bych mohl zajít za nějakým Předákem a požádat o návštěvu Údésného Úterý, pomyslel si Artur sklíčeně. A podepsat tu pitomou listinu, kterou bych mu předal První Klíč a Nižší Dům...

"Promiňte! Myslím, že máte jít přede mnou," ozval se zdvořilý hlas odněkud ze smogu. Artur se rozhlédl a spatřil Starousedlíka, který za ním stál ve frontě.

"Připadá mi, že tady si na dodržování pořadí dost potrpí. Mimochodem, Japet jméno mé. Tedy to původní, abych byl přesný."

"Já jsem Artur," řekl Artur. Podal Japetovi ruku. Ten se jí dotkl, ale než ji stačil sevřít, Arturovi z dlaně vystřelily jiskry a ovinuly se Japetovi kolem zápěstí. Starousedlík se ho s vyjeknutím pustil, prudce ruku odtáhl a začal si sát prsty.

"Ty nejsi žádný nevolník!" zvolal.

Artur strnul, jestli Starousedlík nepřivolá Předáky, kteří museli být určitě někde nablízku ve smogu. Japet by mohl dostat odměnu nebo být předčasně propuštěn nebo něco na ten způsob. Nesmí mu k tomu dát příležitost...

"Ale to nic!" dodal Japet rychle, když se Artur sehnul a popadl mezi pražci kus onoho zvláštního kamenného loživa.

"Já nejsem práškač, bonzák, cink, zvonek, veš nebo snad kanárek. Ať jsi kdokoli, já o tobě ani nemuknu, neceknu, nešpitnu, nepro..."

"To bych ti ani neradil," varoval ho Artur. Snažil se, aby to znělo odměřeně, ale když kámen upustil, velmi se mu ulevilo. "Přišel jsem sem... s úkolem pomoci všem nevolníkům."

Vypadalo to, že se ulevilo i Japetovi. Uklonil se a smekl imaginární klobouk. Jeho uhlašené způsoby vůbec neladily s nesmírně odranými sametovými nohavicemi, které měl natažené pod koženou zástěrou. Košili už neměl bílou, nýbrž žlutou, a manžety neměl přichycené knoflíky, nýbrž provázkem. Byl pohledný jako většina Starousedlíků, ale jako by měl trochu zmáčknutou tvář. Ostatně podobným dojmem působilo i jeho tělo. Vypadal, jako by stlačen a natažen do stran, jako nedokonalý hliněný výrobek, který kdysi vyšel z krásné formy.

"Bude mi ctí ti pomoci," řekl. "Chci říct podat pomocnou ruku, Helfnout, píchnout, podpořit tě, přijít vhod."

"Děkuji," odpověděl Artur. "Ehm, to vždycky mluvíš takhle?"

"Máš na mysli mé neustálé, řekl bych až ustavičné používání hojného množství slovních výrazů a obrátů?"

"Ano."

"Jen když jsem nervózní," vysvětloval Japet. "Jsem... tedy býval jsem synonymus minimus druhé třídy. A takové už je riziko, nebezpečí či hrozba našeho povolání, že se někdy staneme mnohomluvnými, upovídánými, rozvláchnými, užvaněnými... Bojuju s tím, to mi věř. Nepůjdem, než nás začne někdo hledat?"

"Myslím, že bychom měli," přitakal Artur po chvilkovém váhání. Potřeboval víc času k přemýšlení a tam, kde stáli, zůstat nemohli.

"Ty běž první," řekl Japet, uklonil se a opět smekl neexistující klobouk.

"Ne, ty běž první," odpověděl Artur a sám se zlehka uklonil. Nechtěl, aby mu Starousedlík kráčel těsně v patách, když bylo všude kolem tolik kamenných úlomků. Japet mu připadal upřímný, ale nechtěl riskovat, že ho udeří do hlavy a v bezvědomí předá Předákům.

Japet pokývl hlavou a vydal se po kolejkách, až se na kamenných pražcích rozléhala dutá ozvěna jeho dřeváků. Artur

zaujatý usilovným přemýšlením vyšel za ním a občas ve svých dřevácích zakopl. Kdyby se mu tak podařilo poslat zprávu do Nižšího Domu. Každý nápad, který se mu zrodil v mysli, měl ale nějaký nedostatek. Na okamžik ho zachvátilo nadšení, když si vzpomněl, že Pondělní Poledne byl v Domě i v Druhořadých říších schopný přivolat telefon jakoby ze vzduchu. Ale i kdyby to dokázal i on, telefonické připojení v Nižším Domě bylo buď zrušeno, nebo vyžadovalo platbu zálohy v hotovosti a on u sebe neměl žádné peníze.

Ale možná bych nějaké dokázal sehnat, pomyslel si. Potom bych zavolal Vůli, Suzy nebo Pondělnímu Poledni...

"Jaké platidlo se používá v Dole?" zeptal se Japeta, když se dál ubírali po kolejích, aniž se jim do cesty připlétl jediný člověk či tvor.

"Domnívám se, že ve Vzdálených oblastech platily velmi hezky ražené zlaté nobly, stříbrné reály a měděné azurity," odpověděl Japet. "Úděsné Úterý však všechny mince zkonfiskovalo a všichni si tak musí vystačit se zápisy v účetní knize. Jako jsou naše pracovní smlouvy."

Vytáhl obdélný kus kartonu, který nosil na šňůrce kolem krku.

"Mohl bych se podívat?" otázal se Artur.

"Nemůžu ji sundat, odstranit ani stáhnout," řekl Japet. "Ale prosím, jen na ni pohleď, upří zrak, či klidně i koukni."

Papír připomínal cedulku popsanou úhledným písmem nezdravě nazelenalého odstínu. Táhl se na něm sloupec nazvaný VÝDĚLEK a sloupec s názvem DLUH. Ve sloupci VÝDĚLKŮ byl jediný řádek s údaji 0n 0r 0a. ve sloupci s DLUHEM stálo 4n 6r 18a. Přímou před Arturovými očima se DLUH začal a změnil na 4n 7r 1a.

"Už vidíš, proč si nikdo nikdy nevydělá dost, aby se vymanol z nevolnictví? Zapláceno dostaneme, až dospějeme na dno Dolu, a to pouze tehdy, když najdeme využitelné množství Ničeho. Zároveň je nám strháváno každé nadechnutí tohoto hnusného vzduchu a směšné částky platíme i za mizerné vybavení."

"Takže peníze - myslím jako mince nebo bankovky - v celém Dole nenajdu?"

"Pokud vím, jsem informován, zabezpečen, tak nikoliv," přisvědčil Japet. Opět se pustil po kolejích pryč. "Neměli bychom jít, vyrazit, pokračovat, pohnout kostrou?"

Artur přikývl. Japet byl očividně stále nervóznější a jeho úzkost byla nakažlivá. Artur za ním pospíchal, dřeváky klapaly stále hlasitěji, až oba skoro utíkali.

A udělali dobře, že nelelkovali. O sto metrů dál na trati se ze smogu náhle vynořil Předák. Cílevědomě kráčet po kolejích, s připravenou parní pistolí v ruce. Když je spatřil, zamručel, mávl na ně, aby pokračovali, pak se vydal za nimi. Nebylo pochyb, že začal vyšetřovat, kde se zdržely nové přírůstky.

Před Arturem trochu prořídil smog. Uviděl, jak kamsi bez Předáků odchází několik skupinek Starousedlíků. Další skupina stála opodál pod dohledem Předáka s vytaženým hledím, který si cídil zuby hadrem a bílou pastou z otevřené plechovky. Byl o hlavu menší než Starousedlíci, na něž dohlížel, ale mnohem rozložitější v ramenou. Tvář měl zmáčknutou ke krku a z dolní čelisti mu jako malé kly vyčnívaly dva zuby.

"Tady je máme," zavolal Předák za Arturem. "Pěkný páreček loudalů."

Předák si naposledy přetřel zuby, vsunul si plechovku pod zástěru, překvapivě něžně si povzdychl a s třesnutím si spustil hledí. Prošel okamžitou proměnou. Nahrbl se, zavrčel a vytáhl parní pistolí. Parní stroj, který mu visel na zádech, přešel z vrnění k pronikavému rachocení, vydával těžké mračno černého kouře a do stran za Předákovými lokty vypustil páru.

"Pospěšte!" zařval. "Seřaďte se."

Artur s Japetem přiběhli ke skupince Starousedlíků, kteří se bezhlavě motali a pokoušeli se postavit do řady. Nikdo však nechtěl stát těsně u Předáka, takže každý, kdo se u něho octl, zadem vyklouzl a postavil se do fronty vpředu. Tak to trvalo asi minutu, než Předák vypustil do vzduchu ostrý proud páry.

"Přestaňte!" zaryčel. "Ty tam, zůstaň stát! Ty se ani nehni! Správně, teď stůjte v řadě."

Když byli všichni seřazeni, Předák přistoupil k Arturovi s Japetem a zahřimal: "Proč jste se opozdili?"

"Já jsem upadl na hlavu," řekl Artur. Připadalo mu to jako univerzální výmluva. "Kde to jsme?"

"Jsme na Důlní železniční služební cestě Jeho Mocnosti Úděsného Úterý!" zařval Předák. "Máte velikánské štěstí!"

"Proč?" ptal se Japet. "Jakpakto? Z jakého důvo..."

"Zmlkni! Otázky pokládám já!"

Japet zmlkl. Předák zavrčel a potom zopakoval: "Otázky kladu já! A moje první otázka zní..."

Odmlčel se, protože se z vnitřní strany koženého kabátu snažil vytáhnout špinavý kus papíru. Když se mu to podařilo, měl zas plně ruce práce s jeho rozložením. Když byl papír konečně otevřený, přitáhl si ho k hledí.

Když otázka konečně zazněla, byla úplně jiná, než Artur očekával.

"Byli jste všichni oceňováni?" zeptal se Předák.

Artur přikývl společně s ostatními a neodvažoval se zvednout hlavu, neboť doufal, že tak skryje strach, který se mu musel bezpochyby zračit ve tváři.

"Je mezi vámi nějaký rychlohojič?" pokračoval Předák a bylo jasné, že slova čte z papíru.

Všichni zavrtěli hlavami. Předák jim věnoval letmý pohled, potom pohlédl zpátky na papír.

"Výborně, takže se těm vašim chodidlům podíváme na zoubek," zvolal Předák.

Na zoubek? pomyslel si Artur s úlekem. Na zoubek, na chodidlech?

Další úlek ho čekal, když si všichni zuli pravý dřevák, stáhli pravou ponožku a začali poskakovat k Předákovi, jemuž ukazovali chodidla.

"No tak, honem, ve službě Úděsnému Úterý se nemrhá časem," štěkal Předák. "Neposkakujte tu, vy pitomci. Položte se

na záda a zvedněte nohy."

Artur stále nic nechápal, ale spolu s ostatními se posadil do řady na studené kamenné podlaze. Když si však zul pravý dřevák, podíval se na Japetovu nohu a hned spatřil, po čem se to Předák pídí.

Ostatním se na chodidle pravé nohy skvěl cejch. Cejch, který jim ubíhal od paty až k bříšku pod palcem a který zářivými zelenými písmeny sděloval: NEVOLNÍK ÚDĚSNÉHO ÚTERÝ.

Artur na okamžik ztuhl, potom předstíral, že se mu dřevák přilepil k noze, a přitom horečnatě přemýšlel, co by měl udělat. Předák měl parní pistoli, někde vzadu na trati byl další Předák a na plošině nad nimi museli být určité další a další.

"Já to věděl!" vykřikl Předák. "Vždycky se jeden najde!"

Artur rychle otočil hlavu. Na strašlivý okamžik si pomyslel, že Předák hovoří k němu, potom však uviděl, že skrček stojí nad jedním Starousedlíkem na konci řady.

"Rychlohojič, no samozřejmě," prohlásil Předák. "Kdy jsi byl ocejchován?"

"Včera, když jsem přišel," odpověděl Starousedlík skličene. "Ale tak rychle se nehojím vždycky, pane. Někdy mi to trvá celé dny."

"Celé dny! Ten cejch má vydržet jeden rok. Takže ti budu muset proštípnout ucho nebo nos. Vstaň."

"Pane, prosím vás, já bych dal přednost jinému ocejchování."

"Nám je úplně jedno, o co bys stál!" zaryčel Předák. Zasaťtral v kapsách kabátu a nakonec vytáhl lesklý kovový kotouč o průměru několika centimetrů. "Kam to chceš?"

"No... na nos," zamumlal Starousedlík. Předák zamručel a přiložil Starousedlíkovi kotouč na ucho. Objevil se krátký záblesk, něco zasyčelo a kotouč zůstat viset Starousedlíkovi z ucha jako nějaká přerostlá náušnice.

"Řekl jsem na..."

Než stačil říci ještě něco, k zemi ho srazila Předákova mohutná pěst.

Omráčený Starousedlík raději chytře zůstal ležet na zemi a očividně se snažil nevydat ani hlásku. Předák si opět povzdychl a promnul si klouby na prstech.

"Tak, kdopak je ještě rychlohojka?"

Artur si rychle všechno promyslel a zvedl ruku. Předák se doplahočil na konec řady.

"Vida, nováček, co nám padl na hlavu. Jsi si jistý, o čem tu teď mluvíme? Ukaž nám chodidlo."

Artur se natáhl, zul si dřevák a ponožku a ukázal holou nohu. Předák se za nesmírného vrzání a fučení sehnul a zahvízdal mezi předními zuby.

"Dočista zmizel! Výborně, vstaň a já ti proštípnu nos."

"Jupí, po nějaké velké kulaté věci v nose jsem vždycky toužil," poznamenal Artur, když vstal. Instinktivně vycítil, že udělá nejlépe, když ji nebude vyžadovat hned do ucha. "Nebo... by mi mohla viset ze rtu."

"Já ti taky jednu zavěsím," zavrčel Předák. Podržel kotouč v ruce a zasmál se, když před ním Artur ucukl. Potom Arturovi kotouč přitiskl k levému uchu.

Artur ucítil prudkou bolest, která se mu prohnala uchem až do hlavy, kde se mu začala odrážet mezi očima. Byla tak ostrá, že se zapotácel. Kdyby ho Japet nezachytil, byl by upadl.

"Tak pomalý a citlivý!" zahřímal Předák. "Tady musíš stát na vlastních nohách!"

"Patří mezi Pištcovy děti," podotkl Japet. "Ty jsou jiné. Kdysi byly živé."

"Tady speciální případy nevedeme!" zařval Předák. Ohnal se po Japetovi pěstí. Ačkoli se Japet ani nepohnul, pěst ho kupodivu nezasáhla, jako by ji Předák stáhl úmyslně.

I když se Artur v duchu soustředil především na bolest, která mu pulzovala mezi očními důlky, přesto se neubráníl údivu, proč mluví Předák tak hlučně. Tento Starousedlík jako by znal jen dva typy komunikace: hlasitou a ohlušující.

"Konec drzého odmlouvání, nebo vás všechny spařím!" zaryčel Předák. Podíval se na svůj papír.

"Výborně! Teď se jmenujete Četa 205117. Nezapomeňte na to! Četa 20..."

Ještě jednou se zadíval na papír.

"Četa 205117. Ty nalevo, ty jsi v četi jednička. Ty jsi dvojka, ty jsi trojka a čtyřka a pětka a šestka a sedmička..."

"Počítání mu jde, co?" zašeptal Japet k Arturovi, kterého pořád podpíral. Ale bolest rychle přešla a Artur už dokázal stát zase na vlastních nohou, když na něho Předák ukázal a řekl: "Ty jsi třináctka."

Něco na tomto čísle ho přinutilo, aby se zarazil a poškrábal se na hlavě. Ještě jednou se zadíval na papír, ale to, co na něm hledal, už zmizelo.

"Třináct jich být nemá," řekl si potichu po dlouhém mlčení. "V jedné četi je vždycky jen dvanáct..."

"Možná přihazují Pištcovy děti nádavkem," poznamenal Japet, když natáhl ruku, aby se na něho Artur nezhroutil.

"Zadarmo. Jako bonus, prémie nebo přídavek..."

"Mlč už!" zahřímal Předák. "Třináctko, jsi jedním z Pištcových dětí?"

"A ano," koktal Artur.

"Nejsi posel? Pištcovy děti jsou tady dole vždycky poslové."

"Ne," odpověděl Artur. "Nejsem posel."

"Takže tě přihodili nádavkem," prohlásil Předák s uspokojením. Když tuto složitou záhadu vyřešil, rozjasnilo se mu čelo a opět se zadíval na papír a začal číst další instrukci, přičemž se občas zarazil, aby přišel na kloub nějakému slovu nebo seškrábal flek, který zatemňoval text.

"Četo - doplňte číslo. Chystáte se vydat na cestu na dno Dolu! Budete uvedeni na cestu a Jednička dostane časovou svíčku. Než časová svíčka dohoří, musíte se dostat k První zastávce. Pokud tak neučiníte, budete dopadeni a potrestáni. Na První zastávce dostanete další časovou svíčku, a než dohoří, musíte se dostat na Druhou zastávku. Celý proces bude pokračovat, dokud se nedostanete na Dolní stanici, kde budete pro práci v Dole rozděleni do nových čet.

Chvála Úděsnému Úterý!"

Když Předák dohovorel, složil papír a vrátil si ho zpátky do kapsy. Potom šátral skoro ve všech ostatních kapsách, než konečně vylovil vysokou bílou svíčku označenou rudými pásky vzdálenými na šířku prstu. Jakmile ji uchopil Starousedlík označený za Jedničku, svíčka prudce vzplála. Ostatní Starousedlíci na ni upřeli oči, v nichž se jim zračil šok, děs a odpor.

Na svíčku hleděl i Artur. Její zapálení jemu i všem ostatním jednoznačně potvrdilo, že se opravdu chystají na cestu za neznámými hrůzami Dolu.

"Běžte," zaryčel Předák.

Ale když Jednička vykročila, Předák si nadzvedl hledí a něco si zamumlal. Artur si asi za vteřinu uvědomil, že podobně jako hospodář utrousil: "Hodně štěstí."

Překvapilo ho, že jim hodně štěstí přeje zrovna Předák, a obával se, že ho budou opravdu potřebovat. Když Předáka míjel, málem mu něco odpověděl, ale Předák si už zase spustil hledí, a ze smogu po trati přicházela další skupina zdrcených Starousedlíků.

Arturova četa, pochodující v řadě vedle trati, vedená Jedničkou udávající ostré tempo, zamířila dolů. Artur ještě chvíli váhal, ale jak tomu bylo i před chvílí, neměl ve skutečnosti na vybranou. Nahoru se vrátit nemohl. Na druhé straně kolejí byl pouze okraj Dolu.

Musel následovat zbytek čety a sestoupit do zakouřené temnoty.

Kapitola sedmá

Jednička nepolevovala v tempu a několik hodin vůbec nezastavila. Artur měl co dělat, aby s ní udržel krok, a občas musel popoběhnout, aby se příliš nevzdálil. Zatímco se mu po levé straně zvedala stěna Dolu a služební cesta byla stále užší a blíže k železniční trati, začal si dělat obrázek, jak ohromný musí Důl být. Železnice a silnice, které podél něj ubíhaly, byly bezpochyby vytesány do jeho stěny, po níž se v obrovské spirále spouštěly do hlubin. V hustém smogu nebylo takřka nic vidět, ale oblouk byl tak mírný, že Artur došel k závěru, že Důl musí mít několik kilometrů v průměru.

Artur neměl ani tušení, jak může být hluboký. Zeptal se Japeta, ale ten to také nevěděl. Japet se zeptal Jedenáctky před sebou, ale tato Starousedlice jen zavrtěla hlavou a neodpověděla. Všichni další Starousedlíci mlčeli jako zařezaní.

Následovali Jedničku se sklopenými hlavami, s očima upřenými na dřeváky nebo na paty Starousedlíka před sebou.

Občas někdo úzkostlivě zvedl oči, aby se pokusil zhlédnout, kolik pásků ještě zbývá na časové svíčce.

Kráčeli několik hodin, aniž spatřili cokoli zajímavého, výjimkou bylo jen několik hromad rozbitých vlakových součástek vedle trati. Vlak Úděsného Úterý se očividně často potýkal se zlomenými nápravami, prasklými táhly, zrezivělými písty, puklými koly a dalšími pohromami. Nejspíš proto, že na něj působí Nic na dně Dolu, pomyslel si Artur.

Rád by se na nejrůznější součástky podíval, ale k první zastávce došlo, až když Šestka zakopla o vlastní dřeváky a upadla, přičemž s sebou strhla i Pětku, která srazila Čtyřku. Stáli však jen tak dlouho, aby se tito tři Starousedlíci mohli zase zvednout a nazout si dřeváky.

O hodinu později si Artur sám dřevák úmyslně skopl, aby si odpočal, ale protože šel až úplně na konci, nikdo s výjimkou Japeta si ho nevšiml a zbytek čety nezastavil. Museli pak proto s Japetem ještě utíkat, aby ostatní dohonili. Běh stál Artura veškerou zbývající energii. Věděl sice, že v Domě nepotřebuje jíst ani pít, ale přesto se cítil hladový, žíznivý a sklíčený. Sklíčenost se ze sebe snažil setřást a říkal si, že za ni může pouze únava. Ale v tom byla potíž. Nebyl jen unavený. Byl přímo vyčerpaný. Měl stále méně sil a ostatní pořád kráčeli pryč.

Za nekonečného pochodování v něm opět vyklíčila myšlenka, že všechno vzdá a Klíč i Vládu nad Nižším Domem převede na Úděsné Úterý. Jednoduše už ho nenapadalo nic jiného, než že se vzdá veškerých nadějí.

Na chvíli se mu tyto poráženecké představy podařilo zapudit, když vyšli ze smogu a opět se začal cítit o něco lépe.

Dokonce popoběhl dopředu, aby se podíval na časovou svíčku, byť musel snést nevraživý pohled Jedničky za to, že opustil řadu. Ale úlevný pocit neměl dlouhého trvání. Rychle se stáhl na své místo na konci formace, když si otřeseně uvědomil, že svíčka dohořela pouze ke druhému pásku ze dvanácti. Podle jeho hodinek, které šly sice pozpátku, ale jinak čas podle všeho ukazovaly spolehlivě, byli na cestě už šest hodin. Poněvadž na svíčce zbývalo ještě deset pásků, čekalo je ještě dalších třicet hodin chůze.

I beze smogu byla pořád tma jako v pytli. Jediné světlo se linulo z mlsných luceren a časové svíčky. A aby toho nebylo málo, záhy sestoupili do mokrých, nízko visících mračen, která byla sice čistší než smog, ale studila a vlhce se na ně lepila.

Ještě třicet hodin chůze. To nezvládnou. Ale musím... musím...

Přemítání, jak se dostat ze současné svízelné situace, ho už nesmírně vysílilo, ale představa, že se nebude moci zastavit ještě dalších třicet hodin, ho podnítila k ještě usilovnějšímu uvažování. Snažil se více rozhlížet pro případ, že by se mu naskytla nějaká příležitost.

Možná bych se mohl schovat a později se potají vrátit zpátky, napadlo ho. Nebo přepadnout nějakého Předáka, sebrat mu šaty a převléct se do nich. Jenže Předáky jsem tady dole ještě neviděl... nebo by tady mohla být telefonní budka a pár mincí, kterých si Úterý nevšimlo, a mohl bych zavolat Vůli a dočkat se záchrany...

Do snění mu pronikl rachot padajícího dřeváku. Uvědomil si, že za chůze usnul a že Japet nejde před ním, nýbrž vedle něho a vede ho za loket.

Dřevák, který zarachotil, patřil jemu. Sehnul se, aby si ho nasadil. Pohyboval se tak pomalu, že měl pocit, jako by pořád vězel ve snu.

"Jak dlouho... spal?" mumlal. Všechno vypadalo stejně. Starousedlíci před ním mizeli v mračnách, dále je vedla neurčitá postava s mihotajícím se světlem v ruce. Napravo ubíhala železniční trať. U cesty se zvedala další hromada

rozbitých kol, součástek a haraburdí.

"Já nevím," odpověděl Japet. "Máš odvalu, že si tady tak usneš za chůze. Já počítám, že několik týdnů nezamhouřím oka."

"Jsem utahaný," blekotal Artur. "Nejsem Starousedlík."

"Ty nejsi Starousedlík?" žasl Japet. "Ale i z Pištcových dětí se stali Starousedlíci, svého druhu..."

"Já... ani to. Smrtelník. V Domě jsem... jen jednou..."

"Ale vždyť máš moc! Cítil jsem ji, když jsme si třásl rukama. Říkal jsi, že tu máš úkol..."

Artur zatřásl hlavou, aby se probudil. Byl tak unavený, že nedokázal ani přinutit ústa a jazyk, aby správně vyslovovaly. Poplácal se po tváři a ucítil, jak mu z dlaní přeskočila jiskra. To ho - trochu - probralo.

"Těžko se to vysvětluje," řekl Japetovi. "Úděsné Úterý je můj nepřítel a já opravdu chci všem pomoci pryč z tohoto Dolu. Ale napřed se musím dostat pryč já sám."

"Z nevolnictví se vysvobodit nedá," poznamenal Japet bezútešně a dotkl se prsty šňůrky kolem krku. "I kdyby se ti podařilo dostat do jiné části Domu, nevolníci se vždycky vracejí do Vzdálených oblastí. Odsud nejde uniknout, zachránit se, spasit se, vymanit se. Jsme tu dole navždy uvěznění. Na celou věčnost včetně statutárního dne."

"Ale nějaký způsob přece existovat musí," řekl Artur. Cítil se trochu osvěžený, buď po políčku, který si uštědřil, nebo po spánku za chůze. Ale jen trochu. V každé kosti a svalu mu číhala nesmírná únava, která chtěla na povrch, zaplavit ho. "To se ta smlouva nedá nějak zrušit?"

"Ticho tam vzadu!" rozkázala Jednička. Zdálo se, že se považuje za vedoucího, protože drží svíčku.

"Strč si nos do zástěry!" opáčil Japet. "My budeme mluvit, jak se nám zlíbí."

Jednička něco zamručela, ale už nic neřekla. Přidala však do kroku a další Starousedlíci ji poslušně následovali.

Nasadila natolik rychlé tempo, že Artur musel popoběhnout už po každých dvaceti krocích a nikoli po půl hodině jako doposud. Brzy začal v pravé plíci cítit dobře známý tlak. Taky ho škrábalo v krku a měl ucpaný nos. Kouzlo, které ho naučil zástupce dozorce, muselo polevovat.

"Nepomohlo by, ani kdybys mi odstříhl nevolnickou cedulku," řekl Japet, zatímco klusal vedle Artura. "Úděsné Úterý má ústřední nevolnický seznam, kde je zaznamenána smlouva každého Starousedlíka a uveden veškerý náš majetek společně s dluhy. Samotná cedulka se v případě poškození nebo zničení sama od sebe obnoví. Jedinou možností, jak se dostat ven, by bylo, kdyby naše smlouvy vykoupil někdo z dalších Dnů. A to se nikdy nestane. Vždyť právě naše Dny nás k Úterý 'přemístili', byť by bylo správnější či přesnější říci, že nás prodali, práskli či střelili."

"Nějaký způsob existovat musí," zamumlal Artur. Alespoň že on sám nevolníkem nebyl. Ne že by na tom však záleželo, když mířil přesně opačným směrem, než kde mohl doufat v možnost útěku. Byl také na pokraji sil, stahovala se mu jedna plíce, druhá ho bolela, poněvadž musela vykonávat práci za dvě, a teklo mu z nosu. Měl co dělat, aby dokázal soustředit myšlenky na to, jak správně položit jednu nohu před druhou, natožpak aby uvažoval nad něčím jiným.

"Mimochodem," zeptal se Japet, "kde jsi přišel k tomu nachlazení? To by ti ve Středním Domě vyneslo celé jmění."

"Říkal jsem ti, že jsem smrtelník," potáhl Artur. "Mám rýmu."

"Páni!" zvolal Japet. "Rýmu! Dokážeš ji předat dál? Potom bys Předáka třeba mohl uplatit..."

Artur zavrtěl hlavou. Netušil, jak se rýma přenáší, snad jen tak, že by na Japeta kýchl, což by však neudělal. Nedokázal pochopit, proč jsou Starousedlíci tak posedlí představou, že by dostali smrtelnickou nemoc. Samozřejmě s tou výjimkou, že je pro ně něčím čistě kosmetickým, protože sami žádným chorobám nepodléhali.

O půlhodinu později se stálá vlhkost mračna začala měnit ve skutečný déšť a četa se na chvíli zastavila, aby si nasadila pláštěnky. Déšť se záhy změnil ve vytrvalé mrholení, kterým občas propadla těžká pálivá kapka. Jedna dopadla Arturovi na ruku, a když se zasyčením sklouzla, popálila mu kůži. Ale jak už to bylo v případě zranění, které mu způsobil skočer, popálenina se během několika minut zahojila a nezanechala po sobě ani jizvu.

Děši Ničeho, pomyslel si Artur otupěle. To tak ještě scházelo.

Pálivé kapky dopadaly každých několik minut, většina mu však skončila na kapuci nebo pláštěnce, kde zanechávaly ve zpevněném bahně dolíčky. Byl tak unavený, že si jich sotva všiml. Pořád se držel na nohou, ale jen proto, že ho Japet skoro nesl.

I s Japetovou pomocí stále více zaostávali; svíčka v ruce Jedničky jim často mizela z očí a Jedenáctka byla jen neurčitá postava, kterou občas zahlédli v dešti.

"Já už dál nemůžu," vydechl Artur nakonec, když jim Jedenáctka definitivně zmizela z dohledu. "Ty běž dál. Doběhnu tě, až si chvilku odpočinu. Schovám se před Předáky za tímhle harampádím."

Japet Artura položil vedle další hromady rozbitých vlakových součástek. Artur se opřel o dvě obludná kola a hlava mu spadla na kolena. Lhostejně si otřel nos do rukávu a přemýšlel, jestli má použít dechové zaklínadlo. Ale byl tak unavený...

Za chvíli si uvědomil, že Japet pořád stojí u něho.

"Běž!" pobídl ho slabě. "Já už vymyslím, jak vás dohnat. Přece nechceš, aby tě spařili."

"Řekl bych, že spaření mi nahání menší hrůzu než další sestup do Dolu," pronesl Japet pomalu. "Mezi zdejšími Starousedlíky vidím jen zoufalství a rezignaci. Ale ty mi dodáváš naději. Ty nejsi nevolník. V tobě se skrývá nějaká síla. Já to s tebou risknu. Odpočín si, já budu hlídat. Patrolovat, stát na stráž, na hlídce, budu tě střežit, chránit, krýt..."

Japet nepřestával hovořit, ale Artur cítil, jak kamsi padá, jak se Starousedlíkův hlas vytrácí do nějakého vzdáleného prostoru. Za necelou vteřinu spal jako zabítý.

Probudilo ho jakési zvláštní vrnění a hučení kolejí. Japet mu třásl ramenem.

"Arture! Probud se! Něco se blíží po trati!"

Artur se posadil a okamžitě se rozkašlal. Drásavým kašlem, který mu vycházel odněkud hluboko z hrudi a valil se mu hrdlem. Kašlem, který ne a ne přestat, jako by tělo ze sebe chtělo dostat něco toxického.

Za neustávajícího kašlání si vrazil prsty do nosu a palec do úst. Potom se mu mezi kašláním podařilo vykoktat slova zaklínadla, které ho naučil zástupce dozorce. Avšak kašel nepřestával, teklo mu z nosu a svíral ho strach. Zaklínadlo neúčinkovalo. A on se měl tady v tomto příšerném Dole udusit...

Najednou kašel ustal a zároveň mu vyschlo v nose. Zhluboka se nadechl a vychutnával si, jak se mu dech volně šíří oběma plicemi. Cítil se skvěle, ačkoli měl velice strnulé nohy. Podle svých pozpátku jdoucích hodinok spal tři hodiny. "Musíme se schovat! Ukrýt! Zašít!" varoval ho Japet.

Artur se zadíval po kolejích a na tvář mu dopadla velká kapka Ničeho, až mu málem ostříkla oko. Zaklel, otřel si ji, aniž věnoval pozornost bolestivému pálení, a ještě jednou se s pořádně staženou kapuci rozhlédl.

Viděl, jak se po trati blíží dvě rozmazaná světla, která nebyla o nic silnější než jeho mlsná lucerna a byla jen asi třicet centimetrů vzdálená. Byla u sebe příliš blízko a nevypadala dostatečně jasně, aby mohla patřit vlaku. Vrnění bylo také příliš tiché a koleje hučely jen zlehka, určitě ne tak, jak by tomu bylo v případě, kdyby po nich jela lokomotiva v životní velikosti spolu s nákladem.

I přesto Artur rychle oběhl hromadu šrotu a společně s Japetem se ukryl za převrácené sedadlo vyhozené z vlaku, z něhož se draly ven žíně jako nějaká podivná rostlina. Lucerny schovali do středového otvoru obrovského hnacího kola, zakryli ho ocelovým tlumičem a jako pěny zůstali sedět ve tmě.

Artur zadržoval dech. Při pohledu na blížící se světla a temný tvar za nimi v něm narůstal strach.

Kapitola osmá

Artur se zadíval přes převrácené sedadlo na blížící se vozidlo. Jelikož se skrýval v dešti a halila ho aureola rozptýleného světla, bylo nesmírně těžké rozeznat, co je zač. Jisté bylo jen jedno - nebyl to žádný vlak. Jakmile se věc přiblížila, Artur spatřil jediné kolo asi šest metrů vysoké a půl metru široké pohybující se na vnitřní koleji železniční trati. Či ještě přesněji dvě kola, jedno uvnitř druhého. Vnitřní kolo se nehýbalo. Světla byla připevněna ke stranám vnitřního kola. Někdo... nebo něco... v něm sedělo. Vnější kolo se otáčelo kolem vnitřního kola.

Artur neviděl žádnou stopu po parním stroji ani nic jiného, co by kolo pohánělo. Možná jednoduše sjíždělo z kopce a už se nikdy nemělo vrátit nahoru. Pro Úděsné Úterý to byl netypický dopravní prostředek, což Artura uklidnilo. Do kola by se jen sotva vešel někdo vyšší nebo objemnější než on sám.

Pozor, pomyslel si Artur, Úděsné Úterý se nemusí podobat portrétu na dveřích stanice... Ve skutečnosti může být malé a drobné... nebo nemusí mít ani lidskou podobu.

"Co to je?" zašeptal Japet.

"Já nevím," odpověděl mu šepem Artur. Nespouštěl z blížícího se kola oči. Byl to jen přelud, nebo doopravdy zpomalovalo?

"Zpomaluje! Zastavuje! Brzdí! Ustává v pohybu!"

"Pssst! Nepanikař," sykl Artur. Sehnul se a zvedl dlouhou trubku z Ničím rozežrané mědi, možná kus parního potrubí nebo požární roury. Byla kluzká a mokrá, ale v ruce mu připadala příjemně těžká.

"Co když ten, kdo v tom sedí, má parní pistoli?" zeptal se Japet.

"Pssst," sykl opět Artur. "Možná to kolem nás projede."

Ale kolo se zastavilo asi tři metry od nich. Kolejnice dohučela a Artur v nastalém tichu jasně uslyšel podivný hluboký zvuk, který se nepřestával linout z kola. Chvilí mu trvalo, než v něm poznal vytrvalé tikání mechanického strojeku. Při něm se mu okamžitě vybavily nepříjemné vzpomínky na mechanické tvory z Uhelného sklepa...

Postava uvnitř kola natáhla jednu nohu, potom druhou. Její pohyby vypadaly normálně, určitě ne mechanicky, ale Artur i přesto ještě pevněji sevřel kovovou trubku. V hlavě se mu opět vyrojily poráženecké myšlenky. Možná by měl vyjít ven a vzdát se, požádat, aby byl odveden k Úděsnému Úterý...

Ne! Bránil se. Já se nevzdám. Nepodlehnu a nebudu čekat, až mě spaří nebo rozsekají na kousky.

Pasažér už úplně vyklouzl a postavil se za levou lucernu kola. Ve světle, rozptýleném a rozmazaném deštěm, bylo prakticky nemožné určit, jak je dotyčný velký nebo co právě dělá. Ale Artur si nevšímal, že by z něho vzlínala pára nebo se mu u boku zableskla obnažená čepel.

Neurčitá postava pozvedla ruku. Artur strnul a potom, když z konečku ukazováčku nově přichozícího vystřelilo jasné světlo, vyskočil a vyrazil s kovovou trubkou roztočenou nad hlavou.

"Uáááá!" rozječel se při útoku.

"Arture!" zvolala postava.

Artur s uklouznutím zabrzdil, až málem přepadl. Sklonil měděnou trubku, zamžoural do světla a hřbetem ruky si otřel kapky deště z obličej.

"Suzy?" vydechl.

"No jasně že jsem to já, ty trdlo! Kohos asi tak čekal?"

Artur se usmál a nevěřícně zavrtěl hlavou, když před lucernu vystoupila Suzy Tyrkysově Modrá. Vypadala stejně jako vždycky - zářivá očka a celá rozčuchaná. Přes početné košile měla přehozenou nezbytnou zástěru typickou pro Vzdálené oblasti, z níž jí čouhal cíp morušové zbarvené vesty. Na hlavě už neměla pomačkaný cylindr, na jeho místě se jí nyní skvěl podivný červený dámský klobouček s lesklým černým řemínkem, který měla zasunutý pod bradou. Za opaskem měla také zastrčenou velkou hůl, v jejímž rozštěpu vězel kus pergamenu.

Artur ještě jednou zavrtěl hlavou, ale úsměv se mu roztáhl od ucha k uchu. Suzy nebyla pouze jeho skvělou

kamarádkou a spojenkyní, měla také schopnost objevit se, zrovna když opravdu potřeboval pomoc. A pokud věděl, nikdy neklesala na mysli. A to ani tady, v Dole Úděsného Úterý.

"Nečekal jsem nikoho z přátel," řekl Artur. "Ale jsem strašně rád, že tě vidím."

"Abys nebyl," opáčila Suzy. "Tady v tyhle hnusný díře bych byla taky. Co to máš za kamaráda?"

Artur se ohlédl přes rameno na Japeta, který váhavě postával za převráceným sedadlem.

"To je Japet. Nic se neděje, Japete, to je moje kamarádka," zavolal Artur. "Vylez ven."

Obrátil se zpátky na Suzy a dodal: "Japet byl v mé pracovní četě. Pomohl mi... zůstat naživu, abych tak řekl. Ale co tady děláš ty?"

"Hledám tě, co jiného?" odpověděla Suzy. "Auvajs!"

Na hřbet ruky jí dopadla těžká kapka Ničím prosyceného deště. S úšklebkem si ji otřela, aniž věnovala pozornost červené skvrně, která po ní zůstala. Na rozdíl od Artura a Japeta na sobě neměla pláštěnku ze zpevněného bahna.

"Musím si najít deštník," zamumlala a začala šmátrat mezi svými košilemi. Vytáhla a otevřela malý pestrobarevný deštníček toho druhu, který se používá jako ozdoba na koktejly. Chvilku vypadal směšně, potom se ale rozevřel na velikost běžného deštníku, podobně jako Atlas.

Atlas!

Artura na okamžik zachvátila panika, když zašátral pod pláštěnkou a zástěrou po kapse na košili. Na okamžik si pomyslel, že někde na trati Atlas vytratil! Hned poté však v ruce sevřel drsné plátno desky a úlevně vydechl.

"Infarkt?" zeptala se Suzy zvědavě. "Myslela jsem, že na ten máš ještě čas."

"Ne, jenom kontroluju, jestli mám Atlas," odpověděl Artur. Ještě jednou se na Suzy podíval a chvíli zápasil s nutkáním ji obejmout, tak rád ji zase viděl. Ale chvíle uplynula. Místo objetí jí nabídl ruku. Suzy jí potřásla.

"Velice mě těší," řekla Suzy strojeně. "Vidíš, naučila jsem se chovat."

Zatímco si třásl rukama, nehet na ukazováčku jí náhle zazářil velmi jasným, čirým světlem, které Artura skoro oslepilo.

Suzy ho okamžitě pustila a zatahala se za prst, až jí zapraskal kloub a světlo zhaslo.

"Mělo to skončit, až tě najdu," zamručela. "Dáma První... to je ta, co bývala kdysi První částí Vůle... ho nastavila tak, aby se rozzářilo v tvé blízkosti."

"Ale jak jsi věděla, že jsem zrovna tady?" ptal se Artur.

"To se dalo čekat," řekla Suzy a přidržela si ukazováček u nosu. Ještě jednou zazářil, až ucukla. "Pitomý prstový kouzla! Když byla Vůle tak dlouho žábou."

"Jak ses dozvěděla, že tu jsem?" zopakoval Artur svou otázku.

"No když odpojili ten telefon, napadlo mě, že skáknou do tvého světa, jenže dáma První mě nechtěla pustit, kvůli Původnímu zákonu. Řekla jsem: 'Tak to je pěkně uhozený Zákon, když jeden nic nemůže, ale všichni ostatní jo,' a dáma První na to: 'Když si nebudeš dávat pozor, že tě, slečinko, pošlu bez ohledu na potíže na dalších deset let do tvého pokoje!' A já říkám: 'Artur je Vládce, jmenoval mě Pondělní Tercií a ty jsi jenom Místodržící,' a potom mě poslala do mého pokoje. Jenomže já jsem vylezla komínem ven a Kýchal mi dovolil použít Sedm ciferníků, abych se koukla, co se jako děje, a uviděla jsem, že se na druhou stranu dostali grotesci a pak i skočer, a chtěla jsem tě varovat, ale ty máš nějak tvrdou hlavu nebo co a nedají se ti do ní poslat živý sny, takže mi Kýchal pomohl oslovit Atlas a ten tě nasměroval k té Lístce, kterou jsem potkala, když jsme byli na Nepravděpodobným schodišti, a té jsem potom poslala sen, kde jsem jí vysvětlila, kde v tvém světě grotesci otevřeli svou stranu dveří a já... kde jsem to skončila?"

Zhluboka se nadechla a hned rychle pokračovala ve vyprávění.

"Jo... napadlo nás, že by ti to Lístka mohla říct, a ty bys potom mohl dveře použít k návratu do Domu. Ale potom mě napadlo, že bych se třeba mohla sama sbalit a jít ti na pomoc, takže jsem zašla za zástupcem dozorce a požádala ho, aby mi dovolil projít na druhou stranu, ale ten o tom nechtěl ani slyšet, takže jsem se vkradla zpátky do Denního pokoje a nahlédla jsem ještě jednou do Sedmi ciferníků a spatřila tě, jak procházíš Dveřma, takže jsem se vydala do Předsálí, abych se s tebou setkala. Ale když ses neobjevil, zaklepala jsem na Dveře a obrátila se zástupce dozorce.

Ptám se ho: 'Prošel Artur Dveřma?' a on jako že ano a pak jsem čekala a on už nic neřikal, tak říkám: 'Kam se poděl?' a on: 'Do Vzdálených oblastí,' a já: 'Kdy to bylo?' a on: 'Před dvěma hodinami podle Času v Domě,' a já pak říkám: 'Tak mě tam pusťte taky,' a on: 'Ne,' a já: 'Proč?' a on: 'I kdybych to mohl dovolit, ty dveře lze použít jen z Druhotných říší. Tady musíš projít celým Domem.'

Takže jsem se vrátila k dámě První a ta po krátkém překřikování a handrkování říká: 'Uděsné Úterý si zaslouží, abys mu stanula na prahu,' a vybavila mě všelijakýma věcičkama, abych ti pomohla z nesnázi, jako je třeba tahle věc na nehtu."

"Jasně," řekl Artur slabým hlasem. Po tom, co celý den skoro nepromluvil, ho Suzy svou povídavou náladou skoro umořila. "A jak ses dostala do Vzdálených oblastí a sehnala toto... toto kolo a všechno ostatní?"

"Úterý používá jako posly Pištcovy děti," odpověděla Suzy a zvedla rozštěpenou hůl s pergamenem na konci.

"Pondělní Poledne, který býval Soumrak, mě přepравil do Středního Domu a tam potom jeden jeho kamarád prodal moji smlouvu Úděsnému Úterý, abych mohla vstoupit mezi jeho posly. Pak jsem si vyměnila místo s Nedem, abych se posunula v řadě, protože mi zářil prst, když jsem se přiblížila k železnici."

Artur zavrtěl hlavou, až mu na krku nepříjemně zacinkala jeho nová náušnice. Byl pořád unavený a nachlazený a všeho toho bylo na něho příliš. Až teprve potom mu došel význam Suzyiných slov.

"Ty jsi nevolnice!" zvolal. "To znamená, že jsi tady uvězněná!"

"Jenom na nějakou dobu," pokrčila Suzy rameny. "Jakmile najdeš Druhou část Vůle a převezmeš vládu po Úděsném Úterý, budeš mě moct z nevolnictví propustit."

"I mě," přidal se Japet. "Pane. Vaše veličenstvo. Výsosti. Eminence. Excellence. Ať už jste kdokoliv."

"Máš před sebou Pondělí," informovala ho Suzy. "Vládce Nižšího Domu."

Japet polkl další slova a okamžitě vysekl velmi hlubokou úklonu, při níž se hlavou skoro dotkl Arturových nohou.

"Já nejsem Pondělí!" bránil se Artur. V tváři se mu zračil nelíčený úlek. Přece není Pondělí. Přece není jedním ze Dnů. Je jenom chlapec lapený v prudkém víru událostí a co nejdřív se vrátí ke svému běžnému, nezajímavému životu. "Jmenuji se Artur Penhaligon. Vládu nad Nižším Domem jsem předal... dámě První nebo jak si vlastně říká. Vstaň, prosím tě!" Japet se zlehka nadzvedl, ale pořád zůstal shrbený. Ustoupil o několik kroků, zakopl o rozbitý kus kolejnice a skácel se na záda. Artur mu rychle přiběhl na pomoc, což Starousedlíka ještě více znervóznilo.

Když se Japet narovnal, Artur se obrátil zpátky na Suzy.

"Jak mám najít tu Druhou část Vůle a vystřídat Úděsné Úterý? Vždyť se ani nedokážu dostat pryč z tohoto Dolu! Au! AU!"

Na ret mu dopadla kapka deště prostoupená Ničím. Zběsile si ji otřel a se sevřenou tváří poskakoval, dokud nepolevila bolest. Nevěděl, jestli za to může zaklínadlo zástupce dozorce nebo nějaké kouzlo přetrvávající z Prvního Klíče, ale popáleniny způsobené deštěm Ničeho se během několika minut zahojily. Pořád však cítil bolest...

"Proto tady taky jsem," řekla Suzy. "Abych ti pomohla. Asi bys měl otočit hlavu - nebude to hezký pohled."

"Co jako?" zeptal se Artur, když si Suzy vstrčila do pusy dva prsty.

"Tohle!" opáčila a vytrhla si odněkud zezadu zub i se zakrvácenými kořeny.

Artur se ušklíbl a couvl. Suzy vyplivla na koleje krev.

"Musela jsem to propašovat vzadu v puse jako další zub moudrosti," vysvětlovala, zatímco zub položila na zem a opatrně ho zakryla deštníkem. "Je v něm všechno, co potřebujeme."

Artur se na zub zadíval.

Jak může tahle ošklivá stolička něco ukrývat? pomyslel si, ale už byl dostatečně obeznámen se zvyklostmi Domu, aby ještě zůstal zticha.

Potom přímo před jeho očima začala pomalu vzlínat barva zakrvácených kořenů a celý bílý zub plynule zbarvovala sytým rudým odstínem. Potom se zub rozmíhotal a začal se měnit a ztrácet zřetelný tvar. Za okamžik už se Artur díval na buclatou malou dřevěnou panenku vysokou asi dva a půl centimetru o obvodu asi pěti centimetrů, s úsměvem na tvářičce, červenými líčky a jasně červeným kabátkem s černou linkou kolem břicha, která označovala místo, kde ji bylo možno otevřít. Vypadala jako ta nejmenší figurka ze sady matřiošek.

"Hele, jsi si jistá, že to má být zrovna takhle?" ptal se Artur nevěřicně.

"Otevři ji," odpověděla Suzy s úsměškem. "Podívej se sám."

Artur se sklonil a figurku rozšrouboval. Když nadzvedl horní část, prudce se mu od sebe roztáhly palec a ukazováček, až se málem oba vykloubily. Z útrob figurky vystřelila o něco větší panenka.

Tato druhá panenka byla pětikrát větší než ta, kterou otevřel. Povzděchl si a Suzy jen nadzvedla obočí.

"No tak," ponoukala ho. "V téhle jsou ještě tři další a pak ta s těma věcmi. Ale pozor, moc se k nim nepřibližuj hlavou."

"Já bych to udělal za vás, pane," nabídl se Japet.

"Ne, já to zvládnou," odpověděl Artur. "A neříkej mi ,pane!'"

"Ano, vaše nejvyšší jasnosti!"

"Neříkej mi ani takto," poznamenal Artur, zatímco opatrně odšroubovával hlavu druhé panence a odkláněl se, aby mohla větší panenka v jejím nitru vyskočit, aniž by mu způsobila trvalou tělesnou újmu.

Další figurky rychle následovaly a za několik minut už odšroubovával hlavu páté a poslední figurce, která byla skoro tak vysoká jako on a třikrát vypanenější. Tentokrát z ní už nic nevyskočilo.

Artur do jejích otevřených útrob obezřele nahlédl, připraven rychle ucuknout, kdyby se zapomněla nebo se v ní skrývalo něco děsivého. Ale panenka byla prázdná s výjimkou plátěné mošny na dně, velké asi jako jeho školní batoh.

"Musela jsem to ukrýt do spousty panenek, aby to nevypátrali Úterní Čmuchalové," vysvětlovala Suzy. Zastrčila deštník do hvězdice vodícího kola, překulila panenku na bok a předklonila se, aby z ní vytáhla mošnu.

Zevnitř se dál dutě ozýval její hlas. "Nejspíš ses jim na cestě vyhnul. Ti Čmuchalové jsou vážně příšerní. Tvoří je jen psi čenich a víc nic. Čenich, co se plouží na chlupatých nohách, který myslím, že Úterý vzalo z cvrčka a pořádně zvětšilo. Bylo mi z nich nanic."

"Jeden přes mě přešel, když jsem sem přišel," otřásl se Japet. "Čumák bez těla, se dvěma maličkýma očkami a vpadlou tlamou. Očichával mi kůži... Nevěděl jsem, co to je ani co to dělá."

"Čmuchají po kouzlech nebo zakázaných silách," řekla Suzy. "Jako třeba po tom, co mám tadyhle."

Položila mošnu pod deštník a otevřela ji. Mošna se roztáhla jako pikniková sada a odhalila dva kusy nádherně šustivého, těžkého bílého papíru; tyčinku karmínového pečetiho vosku; čtyři malá klubka provázku; krabičku zápalek (s obrázkem kachny pokuřující dýmku a slovy NEBEZPEČNÉ ZÁPALKY - PĚTKRÁT TAK HOŘLAVÉ, SUPERSNADNÉ ZAPALOVÁNÍ); a dvě sklenice napěchované něčím, co připomínalo vlněné zelené prstové maňáskové žabky.

"Dvoje Stoupací křídla a dvě sady lepicích prstů," vypočítávala Suzy. "Křídla s námi vyletí z Dolu až ke stropu Vzdálených oblastí. S pomocí lepicích prstů potom po stropě přelezeme k vrcholu Věže pokladů Úděsného Úterý. Seskočíme, nadzvedneme větroměr s kohoutem a co nejrychleji vlezeme dovnitř, najdeme Druhou část Vůle a dáme tohle místo zase do pořádku... Tak si to aspoň představuje dáma První, takže to určitě dopadne katastrofálně."

"Co jsou to ta Stoupající křídla?" zeptal se Artur. "A proč musíme lézt po stropě? Co je ta Věž..."

"Co je zač ten zvuk?" vyhrkl Japet. "Tedy s vaším dovolením."

Zvuk zaslechl i Artur. Vzhlédl do tmy a stáhl si kapuci, aby si zastínil oči. Slyšel opravdu hlasité syčení, které přicházelo jakoby odněkud shora. Chvilku trvalo, než mu připadlo, že zní jako zapalovaná roznětka ohňostroje asi

tisíckrát zesílená, ale také velmi vzdálená.

"Ajéje," zvolala Suzy. Vytáhla z konce své rozštěpené hole složený papír a podala ho Arturovi. "To bude tohle. Měla jsem varovat všechny pracovní čety mezi Horní stanicí a První a Druhou zastávkou..."

Artur vzkaz rozložil a rychle četl:

NEBEZPEČÍ. Všichni předáci, všechny čety, všechny zastávky, všichni dělníci a všichni pracovníci. Dnes se má přesně v poledne Času Domu rozsvítit slunce, jež prozáří horní vrstvy od Horní stanice ke Druhé zastávce. Všem dělníkům se tímto prikazuje ustát v práci či v pohybu při zvuku třicetivteřinového, jasně slyšitelného roznětidla. Všichni dělníci si musí zastínit oči a nesmí vzhlednout, dokud nezazní signál konce poplachu. Pokud by slunce odkrylo nějaké Nicníky, musí být spuštěn poplach podle Trvalého rozkazu č. 27 odstavec 4 nebo co nejmohutnějším jednohlasým křikem trvajícím tři vteřiny opakovaně po devíti vteřinách. Z příkazu Úterního Jana.

Co je to třicetivteřinové roznětidlo? uvažoval Artur. To musí být roznětko... třicet vteřin...

"Dívejte se do země!" zařval Artur a popadl své druhy a hlavou napřed je strhl na studený, mokrá kámen.

Kapitola devátá

Artur se sotva dotkl země, se Suzy a Japetem po stranách, když se znenadání objevil záblesk tak prudký, že musel zavřít oči, i když se díval na zem a přes hlavu měl přetaženou kapuci.

Kupodivu se nedostavila žádná tepelná ani nárazová vlna, ačkoli Artur sebou trhl v jejím očekávání. Došlo pouze k záblesku, potom zářilo pomalu slábnoucí, ale stále oslepující světlo.

O několik vteřin později se celým Dolem rozeznělo slabé, ale pronikavé hvízdání podobné křiku vzdáleného ptáka. Signál konce poplachu, napadlo Artura. Silně přimhouřil levé oko - pravé nechával úplně zavřené - a odvážil se podívat, co se stalo.

To, co uviděl, mu vyrazilo dech. Ve vzduchu ve výšce asi půldruhého kilometru a ve vzdálenosti asi třinácti kilometrů visela obrovitá žhnoucí koule o velikosti asi stovky horkovzdušných balonů, podobná malému, snesitelně jasnému slunci. Odehnala všechna dešťová mračna, dešť i smog a její pozvolna pohasínající světlo ozařovalo nezměrný prostor horních partií Dolu, jámu tak rozsáhlou, že její vzdálená strana byla jen rozmazaná šmouha vzdálená nejméně třicet kilometrů a tak hluboká, že na dno nedokázalo proniknout ani sluneční světlo.

"Tak nám sem zasvítilo slunce," prohodila Suzy s posměškem. "Myslela jsem, že to bude lepší, něco jako velké ohňostroje, víš, co ti jednou ranou vyklepe prach z uší."

"Je větší, než jsem si myslel... než by mě napadlo," zašeptal Artur. Navštívil arizonský Grand Canyon a Důl si představoval ve stejném měřítku. Ten však nakonec byl mnohem, mnohem širší než Grand Canyon a mnohem, mnohem hlubší. "Myslím jako ten důl."

"Pořád je to jenom velká zavšivená díra v zemi," řekla Suzy. "Měli bysme si pospišit a rychle si nasadit křídla. Využít slunce. Podruhé sem zasvítí třeba až za několik měsíců."

"Co je zač to slunce?" zeptal se Artur, když ukázal na obrovskou žhnoucí kouli. Už byla mnohem méně jasná než před chvílí, z hlubin Dolu se k ní vytrvale vracely stíny a ve výšce se opět formovaly cáry dešťových mračen. "Co dělá?"

"To přesně nevím," Suzy na to. "Ned mi říkal, že nějak pročišťuje Nic, na nějakou dobu zapuzuje dešť a tak dál. Úděsný Úterý ho každých pár měsíců rozsvěcuje v různých částech Dolu. Řekla bych, že je to, jako bys čistil výlevku vitriolem. Ale nám to přijde vhod. Ve světle se nám líp poletí. Jestli se k tomu teda někdy dostanem."

"Víte, slyšel jsem jednoho Předáka, jak říká druhému něco v tom smyslu, že brzy budeme potřebovat slunce, abychom mohli zkontrolovat koleje," podotkl Japet váhavě. "Což znamená, že během období nebo doby trvání tohoto slunečního svitu se kontroluje trať, a jelikož na nás sluneční světlo už dopadá neboli se snaší, možná budeme zanedlouho... ehm... podrobeni kontrole..."

Artur se rozhlédl po trati. Po služební silnici zvolna klesající po okraji Dolu ušel nejméně padesát kilometrů. Horní stanice musela být na stěně Dolu zhruba ve třetině cesty zpátky - asi sedmáct kilometrů daleko -, asi osm set metrů vysoko. Upřel tímto směrem zrak. Před sluneční září ještě zlehka přimhouřil oči, i když už byla silná jen asi jako pouliční lampa. Svůj úkol však splnila, a třebaže se už začínalo stmívat a zatahovat, vzduch byl pořád čistý.

Vzhůru se zadívali i Japet se Suzy. Napřed nikdo nic neviděl, potom všichni naráz vyhrkli.

"Kouř..."

"Vlak..."

"Úterní vlak!"

Viděli všechny signály upozorňující na přítomnost vlaku, ačkoli sám byl ještě příliš daleko na to, aby ho spatřili. Třpyt slunečního světla na vyleštěném kovu, vysoké spršky jisker a rozmazaný sloupec černého kouře táhnoucí se rovně vzhůru. Musel to být vlak Úděsného Úterý, vydávající se na cestu dolů.

"Sem se dostane až za několik hodin," utrousil Artur poněkud nejistě. "Nebo nejdřív za hodinu. Co myslíte?"

"Jo, musíme si nasadit Stoupací křídla," řekla Suzy. Potom dodala: "A tak se jmenují proto, že umějí létat jenom vzhůru. Můžeš se naklonit, abys změnil směr, ale letí jenom nahoru. Mají velice slabý kouzlo, mnohem slabší než normální křídla. Snáz se dají propašovat."

"A co Japet?" zeptal se Artur.

"Promiň," Suzy pokrčila rameny. "S ním nic nenadělám."

"Možná bych si mohl vzít vaše kolo, slečno Suzy, a dohnat svou četu," navrhl Japet. "Až potom porazíte Úděsné Úterý, byl byste tak hodný a obtěžoval se mě vysvobodit z nevolnictví? A třeba i našel vhodné zaměstnání pro

bývalého synonyma?"

"Lepší by bylo říct kdyby než až," zamumlal Artur. "Ale já tě tady jen tak nechat nemůžu. Tys mě taky neopustil."

"Ale vy byste mě taky neopustil," odpověděl Japet a hluboce se uklonil. "Jde pouze o zdržení, odklad, odročení či pauzu. Nepochybují, že budete slavit úspěch a moje záchrana, vysvobození, spása, vykoupení..."

"Přesně jak říkáš," přerušila ho Suzy. "Ráda jsem tě poznala, Japete. Nedělej si starosti. Artur je šikovnější, než vypadá. Věřím, že se ještě uvidíte. Úterek bude ve srovnání s Pondělkem hračka."

"Vážně?" divil se Japet.

"Neblbni," uzemnila ho Suzy. "To jsem řekla, jenom abych tě povzbudila. Neměl ses ptát. A teď si, Artíku, musíme nasadit křídla a lepící prsty. Budu ti muset vystříhnout díry do kabátu a košile."

"Neříkej mi Artíku! A k čemu potřebuju díry v oblečení?"

"Protože křídla ti budou držet na zádech pomocí pečetního vosku," vysvětlovala Suzy a ukázala na tyčinku červeného vosku. "Voskem povede provázek, takže až bude čas křídla shodit, zatáhneš za provázek, rozlomíš pečeť a pěkně sletíš dolů, půjde to jak po másle. Jdeme na to."

Artur pořád váhal. Cítil, že ho opět někdo tlačí do věci, nad níž nemá žádnou kontrolu. Ale měl na vybranou?

"Ten vlak je pozoruhodně hbitý, rychlý, lehkonožý," dodal Japet s očima upřenými na oblak kouře z Úterního vlaku.

"Jestli mám nasednout a ujet, možná bych měl okamžitě vyrazit, odcestovat, klidit se nebo vzít roha."

"To máš pravdu," přitakal Artur. Načerpal do unavených plic dlouhý nádech a vypjal ramena. Dlužil Japetovi - a Suzy a všem ostatním -, aby odvedl tu nejlepší práci a ještě něco víc. Hodit flintu do žita nebylo řešení. "Údésné Úterý porazím a tebe i další nevolníky osvobodím. Nikdo nezůstane otrokem. Tady ani nikde jinde."

"No konečně promluvil starý dobrý Artur," poznamenala Suzy. "Už jsem si myslela, že tě Důl srazil na kolena."

"Díky moc," zamumlal Artur. Podal Japetovi ruku. "Hodně štěstí. Udělám všechno, co bude v mých silách, abych ti pomohl."

Tentokrát se při dotyku jejich rukou vyrojilo o poznání méně jisker. Ale Artur ucítil, jak mu z dlaně vyrazil příval energie a prohnal se mu celou rukou, a Japet se zachvěl, jako by ucítil něco podobného. Potom si Artur všiml, že Japet povyrostl o několik centimetrů, že se mu opět sešla potrhávaná košile a že provázky, které mu držely manžety, se proměnily v perleťové knoflíky.

"Já ti budu taky sloužit, Arture, kdykoli budu moci," odpověděl Japet, když mu pustil ruku. "Teď se s vámi rozloučím, Vládce. Slečno Suzy, budete tak laskavá a vysvětlíte, objasníte či demaskujete mi fungování tohoto kola?"

Přeběhl ke kolu a naskočil do něj. Suzy mu ukázala páku, kterou se regulovala rychlost, a uzamčená přístupová dvířka k převodovce, která mohlo otevřít pouze Údésné Úterý nebo některý z grotesků, aby umožnili kolu využít akumulovanou mechanickou energii k cestě nahoru místo dolů.

Japet jemně zatlačil na páku a kolo se dalo do pohybu. Starousedlík zamával Arturovi, potom stlačil páku co nejvíc to bylo možné. Kolo se začalo rychle vzdalovat a brzy zmizelo v houstnoucích stínech.

Zároveň se také rozpršelo. Kapky, které zanechávaly fličky na zemi, dosud bez příměsi Ničeho. Od okraje Dolu se šířila mračna a vzlínala stále blíž ke skomírajícímu světlu.

Artur zůstal nehnutě stát, když mu Suzy prořízla pláštěnku a košili krátkým, ostrým nožem - nožem, který vzala v Předpokojí pana Pondělí. Nehnutý postoj se Suzy za zády mu nepříjemně připomínal nemocnici, když se mu sestra chystala dát injekci do ramene.

Poté, co mu Suzy rozřízla oblečení, vzala jeden z kusů papíru, rychle ho složila a roztrhla na dvě samostatná křídla. Papír byl pod jejími prsty stále načechnější a měkčí.

"Lehni si," pokynula mu. Artur si lehl, ale vytočil hlavu, aby se mohl dívat, co dělá.

Suzy položila křídla na zem a zatížila je kouskem kamenného loživa. Rozmotala klubka provázku a položila je vedle křídel. Potom vzala tyčinku pečetního vosku a zápalky.

"Trochu to píchne," řekla, když škrtila zápalkou o zem. Zápalka s hlasitým zasyčením vzplála a vyskočil z ní asi metr dlouhý plamen.

"Míň," hlesla. Plamen se zkrátil. "Ještě míň. To je ono."

Artur neviděl, co udělala potom, ale ucítil to. Přímou na lopatku mu dopadla kapka horkého pečetního vosku, potom ucítil, jak se mu o záda otírá papírové křídlo a jak mu u krku visí provázek. Suzy do vosku silně vmáčkla palec.

"Nehýbej se!" varovala ho. "To druhý musím udělat rychle, aby narostly vyváženě."

Když Arturovi dopadl vosk i na druhou lopatku, skousl si ret, aby potlačil výkřik. Bylo to horší, než očekával, ale bolest rychle přešla.

"A je to!" zvolala Suzy s uspokojením. "Vyrostou asi tak za deset minut. Já si vytvořím ty svoje a ty mi je pak přilepíš."

"Já ale nevím jak!" namítal Artur.

"To je hračka," odpověděla Suzy, když rychle složila a roztrhla na křídla zbývající papír. "Jenom nahřeješ vosk, kápneš mi ho trochu na rameno, připlácneš křídlo a provázek, nakapeš ještě trochu vosku, potom to zamáčkneš prstem. V oblečení už mám díry po svých normálních křídlech."

"Tak jo," řekl Artur váhavě. Vzal křídla, zatížil je stejným kusem loživa a položil vedle nich provázek. Potom vzal zápalky. Kdyby nebylo obrázku na krabičce, připadaly by mu docela obyčejné.

"Pospěš si," naléhala Suzy, která už ležela na zemi a škrábala si záda přes otvory v oblečení. "Ten šutr je studenější jak psi čumák."

Artur škrtil zápalkou o zem a ucukl, když z ní vyskočil dlouhatánský plamen. Byl dokonce delší než ten Suzyin a nadšeně se roztančil i v nepřítomnosti jakéhokoli větru. Dokonce mu připadalo, že se v něm zračí malá, šklebící se tvářička.

"Míň," řekl Artur. "O hodně míň."

Plamen pomalu pulzoval, tvářička se přestávala šklebit a vypadala smutně. Když byl oheň dlouhý jen asi dva centimetry, Artur zvedl pečetní vosk a rychle roztavil konec tyčinky, aby z ní odkápl Suzy na záda. Protože byl nervózní, nepovedlo se mu to úplně, takže jí část vosku dopadla na kabát a skanula na kůži. Artur přikápl ještě trochu. "Kde to vázne?" zeptala se Suzy. "Vždyť to není žádný komplikovaný kouzlo."

Artur se zachmuřil a kápl jí na záda další kus vosku, potom opatrně přitiskl křídlo a provázek, zalil je dalším voskem a všechno stlačil palcem. Očekával, že ve vosku zanechá otisk, ale nestalo se. Vosk se naopak rozzářil duhovými barvami a ty nahradila dokonale kulatá pečeť, na níž se skvěla jeho hlava z profilu s vavřínovou korunou, kterou vroubila slova v jakési podivné abecedě, pomalu se měnící na čitelná písmena s textem DOMINUS ARTUR MAGISTER DOMUS INFERIOR a potom se změnila ještě jednou na PÁN ARTUR VLÁDCE NIŽŠÍHO DOMU.

"Na co čekáš?" zeptala se ho Suzy podrážděně. "Až přijde Úděsný Úterý a pozve tě na čaj?"

"Promiň," odvětil hned Artur. Jeho vlastní pečeť ho na chvíli úplně zhypnotizovala. Rychle Suzy nasadil druhé křídlo. Na zemi už trochu povyrosto a spíš než papíru se podobalo peří. Čistému, jasně bílému peří ostře kontrastujícímu s ukoptěným kamenem a houstnoucí tmou.

Artur ucítil, jak sebou jeho křídla začínají hýbat a ovívají mu kotníky. Ale pořád byla příliš malá, aby ho zvedla ze země. Suzy mu podala jednu sklenici s tím, co vypadalo jako vlněné prstové maňáskové žabky, druhou si zasunula do kapsy zástěry a všechno ostatní začala rychle vracet do mošny. Tu si zepředu zavěsila na krk, aby nebránila v pohybu křídům.

"Ve sklenici je šest lepicích prstů. Už si je můžeš nasadit, na palce a každý druhý prst." Sama odšroubovala vlastní sklenici. "Nalepí se, až vyřkneš zaklínadlo, který zní Lepte ve dne, lepte v noci, buďte mi ku pomoci, každá lepte minutku. Lepit bude vždycky jenom jedna ruka, aby ses mohl pohybovat. Nikdy nezapomeň, která zrovna lepí, která se odlepí. Až bude třeba, řeknu ti, jak si je sundáš."

Artur si zaklínadlo v duchu zopakoval, aby se ujistil, že si ho zapamatoval správně, potom si všech šest lepicích prstů nasadil na palce a každý druhý prst. Podobaly se malým vlněným prstovým maňáskům, až na to, že když si je nasazoval, kroutily se a pištěly jako malinké živé myšky, což manipulaci s nimi poněkud ztěžovalo.

Tak úporně se soustředil na prsty, že povyskočil úlekem, když Suzy znenadání popadla měděnou tyč, kterou on sám málem použil jako zbraň, a jako baseballovou pálkou se jí ohnala po něčem, co k ní přiletělo jako nadhozený míček. Bylo to velké jako míček, ale zároveň černé a chlupaté, skoro jako kus dehtu.

Suzy věc zasáhla. Konec měděné trubky se při nárazu roztříštil na kovovou mlhu, ale neznámý předmět odletěl přes okraj Dolu přímo do jeho hlubin.

"Hrouda Nicého," ušklíbala se. "Snaží se najít další hroudy, aby se spojily a vytvořily Nicníka."

Vzhlédla ke kouli světla, která už skoro pohasla. Už se kolem ní prakticky srazila mračna a ona se společně s Arturem octla v přítmi, které se rychle proměňovalo v tu nejtemnější noc. "Myslela jsem, že ta koule bude tyhle věci odpuzovat dýl. Radši si taky vem nějakou hůl. Měď je lepší než ocel, i když proti beztvářému Nic ani jedno zas tak moc nezmůže. Potřebovali bysme stříbro nebo něco speciálního, jako jsou ty čepele ze zmrzlého měsíčního světla nebo ty, co hoří architektonickým ohněm, jako má Poledne. Co dělají křídla? Dosáhneš na provázky? Ještě za ně netahej."

Artur se podíval přes rameno. Křídla se mu už táhla od lopatek ke kolenům a byla úžasně opeřená a zářivá. Pomalu tloukla, jako by se zahřívala. Vzduch, kterým ho ovívala, byl čistší, prostoupený lehkou pomerančovou vůní a velmi osvěžující. Nahmatl provázky, které mu visely z hrudi po obou stranách krku.

"Dosáhnu na ně," ujistil Suzy. Rozhlédl se a spatřil další kus měděné trubky. Tato byla silnější a delší než trubka, kterou si přivlastnila Suzy. Natáhl se pro ni, pak se ale najednou vznesl a přeletěl ji o několik metrů.

"Buď připravený," upozornila ho Suzy. "Za minutku už budou letuschopný."

Artur se sehnul a k měděné trubce se napůl připlazil, napůl dovedl. Zrovna když ji sevřel v ruce, křídla prudce zamáchala a zvedla ho tři metry nad trať.

Suzy byla pořád na zemi. Křídla se jí pořád ještě zahřívala.

"Můžeš se naklánět, abys změnil směr!" zavolala na něho. "Pro začátek si to namíř do středu Dolu. Hůř se na tebe bude střílet z vlaku nebo ze silnice. Jestli se dostaneš ke stropu dřív než já, těsně před nárazem budeš muset udělat kotrmelec. To křídla na chvíli zmate a zpomalí. Pak se přichyť ke stropu lepicíma prstama. Zvládneš to jakoby nic!"

Křídla máchla hlouběji a rychleji než před chvílí a začala Artura rychle vynášet vzhůru. Shlédl pod sebe a spatřil obrovskou, jen neurčitě lidskou postavu, již se ze zad táhla dlouhá, mokrá, jakoby vážčí křídla. Přímou před jeho očima přelezla okraj Dolu a začala se krást k Suzy.

Ta vzhlížela k Arturovi a zjevně Nicníka neslyšela ani neviděla.

"Suzy," vykřikl Artur. "Pozor. Nic..."

Kapitola desátá

Když se Nicník vrhl Suzy na záda, světlo náhle pohaslo a Důl se opět ponořil do naprosté tmy, s níž zápasilo pouze ubohé kolo světla z mlsné lucerny, kterou svíral Artur v roztřesené ruce.

Suzy lucernu neměla - měla jen ty, které byly upevněné na kole, na němž odjel Japet. Artur napínal oči a zoufale se snažil něco uvidět, ale bezvýsledně. Na pozadí tlukoucích křídel a hučícího vzduchu nic neslyšel.

"Suzy!"

Žádná odpověď. Křídla dál neúnavně tloukla a stále rychleji ho vynášela stále výš a výš.

"Suzy!" zavolal ještě jednou.

Jediné reakce se dočkal shora: náhlé přeháňky. Křídla však kapky odpudila nebo odvála a jeho obklopil teplý, suchý vzduch.

"Suzy!"

Musela utéct.

Pokoušel se vybavit si poslední zlomek vteřiny před tím, než světlo pohaslo.

Měla plně roztažená křídla, připravená máchnout dolů, že ano? Mohla odletět těsně předtím, než se na ni Nicník vrhl. Je to tak?

Vzpomínal si, co mu Suzy řekla o Nicnících. Připadalo mu to jako včera a její slova si jasně vybavoval:

"Po zánicím kousnutí nebo škrábanci od Nicníka se rozpustíš do Ničeho. Proto se jich všichni bojí."

Vždyť to bylo teprve včera, uvědomil si. Oba přežili Pondělí, ale Úterý bylo mnohem horší. Hned od začátku se všechno kazilo, ale teď...

Něco mihotavě vletělo do světla jeho lucerny. Instinktivně se po tom ohnal měděnou trubkou a srazil to do deštivé tmy. Teprve poté si uvědomil, že to byl další z poletujících kousků Ničeho.

Hrudka. Pátrající po dalších hrudkách, aby vytvořily Nicníka...

Začal se horečnatě rozhlížet na všechny strany a co nejvíc naklánět hlavu.

Co když mě hrudka Ničeho zasáhne do týla? Nebo do křídel?

Další hrudka mu proletěla kolem nohy. Kopl do ní a zmizel mu hrot dřeváku, zůstal useknutý jakoby gilotinou. Na drásavý okamžik si pomyslel, že mu mohly zmizet i prsty, pak jimi však zavrtěl.

Potom poprvé vyzkoušel změnu směru. Jak říkala Suzy, křídla letěla pouze vzhůru, ale zjistil, že dokáže rychle měnit úhel stoupání. Aby se vyhnul hrudkám, které se na něho sypaly - nevěděl, jestli jsou schopny se zaměřit přímo na něho -, naklonil se doprava, potom doleva, potom dozadu a dopředu, až se roztočil ve spirálu a musel se pokusit zůstat v klidu a ve vzpřímené poloze, aby víření ustál.

Ať dělal, co dělal, hrudky se kolem něho pořád míhaly. Zatím se žádná nepřihnala zezadu, a pokud ano, odvála ji křídla. Brzy je svým rychle se zmenšujícím kusem trubky odrážel skoro každou minutu. Pokaždé, když nějakou hrudku zasáhl, roztavilo se mu několik centimetrů mědi a musel si dávat pozor, aby je odrážel pouze jejím roztaveným koncem.

Potom jedna hrudka zasáhla lucernu, vypálila v ní díru a zhasila v ní plamen nebo to, z čeho se za sklem ve skutečnosti šířilo světlo. Zaúpěl, ale tma vydržela jen několik vteřin. Začal se kolem něho rozlévat měkký, tlumený bílý přísvit a hrudky Ničeho začaly světélkovat, jen co se k němu přiblížily.

Světlo mu vycházelo z křídel. To ho sice na chvíli utěšilo, dokud si neuvědomil, že pokud v Dolu svítí jako anděl z vánočního stromku, všechny Nicníky, Předáky a kdoví, koho dalšího, k sobě v podstatě vábí.

Ale nemohl s tím nic dělat, neměl ani čas o tom uvažovat. Řítily se na něho stále další a další hrudky, většina přilétala zespodu, takže si musel přitahovat kolena k tělu a různě se předklánět, což bylo docela složité. Pokaždé, když se předklonil přespříliš nebo nechal jedno koleno klesnout níž než to druhé, ztratil rovnováhu a opět se roztočil.

Když odrazil dalších asi dvanáct hrudek Ničeho, všiml si, že je jich stále méně, ale že ty, které na něho útočí, jsou stále větší. Spojovaly se... stával se z nich Nicník.

To ho hluboce znepokojilo, zvláště když se ze tmy nehaly už žádné další hrudky. Znamenalo to, že se octl mimo jejich dosah, nebo že se sloučily do něčeho, co je někde poblíž a už se k němu řítí?

Něco se mu otřelo o nohu. Ucukl a vykřikl, ale pak mu došlo, že se mu jen o koleno otírá rozbitá lucerna. Otevřel ruku a upustil ji. Na skle se objevil poslední záblesk a potom zmizela do tmy.

O vteřinu později se ozval třeskot rozbitého skla a vztekly výkřik, částečně ztlumený deštěm a tlukotem křídel.

"Au!"

"Suzy!" zavolal Artur ještě jednou. Ale když vykřikl a v srdci pocítil úlevu, do mysli se mu vplížila strašlivá představa. Co když existuje nějaký druh Nicníka, který umí napodobovat lidi? Co když existuje takový, co umí nabývat podoby lidí, které rozpustil nebo sežral? Jako by se matně rozpomínal, že o tom někdy někdo mluvil, nebo o tom možná četl v Atlase...

"Suzy?" zopakoval a shlédl pod sebe. "Jsi to ty?"

"Jasně že jsem to já!" ozvala se rychlá odpověď. Artur ji pořád neviděl, ale hlas byl slyšet z větší blízkosti. "Málem jsi mi vypíchl oko, ty pitomče! Už tak je tady v té díře dost harampádí, abys ho ještě shazoval dolů."

To je přesně něco, co by mohla říct Suzy, pomyslel si Artur. Ale co když jí Nicník vstřebal mysl a vzpomínky včetně celého jejího slovníku, oblíbených slovních obrátů a všeho dalšího?

Přál si, aby ji konečně spatřil, ale zároveň se bál, že uvidí pokřivenou lidskou bytost s hmyzími křídly máchajícími v horečnaté snaze co nejdříve ho dostihnout.

"Co se stalo?" zeptal se. Něco pod sebou zahlédl, ale pořád nedokázal přesně určit, co to je. "Ten Nicník..."

"Mě minul," zavolala Suzy. "Bylo to o chloupek. Ukousl mi pravý dřevák. Kopala jsem ho zrovna do zubů, takže myslím, že jsme si kvit."

Artur se uvolnil. Musela to být Suzy. O vlasek se jí podařilo zachránit.

Ale jestli to je Suzy, proč ji křídla nezáří jako mě?

"Měl by sis ztlumit křídla!" zavolala na něho skoro ve stejném okamžiku, když na křídla pomyslel. "Světlo pomáhá Ničemu slévat se do hrudek. Až jich bude kolem dostatek, vytvoří Nicníka."

"Jak poznám, že jsi doopravdy Suzy?" zavolal na ni zpátky s náznakem paniky v hlase.

"O čem to mluvíš?" ozvala se dotčená odpověď. "A kdo bych jako měla být? Ztlum si to světlo!"

"Neposlouchej ji!" ozval se další hlas, který zněl také jako Suzy, jen o něco přidušeněji. "To světlo nezhasínej, jedině ono tě ochrání před Nicníky!"

"Zatraceně!" ulevil si hlas první Suzy. "Ta potvora, co mi vzala dřevák, se vytvořila podle mého vzoru. Musela najít kousek nehtu nebo kůže."

"Neposlouchej, Arture!" ozval se zase hlas druhé Suzy. "Já jsem skutečná Suzy! Nezhasínej světlo, už k tobě letím!"

Artur se zadíval do tmy. Kdyby obě postavy spatřil, nepochyboval, že by dokázal určit, která Suzy je ta pravá. Ale nic neviděl...

"Arture, řekni těm svým blbým křídům, ať pohasnou, a dávej si pozor! Ten Nicník se ti dostane nad hlavu a vrhne se ti na tvář. Je slepý, ale cítí sílu za světlem!"

Artur zamrkal. Hlas přicházel odněkud zleva a doprovázelo ho slabé jiskření, jakoby z jediné vzdálené hvězdy za oblačné noci.

"To je lež! Světlo tě chrání!" zavřeštěla druhá Suzy z pravé strany a z větší blízkosti.

"Křídla, prosím vás, ztlumte se," poručil Artur potichu a pozvedl zbytek své měděné trubky a přidržel si ji před obličejem jako meč.

Udělal to právě včas; vzápětí do trubky narazil jakýsi příšerný přízrak a odrázil ho v sérii zpětných přemetů, které musel Artur ustát za mohutného máchání křídly. Neudržel v ruce ani trubku, která se Nicníkovi zabodla jako harpuna do hrudi. Netvor se kolem něho za strašlivého řevu prohnal do hlubin.

Uprostřed přemetu Artur zahlédl úděsný přelud Suzyiny velikosti a přibližné podoby, avšak celý ze šupin a skvrnitě krokodýlí kůže. Jedno z jeho pětmetrových křídel máchalo tak zběsile, až z něj byla jen šmouha, zatímco druhé viselo ochable a neúčinně s Arturovou trubkou zabodnutou v hrudních svalech, které jím pohybovaly.

"Jak jsi mohl určiit..."

Suzyin nehet, pomyslel si Artur. Ten slabý záblesk světla.

Křídla Artura narovнала a opět vyvážíla a přešla ke svému pravidelnému rytmu. Nerozjasnila se. Hladinu světla udržovala na podobné intenzitě, jakou vrhají dvě svíčky na narozeninovém dortu, takže si Artur stěží viděl na ruce.

"To bylo těsný," řekla Suzy.

"To jo," dodal Artur. "Já vím, že jsi to ty, Suzy, ale mohla by sis na vteřinku rozjasnit křídla, abych si mohl být jistý? Strašně nerad bych tě svou mocí omylem spálil na popel."

Druhou větu pronesl hlasitěji než první pro případ, že by měl před sebou dalšího Nicníka. Mohla by ho zaplašit.

"Tak dobrá," řekla Suzy. Potom o něco hlasitěji dodala: "Udělám všechno, abys mě nezcepelnil."

Arturovi jen asi šest metrů pod nohama zazářilo světlo a v něm uviděl, jak k němu vzhlíží Suzy. Zamrkala, zvedla si ruce nad hlavu a přitiskla k sobě dlaně, aby ze sebe udělala šíp. Křídla zareagovala rychlejším tlukotem. Naklonila se doleva a rychle přiletěla k Arturovi. Zůstala viset asi metr od něho.

"Abych tě nezcepelnil?" divil se Artur.

"Nevím," pokrčila Suzy rameny. "Zní to ale děsivěji, nemyslíš? Doma v Nižším Domě se zpopelňují mrtvé papíry na Zpustlé pustině. To by mě nevyděsilo, tady nahoře teda ne. Kde máš ty svou spalovnu?"

"Jak rád bych byl zase doma," povzdychl si Artur.

"Já taky," odpověděla Suzy úsečně. "Kdybych tak nějaký domov měla... a ještě v něm tak mohla být. Dávej bacha na další Nicníky. Dole poletuje ještě spousta hrudek. Jako by je přitahovala ta křídla. Přemýšlela jsem, proč je tady ještě nikdo nepoužil."

"Cože?" zeptal se Artur. "Tys věděla, že tady křídla ještě nikdo nepoužil?"

"Jasně," Suzy na to. "Myslela jsem, že tu jsou samí tupí dřiči. Koukej, támhle je vlak!"

Ukázala prstem a Artur zanzžoural do tmy a na okamžik měl pocit, že kdesi v dálce vidí malinkou spršku něčeho, co mohly být jiskry. Potom se zničehonic octl v hustém mračnu a ani křídla ho nedokázala uchránit před vší jeho vlhkostí.

"Dáme si asi tak hodinku mračen a pak do kouře," poznamenala Suzy radostně. "Je to horší než doutníky dámy První. A ta baba mi nedá ani jeden."

"Kouření tě zabije rakovinou jícnu, plic, úst nebo ti způsobí onemocnění srdce," recitoval Artur, astmatik a syn lékařky.

"V to nepočítaje, že ti bude dlouhé roky páchnout z pusy, budeš mít žluté zuby, hnědé nehty a plíce plné dehtu, takže budeš kašlat jak kočka, která dává chuchvalce chlupů, až na to, že chrchly jsou horší než ty chlupy."

"Tak s těma žlutýma zubama a nehtama bys mohl mít pravdu, ale v Domě tě kouření nezabije," odpověděla Suzy.

"Pokud nečajzneš jeden z těch doutníků dámy První."

"Ale kouření tě zabije v mém světě," namítl Artur. "Kde se chci zas co nejdřív octnout. Kde bych měl být... kde bych teď i byl, kdyby nebylo Následujících dnů a útržků Vůle a všeho ostatního."

"Mohlo by to být ještě horší," řekla Suzy.

"Jak?"

"Vůli bys mohl mít vraženou v hrdle. Mě pulzovala v krku a cítila jsem se s ní, jako kdybych měla krk ucpaný rýžovým nákypem. Bylo to děsný."

"A my teď získáme další její část. Jestli ji teda najdeme."

"Mohla by to být lepší část. Hodnější. Najdeme ji. Bude nejspíš v té Věži pokladů Úděsného Úterý, co?"

"Proč?" zeptal se Artur s neblahým tušením.

"To dá přece rozum. Úděsný Úterý je známý tím, že si do Věže cpe ty nejlepší věci, který byly kdy vyrobený, a tu nejcennější kořist z Druhořadých říší. Ta Vůle tam určitě někde bude."

"Tak snadné to ale nebude," řekl Artur.

"No rozhodně se tam musíme dostat," opáčila Suzy. "Tou korouhvičkou a tak. Nebude to žádná sranda, i když budeme mít ty lepící prsty. Pak bych řekla, že tam budou stráže a tak dál."

"Jasně," přitakal Artur stísněně.

"A pastí."

"Super."

"A není tak úplně vyloučený, že tam bude i samo Úděsný Úterý, ačkoli jestli je támhleto jeho vlak, mělo by v něm jet."

"Výborně."

"Pravděpodobně. I když někdy vlakem jezdí jenom jeden z grotesků - pozor!"

Kapitola jedenáctá

Artur se křečovitě vychýlil doprava, když se kolem něho něco prohnalo. Jako předtím i teď měl sotva čas zaregistrovat, co to je. Před očima mu zůstal jen chaotický obrázek zubů, drápů a malých, neužitečných, zběsile se třepotajících křídel.

"Co to bylo?!"

"Nevím," Suzy na to. "Kdoví, jak se hrdky rozhodují, čím se stanou, když se spojí. Ty dole fakt lituju."

"Co?"

"Nicník takovej pád nejspíš přežije. A bude pěkně naštvanej. Pozor!"

Artur trhl dopředu nohama a prudce se zaklonil, začal se přetáčet v kotrmelcích, když kolem prosvíštělo něco podobného kříženci mezi hrozným královským a lasičkou, s tlamou, která rafla tak blízko od něho, že mu skoro sevakla ruku.

Stvůra se ještě více přiblížila k Suzy, ale ta jí uštědřila petelici měděnou trubkou. Artur s překvapením zaslechl jasné, zvučné třesnutí kovu o kov a zahlédl, že se neroztavil ani kousek mědi.

"Au!" zvolala Suzy. "Úplně mi to prodrnčelo rukou."

"To... to byl Nicník?" zeptal se Artur, když za letu znovu nabyl rovnováhy. Úzkostlivě se ale rozhlížel do všech stran a byl připraven naklonit se, přetočit se a udělat všechno potřebné, aby se vyhnul čemukoli dalšímu, co by k němu vylétlo nebo sletělo.

"Kdoví?" Suzy pokrčila rameny. "Většina Nicníků je splácaná z nějakého masa, ale tohleto bylo z kovu. Ohnula jsem si trubku."

"Jak daleko to ještě máme ke stropu?" pokračoval Artur.

Suzy se zakabonila.

"Těžko říct. Ještě jsme se nedostali ani k horní zakouřené vrstvě vzduchu. Asi tak hodinku dvě."

Suzy ještě ani nedomluvila, když vylétli z mračen a vstoupili do vrstvy smogu. Artur v něm nepobyl dostatečně dlouho na to, aby jasně ucítil množství odporných zápachů, jejichž kombinace vytvářela v dusivém kouři něco palčivého a kyselého s nádechem ozónu, jako když hoří nějaké elektrické zařízení.

Zaklínadlo, které ho naučil zástupce dozorce, našťěstí pořád dobře fungovalo. Se Suzy, která v Domě už prožila tak dlouhou dobu, že mohla být skoro Starousedlík, smog nic neudělal, i když se ušklíbala.

Následující hodina uběhla bez větších událostí. Vzduchem však pořád poletovaly hrdky Ničeho a jednou se těsně kolem prohnal Nicník, který Arturovi na okamžik nahnal strach.

Arturova křídla stále pravidelně máchala a dál stoupali do kouřové tmy. Nebylo možné určit, kde vlastně jsou, ani vzhledem k okrajům Dolu, ani vzhledem ke stropu Vzdálených oblastí.

Suzy si za chvíli vytáhla ze zástěry kapesní hodinky, otevřela je a zadívala se na ciferník.

"Počítám, že se tam musíme blížit," řekla, když hodinky zase jednou rukou zkušeně zacvakla. "Zkus se položit na záda.

To křídla zpomalí a do stropu pak nenarazíme moc tvrdě. Jakmile se ho dotkneme, vyslov zaklínadlo k probuzení lepicích prstů a přichyt' se stropu. Potom zatáhni za provázek, uvolní křídla a přeručkujeme do Věže pokladů."

"Kterým směrem to bude?" zeptal se Artur, když vykopl nohy a položil se na záda. Naneštěstí se mu podařilo udělat přemet, což ho jen zmátlo a nezpomalilo ho to na víc než jednu vteřinu.

"Hmm," zareagovala Suzy neurčitě. Jí samé se podařilo dostat na záda tak, že si přitáhla nohy a přidržela si u hlavy chodidla, což byl gymnastický kousek, který Artur nemohl ani náhodou napodobit. Místo toho si přitáhl kolena a pokusil se je udržet u hrudi, zatímco sebou s poměrně menší silou trhl dozadu.

To víceméně začínalo. Křídla zpomalila, zatímco se pokoušela přijít na nejlepší způsob, jak pokračovat ve stoupání.

"Jak poznáme, kam se po tom stropě budeme plazit?" zeptal se ještě jednou. "Chci říct, že to může být přece několik kilometrů daleko oběma směry. Bez světla z křídel. Ve tmě a smogu, bez jakýchkoli vodítek."

"Na to přijdeme," odpověděla Suzy.

"A to budeme viset ze stropu za tři malinké vlněné prstové maňásky nad... nad tisíc nebo kdovíkolik kilometrů hlubokou propastí?"

"S tím si hlavu nelam, Arture," chlácholila ho Suzy. "Lepicí prsty se odlepi, jenom když jim řekneš."

Artur se vztekle nadechl, aby jí něco odpověděl, ale než se k odpovědi dostal, najednou spatřil strop. Dech z něho vyšuměl, když divoce zvedl ruce a nohy, aby se připravil na náraz.

Očekával, že narazí do tvrdého kamene, ale místo něj narazil do silné vrstvy sazí. Vnikl do ní asi na třicet centimetrů a všude kolem něho se vznášel černý prach, který ho zahalil svými jemnými částicemi. Sazí bylo tolik, že je jeho křídla ani nedokázala odvívat, a navíc stále silněji tloukla, aby pokračovala ve výstupu.

Artur se škrábal po stropě, až se nakonec rukama i nohama zapřel o pevný kámen pod sazemí, zatímco křídla dál zběsile máchala ve snaze protlačit ho i za tuto bariéru.

Suzy byla opodál a saze se kolem ní sypaly jako vodopád. Spolu s Arturem strhli úplnou lavinu. Uvolnili stovky,

možná tisíce let nahromaděného uhelného prachu. Artur sledoval, jak se saze řítí těsně kolem něho, a slyšel je i o pořádný kus dál. Vytvářely zvuk, jako když se z misky vyklepávají kostky ledu.

"Jéje!" vyhrkla Suzy, když ztratila rovnováhu a křídla ji vehnala tváří napřed do stropu. Ještě jednou se zapřela, s kolena a lokty pevně přitisknutými ke stropu, zatímco jí na zádech dál divoce mávala křídla.

"Lepicí zaklínadlo!" zavolala. "Dej si pozor, abys měl aktivní ruku přilepenou ke stropu dřív, než si shodíš křídla. A nezapomeň, přilepená ruka se ti bude každou minutu měnit!"

Artur vyplivl z úst saze a otřel si rty o rameno, což byl velmi obtížný manévr. Ale tím více sazí mu ulpělo na tváři. Byly všude, vznášely se v oblacích a lepily se mu na každou část těla s výjimkou křídel.

"To nebude fungovat!" vykřikl. Byl příliš unavený a příliš rád, že se mu nabízí nějaká šance na útěk z Dolu, aby si celou operaci promyslel dopředu. Když přilepí ke stropu jednu ruku, zůstane z ní viset a bude muset máchnout druhou rukou, dostat ji ke stropu a potom počkat, než k němu přilne. Nevydrží to dělat dlouho. Zanedlouho se splete v načasování nebo bude příliš vysílený a ruce nebude moci ani zvednout. Nebo ještě horší bude, když...

"Vymknou se nám ruce z kloubů!" zařval.

"Ale kdepak, nevymknou," zasmála se Suzy. Ale potom se zamračila a dodala: "I když možná ty tvoje ano. Na to dáma První nepomyslela!"

Artur zaúpěl. Musel vynakládat veškerou sílu, aby jím křídla pořád nesmýkala o strop, jako by byl nějaká potrhlá můra. Při každém máchnutí ho vtlačila do stropu, až se sklouzl v sazích, narazil si kolena a ruce, a když měl smůlu, i obličej nebo hrud'.

Sklouzl se v sazích...

"Co kdybychom se pokusili plížit tak, aby nás křídla pořád tlačila ke str... fuj... ke stropu?" zavolal na Suzy. "V sazích je docela kluzký, takže se v něm můžeme klouzat po rukách a po kolenou."

Názorně ji to předvedl. Skluz si načasoval tak, aby se po rukou a kolenou sklouzl, když se křídla chystala máchnout dolů. Když máchla, byl připravený. Sklouznutím se mu podařilo od Suzy vzdálit asi na metr a nebyl o nic víc zhmožděný, než kdyby zůstal na místě. A nebyl ani o nic víc ukoptěný. Dohromady už byl tak polepený sazemi, jak to bylo vůbec možné. Černé neměl už jenom zuby, bělma očí a křídla.

"Funguje to!" zvolal.

"Ale moc pomalu," prohlásila Suzy pochybovačně. "Myslím, že shodím křídla a přeručkiju to."

"Ne!" vyhrkl Artur. Před očima mu bleskla představa, jak si Suzy zapomíná dostatečně rychle vyměnit ruce nebo ji něco vyrušuje. Potom by nastal okamžik, kdy by zůstala viset ve vzduchu, a potom, kdy by se se zoufalým výkřikem zřítila do nekonečné temnoty...

"Ne," zopakoval ještě jednou. "Zkus se hýbat pomocí křídel jako já."

Suzy cosi neurčitě zamručela, ale sklouzla se po stropě, když máchla křídly, a sotva se stačila připravit na další máchnutí dolů.

"Myslím, že to funguje," řekla. "Ale než se tam dostaneme, budeme celí černí a budeme mít modrý kolena a lokty."

"Mně se asi všechno hojí rychle," přiznal se Artur, když si vzpomněl, jak ho v jeho světě zranil skočer. V mysli mu zahlodal malý rarášek strachu, když ho napadlo, jestli se třeba nemění ve Starousedlíka. Potom křídla zamáchala, až skoro narazil nosem do stropu. To ho zase přimělo soustředit veškerou pozornost na bezprostřední úkol. "Tvoje modřiny dlouho nevydrží, co?"

"Ne, ale dokud je budu mít, budou mě bolet," odpověděla Suzy. "Tak jdeme na to."

"Ale kterým směrem?" zeptal se Artur. "Kde je ta Věž pokladů?"

"Je v severozápadním koutě Vzdálených říší," řekla Suzy. "Víc toho... au, ztracená křídla... nevím."

"Kde je severo - au, to fakt bolelo - severozápad?" ptal se Artur. Ve tmě, obklopeni smogem a padajícími sazemi, neměli naději, že by zahlédli nějaké orientační body.

"Naproti - fuj - jiho... au... východu."

Artur chvíli nic neříkal, jen čekal, až křídla máchnou a začnou se skládat.

"Ty nemáš ani ponětí, co?"

"Jeden nápad bych..."

To, co se Suzy chystala říci, se ztratilo, když uklouzla a křídla ji přirazila obličejem napřed do ukoptěného stropu.

Okamžitě se od něj zase odtáhla, začala plivat a nadávat, odolala dalšímu máchnutí křídel a potom dodala: "Bych měla. Zeptej se Atlasu!"

"No vidíš. To bude... au... úplná hračka, nemyslíš? Otevřít knihu, když potřebuju obě ruce, abych se zapřel..."

Arturovi podklouzla kolena a prudce se smýkl a narazil do stropu, až si vyrazil dech.

"Třeba se nemusí otevírat!" zavolala Suzy. "Prostě na něho polož ruku a zeptej se..."

Artur opatrně přikývl. Ústa měl tak plná sazí, že nemohl mluvit. Byl si jistý, že zaklínadlo zástupce dozorce je jediná věc, která mu brání v udušení.

Pomalů si přitáhl lokty k tělu, aby se mohl pořád zapírat

O strop a odolávat mávání křídel, ale zároveň se mohl dotknout Atlasu v kapse ukazováčkem. Na kterém neměl nasazený lepicí prst.

"Atlase..." spustil, ale opět uklouz, rozjely se mu lokty a narazil pravou lící do stropu. Teď budu mít určitě monokl, pomyslel si, když se usilovně snažil dostat do výhodné polohy.

I když pod vrstvou sazí by ho stejně nikdo neuviděl. Tentokrát se mu podařilo přitisknout lokty pevněji a čekal, až budou křídla opět stoupat.

"Atlase! Neotvírejte se! Ukaž mi, kterým směrem je severozápad."

Ucítil, jak se mu Atlas zachvěl pod rukou, přestal se soustřeďovat a ještě jednou vrazil do stropu pokrytého sazemi.

Když se tentokrát odtáhl a zase zapřel, tekla mu krev z nosu a dokonce měl pocit, jako by ho měl rozbitý. Mezi oči mu vystřelovala prudká bolest.

"Vyšlo to?" zavolala Suzy.

Artur neodpovídal. Balancoval čelem na stropě, každým svalem se snažil odolat dalšímu máchnutí křídel a veškerou pozornost soustředil na to, jak vydržet bolest z přelomeného nosu. Nebo možná jen naraženého. Pulzování začalo odeznívat. Za další vteřinu přestal o své vlastní vůli krvácet - nebo v něm bylo už tolik sazí, že z něj žádná krev téct ani nemohla.

"Vyšlo to?" zavolala Suzy ještě jednou.

Artur se uklidnil a podíval se na svou kapsu.

"Ne," odpověděl.

Potom: "Nebo vlastně ano, myslím, že ano!"

Na kapse se mu znenadání objevil malý kompas složený ze čtyř zkřížených zlatavých šípů a pomalu se otáčel, jako by ho měl na košili nasazený. Pohlédl na něj, zamručel, když křídla zamáchala, potom ukázal prstem a zároveň uklouzl.

"Severozápad je támhle! Jdeme tam!"

Suzy následovala jeho příkladu a oba si vytvořili rytmus, kdy se při složení křídel sklouzli, a zapřeli, když křídla zamávala. I když na jedno máchnutí mohli urazit jen asi půldruhého metru, Arturovi připadlo, že se takto lépe udrží u stropu.

Ještě důležitější bylo, že najednou cítil větší optimismus. Sice se tiskl ke stropu Vzdálených oblastí, ale pohyboval se. A unikl z Dolu!

Kapitola dvanáctá

Po stropě se ploužili několik hodin, když Artur najednou vyklouzl ze smogu a stal se terčem ostrého poryvu větru, který mu zčečral peří na křídlech a naboural rytmus pohybu.

Vítr mu také odvál sypkou vrstvu sazí z těla. Najednou se cítil lehčí a čistší, i když mu spousta sazí ještě pořád vězela v pórech kůže a v oblečení.

Ale nebyl to ani smog, který náhle a nečekaně zmizel, ani poryv čerstvého vzduchu, co ho přinutilo dokořán otevřít ústa, až si málem zlomil čelist o strop, když mu máchla křídla. Přímou před ním zářila část stropu o velikosti fotbalového hřiště, jako by v ní byly ukryty zářivky, a vysílala pod sebe sloupec jasného zlatého světla podobného předvečernímu slunečnímu svitu.

Světlo dopadalo přímo na Věž pokladů Úděsného Úterý. Jednoduchou kulatou kamennou věž bez viditelných oken, vysokou asi padesát pater, o průměru asi šedesáti metrů. Měla strmou střechu pokrytou taškami, na jejímž vrcholku, jak už předesílala Suzy, se tyčila korouhvička v podobě kohouta.

Suzy však už neuvedla, že celá věž a zelené trávníky, které ji obklopovaly, byly uzavřeny v pyramidě z třpytivého skla, jejíž stěny se sbíhaly těsně nad korouhvičkou s kohoutem, patnáct metrů pod osvětleným stropem.

"Ta je tu nová," řekla Suzy. "Myslím, že se starému Úděsnákovi nelíbilo, že má věž zaneřáděnou a ukoptěnou jako zbytek Vzdálených oblastí. Dáma První o tomhle rozhodně nevěděla."

"Jako o spoustě dalších věcí," prohodil Artur unaveně. Už byl těžce zhmožděný a potlučený a tato další potíž se mu vůbec nezamlouvala. Těšil se, až si sundá křídla a postaví se jako normální člověk - na zemi. Nemluvě o tom, jak rád by si umyl ruce a obličej. Věděl však, že taková totální očištná koupel nebo sprcha jsou jen neuskutečnitelným přáním.

"Vypadá to, že se z té osvětlené plochy neline žádné teplo," dodal. "Takže myslím, že se k ní můžeme přiblížit. Dolů to ale bude pořád pěkný kus. A jak se dostaneme přes to sklo?"

Suzy se zadívala na pyramidu s věží. Naučila se mnohem lépe než Artur nechat se křídly přitlačit skoro až ke stropu a klást jen malý odpor, aby zmírila náraz, místo aby se snažila nenarazit do stropu vůbec.

"Já myslím, že se k ní musíme dostat co nejbliž... Kčertu s těma křidlama, čím dřív budou zas papírová, tím líp..."

Shodíme křídla, seskočíme na povrch pyramidy, přilepíme se lepicími prsty, potom sešplháme dolů a dovnitř si najdeme nějakou jinou cestu."

"Ale i v tom nejbližším místě bude pyramida pořád dvanáct až patnáct metrů daleko!"

"To zvládnem. Podobný skok jsi zvládl i tehdy v Předšálí, pamatuješ?"

"Ale tehdy jsem měl... hepčí... ten... zpropadený Klíč!"

Suzy chvíli uvažovala a na čele se jí objevily bílé vrásky v místech, kde jí odpadaly saze, když svraštila kůži.

"Co kdyby sis uvolnil jedno křídlo a potom skočil," navrhla Arturovi. "Poletíš sice vývrtkou dolů... ale... jedno křídlo tě bude pořád vynášet vzhůru, takže to nebude tak hrozný."

Artur shlédl k pyramidě.

Skočit osmnáct metrů, zatočit se ve spirále, možná tvrdě dopadnout na sklo, pak se ještě muset spouštět dolů po rukou, které jsou chvíli přilnavé a chvíli ne?

"Na ten přespolní běh jsem neměl nikdy chodit," zamručel.

"Cože?"

"Ale nic," opáčil. Nenapadala ho žádná jiná možnost a už ho nebavilo být mouchou u stropu, zvláště takovou, která nedokáže ovládat vlastní křídla. A v Domě je schopen udělat spoustu věcí, které by byly doma nemožné nebo nebezpečné. Musí doufat, že tento skok bude jednou z nich.

"Přisuneme se co možná nejblíže," řekl Suzy. "Potom... potom bych řekl, že budeme muset skočit."

Poté, co opustili oblast sazí, bylo klouzání po stropě ještě komplikovanější a Artur si přivodil další spoustu modřin. Měl trochu obavy z přesunu po osvětlené části stropu, ale tak hrozné to nebylo. Světlo bylo poměrně tlumené a nelinulo se z něj žádné výrazné teplo. Pokud přivíral oči, bylo snesitelné. Výhodou bylo, že mu opadaly další kusy sazí. Nakonec se dostali do místa asi šest metrů daleko od vrcholu pyramidy a patnáct metrů nad ní. Poněvadž musel mít Artur obličej natočený jenom ke stropu, jinak by mu křídla přivodila smrt, mohl se dívat pod sebe pouze letmo přes ramena. Zdálo se mu však, že blíž už nejspíš nepolezou. Určitě by se neodvážil seskočit příliš blízko hrotu skleněné pyramidy, zvláště když jím bude otáčet jediné křídlo.

"Seš připravenej?" zeptala se Suzy. "Pamatuješ si na zaklínadlo pro lepicí prsty?"

"Jo, pamatuju," Artur na to. "Ještě momentíček."

Dolů to bylo pěkně daleko. Doma ve svém světě by se po pádu z takové výšky určitě zabil. A když se to sklo rozbije?

"Co když se to sklo rozbije?"

"Sklo se nerozbije," odpověděl mu hlas, který však nepatřil Suzy. Artur si málem natrhl krční svaly, když prudce otočil hlavu, aby se podíval, kdo to na ně promluvil, a už snad potisící ho křídla přirazila ke stropu.

Suzy něco vykřikla, ale Artur jí nerozuměl. Byl částečně omráčený nárazem a usilovně se snažil otočit, aby se podíval, kdo to promluvil.

Nakonec se mu to podařilo, ale na jinak čistém, zářivém stropě spatřil jen něco jako černou, sazemi pokrytou chlupatou kouli o velikosti jeho hlavy. Nad pyramidou však vanul příliš ostrý vítr, aby to mohl být jen chuchvalec sazí. Chumáč měl navíc dvě hluboko zasazené stříbřité oči připomínající větší verze stříbrných koulí, které se používají při zdobení dortů. Když Artur netvorovi opětovně pohled, oči se zakomihaly ze strany na stranu.

Pod stříbřitými očima měl i ústní otvor, kde se také blyštlo stříbro buď ze zubů, nebo z něčeho, čím měl potažené hrdlo. "Nicník!" vykřikla Suzy. Pokoušela se vymanit zpoza opasku měděnou trubku, zatímco se zapírala pod tlakem křídel, ale snahu musela vzdát, když prudce narazila do stropu.

"Já nejsem Nicník!" protestoval chumáč. "Můžu vám pomoci!"

"Já ti dám pomoc," zamumlala Suzy. Zapřela se o lokty a usilovně se snažila vytáhnout něco z horní části zástěry. Nejspíš nič.

Artur nevěděl, co se chystá udělat, ale ukoptěná chlupatá koule v něm probudila zvědavost.

"Suzy, počkej!"

Odmklčel se, aby zamáchal křídly, potom k netvorovi promluvil.

"Jestli nejsi Nicník, co jsi zač?"

Ukoptěný chumáč začal rychle odpovídat, jako by chtěl Artura svým vyprávěním naléhavě přesvědčit. Zatímco mluvil, pomalu se rozvínoval, přestával být koulí a začínal připomínat spíše chlupatého ukoptěného slimáka. Obrovského chlupatého ukoptěného slimáka.

"Před více než devíti tisíci lety jsem bylo jedním z obočí Úděsného Úterý. Potom mě ale z jeho čela strhla exploze Ničeho při prvních temných výkopech v Dole. Celá staletí jsem tam bylo ztracené, v těsné blízkosti Ničeho. Vyzařování z Ničeho mě pomalu měnilo, až jsem se stal živou, myslící bytostí. Nejsem ani Starousedlík vytvořený Architektkou, ani Nicník zrozený z Ničeho. Opravdoví Nicníci mnou opovrhují a Starousedlíci se mě bojí. Všichni se mě při každé příležitosti snaží zabít."

Suzy a Artur na sebe pohlédli, potom upřeli oči na chlupatého slimáka. Opravdu připomínal nesmírně přerostlé živé obočí. Dlouhý, chundelatý srpek olepený sazemi. Pod jejich soustředěnými pohledy se trochu stáhl, vlnil se do strany a vydával slabé pukavé zvuky.

"Jsem pořád vyladěné na Úděsné Úterý," prohlásilo obočí. "Znám některé jeho myšlenky a tajemství."

"Opravdu vypadá jako obrovské obočí," řekla Suzy váhavě. "A v přítomnosti velké spousty Ničeho se opravdu dějí zvláštní věci."

"Co tady nahoře děláš?" zeptal se Artur. Přál si, aby se mohl podívat do Atlasu a o tomto... obočí... si něco přečíst, ale v dané situaci by to bylo příliš složité.

"Snažím se dostat do Věže pokladů," odpověděl netvor. "Potřebuji být blízko pokladům. Chci cítit tíhu zlata, koupat se v odraženém světle maleb, objímat sochy. Až se tam dostanu, už nikdy neodejdu. Nic jiného nechci - jen se dostat do Věže pokladů!"

"Jestli se tam nemůžeš dostat samo, jak nám můžeš pomoci?" namítl Artur.

"Sice se tam nemůžu dostat samo," řeklo obočí, "ale pomoci vám můžu a pak byste mohli pomoci vy mně. Mám třeba diamant na řezání skla."

"Tak nám ho ukaž," vyzvala ho Suzy.

Obočí se zavinulo dozadu a dopředu, nepříjemně puklo a otevřelo chřtán víc, než Artur považoval za možné. Ven se pomalu vysunul černý, lepkavě vyhlížející jazyk. Na konci jazyka byl zavinutý diamant velký jako Arturův palec, třpytící se ve světle ze stropu.

"Kde jsi ho sehnalo?" zeptala se Suzy

"Ten fem udělalo," začalo obočí, potom jazyk zatáhlo a pokračovalo: "Udělalo jsem ho z Ničeho. Už jsem vám řeklo, že vím mnohé z toho, co ví Úterý. Mám také některé z jeho dovedností. Ale nemám dostatečně silný jazyk, abych diamant podrželo a rozřízlo s ním sklo. Potřebuju nějakou ruku."

"Jak se jmenuješ?" zeptal se Artur. Když obočí nějakou dobu neodpovídalo, dodal: "Jak si říkáš?"

"Myslím, že byste mi mohli říkat... Sazo," odpovědělo stvoření. "Ano... Sazo. Saze dýchám, žiji v nich a jím je tak dlouho, že je to pro mě příhodné jméno."

"Ty je jíš?" divila se Suzy. "Proč jíš saze?"

"Z nudy," přiznalo se Sazo. "Když se přiblížím k Předákům, pálí po mně z parních pistolí. Nicníci by mě sami nejradši sežrali. Nedokážu se dostat do Věže pokladů. Co jiného můžu dělat než čekat na stěnách a stropě této říše a jíst saze?" "Když ti pomůžeme do Věže," začal Artur, "budeš nám muset odpřisáhnout, že nám všemi možnými způsoby budeš pomáhat proti Údésnému Úterý."

"Ano!" zvolalo Sazo. Vzrušením prakticky poodskočilo od stropu. Artur si hned přál, aby to nedělalo, protože si všiml, že má břicho poseté spoustou hrůzně vypadajících přísavek a podobá se chapadlu chobotnice. Právě tyto přísavky vydávaly ony pukavé zvuky, když se Sazo pohybovalo.

"Ten příběh může být sice pravdivý, ale já bych pořád řekla, že to z něho dělá Nicníka," zašeptala Suzy, když se přisunula těsně k Arturovi. "Chytrého Nicníka, a mnohem nebezpečnějšího. Ale ten diamant potřebujeme."

"Mě už nebaví viset hlavou dolů a pořád narážet do... do toho pitomého stropu," odpověděl jí také šeptem Artur. "Prozatím jeho pomoc přijmeme."

Suzy váhavě přikývla.

"Tvoji nabídku přijímáme," obrátil se Artur na Sazu.

"Výborně! Výborně!" zahlaholilo Sazo. "Spolupráce s vámi mi bude potěšením. Ať už jste kdokoliv."

"Já jsem Artur," řekl Artur rychle, než ho mohla Suzy představit jako Pondělí nebo Vládce Nižšího Domu. "Toto je Suzy."

"A vy chcete z Věže pokladů ukrást jen pár drobností?" zeptalo se Sazo. Znělo trochu úzkostlivě; to, že jsou Artur se Suzy zloději, bralo zjevně jako samozřejmost.

"My se ukradený věci pokusíme vymocit zpátky!" vyštěkla Suzy rozhořčeně. "Věci, který se měly vrátit právoplatnému majiteli už před deseti tisíci..."

"Suzy!" přerušil ji Artur. Nechtěl, aby toho Sazo vědělo příliš. Pokud mělo toto stvoření opravdu nějakou zvláštní vazbu na Údésné Úterý, bylo dost dobře možné, že má na ně vazbu zpětně i Údésné Úterý.

"Jde o vymáhání věcí," zamumlala Suzy. "Artur chce jen to, co už podle všeho..."

"Suzy! Jsi připravená pronést lepicí zaklínadlo?"

"Aha, takže lepicí prsty?" zeptalo se Sazo, když upřelo stříbřité oči na Arturovy ruce. "Velice hezká práce. Neudělalo je samo Údésné Úterý, nýbrž jeden z jeho zručnějších řemesníků."

"Lepte ve dne, lepte v noci, buďte mi ku pomoci, každá lepte minutku," odrecitovala Suzy ke svým rukám, zapřená o lokty a předloktí. Jakmile slova zaklínadla pronesla, drobní prstoví maňásci na prstech se zakomihali, zakníkali a rozzářili se rozmazaným zeleným světlem.

Suzy se připravila na další máchnutí křídel, potom připlácla obě ruce na strop a odtáhla se. Jedna ruka se přilepila za palec a dva prsty. Suzy okamžitě druhou rukou popadla oba provázky, které jí visely kolem krku. Zatáhla za ně.

Provázky roztrhly voskové pečeti a obě její křídla se rázem rozletěla na mračno konfet, které ihned strhl vítr.

Zůstala viset ze stropu a obrátila se na Artura. Usmála se - i navzdory dvěma monoklům a odřenině na bradě, svědectvím, která dokazovala, co vytrpěla při neustálém narážení do stropu.

"To je úleva! Asi tak za čtyřicet vteřin spadnu, takže teď skočte vy, pane Sazo, a nezapomeňte se na pyramidě držet v patřičné vzdálenosti."

Svůj pokyn podtrhla ještě tím, že si zpoza opasku vytáhla měděnou trubku.

Sazo nepotřebovalo pobízet dvakrát. Jediným trhnutím, doprovázeným spoustou slabých puknutí, jako když praská bublinový obal v bonboniére, se vrhlo stěmhlav dolů. Poté, co ho zlehka strhl vítr, dopadlo na východní stranu pyramidy asi devět metrů pod vrcholem.

"Hodně štěstí, Arture," řekla Suzy. Rychle si zasunula měděnou trubku za opasek, aby měla volnou ruku. "Počítám, že bys měl..."

Lepítka na její pravé ruce najednou přestala pištět a lepit.

Artur se díval, jak Suzy padá. Pohled na to, jak naráží do pyramidy, byl skoro nad jeho síly, ale Suzy přistála na nohou, pak se odrazila a několik vteřin se koulela, než pád zastavila tím, že připlácla lepicí rukou na sklo.

Chvilku nehnutě ležela, potom se překulila a zamávala na Artura, zakřičela něco, co neslyšel, protože slova odnesl vítr a máchání jeho křídel.

Artur se ještě jednou zadíval nahoru, ještě jednou se zapřel, aby nenarazil do stropu, a zhluboka se nadechl. Potom se zaklínil, aby se prsty nedotýkal stropu, a pronesl slova lepicího zaklínadla. Při posledním slově uslyšel, jak se mu zachvěly konečky prstů a jak se rozpištěly lepicí žabky.

Pravou rukou zatáhl za pravý provázek. Uslyšel zapraskání vosku, potom se mu kolem uší rozletěly konfety. Hned vzápětí začal padat dolů za stále zběsilejšího máchání zbývajícího křídla, které se zarputile snažilo nepolevit v pohybu vzhůru.

Očekával, že bude klesat ve spirále, ale k tomu nedošlo. Jeho jediné křídlo ho místo toho přetočilo vzhůru nohama a tento pohyb záhy přešel do celé série divokých přemetů.

O zlomek vteřiny později narazil do skla pyramidy.

Tvrdě, velice tvrdě.

Kapitola třináctá

Artur při dopadu vykřikl. Levou nohou mu projela nesnesitelná bolest. Začal stále rychleji klouzat po skle, zatímco mu

kolem hlavy tlouklo křídlo, takže vůbec nic neviděl.

Potom se mu podařilo připlácnout na sklo lepkavou ruku a náhle se zastavil. Zatáhl za provázek a málem se udusil nečekanou spoustou konfet, které kolem něho vystřelily do všech směrů.

Opět začal klouzat, když se mu ruka odlepila. Připlácí na stěnu pyramidu tu druhou a zase se zastavil. Slyšel, jak Suzy, i Sazo, něco křičí, ale nemohl jim věnovat pozornost. Musel se podívat, co se mu stalo s nohou. Bolest cítil hluboko uvnitř, ale vystřelovala mu do trupu a dolů k chodidlu. K pohledu skoro nesebral odvahu.

Ale přinutil se. Měl roztržené i pyžamové nohavice, které mu dal zástupce dozorce. Uviděl krev a to, čeho se bál nejvíc - vyčnívající věc, která mohla být jedině jeho kost.

Zlomil si buď holenní, nebo lýtkovou kost. Možná dokonce obě; mnohočetná, komplikovaná fraktura.

Cítil, jak ho zaplavuje strašlivý, náhlý chlad. Roztřásl se. Třas se pokusil utišit, když si nohu přitáhl, aby se na ni bedlivěji podíval. Ale když spatřil, že kromě kosti, vyčnívající mu z kůže, je celá nějaká hrbolatá a divná, zvedl se mu žaludek.

Polkl hluboký nádech. Cítil, jak se mu v panice stahují plíce.

Astmatický záchvat přece nedostanu, říkal si. Nemůžu ho dostat. Jsem v Domě. Tady se mají věci jinak. Všechno se rychle hojí. Dokonce i zlomená noha se časem zahojí... ale na to nemám čas... bolest dlouho nevydržím... musím něco udělat...

S jistým váháním si na holeň zlehka položil ruku, aby si ohmatal hrbolatou zlomenou část. I po jemném dotyku mu do zbytku nohy a do hlavy vystřelila prudká bolest. Málem omdlel.

"Moci... Prvního... Klíče... moci, jež přetrvává v mé ruce," šeptal. "Zahoj mé zranění. Naprav zlomenou... kost."

Ruka se mu přestala třást, ačkoli zbytek těla se dál chvěl. Potom ucítil, jak se mu zahřála. Přímě před očima mu kost zajela zpátky pod kůži, která se honem zacelila.

Bolest nepolevovala ještě několik minut, i když ve skutečnosti mohlo jít jen o několik vteřin, protože odezněla, zrovna když Arturova pravá ruka přestala lepit a Artur musel na sklo připlácnout levou ruku.

Z nohy se mu pořád šířil zvláštní pocit, ale už byl schopný se rozhlédnout a opět se zaměřit na to, co se dělo kolem. Za okamžik k němu sklouzla Suzy a pomocí lepicí ruky se zastavila jen kousek od něho. Sazo vše sledovalo z povzdálí, stříbřitými očima třpyticíma se mezi černými chlupy.

"Co se stalo?" zeptala se Suzy. "Zranil ses nějak bolestivě?"

Artur zavrtěl hlavou. Třas zvolna ustával, ale měl co dělat, aby našel hlas.

"Zlomil... zlomil jsem si nohu. Ale myslím, že už jsem ji dal do pořádku..."

Suzy nadzvedla obočí a ušklíbala se, když jí tlakem začaly bolet oči.

"To není špatný. Myslíš, že bys mi mohl vyléčit modřiny, když ti to tak jde?"

"No, já vlastně nevím, co jsem udělal," odpověděl Artur. Zvedl nohu a několikrát ji pokrčil. Připadala mu strnulá a nemotorná a taky ucítil bodavou bolest. Kost se zahojila, ale noha mu připadala trochu pokřivená.

Nesrostla úplně rovně, pomyslel si. Budu kulhat. Už žádné běhání. Žádný baseball. Žádný fotbal.

"Koukni," přerušila ho v zamyšlení Suzy. "Předáci."

Artur se podíval pod sebe a začal klouzat dolů. Rychle si zase vyměnil ruce a na chvíli na nohu úplně zapomněl. Suzy ukazovala na skupinku Předáků, kteří se dole vynořili ze smogu a utíkali k patě pyramidy.

"Myslím, že ty jejich parní pistole k nám nedostřelí," řekla, "ale mohli by mít jiný zbraň. Měli bysme začít. S lepicíma prstama to nepůjde rychle."

"Ano! Ano!" zvolalo Sazo. Začalo se vlnit k vrcholu pyramidy. "Musíme se dostat dovnitř a přidat se... podívat se na poklady!"

Artur přikývl a vytáhl se co možná nejvýš nad svou přilepenou ruku a natáhl tu druhou, aby ji mohl také položit. Potom musel počkat, dokud nepřilne, a pak celý proces zopakoval.

Po deseti minutách jim k vrcholu pořád kousek zbýval. Skoro tři sta metrů pod nimi a asi sto metrů na východ skupinka Předáků u pyramidy usilovně montovala něco, co vypadalo až příliš podezřele jako zbraň. Odněkud ze zakouřených oblastí přiválili jakýsi parní stroj a nyní do něj horečnatě přikládali, zatímco další Předáci postavili na trojnožku dlouhou bronzovou hlavěň a hadicí z nějakého stříbrného pletiva ji připojovali ke stroji.

"Parní dělo," řeklo Sazo, když k nim shlédlo ze své pozorovatelný na samém vrcholu pyramidy. "Pospěšte, než nás sestřelí!"

"Pospícháme!" odpověděl Artur, když se na jedné ruce stáhl, aby se podíval, jestli ještě lepší. Nepřestával se dívat dolů, byť ne na Předáky, nýbrž na svou nohu. Pokud mohl soudit, fungovala bezvadně, i když od jistého místa několik centimetrů pod kolenem rozhodně nebyla rovná a připadala mu zvláštní.

Suzy vyšplhala na vrchol před ním. Sazo jí okamžitě nabídl diamant na špičce jazyka.

"Počkej," řekla Suzy. "Musím pečlivě načasovat lepení."

Vytáhla si kapesní hodinky, nechala je viset ze zástěry a počkala, dokud se jí nevyměnily přilepené prsty. Potom si z rukávu vytáhla kdysi bílý kapesník, s jeho pomocí uchopila drahokam, a než se ho sama dotkla, pořádně ho vyčistila.

"Nepřestávej sledovat hodinky," poručila Arturovi, když konečně přilezl. "Budu řezat, dokud se lepicí prsty nebudou chystat vyměnit. Řekni mi, až vteřinová ručička dojde na dvojku."

Artur se zadíval na hodinky zavěšené na řetízku z pozlaceného stříbra. Nepřestávaly se otáčet, takže bylo těžké zahlédnout číselník. Vteřinová ručička neúnavně odtikávala, ale jakmile dorazila ke dvanáctce, Artura vyrušila výměna jeho vlastních lepicích prstů.

"Pozor!" vyhrkl honem, když skluz ustál připlácnutím ruky na sklo.

Suzy si vstřčila diamant do úst a v poslední chvíli připlácla na pyramidu druhou ruku. Potom se vrátila k práci s drahokamem. Diamant se sklem neprořezával, ale spíše v něm zanechával dostatečně hlubokou rýhu, podél níž by se

po pořádné a tvrdé ráně mohl odlomit vrchol pyramidy, tím by se jim otevřel přístup ke korouhvičce na věži.

"Chystají se vypálit z toho parního děla," hleslo Sazo úzkostlivě. "Pospěšte si! Pospěšte si!"

Artur shlédł pod sebe. Bronzová hlaveň se zvedala, aby namířila na vrchol pyramidy. Předáci zběsile otáčeli koly a převody. Z ústí hlavně unikaly dlouhé cáry páry a přímo z parního stroje se valil neustálý proud hustého černého kouře.

"Chybí mi ještě kousek," ohlásila Suzy Arturovi. "Měl bys do toho třísknout spíš ty než já. Bude k tomu nejspíš třeba síly Prvního Klíče. Vytáhni tu trubku, co mám za opaskem."

Artur natáhl ruku a měděnou trubku vysunul. Suzy doryla hluboký zářez, který vykreslila kolem pyramidy přibližně metr od jejího vrcholu.

"Třískni do ní!"

Artur se prudce ohnal měděnou trubkou. Ta se však odrazila, až se mu rozdrnčely kosti. Ozvalo se však nepopíratelné praskání a zahřály se mu ruce. Máchl ještě jednou a tentokrát bylo prasknutí tak hlasité, že se vrchol pyramidy musel odlomit po celé délce diamantem vykreslené rýhy.

Společně se Suzy na horní část pyramidy zatlačili. Chvilí vzdorovala, potom odskočila. Horní metr pyramidy se převrátil a zřítíl se po druhé straně dolů. Přímou nad větrnou korouhví zanechal šikovní čtvercový přístupový otvor.

Arturovi se vyměnily lepicí prsty a sklouzl o několik desítek centimetrů, než dokázal připlácnout druhou ruku. Suzy rychle otestovala hranu dvaapůlcentimetrového skla.

"Není ostrý," oznámila a přelezla do pyramidy, kde se nohama několikrát dotkla příčných břevn korouhvičky, aby se ujistila, že unesou její váhu.

Zatímco se spouštěla dovnitř, držela se na skle pravou rukou. Pak jí trhla a rychle odrecitovala: "Lepicí prsty, tisícere díky, splnily jste úkol, buďte i dál připraveny."

"Tak zní zaklínadlo, Arture," dodala náhle slábnoucím hlasem, protože hlavou sklouzla pod okraj otvoru. Zamávala na Artura přes sklo a bylo slyšet jen její slabé ponouknutí: "Pojď už taky!"

Než se ale stačil pohnout, prohnalo se kolem něho Sazo, vtrhlo do díry a sklouzlo po korouhvičce naproti Suzy.

Pokračovalo ke střeše věže a zmizelo Arturovi z očí.

O vteřinu později po boku pyramidy zaječel první výron dalekonosné páry a při svém průletu zamžilo sklo.

Artur přehodil nohy do otvoru a Suzy mu je pomohla položit na břevna korouhvičky. Co nejvíc se přikrčil, takže zůstal skoro celý uvnitř pyramidy. Skoro - kromě pravé ruky, která zůstala uvězněná venku, pevně znehybněná právě lepicími prsty.

Otevřel rty, aby pronesl odlepovací zaklínadlo, ale stačil vykřiknout pouze první slovo, když k vrcholu dorazila pára.

Většina se mu prohnala nad hlavou, ale část se přelila i dovnitř pyramidy. Ještě více se stáhl, když mu opařila uši a týl. Ucítil bolest, ale utřel zásah pouze chladnějším okrajem střešy.

Tedy kromě pravé ruky. Ta se musela octnout přímo uprostřed přehřátého proudu páry. Ruka ho však nebolela. Chvilí se na ni nedokázal ani podívat, neboť si představoval, že bolest necítí proto, že je tak intenzivní a že mu z ruky zůstaly jen kosti. Potom zjistil, že má pravou ruku zaťatou na hrudi a levou přilepenou ke korouhvičce. Lepicí prsty se musely vyměnit jen okamžik předtím, než měly utřít zásah párou, a on si ruku stačil včas instinktivně přitáhnout k tělu.

Ze rtů se mu vydral mohutný úlevný výdech a odřikal zaklínadlo. Lepicí maňásci na levé ruce se okamžitě uklidnili a přestali se svíjet.

"Je to na pant," řekla Suzy, která už sešplhala ke střeše a prohlížela si základnu korouhvičky. Celá konstrukce měla necelé dva metry na výšku a byla z litiny, takže musela být zákonitě velmi těžká. Artur poklepal na studený železný zobák kohouta a přemýšlel, jak ho mají asi zvednout, aby se dostali dovnitř věže, jak to navrhovala dáma První. I když byla korouhev opatřena závěsem.

"Musí tam být nějaká západka," dodala Suzy. "Zámek nebo páčka... ježda..."

Zmáčkla skryté tlačítko. Ozvalo se hlasité kovové cvaknutí a Artur prudce vyletěl do vzduchu. Narazil na střešinu věže a skutálel se po taškách k okapu. Sklouzl se přes něj nohama a rukama začal zoufale šátrat po čemkoli pevném, protože mu už neleply prsty.

V posledním okamžiku sevřel okap a zůstal viset s nohama klátícíma se podél věže. Pokusil se vydechnout byt' jen dočasnou úlevou, ale nedokázal popadnout dech.

Potom se na taškách ozvalo rachocení a objevila se Suzyina vyděšená tvář. Podívala se na něho i na zem kdesi v hloubce.

"Promiň!" řekla mu. "Bylo to na pružinu..."

"Pomoz mi nahoru!" zašeptal Artur. Dech se mu vracel do plic. Opět byl rád, že je v Domě. Kdyby si tímto způsobem vyrazil dech dorn, určitě by dostal astmatický záchvat.

"Zapři se nohama, myslím jako o stěnu," vysvětlovala Suzy. "Tu stěnu máš jen kousek od sebe. Zatlač na ni a já už tě vytáhnou."

Návrat na střešinu trval Arturovi několik minut. Nějakou dobu zůstal celý zadýchaný ležet na zádech, potom se vyčerpaně posadil.

Suzy už nahlížela do otvoru pod korouhvičkou, která teď visela kolmo k věži. Artur se k ní pomalu vyšplhal a v duchu děkoval osudu, že střešina není příliš strmá.

"Zevnitř je větší než zvenku," zamumlala Suzy s očima stále upřenýma do otvoru. "A náš kamarád Sazo vzal roha."

Artur se také zadíval do nitra věže. I po Suzyině komentáři očekával, že uvidí něco na způsob kulaté věžní místnosti.

Avšak vnitřek věže neměl s vnějším žádnou spojitost. Nebyl ani kulatý. Byl hranatý a ohromný. Připomínal mu vězení z devatenáctého století, které navštívil na školním výletě. Velké a temné s nezastřešeným vnitřním dvorem, s mnoha úrovněmi cel zabudovaných do cihlových zdí na všech stranách, opatřených litinovými lávkami.

Vězení, které Artur navštívil, mělo šest pater s přibližně stovkou cel na každé straně. Vězení s poklady Úděsného Úterý mělo přinejmenším padesát pater a hlavní dvůr měl něco přes půldruhého kilometru na délku. Rozměry bylo těžké určit, protože jediné světlo vycházelo z blikotajících petrolejek - či nápodoběnin petrolejek -, které byly zasazeny v konzolách vždy u každé čtvrté cely. Na každé úrovni musí být nejméně tisíc cel, počítal Artur, což znamená, že je jich celkem více než padesát tisíc!

"Vypadá to jako vězení," řekl Artur. "Chci říct, že vypadá skoro úplně přesně jako to, které jsem navštívil ve svém světě. Jen je mnohem, mnohem větší."

"Přesně to Úděsný Úterý dělá," opáčila Suzy. "Kopíruje věci. Měli bychom začít hledat Vůli."

"Jak začít?" zvolal Artur. Shlédl na železný žebřík, který vedl k nejvýše položené lávce a celám, které se táhly nalevo a napravo - zdánlivě nekonečné řadě dveří posetých železnými nýty. "Kde začneme?"

"Záleží na tom, co hledáte," ozvalo se Sazo, které se nečekaně objevilo v přítomnosti na vrcholu žebříku. "Slyšelo jsem správně, že jste se zmínili o... Vůli?"

"Víš, kde je?" zeptal se Artur dychtivě, než si uvědomil, že nechce, aby Sazo znalo skutečný cíl jejich pátrání.

Sazo se vztyčilo a stáhlo a opět ukázalo odporné břicho plné přísavek. Artur se od něj odtáhl a náhle mu také došlo, že je nějak větší. Určitě vypadalo, že asi o polovinu narostlo.

"Architektčina Vůle?" zeptalo se Sazo. "Část, která byla svěřena Úděsnému Úterý?"

"Ano," odpověděl Artur. Sazo také mluvilo poněkud hlubším hlasem. Znělo hrozivěji, méně úslužněji než předtím. Jako by mu Artur se Suzy teď, když se dostalo do Věže pokladů, byli méně užiteční.

"Nevím, kde přesně je," řeklo Sazo. Stříbřitýma očima si změnilo Suzy, která pozvedla měděnou trubku, a zacouvalo dolů po žebříku. "Ale vím, kde musí být. Pojďte za mnou."

Sazo se klouzalo a pukalo po žebříku, až dospělo na horní lávku. Ani se neohlédlo, jestli se za ním vydali.

"Zvětšilo se," zašeptala Suzy. "Jako Nicník, kterej někomu vysál život."

Artur přikývl a skousl si ret.

"Musíme jít za ním," pronesl nakonec. "Je tu příliš moc cel, abychom je všechny prozkoumali. Zvlášť když Úděsné Úterý už ví, že nás tu má."

"Co když nás vede do pasti?"

"I tak si myslím, že to musíme zkusit."

"Taky bych řekla," souhlasila Suzy. "Ale dávej pozor, jestli někde neuvidíš architektonický meč nebo světelnou sekeru nebo kdovíco ještě. Jestli se ještě zvětší, budeme potřebovat lepší zbraň, než je tahle měděná trubka."

Artur přitakal a jako první se spustil po žebříku. Noha mu pořád připadala zvláštní a ještě zvláštnější pocit z ní měl, když se konečně postavil a narovnal na lávce. Udělal několik kroků, zastavil se, potom si prohmatl obě kolena, čelo nechápavě sraštěné.

"Co se stalo?"

"Moje noha... ta, kterou jsem si zlomil," začal váhavě. "Zkrátila se. Je o pár centimetrů kratší než ta druhá!"

Sehnul se a nohy si ještě jednou prohmatl. Už dávno přišel o dřeváky, spadly mu do Dolu. Stál tu jen v ponožkách a o jeho nohou nemohlo být pochyb. Sice si kouzelně vyléčil zlomenou kost, ale udělal to špatně. Nejenže měl nohu trochu zkroucenou, měl ji rozhodně i kratší.

"Fakt je kratší," souhlasila Suzy lehkovážným tónem. "Tak pojď už, Sazo schází po schodech do dalšího patra."

"Ty to nechápeš?!" vykřikl Artur. "Já mám jednu nohu kratší!"

Přitom zakašlal, protože se nedokázal pořádně nadechnout. Cítil, jak se mu stahují plíce, ale astma to být nemohlo. Tady v Domě určitě ne. Byl to šok, panický záchvat nebo kdovíco. Už tak bylo hrozné mít astma a nemoci dělat všechno.

Teď byl navíc ještě chroný. Všechno bude horší...

Potom se zarazil.

Teď o tom přemýšlet nebude. Musím najít Druhou část Vůle, porazit Úděsné Úterý a vrátit se včas, abych zachránil náš dům a všechny naše peníze a zabránil dalším potížím. No a co, že mám jednu nohu kratší. Pořád je to lepší než ji mít zlomenou, ne?

"Pojď už!" naléhala Suzy. Vydala se po lávce a Artur ji těsně následoval kolébavými přiskyky, při nichž se snažil zvyknout si na kratší nohu.

Aby Sazo dostihli, museli utíkat, protože stvoření se po železném schodišti provinilo na další úroveň, po ní urazilo asi sto metrů a hned pokračovalo do nižšího patra.

I když Artur se Suzy běželi jen v ponožkách, jejich kroky na kovové lávce duněly a rozléhaly se i do ohromného prostoru uprostřed.

"Jestli tu jsou hlídači, poznají, kde jsme," zvolal Artur úzkostlivě. Hlas se rozléhal do ústředního prostranství a nesl se ještě lépe než jejich kroky.

"Žádní hlídači tu nejsou," odpovědělo Sazo. Zastavilo před jedněmi dveřmi, které vypadaly úplně stejně jako všechny ostatní. "Úděsné Úterý do Věže pokladů nikoho nevpustí. Ani grotesci sem nesmí. Ale já jsem konečně na místě, kde jsem mělo vždycky být - mezi všemi těmito nádhernými poklady!"

Artur a Suzy se ušklíbli a uskočili, když se k nim z tlamy chundelatého stvoření snesla hustá průsvitná slina a protekla litinovou mříží lávky.

"Vůle je uvnitř téhle cely?" zeptal se Artur. Na tvora, jako bylo Úděsné Úterý, mu připadalo poněkud jednoduché přechovávat Vůli právě zde, byť to bylo pouze ono - nebo jeho bývalé obočí -, kdo vědělo, že ji ze všech padesáti tisíc místností má hledat právě v této cele.

"Uvnitř by měla být cesta k Vůli," řeklo Sazo za bublání slin. "Ale já se tu s vámi musím rozloučit. Mě očekávají jiné, snadněji stravitelné poklady!"

Zrovna když Suzy vyrazila, aby ho přetáhla trubkou, uskočilo dozadu a přeneslo se přes zábradlí. Spolu s Arturem se přibíhli podívat, kam zmizelo, a uviděli ho o několik pater níže, jak se drží hrany lávky. S hlasitým puknutím vklouzlo pod lávku a vytratilo se jím z očí.

"Aspoň ho máme z krku," prohodil Artur. "Snad."

"Jestli nás teda dovedl ke správným dveřím," řekla Suzy. Prohlédla si je, potom zkusila odsunout několik centimetrů širokou západku. Ta se ani nepohnula, ani když za ni zatahala oběma rukama a oběma nohama se zapřela o rám dveří. "Zasekla se, nebo ji zamkla kouzla," pokračovala. "Není tu ani visací zámek, který by se dal rozebrat."

Artur si západku také prohlédl. Připadala mu, že je přivařená, že se mezi ní a plechovými očky táhnou silná vlákna kovu. Když se jí dotkl, najednou se mu rozehrála ruka. Na zem dopadly vločky rzi, západka zarachotila a pak už ji snadno odtáhl.

Suzy obdivně hvízdla.

"To je dobře figl. Kdybych takhle mohla otevřít spížku se sušenkami dámy První."

Artur na dveře zatlačil a vešel dovnitř.

Kapitola čtrnáctá

Artur vstoupil do další místnosti, která byla větší zevnitř než zvenku. Nebyla to žádná malá cela, ale naopak místnost o velikosti velkého obývacího pokoje v jejich domě - v tom domě, o který možná jeho rodina přijde, pokud se mu nepodaří zastavit grotesky.

Avšak kromě celkové velikosti neměla tato místnost s jejich obývacím pokojem nic společného. Hned na první pohled vypadala spíše jako lodní kajuta než jako pokoj. Cihlové stěny vězení zmizely a nahradilo je dřevěné bednění, utěsněné dehtem, který na mnoha místech vytekl. Z dřevěných desek byla i podlaha a strop, a když Artur vstoupil dál, všechno zlehka zavržalo. Jediné světlo pocházelo z lampy, která se kývala na řetězu spuštěném ze stropu a pod níž se různé přesouvaly a houpaly stíny.

V jednom koutě stála pečlivě ustlaná palanda a v druhém několik beček a truhla, ale většinu místnosti zabíral dlouhý stůl z leštěného dřeva. Na stole byly stovky a stovky nejrůznějších lahví, všechny opatrně položené na bok, mnohé ještě uložené na dřevěných nebo slonovinových podstavcích.

V každé láhvi byla loď. Spousta různých druhů lodí ve spoustě různých druhů lahví. Ve skle všemožných barev, tlustém a tenkém, uzavřeném zátkami, zalitým voskem nebo olovem, opatřeném vyskakovacími kovovými uzávěry. Lodě s jedním stěžněm, se dvěma stěžni, se třemi stěžni, nebo bez stěžňů a se spoustou vesel. Velké lodě, na nichž mohly pracovat posádky čítající stovky mužů, a malé čluny pro jednoho člověka.

Artur se ještě více přiblížil. Lampa se zakývala a stíny se posunuly. Všiml si, jak v rohu na konci stolu z ničeho nic vzplanula rudá záře, a náhle strnul, když spatřil, že se zář objevila v dýmce vsunuté v ústech muže, který byl na konci stolu usazený. Postaršího muže s bílými vlasy a bílými licousy, s tváří, která vypadala, jako by se jí týden nedotkla břitva, ale ještě nebyla zarostlá plnovousem.

Na sobě měl tlustý modrý kabát a na rukávech byly patrné tmavé pruhy v místech, kde mohl kdysi nosit čtyři zlaté prýmký. Místo dřeváků, které nosil ve Vzdálených oblastech úplně každý, měl na nohou gumové boty přehnuté nad kolena.

Měl hluboko posazené oči, jasně modré barvy a velmi pronikavé. Opětoval Arturův pohled, stále hořící dýmku opatrně usadil na stojánek, potom odložil brk, který třímal v ruce, zaklapl kalamář, položil na stůl obrovskou bronzem obitou knihu, do níž něco psal, a nabodl kus papíru, který připomínal staromódní telegram, na dlouhý kovový hrot, na němž už vězely stovky podobných stránek.

Potom vstal, vypjal se do dvoumetrové výšky a vyšel na světlo.

"To je Pištec!" zaječela Suzy a padla na kolena, buď v úctě před tímto mužem, nebo protože omdlela, nebo protože pád předstírala, aby na sebe připoutala mužovu pozornost. Artur si nebyl jistý. Ale zakusil mírnou úlevu, že dotyčný není Úděsné Úterý, za něž ho původně považoval.

Úleva však trvala jen okamžik, než muž natáhl ruku do stínů a vytáhl třímetrovou harpunu, která se zableskla a zazářila po celé délce od ostře vyhlížejícího hrotu až k očku na konci, kterým se mělo obvykle provlékat lano.

"Kdepak, děvče, já nejsem Pištec," zavrčel muž hlubokým a znělým hlasem. "To máš nejspíš na mysli mého nejmladšího bratra. Teď mi řekněte svá jména, než budu muset učinit to, co mi káže Úděsné Úterý, a pošlu vás do záhuby."

"A ta záhuba je nějaká část Domu?" zeptal se Artur.

Muž se přidušeně zasmál.

"Záhuba v tomto případě znamená 'úplná zkáza'," vysvětloval. "Ale já jsem laskavý člověk a vůči vám Starousedlíkům necítím žádnou zášť. Tady moje kamarádka vám ustříhne přádeno osudu, rychle, jak bude libo, a tím bude se vším konec."

Při svých slovech poplácal harpunu a ta se ještě více rozzářila.

"A teď mi nadiktujte svá jména. Vykonávám tu teď nekvalifikovanou práci a vedu Úděsnému Úterý záznamy. Hodně nerad šacuju studené mrtvolky, abych zjistil, jak se jmenují, a mohl je tak vyškrtnout ze seznamu. Mluvte!"

"Ze seznamu?" zopakoval po něm Artur. "Myslíte ze seznamu nevolníků?"

"Ano, přesně ten myslím, ale už se musím vrátit k práci, takže mi laskavě sdělte svá jména. Nebo je z vás budu muset vypáčit hrotem své kamarádky?"

"Já nejsem nevolník," oznámil Artur, ačkoli se zlehka zachvěl, když muž pozvedl harpunu a zatvářil se, že každým okamžikem vystřelí. "Jsem Vládce Nižšího Domu a přišel jsem si pro Druhou část Vůle."

Muž přimhouřil oči, ale harpunu odložil a přikročil k Arturovi. Když nad ním stanul, chytil ho za bradu a zvedl mu hlavu, až se střetli pohledem. Zároveň odrazil Suzyinu ránu měděnou trubkou, popadl ji za límec, a aniž se na ni podíval, zvedl ji ze země.

"Vládce Nižšího Domu, říkáš?"

"Ano... ano, to jsem já!" koktal Artur. Suzy modraly rty a v očních důlcích se jí objevilo bělmo. "Nechte ji na pokoji!" Natáhl ruku a pokusil se Suzy stáhnout na zem. Napřed mužovou paží ani nehnul, potom se mu opět rozehrála ruka a Suzy se žuchnutím strhl na podlahu.

"No vida, tak to opravdu jste," řekl muž. "Nakonec jím opravdu jste."

Napřáhl k Arturovi ruku. Když ji Artur váhavě sevřel v té své, mohutně si potřásl.

"Můžete mi říkat... třeba... kapitán Tom Šelvok," představil se muž. "Námořník, dočasně zklidněný otrokářským Úděsným Uterým. A kdo je tato slečna, pane Vládce?"

"Říkejte mi Artur," oznámil Artur, když pomohl Suzy na nohy. Ta vrhla na Toma nabroušený pohled a promula si hrdlo. "Toto je Suzy Tyrkysově Modrá, Pondělní Tercie."

"Promiňte mi to přidušení," řekl Tom a nabídl Suzy ruku. "I když správně by vás měla skrz na skrz proklát moje kamarádka, jak zní pokyny od Úděsného Uterý. 'Všichni nevolníci, jež projdou těmito dveřmi, musí být zabiti,' zněla jeho slova. Ale pokud mi některý z dalších Dnů přikáže, abych ji nechal na pokoji, budiž, Tom musí počkat a rozmyslet si to a možná nic neudělat."

Suzy Tomovi neochotně potřásla rukou, potom ustoupila, aby na ni nedosáhl.

"Kdo jste?" zeptal se Artur. "Chci říct, jste Starousedlík... nebo něco... někdo... ehm... jiného?"

"Já jsem poklad," odpověděl Tom. "Sebraný Úděsným Uterým z místa zvaného Země. Už jste o ní slyšeli?"

"Ano," přisvědčil Artur. "Já sám jsem ze Země. Chci říct, že na Zemi žiju, jenomže musím být Vládce... Je to na dlouhé povídání... ale proč je z vás poklad?"

"Protože nejsem ani smrtelník, ani Starousedlík, ani Nicník," vysvětloval Tom. "Jako můj bratr Pištec, s nímž se slečna Modrá už zjevně setkala. Jsem jeden ze synů Architektky a Starce, mohu li to tak říci. Stařec nás tři zplodil se smrtelnými ženami a Architektka nás vychovala v Domě se všemi změnami, které s tím souvisejí. Když spoutala Tátu, my jsme proklouzli do Druhořadých říší. Já jsem se vydal na Zemi a nechal jsem se naverbovat na několik námořních plaveb, sem a tam a zase zpátky. Poprvé jsem se o zmizení Matky dozvěděl, když mě Úděsné Uterý sebralo z paluby mé lodi a zavřelo mě sem. Muselo k tomu vynaložit veškerou sílu Druhého Klíče a ani ta by mu nestačila, kdybych měl po ruce tady kamarádku. Nebo popravdě, kdybych u večere vypil trochu mňh rumu, což bych, pochopte, za normálních okolností neudělal, kdyby nebylo toho zatraceného ptáka, kterého jsem náhodou zastřelil... ale tak už se to semlelo. Zde jsem spoután silou Klíče, nemůžu se vydat nikam jinam než do světičky ve svých lahvích a musím sloužit Úděsnému Uterý jako nějaká zakaňkaná sekretářka."

"Na kaňkách není nic špatného," zamumlala Suzy.

"Co to má znamenat?" zeptal se Tom ostře.

"Z čeho je udělaná ta vaše 'kamarádka'?" kontrovala Suzy rychle a uctivěji, než ji Artur viděl kdy k někomu promluvit.

"Je vytvořená z brázdy třípytí se za narvalem v polární záři v arktickém moři," odpověděl Tom. "Vyrobila ji pro mě Matka jako dárek k narozeninám, když mi bylo sto let a nastoupil jsem do námořní služby."

"Výborně," řekla Suzy. "Venku je Nicník, který by se měl s vaší kamarádkou setkat."

"Nicník? Uvnitř Věže?"

"Kdysi býval obočím Úděsného Uterý," poznamenal Artur. "Nebo to aspoň tvrdí."

Tom se ještě jednou zasmál, hlubokým dunivým smíchem, a promnul si ruce.

"Vypadá to, že v Úterní láhvi se schyluje k bouři. Domnívám se správně, že v této Věži pokladů hledáte něco konkrétního, Arture? Něco, s čím bych vám byl třeba schopen pomoci?"

Artur o tom přemýšlel a přemýšlel i o tom, co jim Tom řekl. Jeho pozornost upoutalo hned několik věcí.

"Co jsou zač ty 'světičky' v lahvích?" zeptal se.

"Víte, o těch lahvích jsem Úděsnému Uterý řekl já sám," začal Tom. "Víte, jestli máte schopnosti, znalosti a moc, a speciálně uzpůsobenou láhev, můžete vytvořit kopii kousku Druhořadé říše a do té lahve ji vstrčit. Zůstane tam, a ani se nehne, co se místa, času a všeho týče, dokud někdo nevytáhne zátku. A když znáte její tajemství, můžete jakýkoli svět, který v takové láhvi máte, i osobně navštívit."

"Takže toto jsou všechno kopie skutečných lodí na skutečných místech?" Když se Artur na lahve upřeně zadíval, uviděl, že se lodě pohybují, že se moře vlní, že se na obloze posunuje slunce - někdy více než jen jedno.

"S výjimkou jedné láhve," odpověděl Tom. "Je tu jedna, která v sobě ukrývá skutečné místo, žádnou kopii. Kde čas plyne tak, jak má, a ne pořád dokola po několik zkopírovaných hodin."

"Co tím chcete říct?" zeptal se Artur. "Co je v té láhvi?"

Tom se usmál. "Jsem šťastný jako blecha, že jste se na to zeptal, protože to je ta, o které jsem vám chtěl říct. V této jediné láhvi se ukrývá slunce a několik světů a sluneční loď, ta nejkrásnější, která byla kdy zhotovena. Umí vplout do slunce, přímo do jeho žhnoucího jádra - a posádka neučiti ani závan horka."

"Proč by chtěl někdo vplout do nitra slunce?" zeptal se Artur.

"Někdo by tam chtěl třeba vplout, aby se podíval, co do něj před deseti tisíci lety vložilo Úděsné Uterý."

"Vůli?"

Tom se usmál a pokrčil rameny.

"Můžete nás tam vzít?"

"Do jakékoli z těchto láhví bych mohl vzít jeden ze Sedmi Dnů, pokud by mi to poručil, neboť Úděsné Úterý mi nikdy nic takového nezakázalo."

"Takže tedy já, Artur, Vládce Nižšího Domu, vám poručím, abyste se mnou a se Suzy odplul do středu slunce, kam se Úděsné Úterý odebralo před deseti tisíci lety."

"Vydat se s vámi dvěma na sluneční výlet mi bude velkým potěšením," opáčil Tom. "Budeme jen potřebovat několik jasnokabátů, hvězdokápi a Nehmotných bot."

Námořník přešel k truhle za bečkami a natáhl do ní ruku, mnohem dál, než jak byla hluboká. Rychle vytáhl několik dlouhých plášťů, které se pestře mihotaly jako perleť. Hodil je Arturovi, který se pod tíhou toho, co mu připadlo jako padesát kilogramů vlny, málem zhroutil. Potom jim hodil několik párů bot stejných, jako byly ty, které měl sám na nohou a které vypadaly jako obyčejné gumové námořnické holínky. Nakonec ukázal na roh stolu.

"A budeme také potřebovat slánku z obědového rohu mé tabule, slečno Modrá, budete li tak hodná. Je pravděpodobné, že Úterý ponechalo na palubě několik Uchvatitelů."

Artur roztřídil hromadu šatstva na šest různých oděvů. Jeden byl zhruba v jeho velikosti, takže si s velkou radostí svlékl zástěru a vyzkoušel si ho. Kabát mu dokonale padl. I navzdory své váze byl velmi chladivý a velmi měkký a Arturovi se okamžitě zalíbil.

"Hvězdokápě je v límci," pokračoval Tom. Oblékl si jasnokabát, převzal od Suzy ohromnou stříbrnou slánku a vložil si ji do kapsy. Potom si složil límec a rozbil kápi, která byla zhotovena z čehosi, co Artur považoval za volně spletený hvězdný přísvit. Třpytil se a mihotal a vidět z něho byl pouze slabý obrys v místech, kde se dotýkal Tomových rukou. "Klidně si ji přetáhněte, neublíží vám," instruoval Artura. Kápi si přetáhl přes celou tvář až k hornímu knoflíku kabátu, kde si ji zapnul jediným stlačením palce.

"Obujte si Nehmotné boty a budete připraveni na jakoukoli potíž hvězdné povahy. Jenom si nezapomeňte vtáhnout ruce do rukávů, kdyby se trochu oteplilo. Na palubě Helia, jak říkám své lodi, sice nic z této výstroje potřebovat nebudete, ale je dobré být připravený - přistání nemusí proběhnout úplně hladce."

"Kde přistaneme? Co je ve středu té hvězdy?" ptal se Artur, zatímco si pokoušel nasadit Nehmotné boty. Jakmile do nich nohy zasunul, boty se zavlnily a změnilly tvar a hned vypadaly jako jeho normální tenisky.

"Na jednom místě, které stvořilo Úděsné Úterý," odpověděl Tom. "Víc říct nemůžu. Možná se tam při přistání trochu zahřejeme a ještě větší horko nám bude, až budeme odplouvat. Jste připravení?"

"Já jsem připravená," ozvala se Suzy.

"Já se chci ještě podívat na ten soupis," řekl Artur. Přešel k bronzem obité knize. Byla asi šedesát centimetrů silná a měla tenounké stránky jakoby z pauzovacího papíru. Otevřená stránka byla potištěná záhlavími a řádkami a každý oddíl byl úhledně vypsán dobře čitelným písmem, kterým Tom zjevně přepisoval žluté formuláře nabodnuté na hrotu.

Stálo na nich JMÉNO, POVOLÁNÍ, BÝVALÉ JMÉNO, PŮVOD, PŘEČINY, TRESTY a stejná záhlaví, která Artur spatřil na Japetově nevolnické cedulce: VÝDĚLEK a DLUH.

Údaje v kolonce VÝDĚLKY a DLUH se mu měnily přímo před očima a byly vypisovány jasnými číslovkami, jež se vůbec nepodobaly krasopisu, který musel patřit Tomovi.

"Jeden z nápadů Úděsného Úterý," prohodil Tom zlověstně. "Soupis dokáže zaznamenat všechno sám, ale Úterý mě rádo ponouká, abych zapisoval nově přichozí. Na tomto soupisu se vystřídalo už víc než dva tisíce úředníků. Úterý je uvolnilo, aby se mohli odebrat do Dolu."

"Musím ho zničit," řekl Artur. "Aby mohli být nevolníci zase volní."

"Já sám jsem se ho už mnohokrát pokoušel rozthlat na kusy nebo ho z toho stolu vyrvat," řekl Tom. Nakláněl se nad lahvemi a opatrně se natahoval, aby uchopil jednu, která zářila jasným žlutým světlem. "Úděsné Úterý vytváří silné věci, zvláště když v jejich podstatě tkví otroctví."

Artur se pokoušel vytrhnout otevřenou stránku. Ale nedokázal ji popadnout. Klouzaly mu z ní prsty. Potom se snažil zvednout celou knihu, ale ta se ani nepohnula. Připadala mu jako těžký kus železa přišroubovaný k betonovému bloku. "Japetovi i dalším dělníkům jsem slíbil, že je osvobodím," přiznal se Artur. Položil obě ruce na otevřené stránky registru a co nejvíc se nadechl.

"Já, Artur, pan Pondělí, Vládce Nižšího Domu, přivolávám moc Prvního Klíče, aby zničila tento seznam! Aby proměnila všechny stránky v prach a... a rozbila vazbu na kousičky!"

Zahřály se mu ruce a zpod dlaní se mu vyvalily obláčky kouře. Ale kniha se neproměnila v prach ani se rozbila na kousičky. Když Artur poodstoupil, vypadala úplně stejně jako předtím.

"Udělalí ji pomocí Druhého Klíče," podotkla Suzy. "Myslím, že abys ji zničil, budeš potřebovat právě ten."

Artur neodpovídal. Zíral do registru a sledoval, jak se navyšuje částka DLUHU nějakého ubohého Starousedlíka, jehož původní jméno znělo Sargarol a který byl nyní jen třináctimístným číslem a vrtačem páté třídy.

Před očima se mu zčistajasna objevil žlutý formulář a přistál vedle knihy. Artur ho zvedl a už očekával, že spatří záznam nějaké čerstvého nevolníka.

Ale byl to telegram, pouhých pět řádků nepravidelných tiskacích písmen z nějakého opravdu starého psacího stroje, na němž stálo:

KAPITANE STOP ZLODEJI VE VEZI STOP ZABIJTE VSECHNY VETRELCE STOP BEZ VYJIMEK STOP OKAMZITE NAHLASTE VSECHNY UDALOSTI STOP UDESNE UTERY KONEC

Kapitola patnáctá

Artur pohlédl na Toma. Starý námořník soustředěně přerovnával lahve. Aniž se Artur na telegram přímo podíval,

pomalů přes něj přetáhl ruku a potom si ho přitáhl přes stůl k pasu. Když papír mačkal, zakašlal, aby zamaskoval šustění, a zmuchlaný telegram si zastrčil hluboko do kapsy jasnokabátu.

"Jak se dostaneme dovnitř?" zeptala se Suzy, když se sklonila, aby se podívala do láhve, kterou před ní Tom opatrně postavil. "To je ta sluneční loď?"

"Helios. Výtečné plavidlo, jedno z nejlepších z celé mé flotily. I když se plaví spíš na solárních větrech vesmíru než na mých milovaných mořích, považují ji za svou třetí nejoblíbenější loď, po šalupě Polly Ližinové a mé ofiranské pětiveslici."

"Mně připadá jako kovová želva," nadhodila Suzy. Podívala se na Toma a rychle dodala: "Samozřejmě se neračte urazit, vaše ctihodnosti."

"To je v pořádku, slečno," odpověděl Tom. "Jako kovová želva doopravdy vypadá a na sluneční výpravy je to skvělý tvar. Teď bych vás jenom požádal, abyste položila na láhev levou ruku a upřeně se zadívala na můj Helios, zatímco já připravím zaklínadlo, které nás do něj dostane. Upozorňuji vás - dívejte se na loď a ne na některou z planet nebo na samotné slunce. Jste připravený, Arture?"

Artur ještě váhal. Poté, co na vlastní kůži zakusil příšernost Dolu, měl před výpravou do slunce obrovskou chuť zničit registr a vysvobodit všechny nevolníky.

"Co kdybyste mi pomohl vzít ten registr?" zeptal se Toma, protože mu hlavou bleskl náhlý nápad. "Jste synem Starce. Ve mně přetrvává část moci Prvního Klíče. Třeba budeme společně dostatečně silní, abychom s ním hnuli."

"Abychom jím společně hnuli? To bychom možná svedli," souhlasil Tom. "Ale co s ním potom?"

"Nemohli bychom ho shodit do slunce, které se chystáme navštívit?" zeptal se Artur. "Z té sluneční lodi?"

"To ano, to bychom mohli. Ale ani tam by nemusel dojít zkázy. Záleží, jaké do něj při jeho vytváření Úděsné Úterý vpletlo ochranné prvky."

"To máte pravdu... a pak je možné, že kdybychom ho vhodili do slunce, ani tehdy by nepřestal fungovat a my bychom ho už nebyli schopni dostat zpátky, abychom se ho pokusili zbavit nějak jinak."

Tom zavrtěl hlavou. "Kdyby nebyl zničen, sám by si našel cestu zpátky. Taková už je povaha těchto věcí."

"Možná bychom ho mohli shodit do Dolu, kde by ho zničilo Nic," zkusil to ještě Artur. Natáhl ruku a ucítil v kapse obrys Atlasu. "Zeptám se Atlasu."

"Atlasu? Myslíte Úplného Atlasu Domu?" divil se Tom s nelíčeným překvapením. "Vy ho máte?"

"Ano," odpověděl Artur. "Proč?"

"Zmizel ve stejné době jako moje Matka, před deseti tisíci lety," vysvětloval Tom. "Je to jedno z jejích největších děl, po Domě samém a Druhořadých říších."

Artur vyňal malou zelenou knížku a pohlédl na ni. Určitě mu bývala někdy užitečná, ale nikdy ji nepovažoval za něco víc než jen poměrně těžko zvladatelnou a obtížně použitelnou databázi. I když mu pomohla uniknout před skočerem... a ukázala mu směr do Věže pokladů...

"Myslím, že Atlas je svým způsobem úžasný," řekl nepřesvědčivě. Potom, v případě, že knížka chovala nějaké city a mohla by se urazit, pokračoval: "Chci říct, že je opravdu úžasný. A užitečný. Zeptám se ho, jestli je možné registr nevolníků zničit shobením do slunce."

Podržel si Atlas před sebou a zadíval se na něj. Soustředil na svou otázku veškerou sílu vůle. Kniha se mu v rukou zachvěla, ale neotevřela se ani nenarostla do plné velikosti. Zkusil ještě jednou a v duchu otázku zopakoval. Ale Atlas nereagoval.

"Nefunguje," posteskl si. Pokusil se ho otevřít jako normální knihu, ale stejně jako tomu bylo při prvním pokusu v nemocnici, i teď měl pocit, jako by byly všechny stránky slepené do jednoho kusu.

"Abyste Atlas mohl používat, musíte být Matka nebo mít Klíč," podotkl Tom. "Sám jsem se o to už mockrát pokoušel, protože tyto věci jsou můj obor."

"Já už jsem ho ale otevřel," bránil se Artur. "Po tom, co jsem odevzdal První Klíč Vůli... dámě První. Ta říkala, že mi na některé otázky odpoví i bez Klíče."

"To by bylo nejspíš proto, že ve vás moc Prvního Klíče ještě přetrvávala." Tom upřel na Artura pronikavé modré oči.

"Malinká usazenina této moci ve vás pořád ještě dle. Ale je to jenom troška, pouhý hlt na dně sklenice. Musel jste ji využívat, aniž jste se jakkoli omezoval. Dokonce i smrtelná nádoba si v sobě uchová velké množství moci Klíče."

"Myslím, že... že jsem si s jeho pomocí zahojil nohu... i když ne moc dobře," řekl Artur a trhl sebou, když pohlédl na svou pokroucenou, zkrácenou končetinu. "A otevřel jsem s jeho pomocí vaše dveře a pokusil jsem se s jeho pomocí pohnout registrem. Předtím jsem odtlačil jednoho groteska... a využil jsem jeho moci, abych se dostal ke Vstupním dveřím. Nevěděl jsem, že se jeho síla může spotřebovat."

Ztráta moci, kterou čerpal z Prvního Klíče, v něm vyvolávala velice smíšené pocity. Kdyby byl doma a všechno bylo v pořádku, návrat k normálu by ho potěšil. Ale právě teď, uvnitř Domu, kde všude číhalo nějaké nebezpečí, by mu trochu kouzel skýtala jistou útěchu.

"Byl byste teď na tom mohl být líp," podotkl Tom. Sklouzl z Artura pohledem a zadíval se na své lahve a promlouval stejně k nim jako k oběma dětem. "Moc Architektky, v její osobě, nebo z jejích Klíčů, je pro smrtelníky nebezpečná."

"Myslíte, že máme dostatek sil, abychom vzali ten registr?"

Tom pokrčil rameny a začal něco odpovídat. Ale jeho slova se ztratila v hlubokém dunivém úderu, který zazněl místností a po němž se podlaha i stěny rozechvěly tlumeným hučením a láhve rozcinkaly vysokými tóny.

"Pyramida," řekl Tom. "Úděsné Úterý nadzvedlo západní stěnu, aby se sem dostalo. Půjde přímo sem. Zkusme to ještě s tím registrem!"

Artur neváhal. Oběma rukama popadl jednu stranu bronzem pobité knihy a Tom popadl druhou.

"Raz, dva, tři... teď!" zvolal Artur.

Registr záupěl jako zmučený člověk, potom zaječel jako kočka, které někdo šlápl na ocas, a odtrhl se od stolu se zaskřípěním, jako když auto prudce zabrzdí na křižovatce.

Kniha byla tak těžká, že Arturův konec klesl skoro na podlahu, ačkoli Tom na sebe přenesl většinu její váhy. Společně s Arturem s ní dovrávorali k lánvi se sluneční lodí.

"Arture, dotkněte se lodi nosem a dívejte se přitom na sluneční loď!" hekl Tom, když se předklonil a položil na sklo svůj orlí nos. "Slečno Modrá, budeme potřebovat vaši asistenci."

Artur měl s přitisknutím nosu na sklo obrovské potíže, ale láhev byla naštěstí poměrně veliká.

"Nevidím ti přes hlavu!" zvolala Suzy. Artur nosem trochu sklouzl a Suzy se mu naklonila přes rameno.

"Dívejte se na tu loď!" poručil jim ještě jednou Tom. Potom pronesl něco, co znělo jako báseň v jazyce, který Artur nikdy v životě neslyšel. Tvořilo ji samé ryčení a hluboké chraptivé zvuky, až se z nich Artur roztrásl po celém těle.

Oči mu sklouzly z lodi a proti jeho vůli se zadívaly na planetu s mnoha nadýchanými prstenci, podobnou Saturnu, ale mnohem jasnější. Artur zoufale upřel oči zpátky na sluneční koráb. Opravdu vypadal jako nějaká kovová želva, jak říkala Suzy. Kovová želva dlouhá dvacet pět metrů, vyrobená z tepaného zlata, s třicet metrů dlouhými předními ploutvemi ze žhnoucího, rudě zbarveného světla. Na hlavě se jí skvěly dvě velké oči, které zjevně sloužily jako okna a byly zhotovené z tmavomodrého materiálu barvy staromódního skleněného rybářského splávku.

Artur nespouštěl okna z očí. Připadalo mu, že se stále víc přibližují, až za nimi spatřil pohybující se nezřetelné postavy. Když byl ke korábu ještě blíže, všiml si, že těmito postavami jsou Tom a Suzy a - což bylo ještě podivnější - i on sám. Tom zaburácel poslední ohlušující slovo a Artur znenadání vyhlížel z modrých oken na vzdálenou planetu obehnanou nadýchanými prstenci. Tom a Suzy stáli po jeho boku a registr ležel na palubě mezi nimi. Na palubě ze zlatavých kovových desek upevněných stříbrnými hřebíky.

"Vítejte na palubě Helia," prohlásil Tom, ale modrými očima sklouzl za obě děti a z kapsy vytáhl stříbrnou slánku.

Artur se ohlédl také. Stáli na můstku Helia, v oválné siní o průměru asi šesti metrů. Nacházelo se v ní kormidlo, pevně spoutané jasným bílým provazem. Kolem něj bylo několik zvláště vypadajících měřidel a schránka na mapy z blyštivého kovu, na níž byly trojrozměrně vyvedeny planety a slunce, podobné zářivým rybám v hlubokém, čirém akváriu. Vpředu byla dvě obrovská okna z modrého skla a vzadu vedla do otevřeného průlezu lávka.

"Nate," řekl Tom a předal Arturovi solničku. "Sejděte dolů a zlikvidujte všechny Uchvatitele nebo podobné bytosti, které se tam mohou ukrývat. Já zatím uvedu loď do pohybu."

"A co registr? A Údésné Úterý? Nemůže nás dostat ven z té lahve?"

"Registr může zůstat, kde je, ale budeme ho muset sledovat, jestli nebude kout nějaké pikle. Pokud jde o Údésné Úterý, měli bychom se vrátit za necelou minutku po odplutí. Čas tady plyne pomalu."

Tom začal uvolňovat kormidlo. Artur potěžkal solničku a pohlédl na Suzy.

"Jdi první," řekla. "Chci se podívat na zbytek lodi."

Artur sešel po lávce a začal sykat, když levou nohou seskakoval po schodech. Podobně jako zbytek Helia i lávka a chodba pod ním byly zhotoveny ze zlatavého kovu, z něhož se linula měkká záře, takže nebyl důvod používat lucerny. Nebo se z něj možná line oslepující světlo, pomyslel si Artur, které však tlumí moje ochranná výstroj. Cítil na tváři slabou přítomnost hvězdné kápě, ale svou teorii se neodvážil podrobit testu.

Pod můstkem byly dvě paluby. Artur se Suzy prohledali metodicky každou kajutu, prostor a skladiště, ale žádné Uchvatitele nenašli. Našli sice bronzovou láhev uzavřenou olověnou zátkou, ale pokud mohl Artur soudit, žádné nebezpečí z ní nehrozilo. Pokud se v ní ukrývalo Nic, ven se nedostala ani kapka.

Našli ještě mnoho dalších zajímavých věcí, protože Helios byl výtečně vybaven nejrůznějšími potřebami a proviantem k výpravám na planety, jakož i do nitra vesmíru nebo do středu slunce. Nad řadou věcí jim zůstával rozum stát, ale jiné, jako třeba námořnické šavle, které objevili ve zbrojnici, vzbudily jejich obdiv a okamžitě se staly součástí jejich výzbroje. Když se pak Artur se Suzy vraceli na můstek, oba měli za opasky zasunuty krátké šavle se širokými čepelemi, jejichž ostří se blyštěla sraženým měsíčním světlem. Suzy si také opatřila zlatou náušnici s diamantem, mnohem třípytivější, než byla nevolnická cedulka v Arturově uchu, a jasně červený šátek, který si ovázala kolem hlavy přes hvězdnou kápi.

Pohled z modrých oken se zásadně proměnil. Obě dlouhé ploutve Helia se ještě více protáhly dopředu, takže nyní připomínaly spíše spinakry nehmotného červeného světla. Po planetě s mnoha prstenci už nebylo ani památky; kolem oken se naopak značnou rychlostí pohybovaly hvězdy a slunce narostlo do takové velikosti, že zabíralo polovinu výhledu.

"Žádné Nicíky jsme nenašli," hlásil Artur.

"Na palubě lodi mě oslovujte ,pane' nebo ,kapitáne'," upozornil ho Tom nikterak nelaskavě.

"Ano, pane."

"A místo toho ,ano, pane', říkejte radši ,provedu'," pokračoval Tom. "Než dorazíme do cíle, udělám z vás obou námořníky jaksepatří."

"Jde všechno, jak má... kapitáne?" zeptal se Artur s rychlým pohledem na rychle se zvětšující slunce.

"Ano, jde. Máme namířeno do ohnivého srdce hvězdy a Helios tančí křehce jako vždycky."

"A určitě se tam nespálíme?" zeptala se Suzy. "Chci říct, kapitáne, pane."

"Pokud se tam nezdržíme příliš dlouho," odpověděl Tom. "Ale rychlá návštěva by pro Helios ani pro nás neměla představovat větší potíže. Teď ale musím soustředit pozornost na loď, protože se poplavíme proti slunečnímu větru a je třeba seřídít plachty."

Artur se Suzy sledovali více než hodinu, jak Tom otáčí kormidlem z jedné strany na druhou. Občas zatahal nebo zatlačil na některou z pák, které vyčnívaly ze stěny před kormidlem, nebo zaklepal na sklo chvějícího se měřícího přístroje, aby ho uklidnil. Slunce bylo stále větší a větší, až vyplnilo všechna okna. Venku nebylo vidět nic než oslepující bílé světlo. Artur byl velmi vděčný za zářivý kov trupu slunečního korábu i za modrá okna. Věděl, že bez nich by celé jeho tělo bylo mnoho milionů kilometrů od slunce sežehnuto na popel. Byl vděčný své hvězdné kápi za to, že ho uchránila před okamžitým oslepenutím.

Tom udělal kormidlem půlobrat v očekávání změny proudění slunečních větrů a ukázal na malý kruh na podlaze kousek od své nohy.

"Arture, vidíte ten kruh?"

"Vidím... chci říct, ano, kapitáne."

"Uchopte ho. Až řeknu 'ted', co nejvíc ho zvedněte. Až řeknu 'pusťte ho', pustíte ho."

"Ano, kapitáne."

Artur přispěchal ke kruhu, poklekl a sevřel ho v prstech. Podíval se na Toma, který soustředěně civěl z oken a pohyboval po čtvrtobratech kormidlem, neustále doprava.

"Ted!"

Artur trhl kruhem. Hladce ho vytáhl z podlahy a hned za ním se s rachocením objevil oslnivě zářící řetěz, který vypadal, jako by byl zhotovený z křišťálu nebo možná i z diamantů. Artur se zapotácel a ještě jednou trhl kruhem. Z podlahy se začaly vysouvat dlouhé metry blyštícího se řetězu a rozlévaly se po celé palubě.

"Dávejte pozor, abyste se do něj nezamotal!" zavolal Tom.

Artur si toto nebezpečí uvědomil, ale snadněji se to řeklo, než udělalo. Řetěz se rozléval úplně všude, bylo ho nejméně sto metrů. Aby se mu vyhnul, musel sejít dolů po lávce, i když ho pořád nepřestával vytahovat. Suzy se stáhla do jednoho rohu a na řetěz vrhala nedůvěřivé pohledy.

"Stůjte, Arture!" zavolal Tom. Najednou poodstoupil od kormidla, omotal řetězem registr ležící na podlaze, skočil zpátky ke kormidlu a zařval: "Pusťte ho!"

Artur uvolnil ruce. Kruh mu vystřelil z ruky a řetěz se vracel tam, odkud se vzal. Smyčka kolem registru se utáhla. Na několik vteřin se řetěz zastavil a registr zůstal nehybně ležet na podlaze. Artur potom na lávce uskočil a spatřil, jak se registr se skřípěním šine po podlaze a zanechává na ní hluboké rýhy svědčící o tom, jak usilovně se vzpírá tahu řetězu.

"Tudy se neprotáhne!" vykřikl Artur a ukázal na otvor o velikosti talířku. Ale když rozměrná bronzová kniha dospěla k otvoru, přece se jím protáhla, ačkoli si neodpustila poslední ohlušující zavěštění, které Artura srazilo zpátky na lávku s dlaněmi přitisknutými k uším.

Hned vzápětí loď do něčeho narazila. Ozvala se tupá rána a trup zaskřípěl. Paluba se zakymácela.

Artur se přivlekl k můstku a divoce kroutil hlavou. Zvonilo mu v uších.

"Muselo to být překvapení," vysvětloval Tom Suzy. "Kdyby registr věděl, že se ho chystám obalit kotevním lanem, bránil by se ještě urputněji. Doufám, že vás to příliš nerozrušilo."

Suzy se na něho podívala, poklepala si na uši a zavrtěla hlavou.

"Výborně!" prohlásil Tom, který si neuvědomil, že Suzy vrtí hlavou proto, aby se pokusila něco zaslechnout. "Přistáli jsme, mohu li to tak říct. Trochu se pohoupáme na řetězu a měli bychom uvidět..."

Bílé světlo za oknem se změnilo. Artur se nevěřícně díval, jak mu do zorného pole vplouvají bujné zelené stromy.

Stromy porostlé popínavými rostlinami a hustými zelenými listy smíšenými s jasně bílými květy.

"Vypadá to jako džungle!" zvolal překvapeně.

"Taky to taková džungle je," řekl Tom. "Tropický ostrov, uchovaný v bublině Nehmotného skla, přímo uprostřed slunce."

"Jak se tam dostaneme?" zeptala se Suzy až příliš nahlas. Sluch se jí pořád ještě nevrátil.

"Uvázli jsme na písčitém břehu a bokem jsme pronikli Nehmotnou stěnou," odpovídal Tom. "Takže se tam můžeme přebrodit. Ale musíme chvíli počkat, abychom se ujistili, že se kotva správně zaklesla. Nebylo by dobré, aby koráb odplul zpátky do náručí slunce, než se dostaneme zpátky na palubu."

"Čím se budeme brodit?" zeptal se Artur.

"Kouskem moře, uvězněným spolu s ostrovem," řekl Tom. "Nehmotné sklo, které obklopuje toto místo, ví, že má Helios nechat prorazit. Každá jiná loď by se od něj odrazila."

Sklonil se a několikrát zatahal za kruh na konci řetězu. Několik metrů řetězu vyklouzlo nad podlahu, ale potom se zaseklo. Tom zkusil ještě několikrát silně šknout, potom obruč pustil.

"Je pevně přichycená," prohlásil, "pokud nepřijde bouře. Ale teď - hurá na břeh!"

Kapitola šestnáctá

Když Tom otevřel dveře na levoboku, Artur přivřel oči a vtáhl si ruce do rukávů jasnokabátu. Ale jak jim Tom slíbil, dveře se otevřely nad čirou modrou vodou, za níž se po několika metrech táhla písčitá pláž, k níž přiléhal prales. Kolem trupu slunečního korábu se hnál slabý příboj se třicet až šedesát centimetrů vysokými vlnami a tříštil se na pláži.

Ačkoli Artur výjev spatřil už oknem, něco takového neočekával. Myslel, že se objeví alespoň náznak toho, že jsou v nitru slunce. Například jasnější světlo nebo ohnivé kolo v dálce.

Okolí však bylo zalité normálním slunečním svitem a vzduch byl teplý a vlhký. Artur vystrčil hlavu ze dveří a uviděl, jak

se až k obzoru táhne oceán, přerušeny asi kilometr a půl dlouhou řadou něčeho, co musely být jediné korálové útesy. Celkově vzato místo vypadalo dost dobře na to, aby se mohlo octnout na pohlednici z prázdnin na nedotčeném tropickém ostrově.

"Odkud se berou ty vlny?" zeptal se, když Tom seskočil z lodi. Moře bylo teplé, ale vlny byly větší, než jak vypadaly z korábu, a poněvadž pláž ubíhala prudce dolů, voda byla hlubší. Aby uslyšel Tomovu odpověď, musel povyskočit nad nejbližší vlnu.

"Tato láhev je jiná než všechny ostatní, protože toto místo je svým způsobem zároveň tady i tam," vysvětloval Tom. Popadl Artura se Suzy za límce kabátů a zvedl je před ještě vyšší vlnou. "Ale jediná cesta, jak se na ně dostat, vede tudy. Kdybychom se vydali tam, kde leží na staré Zemi, neuviděli bychom ho a odvrátili bychom se - nebo, pokud by nám nepřály okolnosti, ztroskotali bychom a kus od něj bychom se utopili. Teď už byste se mohli brodit."

"Díky," zamumlal Artur, když je Tom upustil zpátky do příboje a sám se vydal k pláži. Artur se jen ztěžka zvedl na nohy, protože mu v mokřém písku na okamžik zůstalo vězet chodidlo.

"Hele, já jsem suchá!" vyhrkla Suzy po jednom kroku po pláži. Ještě před chvílí byla mokrá a z oblečení jí jen lilo.

"Já taky!" zvolal Artur, zatímco si poplácával kabát. Zvedala se z něj pára, ale jinak mu kabát a všechno ostatní vyschlo hned poté, co vyšel z vody.

"To je úžasnej kabátek," pokračovala Suzy. "Doufám, že si ho budu moct nechat. A do těchhle bot se nedostane písek a navíc se jima budou skvěle nakopávat Nicníci. Nehmotný boty do sebe nepustí nic, co znáš, ani Nic. Aspoň nějakou dobu."

"To je radosti," poznamenal Artur trpce. Ale sám se cítil mnohem lépe. Čistý vzduch a sluneční světlo mu dodávaly sílu a byl si jistý, že s Tomovou pomocí zanedlouho najdou i Vůli. Jakmile získají její druhou část, poradí si s Úděsným Úterým a všechno se vyřeší.

Tuto chvilku optimismu trochu zkalilo zaškobrtnutí v písku, protože ho znovu zradila o něco kratší noha. Pořád se snažil chodit jako předtím, ale už to nebylo možné. Musel se naučit dělat jiné kroky a dopředu se rozmyslet, kam položí levou nohu.

Tom už potokem se sladkou vodou zašel do džungle. Po obou stranách tohoto úzkého toku trochu prořídly stromy a podrost a skoro se dalo říct, že se jimi vine něco jako pěšina.

"Je to tady na mě moc zelený a moc vlhký," prohodila Suzy s odporem, když se se šplícháním ubírali potokem. "Taky se tu může něco skrývat v křoví. Takové hezké silničky se nic nevyrovná."

"A co to tvoje bývalé místo s dinosaury?" popíchl ji Artur. "Tam stromy rostly."

"Jenom pár a bylo to uvnitř Domu... Kam zmizel Tom?"

Artur se Suzy zastavili a rozhlédli se. Tom byl ještě před chvílí kousek před nimi. Teď ho neviděli ani neslyšeli, jak šplíchá. Ozývalo se jen mírné zurčení potoka a hebké ševelení větru ve vyšších úrovních pralesní klenby.

"Tome?" zavolal Artur. "Kapitáne?"

Do mysli se mu začaly vkrádat paranoidní představy.

Je možné, že Tom přece jen zahlédl telegram od Úděsného Úterý? Nebo měl třeba od začátku v plánu nás sem dostat. Nebo nás sem přivezl, aby nás uvěznil. Nechá nás tady, na tomto pralesním ostrově ve středu slunce. Nikdy odsud neutečeme...

"Tady jsem!" zahulákal Tom.

"Kde?" křičel Artur. Toma sice slyšel, ale neviděl. Kolem se rozprostírala neprostupná džungle a vedle stála Suzy, která pomalu pátrala mezi stromy.

"Tady!" ozval se ještě jednou Tom a tentokrát Artur spatřil, jak se z neproniknutelné masy listů vysunula mávající ruka.

"Můžete vylézt na druhé straně."

Artur se Suzy opustili potok a začali si razit cestu mezi obrovskými keři s bledě žlutými květy a zvláštními protáhlými lusky. Došli ke kmeni velkého, rozvětveného stromu. Kmen ovíjely šlahouny popínavých rostlin rostoucí všemi směry, které vytvářely přirozený žebřík do pralesní klenby. Artur a Suzy po něm bez obtíží vylezli, prosmekli se listnatým příkrovem a vylezli na slunce.

Tom už na ně čekal usazený na silné, dál se dělicí větvi, vedle něčeho, co bylo možné popsat pouze jako hnízdo. Kruhová plošina z větví a popínavých rostlin nahodile spletená, aby vytvořila křížence mezi balkonem a lůžkem na vrcholku stromu.

V jejím středu byl malý medvěd, podle všeho ponořený v hlubokém spánku. Měl lesklou černou srst s výjimkou světlejšího čenichu a jasně žluté srpkovité skvrny na hrudi. Měl také ocas, o němž si Artur nebyl jistý, jestli je medvěďům vlastní. Pokud to tedy medvěd vůbec byl. Nebyl příliš velký - asi jako poloviční Artur -, ačkoli v pase byl objemnější.

"To je ona," pravil Tom. "Druhá část Vůle. Pokud si to dobře pamatuju z jedné ze svých cest na Ostrovy Koření, v podobě slunečního medvěda."

Artur se vyšplhal blíž, aby si mohl slunečního medvěda pořádně prohlédnout. Ten se ani nehnul, ale pomalé zvedání a klesání hrudi naznačovalo, že pouze spí. Artur se ještě víc přiblížil a pohlédl na jeho srst. Nebylo o tom pochyb: když byl jen asi pět centimetrů daleko, uviděl, jak na něm místo skutečné srsti nebo kůže víří tisícovky drobných písmen.

"Co se mu stalo?" zeptal se, když se sluneční medvěd neprobudil ani nedal najevo, že si je jakkoli vědomý přítomnosti cizích bytostí. "Spí? Nebo upadl do zimního spánku?"

"Sluneční medvědi..." začal Tom, ale dál se nedostal, protože se z pláže ozval ostrý výstřel. Artur, Suzy i Tom prudce otočili hlavy, aby se podívali, co se děje, a spatřili, jak se do vzduchu vyvalil obrovský gejzír páry - z míst, kde uvízl Helios.

"No ne," divila se Suzy. Rukou sklouzla k jílci šavle. "To se sem blíží Úděsný Úterý?"

"Ne," odpověděl Tom. "S výjimkou Nepravděpodobného schodiště se lze na tento ostrov dostat pouze na Heliu a Úterý by se na Schodiště neodvážilo. Spíš bych řekl, že jsme probudili strážce nebo hlídače. S tím si poradím." V Tomově levé ruce se zčistajasna objevila harpuna, blyštící se svou prapodivnou kombinací světla a tmy.

"Ale co Vůle?" vyhrkl Artur. Dloubl do medvěda prstem, s očima ostražitě upřenými na jeho dlouhé, ostře vyhlížející drápy. Po prstu se mu rozlila slabá zlatavá zář, ale medvěd se ani nepohnul. "Co s ní uděláme?"

Tom už začal šplhat dolů ze stromu, ale zastavil se a se svrstětlým čelem pohlédl zpátky nahoru. Nepřestával se ohlížet na pláž, kde pára dál tryskala do výšky třiceti metrů.

"Co jste s ní chtěl dělat?" zeptal se námořník.

"Já nevím," přiznal se Artur podrážděně. "Myslel jsem, že bude jako ta první část Vůle. Víte, že mi řekne, co mám dělat. Že nebude jen tak ležet."

"Tak si ji vezměte s sebou. Neměli bychom tu déle otálet," řekl Tom. Potom zmizel.

"Myslíš, že ho uzvedneš?" zeptala se Suzy Artura. "Jako medvěd vypadá docela udělaně. I když je vytvořené jen ze slov."

"Já nevím," vyštěkl Artur a dal najevo, jak je bezradný. "Proč se nemůže probrat a trochu nám to usnadnit?"

Když se ujistil, že se nesmekne z větve, předklonil se a pokusil se slunečního medvěda jednou rukou zvednout. Ale přední nohy mu nedokázal z hnízda vytáhnout ani o tři centimetry. Medvěd byl mimořádně těžký, těžší než jakýkoli medvěd ze skutečného masa a kostí.

Suzy se ho také pokusila zvednout, ale podařilo se jí to jen se zadními nohama, zatímco vypasená střední část zůstávala pevně uvelebená na spleteném listoví. A když zabrali společně, medvěda jen ohnuli do tvaru písmena U. Ani tak se neprobudil.

"Je příliš těžký!" připustil nakonec Artur.

"Mohl by ho odnést kapitán," namítla Suzy. "Ta pára už netryská... ale co ten kouř?"

Ukázala prstem ke korábu. Gejzír páry zmizel, ale na jeho místě se objevil hustý sloupec kouře. Potom Artur se Suzy uslyšeli zvláštní praskání a oběma prochvěla nehučná vibrace, při níž se celí roztrásl. Tu následoval nelidský, ječivý a pronikavý výkřik - a Tomův vítězoslavný ryk.

"Myslím, že to byla kapitánova 'kamarádka'," zašeptala Suzy, když se jednou špinavou rukou dotkla zubů. I Artur vnímal v zubech zvláštní, neurčitý pocit, ale ten rychle přešel.

"Dokud ji bude používat na nepřitele, vadit mi nebude," řekl Artur. Sevřel dlaně kolem úst a zavolal: "Kapitáne! Kapitáne! Potřebujeme, abyste odnesl Vůli!"

"Slyším, provedu!" ozvalo se z dálky. "Už se vracím!"

Po několika minutách od výkřiku se Tom objevil. Prolezl listnatou klenbou, opět bez své harpuny. "Musíme si pospíšet. To byl Sluneční skřítek. Další se pokouší odtáhnout Helia. Našli nějaký způsob, jak proniknout Nehmotným sklem."

"Neříkal jste náhodou, že se sem lze dostat jen po Schodišti a na vaší sluneční lodi?" připomínala Suzy, když Tom zvedl slunečního medvěda a přehodil si ho přes rameno, jako by to byl polštář.

"Přesně to jsem si myslel, děvče, přesně to jsem si myslel," mumlal Tom. "Docela by mě zajímalo... ale teď není čas na plané úvahy. Honem k lodi!"

"Co je to Sluneční skřítek?" zeptal se Artur Suzy, když spěšně slézali do chladivého stínu pralesa. Tom se jim i se slunečním medvědem na rameni rychle vzdaloval mezi stromy.

"To přesně nevím," odpověděla Suzy. "Existují mraky nejrůznějších Skřítků a já se o nich nikdy neučila. V podstatě jsou to Nicníci, kteří se dostali ven z Domu a vnikli do Druhotných říší."

"Slečna Modrá má do určité míry pravdu," zavolal Tom zepředu. Byl deset či dvacet metrů daleko a nebylo ho vidět, takže Artura a Suzy jeho poznámka poněkud vylekala. "Všichni Skřítki byli kdysi Nicníky, ale přizpůsobili se povaze míst, která v Druhořadých říších obývají. Sluneční skřítki jsou umíněné bytosti složené z hvězdného plazmatu. Ale ani oni tady v horkém nitru slunce nemají co pohledávat. Obvykle se rojí kolem jeho okrajů."

"Má dobrý sluch," zašeptala Suzy.

"Rojí?" zeptal se Artur. To slovo se mu příliš nezamlouvalo.

"Původní uprchlý Nicník se obvykle rozdělí na několik set Skřítků. Jestli se na nás vrhnou, nenechte se jimi obejmout. Jejich polibkům dlouho neodolá ani jasnokabát či hvězdná kápě."

"Tak to a bychom při návratu do lodi žádného nepotkali," poznamenal Artur. Přidal do kroku, až při své podivné, klopýtavé chůzi ošplchl Suzy.

"Na to je už pozdě," prohlásil Tom, zrovna když z moře vylétl další gejzír páry v okamžiku, kdy všichni vyběhli z pralesa na písčnou pláž.

Sluneční skřítek nebyl nikde vidět, ale sloup páry se zvolna blížil k pláži a všude kolem něho bublala a vřela voda.

"Copak ho neuhásí moře?" divil se Artur.

"Nakonec ano, pokud se najde způsob, jak ho v té vodě udržet," odpověděl Tom. Natáhl levou ruku a zčistajasna se v ní objevila harpuna. Zbraň okamžitě předal Arturovi, který ji překvapeně přijal.

"Moje kamarádka sice z cizí ruky nelétá moc ráda, ale Vládci Nižšího Domu pomůže. Mířte vysoko, do horní části Skřítkova těla - a udržujte si od něj odstup."

"Ale... ale co budete dělat vy?"

"Já musím připravit Helios k odplutí dřív, než ho další Skřítki odtáhnou zpátky do slunce. Tohoto Slunečního skřítku ale budete muset rozptýlit a pak ho vyřídít. Slečna Modrá, než se vám roztaví čepel šavle, budete jí moci několikrát tít. Používejte zbraně obezřele."

Vrhl se do příboje, právě když z moře vytryskl oblak svíjející se páry o velikosti člověka. Za okamžik se pára rozplynula a Artur zahlédl tmavě šedou bytost, která vzápětí prudce vzplála. Její horko ucítil na tváři i navzdory hvězdné kápi.

Bez rozmyslu po ní mrštil Tomovu harpunu a za cíl si vybral horní část hrudi. Opět se ozvalo ono podivné zašustění jakoby mačkaného papíru, asi stokrát zesílené. Harpuna vyrazila tak prudce, že z ní spatřil jen zářivou stopu.

"Au!" vykřikla Suzy a Artur zaúpěl, když harpuna zasáhla svůj terč. Oba sevřeli ústa, jako by je zasáhla náhlá bolest zubů, která se jim rozšířila do lícních kostí a do očních důlků.

Sluneční skřítek však na tom byl mnohem hůř. Zavřeštěl a z rukou mu vyšlehly provazce plamenů, potom se snesly dolů a obalily se kolem harpuny, která mu vězela v hrudi. Když už se zdálo, že by mohl harpunu vyrvat, Suzy spustila ruku ze rtů a tasila šavli. Avšak planoucí provazy potemněly a oheň Slunečního skřítky nadobro pohasl. Tvor se rozpadl na prach a na kusy uhlí.

Harpuna zmizela. Pak sebou Artur cukl, když se mu s hlasitým prasknutím objevila v ruce.

Suzy pohlédla na harpunu, olízla si jazykem stále rozbolavělé zuby a zavrtěla hlavou. "To je příšerný. Až ji použiješ příště, nechci být u toho."

"Doufám, že žádné příště už nebude," odpověděl Artur, když se vrhl do vln. Harpunu si držel co nejdál od těla, jako by se mohla otočit a napadnout ho. "Musíme se dostat na palubu dřív, než sem pronikne další Skřítek, a..."

Než stačil větu dořict, do tváře ho udeřila vlna. Hvězdná kápě sice nedovolila, aby se nalokal vody, ale aby získal rovnováhu, musel zůstat stát tam, kde právě byl.

V tom okamžiku těsně před ním vyrazil proud páry. Artur narazil do Suzy a oba upadli do měkkého písku. Přes nohy se jim přehnala voda a z moře se vztyčil další párou zahalený Sluneční skřítek.

Octl se příliš blízko, aby po něm Artur mohl hodit harpunu, a navíc byl Artur sám natolik oslepený párou, že ji jen napřáhl, zatímco se Suzy co nejrychleji škrábala na všech čtyřech prýč.

Artur ucítil, jak se mu zbraň zachvěla v rukou, a ve stejném okamžiku ho do obličeje zasáhl příval intenzivního horka. Stáhl si ruce co nejhlouběji do rukávů a zaklonil se do vody. Násadu harpuny zapřel do písku.

Hned nato musel zbraň zase pustit, když mu každou kost v těle zasáhla palčivá bolest, která se mu rozšířila do zubů a po celé tváři. Zařval a začal si rukama v rukávech zoufale tlouct do úst, aby bolest utišil. Prudké horko Slunečního skřítky bylo ve srovnání s hlubokou, drnčivou bolestí pod jeho kůží, pulzující v mučivém rytmu se zrychlujícím se tepem, snadno snesitelné.

V horečnaté snaze uniknout strašlivému působení harpuny se Artur začal plazit vodou a pískem pryč. Bylo mu jedno, jestli Slunečního skřítky zasáhl, jestli ho netvor pronásleduje, aby ho políbil a spálil na popel. Chtěl se jen od kapitánovy strašlivé zbraně dostat co nejdál...

Potom mu něco pláclo do pravé ruky a Artur opět vykřikl. Harpuna se vrátila. Nemohl se od ní vzdálit!

To znamenalo, že se harpuna domnívá, že bude opět zanedlouho použita.

Kapitola sedmnáctá

I když se Arturovi harpuna octla opět v ruce, bolest ho najednou opustila, zmizela tak rychle, jak se objevila, a zanechala po sobě jen přetrvávající mravenčení v zubech a strašlivou vzpomínku.

Artur si uvědomil, že leží tváří v mokřém písku, a honem se překulil. Po Slunečním skřítkovi či dalších parních gejzírech nebylo ani stopy. Vyčerpaně se posadil, potom se ztěžka postavil a rozhlédl se kolem sebe. Suzy pořád ležela na písku asi dva metry od něho, těsně nad hranicí přílivu.

"Suzy!" vykřikl hlasem prostoupeným panikou. Co když ji zabily vedlejší účinky použití harpuny?

Suzy nadzvedla hlavu, dloubla si do obličeje, aby se ujistila, že ho pořád ještě má, potom se rozechvěle postavila.

"Jsi v pořádku?" zeptal se Artur naléhavě a udělal k ní krok. Suzy couvla a zvedla ruce.

"S tím napichovátkem se ke mně nepřibližuj, Arture. Já půjdu v dostatečné vzdálenosti za tebou."

"Arture! Slečno Modrá! Rychle, musíme zvednout kotvy!"

Tomův výkřik podnítil obě děti k horečnaté akci. Artur se vrhl do vln, do nichž se natočil bokem, aby se jimi mohl snáze brodit, ačkoli si musel pomoci i kopáním, když ho vyzvedla jedna vyšší vlna. Suzy se navzdory svým slovům vnořila do vody za ním a zakrátko ho dohnala.

Když se přiblížili k otvoru na levoboku lodi a provazovému žebříku, který z něj volně visel, voda v okolí zlatavého trupu slunečního korábu se rozsyčela a rozbublala. Tom se vyklonil z průlezu a ještě jednou na ně zavolal.

"Pospěšte si! Sluneční skřítky provedli něco s Nehmotným sklem, máme vytaženou kotvu a už se nám nadouvá pravá plachta!"

Artur vynaložil dvojnásobné úsilí, ale klopýtl těsně předtím, než se dostal k žebříku. Celý se zanořil pod vodu. Pod horkou vodu. Odrazil se od písku a ucítil pod sebou ruku, a když znovu vystřelil nad hladinu, přímo za ním stála Suzy a pomáhala mu na nohy.

Suzy ho také prakticky vyhodila na žebřík. Když se chytil spodní příčky, upustil harpunu, ale ta nikam nespadla. Prostě zmizela.

"Nevracej se ke mně," zavrčel Artur, zatímco šplhal vzhůru. Nahoře se obrátil a natáhl ruku, aby pomohl Suzy. Voda kolem celého slunečního korábu už vřela a viděl, jak se čirým modrozeleným mořem šíří rudá záře.

Suzy hbitě vyskočila na palubu, aniž Arturovy pomoci významněji využila.

"Zavři průlez a zastrč západku!" zařval Tom odněkud z nitra korábu.

Artur dvířka tahal a Suzy na ně zatlačila. Byla nesmírně těžká; byla vyrobena ze stejného zlatavého materiálu jako trup lodi a na šířku měla nejméně třicet centimetrů. Zvolna se posunovala mezi horní a dolní kolejnicí. Zatímco se zavírala, Artur si všiml, jak ve vlnách vytryskly desítky parních gejzírů. Sloupy páry zůstaly chvilíčku nehybné, potom se všechny otočily ke stále otevřenému průlezu.

"Sluneční skřítki!" vykřikl Artur. "A jsou jich spousty!"

Přestal tahat za dvířka a přeběhl k Suzy, aby jí pomohl s tlačení.

"Zatlač!" křičel. "Raz, dva, tři - teď!"

Zrovna když se dvířka rachotivě zasunula, dovnitř se vsunula provazovitá paže. Těžký kov ji odsekl a paže se začala svíjet a kroutit Arturovi a Suzy kolem nohou, dokud na ni Suzy nedupla. Pak její oheň pohasl a celá se rozpadla na černý prach.

Artur zvedl dlouhou kovovou tyč, vsunul ji před dvířka a celá je tak uzamkl. Sotva se mu to podařilo, na trupu se ozvalo náhlé dunění, jako by na kov zaútočila spousta kladiv.

"Doufám, že se nebudou moc dostat dovnitř," řekla Suzy. "V moři jsem ztratila šavli."

"Já taky," sykl Artur a zašátral si u boku. Už si nevzpomínal, kde ji měl naposledy. "Seženeme si další. Tu harpunu už nikdy nepoužiju."

"Všichni muži na můstek!" zařval Tom.

Artur a Suzy se prohnali chodbou a vyběhli na můstek. Tom jednou rukou otáčel kormidlo a druhou natahoval, aby mohl manipulovat s pákami. Jedním modrým oknem obě děti zahlédly ostrov, nyní skrytý v páře a kouři. Ve druhém okně bylo patrné pouze jasné světlo a několik nezřetelných postav; to museli být Sluneční skřítci. Kovové bušení zde bylo stejně hlasité; jen s obtížemi v něm bylo něco slyšet a ještě těžší se v něm bylo možné soustředit.

"Pokoušejí se nás někam odtáhnout," řekl Tom. "Ale máme s sebou sluneční vítr. Popadněte táhlety dvě páky a co nejvíc si je k sobě přitáhněte."

Artur se Suzy přispěchali k pákám a přitom přeskočili spící Vůli. Ta ležela na podlaze za Tomem a buď spala, nebo byla v bezvědomí.

Páky se stahovaly mnohem obtížněji, než Artur očekával. Aby je dostali do požadované polohy, nakonec se na ně museli oba pověsit.

"Sluneční skřítci se nám snaží zničit ráhnovi, ale Helios něco vydrží," zavolal Tom. "Úterý může být lakomý otrokář, ale dobrou loď udělat umí."

"Helios vyrobilo Úděsné Úterý?" vykřikl Artur.

"Ono a nikdo jiný," zahřimal Tom. Dokonce i jeho mohutný hlas se skoro ztrácel v neustálém dunivém halasu.

"Samozřejmě ho zkopírovalo, od nějakého vynálezce v Druhořadých říších. Ale tentokrát ne ze Země. Nejspíš z @@@@ nebo ? ? , !"

"Odkud?" zeptal se Artur. "Od koho?"

Zvukům, které Tom vydal, ani v nejmenším nerozuměl, což znamenalo, že jde o jména jiných světů. Nebo možná jen jiných zemí. Nebo to možná byla jména vynálezců.

Tom neodpovídal. Soustředěně sledoval měřicí přístroj, který se pomalu naplňoval červenou barvou. Když byl plný ze dvou třetin, otočil kormidlem a pevně ho podržel proti tlaku jakési neviditelné síly. Přístroj takřka okamžitě až po okraj prostoupila červeně a zůstal plný.

"Dobrý vítr a obě plachty vypjaté," zavolal Tom. "Snaží se nás zadržet, ale odpadnou. Jasně, už letí!"

Artur v oknech nic neviděl, či si alespoň nebyl jistý tím, co v nich vidí. Ale dunění se zmírnilo a nezřetelné tvary v jasu už nebyly úplně všude, ale nahromadily se v dolních částech oken. Odtamtud pomalu zmizely.

Po pěti minutách už nebylo po dunění ani památky. Tom se u kormidla trochu uvolnil, ačkoli ho neuvázal ani nepustil.

"S tímto větrem se zakrátko vrátíme na kotviště," zvolal zvesela. "Potom budeme cobydup v Domě."

"A vrátíme se jen asi minutu po tom, co jsme odpluli?" zeptal se Artur. Přemýšlel nad telegramem v kapse a nad tím, co udělá Úděsné Úterý. A nad ještě důležitější otázkou: co si počne se spící Vůli?

"Za dobu, než se vysloví obě zaklínadla, pro nalodění a vylození," odpověděl Tom. Zamračil se a dodal: "Věřím, že s tou Vůli něco uděláte. Poslouchat Úděsné Úterý už se mi nechce, ale jestli mi osobně poručí mocí Druhého Klíče, musím mu vyhovět bez jakýchkoli otázek či vykrucování. Nechci, aby vám moje kamarádka musela zkrátit budoucnost." Artur se Suzy v okamžité vzájemné shodě zavrtěli hlavami.

"Proč nejde nikdy nic hladce?" zeptal se Artur. "Chci jenom, aby se Vůle probudila a řekla Úterý, aby mi předalo Klíč. Potom budu moc všechno vyřešit, vrátím se domů a na celý tento zatracený Dům a všechno v něm zapomenu!"

"Mohlo by to být horší," namítla Suzy stoicky. "Mohli bysme být promáčení na kost."

Arturovi, který zrovna obcházel slunečního medvěda, ze rtů splynul slabý úsměšek.

"A já bych mohl mít astmatický záchvat. A mohly by nám vypadnout všechny zuby zásluhou té..."

Podíval se na Toma a rozhodl se, že o harpuně nic neřekne. Možná měla nějaké city a mohla by se urazit. Nebo by se mohl urazit Tom.

Artur přestal kroužit kolem medvěda a několikrát se nadechl, vždycky o trochu víc zhluboka. Teď, když byl mimo Dům, nedokázal si dokonale naplnit plíce, přetrvával v nich dobře známý tlak, který by se však jen sotva mohl nazvat astmatem. Byla to jen zanedbatelná trampota. Nic, co by se mohlo srovnávat se zkrácenou, zkroucenou nohou. Na nohu zapomeň, řekl si v duchu. Zvykni si na ni.

"Dobře, musím teď probudit Vůli. Jak se probouzí takový spící medvěd? Nebo zimující medvěd? Neví to někdo?"

Suzy zavrtěla hlavou. Tom seřídil kormidlo, potom skoro nepřítomně utrousil: "Já vím, že sluneční medvědi nezimují."

"Vážně?"

Tom pokýval hlavou a Artur si koutkem oka všiml, že se mihlo i oko Vůle. Jen rychle, na okamžik nadzvedla víčko, aby si udělala bleskový obrázek o místnosti a celé situaci.

"Vždyť ani nespí," zvolal Artur, když si vedle medvěda přidřep. Poklepal mu na čenich a řekl: "Prober se, Druhá části

Vůle."

Nic se nestalo.

"Řekni jí, kdo jsi," navrhla Suzy. "Myslím jako ten Vládce a tak dál."

"Jsem Artur Penhaligon. Vládce Nižšího Domu. Právoplatný dědic... ehm... Klíčů od Království, Nižšího Domu, Středního Domu, Horního Domu... ehm... Vzdálených oblastí..."

"Velkého Bludiště, Jedinečných zahrad a Hraničního moře," recitovala Suzy, aby Arturovi pomohla.

"To říká kdo?"

Artur chvilku nevěděl, kdo to promluvil, dokud si nevšiml, jak sluneční medvěd nadzvedl koutek tlamy. Vůle otázku pronesla vysokým, pištivým, ospalým hlasem, byla schopna promluvit takřka bez jediného pohybu čenichem nebo rty.

"Tak to stojí ve Třetím až Sedmém článku Vůle, která si mě zvolila," opáčil Artur vztekle. "O tuto práci jsem sice nestál, ale byla mi i tak svěřena, takže teď bys mohla vstát a pomoci mi."

Vůle úplně otevřela jedno oko a pomalu si Artura změřila pohledem. "Jak poznám, že mi říkáš pravdu? Mohl bys být kdokoliv. Kde máš První Klíč, když jsi ten Vládce Nižšího Domu?"

"Učinil jsem dámu První - totiž První část Vůle - svojí Místodržící," odpověděl Artur a snažil se prodchnout svůj hlas patřičnou autoritou. "A Klíč má ona. Chci, abys přinutila Úděsné Úterý, aby mi předalo Druhý Klíč, takže už neusínej a začni přemýšlet, jak by se to dalo udělat."

"Tak snadné to zase nebude," řekla Vůle. Její pisklavý hlas šel Arturovi na nervy. "To, že jsi Právoplatný dědic, potřebuji vidět černé na bílém. V náležitém oficiálním prohlášení od dámy První. První část si vybere dědice, nic proti tomu, ale přinejmenším o tom může učinit patřičné prohlášení. Bez něj já nemohu udělat vůbec nic. Nebylo by to prozíravé. Dokud nebudeš mít prohlášení, už mě neobtěžuj."

A zavřela oči. Artur natáhl ruku a rázně poklepal Vůli na čenich, potom však ještě rázněji ucukl, když medvěd švihl tlapou a pročísl jí vzduch, kde byla ještě před okamžikem Arturova ruka.

"Řekla jsem, abys mě neobtěžoval," kníkla Vůle. "Medituji."

"Je ještě otravnější než ta První část," poznamenala Suzy. "I když můžeš být rád, že ji nemusíš mít v krku."

"Budeme ji - a nás taky - muset dostat z dosahu Úděsného Úterý, z pyramidy a do Nižšího Domu," řekl Artur. "I když nevím jak. Řekla ti dáma První, co máme udělat, až Vůli získáme?"

"Ne," Suzy na to. "Asi jsem se jí měla zeptat, na základě zkušeností, co s ní mám. Když její poslední plán tak pohořel..."

"Tento pohořel taky," podotkl Artur. Poškrábal se na hlavě. "Plavba zpátky nám zabere asi tak hodinku, co, kapitáne?"

"Polovinu této doby nebo možná jen třetinu," odpověděl Tom. "Teď nám pomáhá sluneční vítr."

"Takže se budeme moci vrátit jen několik minut poté, co jsme odpluli," uvažoval nahlas Artur, zatímco se kulhavě procházel po můstku. "Cesta do vašeho pokoje zabere Úděsnému Úterý určitě těch deset minut, kapitáne?"

"Jak se to vezme. Uvnitř Věže pokladů vedou divnocesty. Jestli půjde po schodišti svým obvyklým tempem, bude mu to trvat deset i víc minut."

"Divnocesty? V tom vězení... chci říct ve Věži? A kudy?"

"A, teď jsem se poděkl," ušklíbl se Tom a přimhouřil oko. "Dostal jsem výslovný příkaz, abych se o divnocestách nezmiňoval. Stejně tak nesmím říci, kudy vedou, i když bych možná mohl pokývat hlavou nebo mrknout, kdyby se mě někdo zeptal, kudy nevedou, nebo mi položil nějakou jinou podobně nepřímou otázku."

"Úděsné Úterý by nenechalo vyústit divnocestu přímo v místnosti s lahvemi," začal Artur a sledoval Tomovu tvář.

"Ale mohlo by ji vést opodál... třeba ve vedlejší cele..."

Tom pomalu mrkl.

"I kdyby někdo postavil divnocestu ve vedlejší cele, určitě by ji zamaskoval," pokračoval Artur. "Jako třeba za něco na stěně. Nebo za padací dveře v podlaze. Nebo ve stropě. Nebo by ji zamaskoval jako něco úplně jiného..."

Tom při poslední větě pomalu přikývl.

"Jak bys zamaskovala ústí divnocesty, Suzy?" zeptal se Artur. "Jak se obvykle maskují?"

"Mohlo by to být cokoliv," odfrkla si Suzy. Podívala se na Toma a dodala: "Dost obvyklej je pohár vody. Nebo čajová konvice. Nebo svícen. Někdy knížka. Nebo obraz. Háček na stěně. Pamatuju si, že jeden starší páprda měl cestu, do který ses dostával přes minci nalepenou na podlaze. Můžou to být taky květiny. Uvolněná cihla. Oblíbený jsou zrcadla. Záchod, i když ten je nechutnej a neslušnej. Skříňka nebo šuplík. Možná taky nějaká krabička. Skříň. Pouzdro na cigarety. Piano nebo čembálo. Hodiny..."

Zarazila se. Tom mrkl při slově "hodiny".

"Takže přístupem na divnocestu jsou v jedné z vedlejších cel hodiny. Rád bych věděl, kam se po ní člověk dostane.

Řekl bych, že východ bude muset být pořád někde v pyramidě, protože Úterý si dává zatracený pozor, aby se mu do ní nikdo nedostal."

"Přemýšlím, jestli nechám otevřený dveře," nadhodila Suzy.

"Říkal jste, že aby se dostalo dovnitř, nadzvedlo západní stranu pyramidy," řekl Artur Tomovi. "Můžete o tom mluvit?"

"Celá západní strana pyramidy je opatřena závěsem jako třeba dveře," odpověděl Tom. "Není to žádné tajemství, protože nikdo jiný není dostatečně silný, aby ji nadzvedl. Ani já bych ty dveře neotevřel. Určitě ne sám."

"A mě síla opustila," posteskl si Artur.

"Třeba je nechám otevřený," připomněla jim Suzy. "Přece spěchal."

Artur zavrtěl hlavou. "Že by nechám otevřené dveře ke všem svým pokladům? To pochybuju."

"Jenom se na to dívám optimisticky," opáčila Suzy. "Měl bys to někdy zkusit. Ani to nebolí. Aspoň mě to teda nebolí. Tobě by z toho ale možná naskočila kopřivka."

Artur si této poznámky nevšímal. V mysli se horečnatě probíral možnostmi a snažil se vymyslet, co dál.

"Budeme muset Úděsné Úterý přinutit, aby nám pyramidu otevřelo," řekl nakonec. "Nebo možná ještě Sazo. Z požívání

Úterních pokladů už se muselo pěkně zvětšit a zesílit..."

"Vlastně, to je ten Nicník," přerušil ho Tom. "Obávám se, že ten vám už nebude schopen sloužit. Jsem přesvědčený, že Úděsné Úterý mě povolá, abych ho okamžitě zabil. Divím se, že mi v této záležitosti ještě neposlalo telegram. To je jeho oblíbený způsob komunikace, dokonale vhodný pro někoho, kdo tak hanebně zachází se slovy."

"No to teda jo," přitakal Artur. Zasunul ruku do kapsy a nahmatal telegram. Doufal, že se proměnil v promáčenou, nečitelnou kaši, ale jasnokabát ho udržel v suchém stavu, nebo ho dokonale vysušil. "Jasně. Myslím, že když budete pronásledovat Sazo, dostatečně tím Úděsné Úterý rozptýlíte. Je to lepší než nic..."

Artur se pomalu odmlčel, když mu v mysli zvolna vyklíčil další nápad.

"Telegramy," pronesl.

"Cože?" zeptala se Suzy.

"Telegramy!"

"Co je s nima?"

Artur sevřel Tomovi rukáv. "Jestli dokážete ve svém pokoji přijímat telegramy, znamená to, že je můžete taky posílat?"

"Ano, jestli mám zrovna mince na jejich proplacení. Úděsné Úterý na účet nic nepřijímá."

"A máte nějaké mince?" zeptal se Artur zoufale. "Chci říct, mohli byste mi pár půjčit?"

"Jenom ty, co mám v uších, abych mohl zaplatit Poseidonovi, kdybych se topil," odpověděl Tom a odhrnul si šednoucí vlasy, aby ukázal dvě velké zlaté mince, které mu visely z ušních lalůčků. "Vím, že to jsou pověry, ale už jsem si na ně zvykl... Ale poslouchajte, jakmile budeme na břehu, jednu si budete moci půjčit. Jednu si budu muset ponechat pro případ nepřízné osudy."

"Bude stačit?" zeptal se Artur s očima upřenými na minci. Připadala mu docela silná a těžká. Dokonce i vavřínem ověšená hlava, která na ní byla vyražena, mu připadala dosti namyšlená a samolibá, že se může skvět na tak drahocenné minci. "Abychom za ni poslali telegram a zaplatili za odpověď?"

"Ano, to by měla. Komu ho chcete poslat?"

"Dámě První. Ta by nám potom poslala odpověď s potvrzením, že jsem dědic. To pak ukážu tady... slunečnímu medvědovi. Tím bude Úděsné Úterý vyřízené. Všechno bude v pořádku!"

Kapitola osmnáctá

"Telegram nestačí," ozval se sluneční medvěd, aniž otevřel oči. "Když říkám náležité prohlášení, myslím tím, že bude jak se patří Orazítkované a zapečetěné."

"A ty umíš jaksepatří prudit!" poznamenala Suzy. Na to už Vůle nic neřekla.

"Stejně ten telegram pošlu," pronesl Artur s největším odhodláním, jakého byl schopen. Jeho skvělý nápad už mu tak skvělý nepřipadal. "Možná nám dáma První pomůže uniknout z Věže i z pyramidy. Nebo to náležité prohlášení pošle nějak jinak... nebo něco vymyslí. Myslím, že prozatím se budeme muset pokusit nějak uniknout sami. A postarat se, aby nás Úděsné Úterý nenašlo."

"To je úžasnej nápad," řekla Suzy. "Akorát že medvěda neuneseme. S ním nám musí pomoci kapitán."

"Myslel jsem, že optimismu je tady potřeba dodávat mně," připomněl jí Artur. Šťouchl slunečního medvěda do zadku špičkou Nehmotné boty. "Umí přece chodit. Co ty na to, Vůle? Měla bys s námi jít už jen pro případ, že se nakonec prokáže, že jsem opravdu Právoplatný dědic, jak mě o tom všichni přesvědčují."

"Dokud adekvátně nevyhodnotím situaci, nikam nejdu," odpověděl sluneční medvěd stále se zavřenými očima.

"Nebylo by prozíravé někam chodit, dokud neposoudím všechny možnosti nebo nebudu muset uposlechnout patřičnou autoritu."

"Na palubě Helia nezůstaneš," ohlásil Tom. Otočil se od kormidla a sehnul se, aby si slunečního medvěda prohlédl.

"Druhá částí Vůle, víš, kdo jsem?"

"Ne," pípl sluneční medvěd a ještě pevněji zavřel oči. "Ani si nechci hrát na otázky a odpovědi, abych tvoji pochybnou totožnost odhalila."

Tom napřáhl ruku. Zasvištěl studený vzduch a v prstech se mu objevila jeho podivně tmavá a jasná harpuna. Naklonil ji, až se hrotem dotýkala podlahy několik centimetrů od medvědova čenichu.

Artur se Suzy se stáhli k lodnímu schodišti a po několika schodech se vrhli dolů, až přes sebe ve spěchu málem přepadli.

Sluneční medvěd neochotně otevřel jedno oko.

"Znáš mě?" zavrčel Tom.

Medvěd otevřel i druhé oko, s viditelnou námahou zvedl čumák a několikrát zavětril.

"Starcův druhý syn," zapištěl.

"Architektem adoptovaný syn."

"Ano, ano," přisvědčil sluneční medvěd. "O tom není sporu."

"A já tvrdím, že Artur je Vládcem Nižšího Domu, a musel tudíž být vybrán za Právoplatného dědice."

Medvěd zakoulel očima a podrážděně si odfrkl.

"Jeho charakter si můžeš dosvědčovat, jak chceš, ale já si na svém stanovisku stojím. Dokud neobdržím patřičné vyrozumění od dámy První, nebudu vystupovat ničím jménem."

Tom přesunul po podlaze hrot harpuny směrem k medvědovu čenichu. Zbraň vydala drásavý, harmonický zvuk, který naplnil můstek skřípěním a přiměl Artura se Suzy ustoupit ještě o několik kroků po schodišti.

Sluneční medvěd se však nestáhl. Jen opět položil čumák na podlahu.

"Nepohnou se mnou ani hrozby!" dodal.

"Toto není hrozba, ty chlupatá odpadlice," zahřimal Tom. "Ale jestli s Arturem aspoň nepůjdeš, podíváme se, jestli ti Matčín dárek nedokáže vypáčit z hrdla několik Matčíných slov."

Sluneční medvěd se s odporem zadíval na Artura a svařil čenich.

"Myslím, že někam se vydat musím, jelikož moje příjemné hnízdečko bylo zničeno. Možná, ipso facto, vzhledem k okolnostem, mohu tohoto potenciálního designovaného dědice doprovázet, dokud se neobjeví další informace."

"Příjemné hnízdečko!" zvolal Artur. "Vždyť to bylo vězení - ty... tys z něj měla uprchnout a vykonat svou povinnost. Necht' se Vůle naplní, no to mě podržte!"

"Věřila jsem, že budu v patřičném a náležitém okamžiku vysvobozena, abych dostala svým závazkům," odpověděla Vůle škrobeně. "Že rozhodně nebudu vyburcována takovou svéráznou... ehm... partičkou s tak podivnými..."

"To by stačilo!" okřikl ji Tom. Harpuna zmizela a teď už otáčel kormidlem a stlačil několik pák. Červená barva v ústředním měřicím přístroji vyprchala. "Jsme skoro u kotviště. Budete se kolem mě muset shromáždit za účelem přesunu zpátky do Domu."

Vůle se zakabonila, ale se zjevným úsilím se postavila a udělala několik kolébavých kroků k Tomovým nohám.

"Tlustá malá krysa," zašeptala Suzy. "S První částí se nedá srovnávat."

"Řekl bych, že všechny mohou být odlišné," odpověděl Artur šeptem. "Ale ne že bych to chtěl zjišťovat."

"Držte se u mě," upozornil je Tom. Sáh si do kapsy a vytáhl stříbrnou porcovací vidličku. Zamračil se, vrátil ji zpátky a vytáhl velikánskou stříbrnou polévkovou lžici, kterou si pečlivě otřel o rukáv. Potom ji zvedl tak vysoko, aby odrážela modré světlo z oken.

"Soustřeďte se na vlastní odraz ve lžici," přikázal. "Nedívejte se na nic jiného. Nenechte se ničím vyrušovat."

Neodvracejte oči. Všichni se už dívají?"

Artur se Suzy přikývl.

Vůle si povzddechla a zvedla se na zadní, přičemž se ještě opřela o krátký ocas.

"Nedrží ji tak vysoko, budeš tak hodný? Ano, už se dívám."

Artur upřeně zíral na vypouklou zadní plochu lžice. Jeho odraz v ní byl celý pokřivený a nezřetelný, mísil se se Suzyiným odrazem a odrazem medvěda. Snažil se soustředěně udržet pohled, ale v mysli už bloumal v budoucnosti a snažil se přemýšlet o dalších možnostech. Nenapadlo ho však nic jiného, než že pošle telegram dámě První a pokusí se zůstat o krok... nebo ještě lépe o mnoho kroků... před Úděsným Uterým.

Tom začal hřimavě pronášet zaklínadlo (či báseň, píseň nebo co to bylo). Muset nad hlavou snášet mimořádně hlasité, nepochopitelné a nekonečné hulákání bylo skoro nad Arturovy síly, ale přesto se přinutil, aby se na vyleštěnou lžici a na vlastní pokřivený obraz nepřestal dívat.

Po první minutě byl pohled o něco snadnější. Další odrazy odpluly a Artur úplně zapomněl, že je kolem něho někdo nebo něco jiného. Byl tu jen on a jeho mihotající se odraz. Byl sám ve vesmíru, díval se sám na sebe a to bylo všechno...

Tom dokončil zaklínadlo a sevřel lžici ve větrem ošlehané ruce.

Artur zamrkal.

Octli se v Tomově pokoji ve Věži pokladů. Artur zaslechl vzdálený ryk a křik. Jednotlivá slova nebyl schopen rozeznat. Linulo se k němu jen vzteklé řvaní, jímž nakonec několik zřetelných slov přece jen proniklo; jeden hlas překřikující druhý. Artur poznal, že klidnějším hlasem mluví Sazo.

Ten hlasitější zařval: "Kapitáne! Ke mně!"

Tom zaklel.

"Musím uposlechnout!" vysvětloval. "Hodně štěstí, Arture. Tady jsem!"

Tom si ještě strhl z pravého ucha zlatou minci, a než došel ke dveřím, hodil ji Arturovi. Při druhém kroku se mu zároveň v ruce objevila jeho "kamarádka".

Artur minci - ulepenou Tomovou krví - zachytil a zadíval se ke stolu.

"Díky! Ale jak mám poslat..."

Zareagoval příliš pomalu. Tom odešel. Dveře se zaklaply.

Suzy přispěchala ke stolu, zatímco si Vůle nemotorně vylezla na Tomovu židli a zase nabyla povýšeného a odmítavého výrazu.

"Někde tu bude telegrafní blanket," vysvětlovala Suzy, rychle se probírající nejrůznějšími papíry. "Piš do těch čtverečků. Sem!"

Odněkud z hlubin své košile vytáhla brk a kalamář. Lahvičku odšroubovala, olízla hrot brku a podala ho Arturovi.

"Vypiš ho ty," opáčil Artur. Pokusil se jí brk vrátit. Vždycky používal jen kuličkové pero nebo fix.

Suzy zavrtěla hlavou. "Ještě jsem nepřestala chodit na hodiny krasopisu. Dáma První tvrdí, že moje písmena jsou jedna velká ostuda. Zvláště eska. A háčka."

Artur se zadíval na telegrafní blanket. Byl to jednoduchý předtištěný formulář s hlavičkou POVÝŠENÁ A ÚCTYHODNÁ TELEGRAFNÍ, TELEFONNÍ A VZKAZOVÁ SLUŽBA DOMU. Pod ní bylo slovo ADRESÁT a řádek se sedmi políčky na slova, ZPRAVA a pět řádků po sedmi políčkách a ODESÍLATEL s řádkem sedmi políček a navíc červené kolečko v rohu zhruba o velikosti krví potřísněné zlaté mince, kterou držel Artur pořád v ruce. Pod kolečkem bylo rovněž maličké políčko se slovy ODPOVĚĎ UHRAZENA.

Namočil brk do tyrkysové modrého inkoustu a poněkud kaňkovitě napsal Dáma První. Na písmena -vní už si musel brk znovu namočit, přičemž nevěnoval pozornost Suzyinu nevyjádřenému, ale zjevnému opovržení nad tím, jak těžkopádně s brkem zachází.

Několik vteřin uvažoval, potom po několika namočeních, četných kaňkách a se skřípáním napsal:

Ve věži pokladů mám Vůli nechce mě uznat říká že potřebuje oficiální prohlášení pošli prohlášení nebo pomoz pomoc!

Zaváhal u políček vedle ODESÍLATELE, potom napsal jen Artur a zaškrtl políčko vedle údaje ODPOVĚĚ UHRAZENA. Jakmile bylo políčko zaškrtnuté, červené kolečko se rozžářilo stříbrným světlem a objevila se rukou psaná poznámka 12r.

"Příplácni tam tu minci," pokynula mu Suzy.

Artur položil na kolečko zlatou minci. Celý blanket okamžitě zmizel. Na jeho místě se objevily čtyři stříbrné mince různých velikostí a hodnot.

"Máš kliku, že ti to vrátilo drobné," poznamenala Suzy a smetla si mince ze stolu do kapsy. "V polovině případů se někde zašantročí."

"Měli bychom najít tu divnocestu ve vedlejší místnosti," navrhl Artur, když si znenadání uvědomil, že venku už neslyší žádné hulákání.

"Na které straně?" zeptala se Suzy.

"To jsem se zapomněl zeptat," vykřikl Artur na cestě ke dveřím. "Pojď už! Ty, Vůle, taky."

"Když už mě musíš nějak oslovovat, říkej mi nejjasnější testamentární klauzule."

"Klauzule bambule," zahlaholila Suzy a naklopila židli, aby medvěda popohnala. "Tak dobře, Bambule, hop na ni."

"Ne, ne, ne," protestoval sluneční medvěd. "Nejjasnější..."

"Bambule a basta fidli," opáčila Suzy nahlas. "Běžte první, Bambule."

"Řekla jsem... zatraceně... už se mnou nemluvte," láleřila Vůle, zatímco se kolébala za Arturem.

Artur už venku na chodbě zkoušel dveře nalevo. Poměrně snadno je otevřel, ale cela za nimi byla dokonale prázdná a zatemněná. Ozařovala ji pouze kaluž světla z luceren na chodbě. Artur vtrhl dovnitř, rychle si celu prohlédl a honem zase vyběhl ven.

"Ty druhé!" zvolal. Pokusil se mluvit tiše, ale hlas se i přesto rozezněl chodbou.

Na ozvěnu zareagoval výkřik zdola. Ostrý, mocný hlas, který nepatřil Tomovi. Ozval se z místa, které nebylo tak hluboko, jak Artur doufal. Možná jen o tři nebo čtyři patra níž.

"Kapitáne! Slyšel jste to?"

"Co?" odpověděl Tom, zatímco se Artur se Suzy příhradli k dalším dveřím, odsunuli západku a dveře otevřeli. V této cele se rozlévalo slabé světlo a Artur okamžitě pocítil větší naději. Rychle najdou divnocestu a utečou, alespoň prozatím.

"To nebyl žádný Nicník! Určitě ty další vetřelce nepožral!" pokračoval hlas.

"Vypořádejme se s tím Nicníkem, vaše lordstvo," odpověděl Tom. "Je silný a stále sílí. Musíme najít napřed jeho."

"Pojď sem, Nicníku!" zaryčel hlas, o němž byl Artur už přesvědčen, že patří Údésnému Úterý. "Nemám tolik času, abych ho trávil pátráním po takových bídácích, jako jsi ty!"

Hlas zavrčel ještě něco jiného, potom už zřetelněji dodal: "Mocí Druhého Klíče, všichni vetřelci, staňte u mě!"

Artur ucítil, jak jím škubly neviditelné ruce a začaly ho vléct zpátky k nejbližšímu schodišti do nižšího patra. Suzy udělala také několik kroků zpátky a ve tváři se jí objevil překvapený výraz. Vypadalo to, že nedotčená zůstane pouze Vůle. Stála po Arturově levém boku a pozorovala ho, jak zápasí se silou táhnoucí mu Nehmotnou nohu po tepané železné podlaze.

Artur se zašklebil a vyrazil dopředu. Ale hned padl na tvář na studené železo a začal klouzat dozadu, jako by ho odtahovali neviditelní únosci. Pokusil se zaháknout prsty do mezer v podlaze lávky, ale musel je zase vysunout, aby si je nezlámал nebo neutrl.

Divoce máchal rukama po nějakém dalším záchytném bodě a nahmatl jen Vůlin ocas. Jakmile se ho dotkl, vlečná síla přestala působit. Okamžitě ocas pevně sevřel.

"Jak se opovážuješ?!" zavěštl Vůle a její pisklavý hlásek se rozezněl prázdnotou středového prostoru.

Artur neodpověděl. Natáhl ruku a chytil za ruku Suzy, která právě klouzala kolem. Zastavila se i ona a hned se začala plížit zpátky.

"Pusť můj ocas!" pištěla Vůle. Obrátila se na Artura a pokusila se ho škrábnout, ale ten ji nepustil a poskočil za ní.

"Nepustím tě, dokud neprojdeme divnocestou v té cele," hekl Artur, když ještě jednou poskočil a Suzy s ním. I jí se podařilo sevřít Vůlin ocas.

"To překračuje všechny meze. Protestuji!"

"Kdo to je?" zahřímalo Údésné Úterý. Jeho výkřik následovaly těžké kroky dunící na železných schodech.

"Pospěš si!" štkl Artur na Vůli. "Ani ty se přece nechceš setkat s Úterým, je to tak?"

Medvěd se otočil a vrazil do cely mnohem rychleji, než jak ho dosud Artur viděl v pohybu. Obě děti se mu sotva udržely v patách. Příkrčené vběhly dovnitř a odřely se o dvevní rám.

Artur kopnutím zavřel dveře, až mu kratší nohou projela bolest. Zatímco se spěšně rozhlížel po místnosti, už slyšel, jak se venku rozléhá řev Údésného Úterý. Cela byla z větší části prázdná, ale Artur spatřil křeslo postavené naproti dvojím nádherným hodinám na stěně: jednomu zdobným kukačkám vyrobeným z jemně tepaného zlata a jednoduchým malým slonovinovým hodinám s ciferníkem zasazeným v ořechovém rámu.

"Pusť mě, pusť mě, pusť mě!" úpěla Vůle. "Žádám tě, abys mě pustil."

Artur pohlédl na Suzy, potom opatrně uvolnil sevření prstů. Když je nezasáhla žádná neviditelná síla, oba se ocasu pustili a ustoupili o pořádný kus dozadu, aby stanuli mimo dosah medvědových drápů a aby se podívali na oboje

hodiny.

"Jestli jste mi zmuchlali srst, pošlu vám účet za vyčištění," varovala je Vůle, když se stočila do klubička, aby si prohlédla ohon.

Artur už ji ignoroval. Natáhl se a dotkl se dvířek na kukačkách. Byla z nefalšovaného zlata, s kličkou osázenou smaragdy. Artur dvířka otevřel a vůbec ho nepřekvapilo, když zjistil, že se dvířka taháním zvětšují, rozšiřují k zemi a do stran, až po hodinách nezůstalo ani stopy. Na jejich místě se ve stěně objevily dveře běžné velikosti, ústící do temné chodby, jejíž stěny, podlaha a strop se vlnily, jako by byly vytvořeny z natažené látky, a nikoli z těžkého kamene, jehož dojem vzbuzovaly.

"Pojď!" Artur Suzy přidržel dveře. Kupodivu měl pořád pocit, jako by natahoval ruku k titěrným dvířkům na hodinách.

"Bambule, ty taky!"

"Kolikrát to ještě budu muset zopakovat, že mě můžete oslovovat jako..." začala Vůle. Ke vstupu do divnocesty se nijak neměla.

Než se stačila vymáchnout, Artur si znenadání přitiskl dlaň na ústa a zaskučel, když ho zasáhla už dobře známá bolest. Tom použil svou kamarádku harpunu. Tuto skutečnost potvrdil i Sazův bolestný výkřik a další nesrozumitelný řev Úděsného Úterý. Znělo to, jako by byli velice blízko.

"Padej dovnitř!" vykřikl Artur zlostně, když se Vůle ještě jednou ohlédla, aby si prohlédla ohon.

Úděsné Úterý ještě jednou zaryčelo, odněkud napravo ode dveří.

"Vy si poradte s tím Nicníkem, kapitáne! Já se vypořádám s těmi dalšími zloději!"

Kapitola devatenáctá

Až ryk Úděsného Úterý podnítl Vůli k akci. Sluneční medvěd se vrhl do divnocesty a Artur se vnořil hned za ním. Na okamžik zahlédl, jak se otevírají dveře cely a jak na křeslo dopadá stín Úděsného Úterý. Potom kukačky opět změnilly tvar a cestu uzavřely.

Artur se zachvěl. S Úděsným Úterým se bez pomoci Vůle střetnout nechtěl. Ještě se musel naučit zaklínadlům nebo zařikávání, která byla třeba, aby tomuto věrolomnému Správci vyrval Druhý Klíč.

Vůle už doběhla Suzy. Artur vyrazil za nimi. Rukama šátral po stěnách, aby si při vrávorání ze strany na stranu udržel rovnováhu. Tato divnocesta mu pod nohama připadala ještě proměnlivější, než byla ta, kterou použil v Nižším Domě při cestě k panu Ponděli.

Byla také mnohem kratší. Dospěl na konec a proběhl jím, aniž si uvědomil, že tma představuje východ, nikoli jen další ohyb. Narazil do Suzy a slunečního medvěda, potom přepadl přes asi padesát centimetrů vysokou palmu.

"Úterý je v cele," hekl, když se na palmu vytáhl a přitom oškubal většinu listů. Pořád byl vidět i východ z divnocesty, podivný černočerný dveřní otvor mezi dvěma čtyřmetrovými palmami. "Jak tu cestu uzavřeme?" zeptal se.

"Měla by to zvládnout krev," odpověděla Suzy. Vytáhla nůž a potom, než stačil Artur cokoli udělat, mu najednou pevně sevřela ruku a zapíchla mu hrot čepele do palce. "Tedy krev některého ze Dnů. Tedy tvoje krev. Promiň. Hod' tam pár kapek."

Artur stříkl několik kapek na temný vchod. Ty, místo aby jím pronikly, se rozšplíchly jakoby na skle. Z divnocesty se vylinul zvláštní vrkavý povzdech, který Artura přinutil poodstoupit, když se ústí složilo a zmizelo a zanechalo po sobě mezi palmami jen prázdný prostor.

Artur se rozhlédl. Vzduch byl čistý a průzračný a obklopovaly je zdravě vyhlížející palmy a pečlivě zastřižené keře s bledě růžovými trojlisty. Na okamžik si pomyslel, že se dostali pryč ze Vzdálených oblastí. Potom uviděl stěnu Věže pokladů a všiml si třpytícího se skla pyramidy.

"Přesně tak," přisvědčila Suzy, když si všimla jeho výrazu. "Jsme v zahradě kolem Věže. Pořád uvnitř pyramidy."

"Měli bychom si najít nějaký úkryt," připomněl Artur. "Co je támhleto?"

Ukázal vzhůru na stěnu pyramidy. Blyštivým sklem nebylo příliš dobře vidět, ale někde v dálce rozeznával velké, rudé explodující zášlehy, které musely být velmi jasné, když se prodraly smogem. Vybuchovaly poblíž stropu Vzdálených oblastí a potom se zase snášely zpátky dolů.

"Rakety," řekla Suzy. "Páni, ta byla nádherná!"

"Proč... kdo teď střílí rakety?" divil se Artur. Naklonil hlavu, aby zachytil vzdálený, přidušený zvuk. "Slyším i zvony. Elektrické zvonky, jako jsou ty ve výťahu. Spousty zvonků, a všechny zvoní najednou. Jako požární poplach ve škole..."

Podíval se na Suzy a řekl: "Ty rakety jsou tíšňové signály. To zvonění je poplašné znamení."

"To je problém Úděsného Úterý," pokrčila Suzy rameny. Začala se prodírat valem hustého křoví, aby se podívala po nějakém vhodném pozorovacím stanovišti.

"Musí to být Nic," poznamenal Artur. "Toho se bojí úplně všichni."

"Já se Ničeho nebojím," ozvala se Vůle. "Ani ničeho jiného. Nic mě neodvrátí od mé povinnosti."

"Obávat by ses ale měla," varoval ji Artur. Tato část Vůle mu už lezla krkem. Byla nadutá a marnivá. "Dáma První se Ničeho obávala. Já sám se Ničeho obávám jako všichni, kdo mají trochu rozumu. Co když se utrhne ze řetězu a zničí základy Domu a celý... všechno... celý vesmír?"

"Architektčina práce je natolik výtečná, že k tomu dojít nemůže," odpověděla Vůle samolibě. "V tomto ohledu si starosti dělat nemusíš."

"Bylas uvězněná deset tisíc let," připomněl jí Artur podrážděně. "Úděsné Úterý vyhloubilo do základů Vzdálených oblastí ohromný Důl, přímo do Ničeho. Atlas tvrdí, že pro celý Dům představuje velké nebezpečí - a vsadím se, že Atlas toho ví víc než ty."

"Atlas?" zopakovala Vůle, posadila se a z tváře jí vyprchal povýšený výraz. "Ty máš Úplný atlas Domu?"

"Ano, mám ho." Artur knihu vytáhl a strčil ji Vůli před čumák jako policejní odznak, potom si ho vrátil do kapsy.

"Protože ať se mi to líbí nebo ne, celý tento chaotický svět jsem zdědil!"

"No, možná jsem byla při aplikaci principů stanovených při mém stvoření poněkud nekompromisní," pronesl sluneční medvěd za jemného odkašlávání. "Kdybych se mohla blíže podívat na..."

"Arture! Koukni na tohle!"

Artur se prodral křovím. Suzy stála na dlouhé kamenné lavičce a přes úhledně sestřižený živý plot upírala oči k východní straně skleněné pyramidy.

"Schovej se!" zavolal na ni vyděšeně. "Uvidí nás."

"Pojď se kouknout!" nedala si říct Suzy.

Artur se rozhlédl, potom povyskočil, protože na základě dřívějších zkušeností věděl, že se Suzy neschová, dokud se na to, co mu chce ukázat, nepodívá.

"Myslím, že Údésné Úterý má řadu nových potíží," řekla Suzy a ukázala k hranici mezi rozfoukaným pružným vzduchem a stěnou smogu dosahujícího až ke stropu.

Artur vytřeštil oči. Vířícím okrajem mračna smogu zahlédl část obrovského zástupu. Na sever, ke stanici a výtahům, pochodovaly celé stovky, možná dokonce tisíce Starousedlíků. Za chůze mávaly koženými zástěrami, vyhazovaly je do vzduchu, dupaly po nich.

O něco blíže pyramidě pobíhalo všemi směry několik desítek Předáků. Několik jich utíkalo ke skleněné stěně. Artur viděl, jak volají, nejspíše na Údésné Úterý, aby jim pomohlo, ačkoli slyšet bylo pouze vyzvánění a hlubší, drsné halasení davu.

"Ten registr nevolníků," zvolal. "Nakonec ve slunci doopravdy došel zkázy!"

"To si piš." Suzy si na krku natočila nevolnickou cedulku a pohlédla na ni. Všechny sloupce se přepsaly na nulu.

Rychle si ji sňala, nakousla ji a potom ji roztrhala na kousky.

"Můžu vytvořit další registr," ozval se jim za zády hrubý hlas. "Další Dny mi pošlou další dělníky. Toto je jen taková malá nepříjemnost."

Artur se honem otočil. I když stál na lavičce, Údésné Úterý bylo vyšší. Artur pohlédl na muže s tvrdou tváří bez obočí, s pažemi vykreslenými pletenci svalů, v kožené kazajce, kterou mu poblíž srdce propálilo Nic. Na ruku měl rukavice z poddajného stříbřitého kovu obité zlatými pásy.

"Já... já jsem Právoplatný dědic," představil se Artur, ačkoli měl najednou sucho v ústech. "Činím si nárok na Druhý Klíč a Vládu nad Vzdálenými oblastmi."

Údésné Úterý přimhouřilo oči. "Ty jsi ten mladý Penhaligon."

"Ano. Jmenuji se Artur Penhaligon a... a budu milosrdný."

"Tvůj nárok neuznávám," odpovědělo Údésné Úterý neoblomně. Pozvedlo pravou ruku a seklo jí do vzduchu. Ačkoli se ani o krok nepřiblížilo, Artur ucítil, jak ho do hrudi zasáhl prudký úder. Rána ho srazila z lavičky takovou silou, až se za ní skácel do trávy.

Omráčený a ztěžka popadaje dech zůstal ležet na zemi.

Musím vstát. Musím vstát a zmizet. Musím...

Než se však zvedl, stálo nad ním Údésné Úterý. Tentokrát pozvedlo levou ruku a zaťalo prsty jako pařáty.

Artur si rukou zakryl oči a vykřikl.

Doufám, že to bude rychlé. Doufám, že máma s tátou budou v pořádku a uchovají si dům a všechno ostatní. Doufám, že se Michaeli dostane na tu vysokou. Epidemie se nesmí vrátit. Suzy by měla vzít okamžitě nohy na ramena, mohla by se ještě zachránit. Jestli Nic prorazí do Domu, stejně všichni umřou. Vůle by měla udělat to, co má. Já jsem udělal, co bylo v mých silách. Snažil jsem se udělat, co jsem považoval za dobré, ale zlo někdy vyhraje, ať člověk dělá, co dělá...

"Než ti vyrvu srdce a pozlatím si ho do své... vypleněné sbírky pokladů," začalo Údésné Úterý, "chci, abys mi odevzdal Atlas. Vytáhni si ho z kapsy a podej mi ho."

Artur pohnul rukou a otevřel oči. Mysl mu stále pracovala na plné obrátky, ale myšlenky měl teď soustředěnější.

"Ne," hlesl.

Atlas se musí podobat Klíči. Údésné Úterý si ho nemůže vzít, nezíská ho ani od mé mrtvolky. Musí mu být předán dobrovolně.

"Dej mi ho," poručilo mu Údésné Úterý monotónním hlasem. Možná ani Artura neslyšelo. Seklo do vzduchu rukou a Artur ucítil, jak mu celé srdce popíchalo tisíc jehliček.

"Nedám," zopakoval Artur o něco hlasitěji a napůl vykřikl a napůl zavzlykal: "Vůle! Jako Nositel Atlasu a Právoplatný dědic tě žádám, abys vykonala... vykonala, co máš konat. Vykonej... vykonej, co se od tebe očekává..." výzvu dokončil šeptem.

"Dej mi ten Atlas!" zahřímalo Údésné Úterý. "Proč mi na každém kroku něco hatí plány?"

"Protože seš prašivěj parchant," zvolala Suzy, když vykoukla z živého plotu a mrštila mu do týla velkou dlažební kostku. Lépe by však udělala, kdyby nic neřekla. Údésné Úterý se bleskově otočilo jako na obrtlíku a kostku rozdrtilo pěsti na prach. Úder zasáhl i Suzy, která proletěla vzduchem a narazila do palmy. Udeřila do ní takovou silou, že jí přelomila kmen a spolu s ním dopadla na zem.

"A teď, Penhaligone, ten Atlas!"

"Ne," zašeptal Artur. "Vý mi dejte ten Klíč."

"Zakusíš bolest," pohrozilo mu Údésné Úterý. "Nevýslovnou bolest. Pokud mi neodevzdáš Atlas."

"Ehm... ehm..."

Údésné Úterý se při tomto vyrušení zatvářilo překvapeně. Rozhlédlo se v obvyklé výšce hlavy, ale až při druhém

"ehm!" spatřilo Vůli u svých nohou. Přimhouřilo oči a zaťalo ruce v pěsti.

"Cože?!" běsnilo. "Ty, tady?! To hned napravím!"

"Myslím, že ne," odvětila Vůle a Artur její podrážděný, samolibý hlásek tentokrát slyšel s radostí. "Jednou jste mě podvedlo, podruhé už k tomu nedojde. Preventivně jsem si zajistila výpomoc."

Rozhmulo se křoví a před skupinku vyšel Tom s harpunou v ruce. Úsečně kývl na Úděsné Úterý a natáhl ruku, aby pomohl Arturovi na nohy.

"Jste mi zavázán, kapitáne," zavrčelo Úděsné Úterý a pozvedlo obě ruce. "Moci Druhého Klíče..."

"Který nyní oficiálně vyhlašuji za předmět sporu," oznámila Vůle. "Do dalšího šetření ruším váš status Správce."

Úděsné Úterý zavrčelo hlavou. "To nemůžete. To nedopustím! Nedopustím, aby mi kdokoli cokoli bral! Co je moje, je na věky věků moje!"

"Vaše ukoptěný starý obočí toto tvrzení zpochybnilo, když vám pěknou hromádku věcí sežralo," ozvala se Suzy, když se ztěžka zvedla na nohy. Z nosu jí tekla krev, ale jinak se zdála být v pořádku. Úděsné Úterý k ní udělalo krok a pozvedlo ruku, ale gesto nedokončilo, protože Tom zlehka pohnul harpunou.

"Vaše přání jsou bezpředmětná, vaše lordstvo," prohlásila Vůle. "Už jsem se vyjádřila. Třebaže nejsem s to vynést stanovisko v otázce Právoplatného dědice, je zřejmé, že nadále nemůžete operovat mocí Druhého Klíče."

"Ale vy to musíte dovolit," procedilo Úděsné Úterý s ledovým uspokojením. Ukázalo na explodující rakety v mračnech smogu. "To jsou tíšňové signály z hlubin mého Dolu. Poplach potvrzuje i zvonění a potvrdí ho i řev mých bývalých dělníků. Nic se dere na povrch. Pouze já mohu zastavit jeho další šíření a k tomu musím disponovat mocí Klíče.

Zároveň však vím, kdy mám ukončit aktivity, které nikam nevedou. Všichni můžete opustit mé panství. Nebudu vám v tom bránit."

"Výron Ničeho není moje věc," pokračovala Vůle. "Zahájím řízení ve věci určení Právoplatného dědice, a jakmile si prostuduji veškeré relevantní dokumenty a vyslechnu hlavní svědky, s Ničím se vypořádá ten, komu bude udělen Druhý Klíč, ať už to budete vy, komu bude navrácen do světenectví, či nikoliv. Nesmíme se příliš unáhlit. Jak neustále opakuji, prozíravost je ctnost."

Jejímu proslovu nikdo nepopřál přílišného sluchu, neboť všichni upřeně vzhlíželi k raketám a hrudkám Ničeho, které už začínaly dopadat na pyramidu i navzdory očistným větrům.

"Na zjišťování Dědice už není čas," pronesl Tom. "Prohlas za něj Artura. Musí se okamžitě vydat dolů zapudit Nic.

Úděsné Úterý to má spočítané."

Sluneční medvěd si povzdychl a už se zdálo, že se pustí do dalšího monologu, když na sklo jen několik desítek metrů nad nimi dopadla obzvláště velká hrudka Ničeho. Sklouzla po stěně a spojila se s několika dalšími hrudkami, které se zasvíjely a propletly a vytvořily Nicníka. Velkého Nicníka s jakoby lidskou hlavou a trupem na cvrčícím těle porostlém tvrdými, vztyčenými štětinami. Nicník o sebe oťel zadní nohy a potom se pomocí hrotů na loktech pustil do vyražení děr ve skle.

"Jeden tady, tisíc dole," utrousilo Úděsné Úterý. "A úplně všude surové Nic nahlodávající základy tohoto Domu. Stvrďte mě v mé pozici, vaše nejjasnější testamentární, a já tyto základy zajistím, jak je zajišťuji odjakživa."

"Vy do nich z chamtivých důvodů jen ryjete a Starousedlíky používáte jako otroky!" poznamenal Artur rozhořčeně.

Zhluboka se nadechl, vůbec nejvíc, jak se mu to v životě podařilo, a zadíval se na Vůli. "Já nechci být žádný Dědic," pokračoval. "Žádný Druhý Klíč nechci. Nechci se jít utkat s Ničím, ale bohužel musím, protože jsem byl v nesprávnou dobu na nesprávném místě. Když si mě dáma První vybrala, musel jsem udělat správnou věc - a musím se v tomto počínání dál snažit pokračovat. Ty mě nechceš stvrdit jako Dědice, ale myslím, že správnou věc musíš udělat i ty, abych se mohl aspoň pokusit napravit vzniklé potíže."

"Já nechci udělat chybu," řekla Vůle potichu. "Lepší je se nerozhodnout než udělat chybu."

"Jestli se nerozhodneš, zřítí se celý Dům!" namítal Artur. "Všechno, co Architektka vytvořila, se navrátí do Ničeho. Musíš si zvolit mě... nebo Úděsné Úterý a Úděsné Úterý už vystoupilo proti Architektčině Vůli."

Nicník nad jejich hlavami přestal vyrývat díry a začal do stěny pyramidy bušit. Sklo se sice nerozbilo, ale začaly se v něm objevovat praskliny.

Vůle se postavila na zadní. Stále víc jí jasněl sluneční plamen na hrudi, srst přestávala být srstí a proměňovala se ve slova. Zvětšovala se, slova se rozšiřovala, utkávala větší tělo. Vůle měnila tvar, pokračovala v růstu, ačkoli měla stále podobu medvěda.

"Budu silná," řekla. Plamen na hrudi jí zčernal a slova, která ji vytvářela, potemněla a opět začala připomínat srst. Nyní byla vysoká skoro jako Úděsné Úterý a měla dvakrát větší objem. Už nebyla slunečním medvědem, nýbrž impozantním, hrůzu nahánějícím grizzlym. "Za svým rozhodnutím si budu stát zuby nehty. Jsem Druhá část Vůle Architektky a pravím, že Druhý Klíč musí..."

Právě tehdy explodoval obrovský čtverec skla a polohmyzí Nicník s jektavým výkřikem seskočil dolů.

Kapitola dvacátá

Z výšky se začaly řít gigantické střepy třípytící se v umělém světle panelu na vysokém stropě. Nicník padal mezi nimi a vřeštěl svým podivným hmyzím všiskotem.

Všichni dole na okamžik strnuli a upřeli oči vzhůru. Potom se Artur vrhl pod kamennou lavičku a Suzy se pod ni vrhla z druhé strany. Vůle popadla jednu palmu, vytrhla ji z kořenů a podržela si ji nad hlavou jako deštník.

Úděsné Úterý stálo na místě, zvedalo ruce a křičelo... ale nic se nedělo. Mělo překvapením otevřená ústa, neboť zapomnělo, že Vůle zrušila jeho moc nad Druhým Klíčem.

Tom nad hlavou zatočil harpunou a vykřikl jedno slovo v onom zvláštním chraptivém jazyce, který používal při

zaklínání. Artur se Suzy si přitiskli ruce na uši, ale nijak si tím nepomohli. Zasáhla je bolest, která se jim zavrtala do čelistí, když harpuna zaplála arktickou září. Světlo zachytilo padající sklo a najednou z výšky nepadlo sklo, nýbrž ohromná vlna ledové mořské vody.

Vlna dopadla na zem a vymetla Artura i Suzy z úkrytu pod lavičkou. Odnese je asi deset metrů daleko a nechala je ležet na hromadě u skupinky stromů.

Úděsné Úterý i Tom vlně odolali. Teď se museli postavit Nicníkovi, který vyskočil na Úterý, ostrýma hmyzíma nohama se ho chytil za kazajku a napřáhl lokty, aby je Úterý zarazil do hlavy.

Tom zvedl harpunu, ale kdyby vystřelil, zasáhl by i Úděsné Úterý. Jeho zásah však nebyl zapotřebí. Úděsné Úterý bylo i bez Druhého Klíče velmi zdatný Starousedlík. Sevřelo Nicníkovi paže a za praskání, jako by otevíralo humra, netvora roztrhlo na dvě poloviny. Kusy těla odhodilo do okrasné nádržky, kam odbublala Nicníkova Ničím prostoupená krev. Pak si Úděsné Úterý odfrklo, sehnulo se a otřelo si o trávu plechovou rukavicí. Artur se Suzy se také narovnali a Vůle zarazila svůj stromový deštník zpátky do země.

"Jak jsem říkala," hřímala, "Druhý Klíč připadne vítězi náležitěho klání, jehož účastníky budou Artur Penhaligon a Úděsné Úterý."

"Cože?!" vyhrkl Artur. Vzhledl ke spoustě hrudek vznášejících se nad pyramidou a ke vzdálené záři pohotovostních raket vystřelovaných z hlubin Dolu. "Nemáme čas..."

"Já jsem na jakoukoli soutěž připraveno," prohlásilo Úděsné Úterý a zatleskalo rukavicemi. Ozval se zvuk jakoby třesknuvších činelů, který Arturovi rozhodně nedodal sebedůvěry. "Co to bude zač? Souboj na život a na smrt?"

"To samozřejmě ne," odpověděla Vůle. "V souladu se schopnostmi Druhého Klíče půjde o soutěž ve vytváření. Vzhledem k naléhavosti situace s Ničím to bude soutěž poněkud uspišená. Oba budete mít tři minuty k dispozici Druhý Klíč, abyste vytvořili nějaké umělecké dílo. Tvůrce velkolepějšího díla soutěž vyhraje a bude prohlášen buď za Správce, nebo za Právoplatného dědice Druhého Klíče a ujme se Vlády nad Vzdálenými oblastmi."

"Ale já jsem Druhý Klíč nikdy nepoužil!" namítal Artur.

"To je pěkná bouda!" zvolala Suzy. "Už jsem teda viděla fěrovější zápasy."

"Už jsem rozhodla!" zahřímala Vůle. Artur otevřel ústa, aby ještě něco namítl, ale nic neřekl. V podobě obrovského grizzlyho se Vůle obtížněji brala na lehkou váhu. "Zbývá nám jen jmenovat rozhodčího. Musí to být samozřejmě někdo patřičného postavení..."

Přerušil ji další příval Nicníků. Z pyramidy se svezly tři bytosti, které vyhlížely jako kříženci ještěrky a opice, a propadly zejícím otvorem.

Tomova harpuna vyskočila do vzduchu se svým typickým zapraskáním a všechny tři Nicníky probodla a proměnila v neškodné obláčky tmavé páry. Artur a Suzy zaťali zuby, ale účinek harpuny nebyl tak drastický, když ji Tom použil v určité vzdálenosti.

"Patřičného postavení a moci," pokračovala Vůle podrážděně. "Vhodný by byl někdo z dalších Dnů, kdyby nešlo o to, že..."

"Je to banda zrádců," zašeptala Suzy.

"Tak honem!" žadonili Artur a Úděsné Úterý dohromady. Při svých slovech se na sebe nevraživě zadívali. Artur nesklopil oči, ačkoli měl co dělat, aby vztekly pohled Úděsného Úterý vydržel.

"Ticho!" okřikla je Vůle. "Půjdu přímo k jádru věci, a soutěž rozsoudí Námořník. Kdo chce být první?"

"Já budu první," prohlásilo Úděsné Úterý. "Ale jen když mi vrátíte právo užívat moci Klíče."

"Pouze na tři minuty," pronesla Vůle. "Děle ne. Kapitáne, buďte připraven na jakékoli úskoky."

Artura ani trochu nepřekvapilo, když si grizzly vytáhl z neexistující vesty velké kapesní hodinky. Vůle chvilku manipulovala s jedním z několika knoflíků, potom zvedla chundelatou tlapu a mávla na Úděsné Úterý.

"Pusťte se do toho!"

Úděsné Úterý se usmálo a zvedlo ruce. Artur se Suzy ucukli, ale Tom vypadal pořád stejně klidně.

Správce si něco potichu zamumlal. Artur se jeho slova pokusil zachytit, kdyby náhodou pronášel nějaké tajemství k použití Klíče. Který, jak už Artur stačil vytušit, musel být jednou z oněch zvláštních postříbřených plechových rukavic, které mělo Úterý na ruku. Nebo ho možná tvořily rukavice obě, stejně jako První Klíč tvořila minutová ručička a hodinová ručička, které se spojily do jednoho meče.

Otvorem v pyramidě se zřítíla hrouda Ničeho, kterou přivolalo Úděsné Úterý. To ji snadno zachytilo a podrželo si ji v rukou před tváří. Zaměřilo na ni pohled a Nic přestalo být temné a celé se rozzářilo. Úděsné Úterý začalo kolem zářící koule šoupat nohama a pořád si něco drmolilo.

Pohybovalo rukama v krátkých, úsečných gestech a koule stále více jasněla. Nepřestávalo si něco mumlat, ale Artur jeho slovům nerozuměl. I když pořád měl na hlavě hvězdnou kápi, nemohl se zpřímá podívat, co Úterý s hroudou provádí.

Vůlino hodinky zazněly třemi sestupnými tóny.

"Konec!" zavolal grizzly.

Úděsné Úterý uchopilo oslnivý předmět, který vyrobilo, a položilo ho na zahradní lavičku. Světlo pomalu pohaslo a odhalilo třicet pět centimetrů vysoký strom zhotovený z drahých kovů. Kmen a větve byly z platiny protkané zlatem a tisícovka listů byla z tepaného zlata protkaného stříbrem. Listí zachycovalo vítr vanoucí z otvoru v pyramidě a vyluzovalo zvuk podobný větrem ovívanému xylofonu.

Byl to ten nejkrásnější předmět, jaký kdy Artur spatřil. Nicméně tváří Úděsného Úterý se mihl jen prchavý úsměv uspokojení.

"Artur umí lepší věci než se jen postavit na hlavu," poznamenala Suzy, ale její slova nezněla příliš přesvědčivě.

"Předejte Arturovi Druhý Klíč," zvolala Vůle.

Údésné Úterý se zamračilo a pomalu si stáhlo stříbrné rukavice. Když se jich zbavilo, ještě je několik vteřin drželo, než je neochotně předalo Arturovi.

Jakmile Artur rukavice přijal, ve vzduchu nad nimi se zhmotnily dvě žluté obálky. Údésné Úterý je rychle popadlo. Když si přečetlo adresu na první z nich, zamručelo a hodilo ji Arturovi k nohám. Druhou roztrhlo a psaní rychle přelétlo očima. Poté se obrátilo k Vůli.

"Jan mě upozorňuje, že celá východní opěrná zeď ve spodní části Dolu propouští Nic," hlásilo Údésné Úterý. "Pokud se osobně nedostavím zeď vyspravit, do hodiny praskne! Ukončete tu směšnou soutěž a vraťte mi ten Klíč!"

Artur si vsunul překvapivě lehké rukavice do podpaží a zvedl druhý telegram, který byl adresován jemu coby Vládcí Nižšího Domu. Otevřel ho a četl:

ARTURE UKAZ VULI ATLAS POMOC SE BLIZI VYDRZ BUD STATECNY DAMA PRVNI

"Soutěž začala a musí být dokončena," pravila Vůle, zatímco Artur četl telegram. "Arture, musíš okamžitě začít."

Artur podal telegram Suzy a nasadil si rukavice. I když vypadaly, že jsou z nějakého poddajného stříbřitého kovu obitého zlatými pásy, nepřípadaly mu studené ani plechové. Byly naopak měkké a teplé a velmi příjemné na dotek. Když si je nasadil, rázem si uvědomil, že vypjal ramena a cítí se sebejistěji.

Vsadím se, že Druhý Klíč funguje úplně stejně jako ten První nebo jako Atlas, říkal si v duchu. Stačí, abych si pomyslel, co chci, aby udělaly, a řekl to nahlas. Proto si i Údésné Úterý něco drmolilo...

"Začni!"

"Dejte mi hroudu Ničeho!" zvolal Artur, když zvedl ruce a vzhledl k rozbité tabulce na pyramidě.

"Myslím malou hrudku!" dodal spěšně, když si všiml, jak k němu míří několik obrovských kusů.

Ty prudce změnil směr a otvorem se prohnalo Nic o velikosti fotbalového míče. Artur natáhl ruce, aby ho zachytil, a přitom musel zahnat veškerý strach a myšlenky na to, co by se stalo, kdyby udělal chybu a Nic mu přistálo na nechráněné tváři.

Hrudku však zachytil dobře. Jakmile ji měl pevně v ruce, pustil se do práce. Už si stačil rozmyslet, co z ní vytvoří; nechal se ironicky inspirovat zvukem kovového stromu Údésného Úterý.

Věděl, že je vyloučené, aby se vyrovnal mistrovství Údésného Úterý tvorbou sochy, obrazu nebo něčeho podobného.

A nemuselo vyjít ani to, co měl v plánu. Všechno záleželo na kritériích, která Tom zvolí pro hodnocení výsledků.

"Můj xylofon," zašeptal si potichu a zároveň si nástroj vybavil v duchu. "Ten, který mi dali táta s mámou k šestým narozeninám a který si táta pořád půjčoval. Ten s těmi dřevěnými destičkami na kovovém rámu, se dvěma paličkami."

Zatímco se v mysli pokoušel na xylofon rozpomenout, pokoušel se v rukavicích hrudku různě natahovat a tvarovat.

Nebylo snadné poznat, zda se jeho snahy setkávají s úspěchem, ale hruška zářila, ačkoli ne tolik, jako když s ní manipulovalo Údésné Úterý. Nebo možná že ano, pomyslel si Artur, když se rychle rozhlédl po ostatních a spatřil, jak si zakrývají oči.

Ale na výrobu xylofonu mám jenom chvíli, napadlo Artura v zoufalství. Jak poznám, kdy už bude hotový?

Zacukaly se mu prsty, aniž jim k tomu vydal pokyn.

To byl signál od Klíče?

Prsty mu zacukaly ještě jednou. Tento druhý bezděčný pohyb už pochopil jako jednoznačný signál a opatrně žhnoucí hrušku položil na zem a ustoupil. Zář pohasla a na trávě zůstal stát jeho dětský xylofon se dvěma paličkami.

"To má být ono?" zeptala se Suzy.

Artur místo odpovědi nemotorně poklekl a uchopil paličky. Zhluboka se nadechl - čehož při posledním hraní nebyl rozhodně schopen - a hned začal hrát melodii, jejímž skládáním strávil dva roky, od osmi až skoro do deseti let. Byla to písnička, kterou složil pro Boba a Emily, coby výraz díky a vděčnosti za to, že si ho adoptovali. Začínala smutně, pomalu a potichu, ale postupně byla stále hlasitější a zaznívalo v ní štěstí.

Nepovažoval ji za tu nejúžasnější skladbu na světě, ale složil ji on sám a vyjadřovala něco z pocitů, které zakoušel, když se dozvěděl o své adopci, jak se s ní vyrovnával a jak byl vděčný, že je v rodině, která ho miluje, přijímá ho a jedná s ním úplně stejně jako s jeho dalšími sourozenci.

Skončil, zrovna když Vůle zvolala: "Konec!"

Poslední slábnoucí tón xylofonu splýnul se třetím cinknutím hodinek.

Na chvíli se rozhostilo ticho, potom se Údésné Úterý pohrdavě rozesmálo a natáhlo ruku pro rukavice. Mezi něho a Artura však vstoupila Vůle.

"Musíme počkat na vynesení soudu," pronesla povýšeně. "Kapitáne?"

Tom pohlédl na zlatý a platinový strom Údésného Úterý a poškrábal se na bradě.

"Je to krásný výtvar," začal. "Jen málokdo dokáže vytvořit mistrovské dílo z Ničeho. Je to dílo skutečně geniální mysli."

Arturovi poklesla hlava. Vsadil na to, co slyšel o povaze Údésného Úterý a co by mohl Tom považovat za důležité, a prohrál. I kdyby je teď Údésné Úterý nechalo jít, jak jim přislíbilo, a sestoupilo do hlubin a zabránilo Ničemu v dalším šíření, jeho rodina by pořád o všechno přišla. Možná by se ekonomického úpadku dočkal celý svět a to všechno jen proto, že nedokázal...

"Dílo skutečně geniální mysli," zopakoval Tom. "Jenže ne té vaší, vaše lordstvo."

"Ale já jsem ho vyrobil!" zahřímalo Údésné Úterý. "Zhotovil jsem ho z Ničeho!"

"Je to však jen kopie," trval na svém Tom. "Takový strom jsem už viděl, ačkoli vy jste nahradilo stříbro platinou. Nacházel se v dílně del Mora v Římě na staré Zemi, když jsem byl kapitánem jednoho janovského kupeckého korábu a na vlastní pěst jsem nakupoval svícny a postříbřené misky. Podruhé jsem ho spatřil už mnohem později ve sbírce Fromenta Meurica. Domnívám se, že originál je nyní ve vaší Věži pokladů."

Potom se Tom obrátil na Artura a pokračoval: "Zato Arturovu písničku jsem dosud neslyšel a to jsem slyšel písniček habaděj. Vybavil jsem si při ní, jak se vracím z dlouhé osamělé plavby a čeká mě radostné přivítání a zároveň jak před nastávajícím odlivem s nadšením vstupuji na novou loď s čerstvě vydrhnutou podlahou. Za vítěze soutěže prohlašuji Artura!"

"Ne!" zaječelo Úděsné Úterý. "Ne!"

Vrhlo se na Artura a bledýma šlachovitýma rukama mu sevřelo ruce a zvedlo ho do výšky. Když se mu však pokusilo stáhnout rukavice, ty se ani nepohnuly. Málem Arturovi vyrvalo paže z kloubů a cloumalo a házelo jím a horlivě se snažilo získat zpátky svůj Klíč, dokud ho nezkontrolovali Tom s Vůlí.

Ale i tyto dvě mocné postavy měly co dělat, aby Úděsné Úterý udržely na uzdě. Potom ale Artur natáhl dlaně a vykřikl: "Přestaňte!"

Ucítíl, jak se mu rukavice na rukou zavrtěly a jak vzduchem přeskočil elektrický výboj. Nic nespáčil, ale Úděsné Úterý najednou ustalo v boji a strnulo. Zůstalo stát nehybně jako socha.

"O Druhý Klíč se musíte patřičně ucházet, mylordě," ozvala se Vůle pokorným hlasem. "Opakujte po mně: „Já, Artur, vyvolený za Dědice Království, uplatňuji nárok na tento Klíč a s ním na Vládu nad Vzdálenými oblastmi. Uplatňuji jej na základě krve, kostí a klání, pravdou, odkazem a vůči veškerým obtížím.""

Artur její slova potichu zopakoval. Zatímco mluvil, cítil bodání v levém boku, které mu připomínalo chvíli, kdy vznášel nárok na Pondělní Klíč. Cítil také, jak se mu na rukou hýbou rukavice, jak se vrtí, aby mu padly jako ulité.

"Skvělá práce, Arture! Nakonec to byla hračka!" prohlásila Suzy. Účinek jejího tvrzení poněkud podkopávala skutečnost, že se sotva držela na nohou a nos a bradu měla upatlané krví. Poplácala Artura po zádech, až ztratil rovnováhu, a opět mu bezděčně připomněla jeho pokřivenou nohu.

"Ze svého vítězství se dlouho těšit nebudeš!" procedilo Úděsné Úterý. "Až se rozpadne východní opěrná zeď, vřítí se sem Nic a všechny nás zničí!"

Kapitola dvacátá první

Artur na okamžik zavřel oči a pokusil se sebrat veškeré zbývající síly. Úděsné Úterý bylo poraženo. Získal Druhý Klíč. Ale přesto nezakoušel vítězný pocit, protože pořad ještě nevyhrál. Nemohl si odpočinout, jít domů, nemohl dělat nic, co by skutečně chtěl. Musel se zhostit dalšího obrovského úkolu, k němuž se ani v nejmenším nehodil a na který byl absolutně nepřipravený.

"Já tu zeď dám do pořádku," prohlásil. "Řeknete mi, jak se to dělá?"

Úděsné Úterý zavrčelo a odplivlo si Arturovi k nohám.

"Přišlo jsem o Klíč, o své panství a veškeré své poklady," mručelo. "Ale bude mi zadostiučiněním, když se společně s nimi vrátím do prázdnoty, a mí nepřátelé zhynou!"

"To znamená ne," podotkla Suzy.

"Myslím, že budu muset něco vymyslet." Artur se přes skleněnou stěnu zadíval na smogem zahalený Důl. "Jenže jak bych se tam mohl dostatečně rychle dostat?"

"Nijak," zašklebilo se Úděsné Úterý. "Opěrná zeď už nevydrží ani hodinu, a to i můj vlak dojde do Dolu až za několik dní!"

"Ale vy jste se tam právě chystalo," poznamenal Artur. "Řeklo jste, že tu zeď dáte do pořádku. Takže nějaká cesta tam existovat musí."

"Letět nemůžete," nadhodila Suzy s pohledem upřeným ke stropu. "Když tam lítají ty hroudy."

"Tome? Znáte cestu na dno Dolu?"

"Neznám, kromě Nepravděpodobného schodiště," odpověděl Tom. "Ale po něm by to tak blízko tak velkému množství Ničeho bylo velice nebezpečné. Schodiště vede kolem Ničeho hodně blízko, ale nikde to není tak těsně jako tady. Řekl bych, že se na Schodiště neodváží ani samotné Úděsné Úterý."

"K odpovědi na svou otázku můžete Úděsné Úterý přinutit pomocí Klíče," poznamenala Vůle. "Ublíží mu, ale co na tom teď záleží. Nesmíte připustit, aby se Nic dostalo ven. Navrhuji, abyste neotálel, mylordě."

"Kdybys mi hned na začátku pomohla, měli bychom teď víc času," podotkl Artur trpce.

Zahlédl něco ve smogu. Záblesk světla a hned další. Nebyly to rudé zášlehy signálních raket, nýbrž nepřerušované paprsky světla snášející se ze stropu.

"Výtahy!" vyhrkla Suzy, když se také zadívala vzhůru.

"Viděl bych to na dámu První," řekl Artur. "Pozdě a nadarmo jako obvykle." Otočil se zpátky k Úděsnému Úterý.

Starousedlík mu připadal nižší než původně a už ne tak nelítostný. Ve všech ohledech se zmenšoval.

Artur váhavě zvedl ruce a potom je nechal zase klesnout, když ho něco napadlo.

"Výtahy! Někáký výtah musí přece jet i na dno Dolu! Kde je?"

Úděsné Úterý nic neřikalo.

"Nechci vám udělat nic ošklivého," upozornil ho Artur. "Ale když budu muset, Klíč na vás použiju. Jezdí nějaký výtah do Dolu?"

"Uchyl se k tomu nejhoršímu," opáčilo Úděsné Úterý. "Nezáleží mi na tom."

Artur zavrtěl hlavou, potom zvedl pravou ruku a namířil na Úděsné Úterý ukazováček.

"Mocí Druhého Klíče vám příkazuji, abyste popravdě odpověděl na mé otázky."

Opět ucítil výboj statické elektřiny. Tentokrát uviděl, jak mu z prstů vyšlehly tenoučké oslnivé pramínky světla, zasáhly hlavu Úděsného Úterý a vnikly mu do uší a do nosu.

Úděsné Úterý se zašklebilo a oťepalo se jako pes, který právě vyběhl z vody, ale nic neřeklo.

"Jezdí odsud výtah na dno Dolu?"

"Ano," procedilo Úděsné Úterý skrz zaťaté zuby. "Nouzový výtah. Malý. Jen pro mou potřebu."

"Kde ho najdu?"

Úděsné Úterý ještě víc stisklo zuby, ale pozvedlo pravou ruku, na které se mu napřímil jeden prst. Ve vzduchu se zhmotnilo bronzové tlačítko. Úterý se ho snažilo nezmáchnout, ale ruka i jemu navzdory vystřelila dopředu. Jakmile se tlačítko zamáčklo, rozezněl se elektrický zvonek a o vteřinu později vyrazila ze země úzká výtahová kabina velká asi jako telefonní budka.

Na její příjezd bylo připravené pouze Úděsné Úterý. Vyrazilo k ní, ale dveře výtahu se ještě nestačily úplně otevřít.

Odrazilo se od nich a Tom s Vůlí Starousedlíka opět popadli. Už se nevzpíral.

Artur upřel na výtah oči. Kromě toho, že byl velmi úzký, byl také hodně opotřebovaný. Celý přepychový kožený interiér byl posetý mnoha drobnými dírkami, jako by ho rozežrala kyselina, a dřevěné obložení stropu bylo zčernalé a spálené.

"Jedeme!" zvolala Suzy. Rozechvěle nastoupila do kabiny, protože byla ještě celá omráčená po nárazu do palmy.

Jakmile se octla uvnitř, zabírala více než polovinu prostoru. Výtah byl zjevně vyrobený tak, aby se do něj vešlo pouze hubené tělo Úděsného Úterý

"To by nešlo," řekl Artur. "Myslím, že budu muset jet sám."

"Vmačknem se sem," namítla Suzy. "Vypustím dech z plic."

Artur zavrtěl hlavou a zatahal ji za rukáv. Ucítil, jak ho na kůži zasvrběla rukavice, a překvapená Suzy zjistila, že mu není schopna vzdorovat. Než stačila skočit zpátky, Artur vklouzl do kabiny a zavřel za sebou dveře.

"Počkej, Arture! Třeba budeš potřebovat mou..."

Hlas umkl, když Artur zmáčkl tlačítko, na němž byla zřetelně vyražena šipka dolů. Výtah poskočil, až se Artur zapotácel. Odrazil se od obou stěn, potom se mu podařilo vklínit do rohu.

"Zase až úplně dolů?" zeptal se nějaký hlas. "Víte, že výtah snese tam dolů jen několik cest."

"Až úplně dolů," přisvědčil Artur. Výtah se hnal stále rychleji a Artur cítil, jak stoupá ke stropu, jako by se řítíl volným pádem. Zatímco se snažil ještě pevněji vklínit do kouta, dodal: "Co myslíš tím zase? Kdy byl tento výtah naposledy v provozu?"

"Před půl hodinou," pravil hlas. "Byl to pro mě pěkný šok. Nemusel jsem ho používat víc než dvacet let. Byl nádherně zakonzervovaný, všechno bylo utěsněné, navoskované a promazané. A podívejte, v jakém je stavu teď!"

"Kdo se v něm vezl?" zeptal se Artur. Kdo mohl jet před půl hodinou na dno Dolu?

"To nevím," odpověděl hlas. "Měl k tomu však patřičné zplnomocnění. Shora."

"Po mně jste ale žádné zplnomocnění nechtěl."

"Vy máte přece Druhý Klíč, pane. Držte se, jsme skoro v cíli."

Výtah dramaticky zpomalil. Artur sklouzl ze stěny na zem, až se mu žaludek pokusil vyklouznout z Nehmotných bot.

Potom po několika děšivých oťresech a skocích výtah zastavil a odsunul dveře.

"Dno Dolu, děkuji vám!" zvolal hlas. Artur vykročil do tmy. Dveře se zavřely a výtah zmizel.

Na příšernou vteřinu měl Artur pocit, že zůstal uvězněn v naprosté tmě. Ale když si na ni zvykl, nedaleko od sebe spatřil lucerny. Nato se mu rukavice rozzářily studeným zeleným světlem, které se mu pomalu rozšířilo po rukou, přes celý jasnokabát a boty.

Jedna lucerna poskočila o něco blíž. Artur k ní ihned vyrazil. Když byl na dosah od ní, všiml si, že ji třímá v ruce nějaká maličká a rozložitá postava. Jeden z grotesků Úděsného Úterý.

"Jdete za pět minut dvanáct, pane!" zvolal grotesk přidušeným hlasem. "Nic už prosakuje..."

Grotesk se zarazil, když si uvědomil, že Artur není Úděsné Úterý. Tváří se mu mihl podivný výraz - úleva, smutek a náznak zlosti.

"Vy nejste náš Pán!"

"Jsem teď Vládce Vzdálených oblastí," odpověděl Artur a zvedl zaťatou pěst.

"Úděsné... tím se pak vysvětlují ti nevolníci... myslel jsem, že to musí souviset se vším tím Ničím..." mumlal grotesk.

Vypadal popleteně a nepřestával vrtět hlavou. Potom se zadíval na Artura a žalostně dodal: "Já jsem Jan. Vráťte nás do naší původní podoby? Když jsem byli tři a ne sedm?"

"Myslím... pokusím se," řekl Artur. "Napřed mě ale musíš dovést k té zdi, co se má protrhnout."

Jan opět zavrtěl hlavou. "K té opěrné zdi? Nikam chodit nemusíme. Stojíme u její paty."

Artur se rozhlédl, ale za kolem světla ze své vlastní podivuhodné záře a Janovy lucerny viděl jen tmu. Ale uslyšel něco napravo. Jakési vrzání podobné nočnímu větru šramotícímu doma mezi stromy.

"Nechte ve výšce tři set metrů vybuchnout slunce," řekl Jan spěšně. "To bude první krok, pane. Nezapomenete z nás udělat zase tři?"

"Nezapomenu," Artur na to. "No a jak... ale, to nic..."

Přiložil k sobě prsty a soustředil se na rukavice.

Rozsvítím slunce, pomyslel si. Vyšlu do výšky tři set metrů sluneční kouli a nechám ji zazářit tak, jak zazářila před nedávnem. Horké a velkolepé miniaturní slunce, které všechno pod sebou zaplaví světlem a zažene Nic zpátky do jeho děr...

Něco mu vyklouzlo z rukou a neuvěřitelnou rychlostí zamířilo vzhůru. Artur za tím upíral oči a rozeznal létavici, která

během několika vteřin dospěla ke tři sta metrů vzdálenému stropu. Přímou před očima mu explodovala do záplavy světla. Před nejhorším nápirem ho uchránila hvězdná kápě, přesto však musel prudce mrkat a zakrývat si rukou oči.

Už chtěl ruku nadzvednout a rozhlédnout se, když najednou uslyšel Janův výkřik. Uslyšel, jak upadl a jak se mu na kamenné podlaze rozbila lucerna.

Instinktivně uskočil. Uviděl, jak Jan rozhodil paže a přistoupil k němu vysoký, bezvadně oblečený Starousedlík v cylindru, který groteskovitě probodl srdce vycházkovou holí se zářivě stříbrnou čepelí.

"Mohl by vám třeba pomoci s opravou opěrné zdi," pronesl Starousedlík měkkým a uhlazeným hlasem, aniž by se jen pozastavil nad tím, co právě udělal. "A to přece nemůžeme připustit."

"Vy jste ho zabil!"

Starousedlík zlehka pokrčil rameny.

"Možná. Je z jedné sedminy vyšší bytost. Mohl by se z toho dostat. Ale to je všechno stejně spíše akademická otázka, když se Nic chystá zničit celý stvořený svět."

Napřáhl vycházkovou hůl. Artur trhl hlavou, aby se podíval, kam míří, ale jen na zlomek vteřiny. Nespouštěl oči ze stříbrné čepelí. V tom okamžiku si všiml, že stojí jen několik metrů od ohromné stěny táhnoucí se nalevo i napravo, kam oko dohlédlo, a vzhůru k zářícímu slunci. Byla postavená z rudých cihel zasazených ve žluté maltě, ale mezi cihlami byla spousta tmavých štěrbin a puklin, kterými prosakovalo Nic.

"Na vašem místě bych to vzdal, Arture," pokračoval Starousedlík. Jeho hlas působil hypnoticky a Artur si uvědomil, že mu bedlivě naslouchá. Chtěl, aby hlas pořád něco říkal. "Není to ve vašich silách. Mnohem snazší by bylo odevzdat se do rukou osudu. Nechte zeď zdi, nechte Nic spláchnout Dům i s Druhotnými říšemi..."

Při posledním slově se Arturovi vrhl na krk, ale Klíč byl na jeho výpad připravený, třebaže jeho nositel nikoliv.

Rukavice sevřely čepel, trhly a zlomily ji. Potom si Artur uvědomil, že vráží zlomený konec čepelí hluboko do Starousedlíkovy červené hedvábné vesty.

"Ach, byl hlasuodolný," povzdechl si Starousedlík, když začal couvat. Pohlédl na zlatavou krev, která mu crčela po vestě. "Zásah! Jeden podle všech pravidel stačí k ukončení potyčky. Teď přijde řada na další!"

Po těchto slovech udeřil do tlačítka, které se objevilo ve vzduchu. Zhmotnil se výtah s otevřenými dveřmi. Starousedlík se vpotácel do kabiny. Dveře se zavřely a ke vzdálenému stropu mimo dohled Arturových očí vystřelil paprsek světla.

Artur upíral za slábnoucím paprskem pohled a ničemu nerozuměl. Tento Starousedlík určitě nepatřil ke služebníkům Úděsného Úterý. Nebyl to ani Nicník. Nebo snad ano? Proč chtěl, aby Nic zničilo Dům?

A kde jsou vůbec Nicníci? Úděsný Úterý řekl: "Jeden tady nahoře, tisíc dole."

Artur se otočil, aby se ještě jednou zadíval na opěrnou zeď, a uviděl, kde jsou všichni Nicníci. Byli desítky a stovky metrů nahoře na zdi a rukama, drápy, chapadly a pařáty vytrhávali cihly. Byly jich tisíce a rojili se na povrchu toho, co Arturovi nyní připadalo jako stěna přehrady.

Obrovská přehrada postavená ze speciálních cihel, zadržující nesmírný prázdný prostor Ničeho.

Prosakující přehrada, slábnoucí každou vteřinou.

Přehrada, kterou musel dát do pořádku.

Cihly nejsou k ničemu, pomyslel si. Nicníci cihly vytahají. My potřebujeme železobeton. Kouzelný železobeton.

Pozvedl ruce v rukavicích a začal se soustřeďovat a mumlat si:

"Cihly na železobeton. Speciální železobeton. Nehmotný beton, jako jsou moje boty, jen tisíckrát silnější, tisíckrát odolnější."

Ucítil, jak se mu rukavice rozechvěly mocí Klíče, ale když k přehradě opět vzhlédl, nezaznamenal žádnou změnu. Proudý hustého, temného Nic se pořád rozlévaly, zatímco Nicníci dál drtili maltu a rozbíjeli cihly.

Někdo zaskřehotal. Artur se rychle otočil, připraven na další útok. Ale byl to pouze Jan, který se opíral o loket.

"Dotkněte se těch cihel," zašeptal. "Dotkněte se jich, a tak je proměňte!"

Artur přikývl a vyrazil k opěrné zdi. Kolem ucha mu prosvíštěla cihla a druhá ho zasáhla do křivé nohy. Vykřikl a upadl na zem. Hlavu si skryl pod rukama.

"Klíči, ochraň mě!"

Zelená zář, která se mu linula z jasnokabátu, se kolem něho stočila do koule. Z výšky se snášely další a další cihly.

Když však narazily do zelené bariéry, rozletěly se na prach. Artur se rozkašlal a částečně zaslepený se potácel dopředu, až položil obě dlaně na zeď.

Bleskurychle vzhlédl a uviděl, jak se k němu řítí Nicníci všech tvarů a velikostí. Někteří letěli, jiní se blížili přiskoky, další cupitali a někteří běželi, jako by zeď nebyla svíslá, nýbrž vodorovná. Usoudil však, že ještě nejméně půl minuty k němu žádný nedorazí.

Opřel se o zeď, přenesl veškerou váhu na dlaně a opět si vybavil všechny přehrady, které kdy viděl buď na vlastní oči, nebo na obrázcích.

Ta největší, nejodolnější přehrada na světě. Železobeton. Nehmotný železobeton. Desítky metrů silný na už existujících cihlách. Neproniknutelný. Odolný vůči Ničemu. Příliš hladký pro prsty, drápy, pařáty, chapadla či zuby. Skutečná přehradní stěna. Mocná opěrná zeď! Postavená silou Druhého Klíče!

Ucítil, jak se mu tato síla přelila z rukavic do těla a pak zase zpátky. Byl zároveň její zásobárnou a vedením. Síla se v něm začala vzdouvat, a když jí byl plný, vylila se a prohnala se mu opět rukama. Cítil, jak se staví nová přehradní stěna, jak se mu z rukou šíří Nehmotný beton, rozlévá se jako inkoustová kaňka na stránce.

"Funguje to!" zakřičel, zrovna když vedle něho přistál Nicník s býčí hlavou a vyrazil do útoku s ostrými rohy namířenými přímo na jeho nekrytá záda.

Kapitola dvacátá druhá

Nicník nedopadl o nic lépe než cihly, protože Klíč i nadále vysílal stranou malou část své síly, aby splnil Arturův vyčerený rozkaz. Artur ucítil v týlu spršku jakési hmoty, ale nebylo jí dost, aby ho rozptýlila a odvedla od jeho úkolu. Na zemi přistávali další Nicníci, pouštěli se do útoku, ale čekal je stejný osud jako jejich předchůdce. Žádný proti moci Druhého Klíče nic nezmohl. Řada Nicníků si to uvědomila a místo útoku se dávala na útěk s nadějí, že si najdou cestu do dalších částí Domu nebo Druhořadých říší. Jiní šplhali pořád výš po opěrné zdi před nově rostoucí stěnou. Zoufale se snažili vytáhnout ještě jednu cihlu, nahlodat ještě jednu linku malty. Spousta jich byla polapena, když se přes ně propletla vlna železných prutů, a utopila se ve stále vyšších sloupcích Nehmotného betonu.

Pouze jeden Nicník ani nezaútočil, ani se nepokusil vypáčit ještě několik posledních cihel, ani se nedal na útěk. Podivný Nicník pozorující Artura z úkrytu za mnohokrát proděravělým kotlem, který se sem do nejnížší části Dolu dokutálem nalézt místo svého posledního odpočinku.

Slidič nevypadal jako žádný normální Nicník. Při pohledu zleva vypadal jako chlapec. Ve skutečnosti vypadal přesně jako Artur ve školní uniformě. Z pravé strany ho však tvořila jen kostra, obnažené kosti okrové barvy zbavené kůže. Zepředu to byl šeredný netvor s rozdělenou tváří, napůl usmívající se hoch, napůl šklebící se lebka.

Když bylo jasné, že opěrná zeď bude přestavěna a pro nejbližší budoucnost byla zažehnána hrozba, že do Domu vnikne Nic, Obnažený chlapec se zcela položil do kotle a přes hrud' si složil jednu ruku kostnatou a jednu ruku obalenou masem. Nijak nespíchal. Posel, který se přišel podívat na jeho neobvyklý zrod, ho seznámil s několika zajímavými možnostmi a příležitostmi odvíjejícími se od dalšího osudu opěrné zdi. Arturův úspěch nepovažoval posel za pravděpodobný, ale i na něj byl připravený a řekl Obnaženému chlapci, co udělat.

Artur, který si tohoto podivného pozorovatele nevšiml, ucítil, jak mu zaškubaly prsty. Vzhlédl a uviděl, že exploze slunečního světla slábne, ale betonová stěna, kterou vytvořil, se třpytila hvězdným přisvitem, a to stačilo, aby viděl, že je hotová. Po unikajícím Nic už nebylo ani stopy. Nebyli vidět ani žádní Nicníci. Pouze Jan, který se však už neopíral o loket, nýbrž ležel bezvládně na zemi.

Grotesk pořád dýchal, ale jen z posledních sil. Když k němu Artur pomalu přišel, otevřel jedno oko.

"Teď už nás není třeba předělávat," zašeptal. "Kdo by si pomyslel, že Úterý odvedlo tak špatnou práci. Jedna rána mečem zabila nás všech sedm... My jsme nechtěli být tím, čím jsme se stali, Arture. Pamatujte si to."

Zastřely se mu oči a hlava se zvrátila. Když dopadla na zem, Artur spatřil, jak se mu něco mihlo a změnilo ve tváři a odhalilo v něm tři pohledné Starousedlíky, kteří se spojili při vytváření sedmi sloužících Údésného Úterý. Potom to byla opět jen Janova tvář, studená a mrtvá.

Artur odvrátil zrak. Teď zůstal doopravdy sám, na samém dně Dolu. Ze sluneční exploze zbyla jen slabá jiskra kdesi nahoře a po stěně přehrady se začínaly ploužit stíny.

Cítil se naprosto vyčerpaný, příliš unavený, aby ještě něco udělal, třeba si jen očistil cihlový prach a zvláštní sliz, které mu pokrývaly záda a vlasy. Bolely ho také ruce, jako by dlouho nosil nějaké těžké břemeno.

Nebránil se, když ho vysílení stáhlo na zem. Posadil se, potom si lehl na záda a vzhlédl do houstnoucí tmy.

Z výšky se snášelo světlo. Zazvonil zvonek a otevřely se dveře výtahu.

"Odjíždíme nahoru," ozval se hlas. "Alespoň doufám. Pro tento výtah to byla poslední jízda dolů. Kdo chce nastoupit, ať si nastoupí."

Artur zaúpěl a ztěžka se postavil.

Dobelhal se ke kabině a nastoupil.

"Už to nebude tak hladké, pane," poznamenal hlas. "Výtah utrpěl jistou újmu. A to nemluvě o posledním cestujícím a jeho nouzovém stoupání."

"Nouzovém stoupání?" zopakoval Artur a zažíval. "To má být co?"

"Víte, prakticky vzato tento výtah jezdí jen do nejvyššího patra Vzdálených oblastí. Avšak poslední cestující projel až do Předsálí Nižšího Domu. Měl sice potřebná zplnomocnění, ale výtah to nesmírně poškodí."

"Kdo to byl?" zeptal se Artur ostře.

"To nevím. Někaké velké zvíře," odpověděl hlas. "Jako ten, co jel dolů před vámi."

Než Artur vymyslel vhodnou odpověď, výtah povyskočil a oťásl se. A tak se za zvyšující se rychlosti opět zaklínil do rohu.

"Možná nám to bude chvíli trvat, pane," pravil hlas. "Nechcete si poslechnout trochu hudby? Mohl bych vám zahrát něco na klarinet. Něco klidnějšího, nic ostrého..."

Cesta vzhůru trvala výtahu opravdu dlouho. Nejméně několik hodin, ačkoli Artur ztratil přehled o čase, neboť usnul na zvuků zvláštních, nesourodých, lehce povědomých melodií vyluzovaných nepříliš kompetentním hráčem na klarinet prudce kolísající hlasitosti.

Potom ho drsně probudil zvonek výtahu a zastavení, které následovalo spíše po nárazu do nějakého nehybného předmětu než po řízeném zpomalení.

Artur se zvedl z podlahy a vypoťácel se z kabiny. S mrkáním vystoupil do umělého slunečního světla a zjistil, že skleněná pyramida úplně zmizela. Věž pokladů byla částečně nabílena a zahrada s palmami byla přeměněna v rozsáhlý trávník. V kruhu kolem Věže vyrostlo čtyřicet velkých bílých stanů ve tvaru zvonu - takřka o velikosti cirkusových manéží - a před nimi čekaly dlouhé fronty bývalých nevolníků, táhnoucí se daleko do smogu. Pokud mohl Artur soudit na základě stolů rozestavených kolem stanů a skupinek Starousedlíků s šálky čaje v rukou, kteří se procházeli mezi jednotlivými řadami, ve stanech se podávala odpolední svačina.

V půlkruhu kolem výtahu se shromáždil uvítací výbor očekávající Arturův příchod. V jeho čele stála dáma První, přítomen byl však i Pondělní Poledne a nejméně stovka ozbrojených seržantů komisařů, kovových komisařů, Půlnočních návštěvníků a dalších.

Suzy seděla na lavičce a jedla nezvykle velký čokoládový dort. Na sobě měla opět svou obvyklou neuspořádanou kolekci šatstva završenou oblíbeným promáčkým cylindrem. Artur si všiml, že si ponechala alespoň Nehmotné boty, a srolovaný ranec vedle ní musel být určitě jasnokabát.

Suzy mu zamávala. Artur jí také zamával.

Dáma První si pomyslela, že pozdrav věnuje jí. A sama ho pozdravila Prvním Klíčem v jeho mečové podobě. Byla ještě vyšší, než jak si ji Artur pamatoval, a působivě oblečená v jakési uniformě barvy ocelové modři se zlatými krajkami a na hlavě měla absurdně vysokou kožešinovou čepici, jakou nosí v Británii stráž před Buckinghamským palácem. Nebyla jí vidět křídla, ale patrný byl alespoň jejich náznak, zář ve vzduchu nad jejími pevně staženými platinovými vlasy.

"Buď vítán, Arture," pronesla hlubokým a pronikavým hlasem, avšak ne tak chraplavým, jak u ní bylo někdy zvykem.

"Odvedl jsi skvělou práci. Opravdu skvělou práci."

"Jsem unavený," vyrazil ze sebe Artur. "Chci se vrátit domů. Chci si pořádně odpočinout. Nechci, aby mě někdo rušil nejím těch šest let, které jsi mi slíbila!"

"To je pochopitelné, Arture. Nicméně..." začala dáma První. Něco v jejím hlase Artura přimělo, aby se na ni pronikavě zadíval a přerušil ji.

"Jsou v tobě už obě dvě! Chci říct, že se skládáš z obou částí Vůle!"

"Ano," přitakala dáma První. "Spojily jsme se, jak to měla Architektka vždycky v úmyslu. Na jednotlivé kusy mě rozlámali věrolomní Správci."

"Když mluvíme o tom lámání, potřebuji, abys mi dala do pořádku nohu," řekl Artur. "Takhle se domů vrátit nemůžu."

"Teplý ručník, pane?" zeptal se Kýchal, který se znenadání objevil vedle Artura, až hoch povyskočil úlekem.

"Připadáte mi... eh... trochu rozvrkočený. Mohu vám vzít kabát? A nedal byste si šálek kávy? Nebo zázvorové pivo? A také bych si vám dovolil odstranit tuto náušnici."

Artur si ani nevšiml, že přišel o svou ozdobu. Vzal si ručník a otřel si obličej. Z jakéhosi důvodu ho však necítil, a pak si teprve vzpomněl na hvězdnou kápi. Stáhl si ji a Kýchal mu jedním zkušeným pohybem svlékl i jasnokabát. Když se konečně dotkl tváře teplým ručníkem, připadal mu až příliš teplý, ale přesto ho osvěžil a trochu ho probudil. Ze všech částí těla mu rovněž kouzelně odstranil saze, cihlový prach a sliz, ačkoli si jím otřel pouze obličej. Potom se rozhlédl a všiml si, že nikde nevidí Úděsné Úterý ani Toma.

"Kde je Úděsné Úterý? A Tom?"

"Námořník se opět rozhodl, že se v tomto Domě vyhne odpovědnosti," odfrkla si dáma První. "Odešel, nejspíš aby nezákonně pronikl do Druhořadých říší. Přirozeně jsem uvědomila příslušné složky, aby byl v případě návratu zatčen."

"Ale Tom mi pomáhal," protestoval Artur. "Nemůžeš ho přece zatknout. A co Úděsné Úterý?"

"Starousedlík původně známý pod jménem Úděsné Úterý byl poslán pracovat," odpověděla dáma První. Ukázala na Věž pokladů. Artur vzhlédl a spatřil vysokou, vyzáblou postavu v bílých montérkách zápasící s obrovskou plechovkou barvy. O stěnu měla opřený gigantický, šestimetrový malířský váleček.

"Na našeho Nejnižšího Pomocníka čeká celá řada úkolů," pokračovala dáma První. "Nejprve je třeba asanovat nejvyšší úroveň Vzdálených oblastí, potom je třeba zasypat Důl - této práce se zhostí jeho bývalí Předáci - a je třeba obnovit zřídlo. A to ještě nemluvíme o tom, že je třeba vrátit na původní místa v Domě a v Druhořadých říších poklady, které nakradl. Je třeba vykonat velkou spoustu práce, Arture. Práce, které by nesmírně prospěla přítomnost skutečného Vládcе Nižšího Domu i Vzdálených oblastí. Takže ti s velkým potěšením předávám První Klíč..."

"Ne!" vykřikl Artur. Odstrčil stříbrný tácek s šálkem kávy, který mu podával Kýchal, a odešel stranou. "Tos neposlouchala, co jsem říkal? Chci si dát do pořádku nohu a vrátit se domů a nechci, aby mě ještě někdo s něčím otravoval! Copak jsem toho neudělal dost?"

"Musíš ovládat svou prchlivost," řekla dáma První. "Pro Právoplatného dědice se nehodí, aby ho před ostatními stihl záchvat vzteku..."

"Já nemám žádný záchvat vzteku," opáčil Artur tím nejledovějším hlasem, jakého byl schopen. "Dávám ti jen na srozuměnou, že si chci dát do pořádku nohu a potom odcházím domů."

"To by bylo krajně nerozumné," odpověděla Vůle. "Vrátit se můžeš jen tehdy, když se vzdáš Druhého Klíče, a pokud to uděláš, nebude tě nic chránit. Nebezpečí je ještě větší než předtím. Je jasné, že další Dny využívají mezer ve své Smlouvě a aktivně proti tobě bojí. Věříme například, že zde byl přítomen Soumrak Lepší Soboty..."

"Myslím, že jsem se s ním potkal," přisvědčil Artur. "Zabil Jana a s ním uměli i všichni grotesci. Po jediném zásahu. Ale zranil jsem ho a nakonec utekl. Z jakéhosi důvodu chtěl..."

"Vidíš," přerušila ho Vůle. "Já si dokonce myslím, že by mohli odvrhnout Původní zákon a zaútočit proti tobě v Druhořadých říších."

"Tak to by ses je měla pokusit zastavit už tady," řekl Artur. "Já se musím vrátit domů. Chci se vrátit ke svému normálnímu životu!"

"To není možné," povzddechla si Vůle. "Ale pokud na návratu tak trváš, budiž. Ale stejně jako předtím musíš jmenovat Místodržícího pro Druhý Klíč."

"Tak jo, jmenuju tebe," prohlásil Artur. Stáhl si rukavice tvořící Druhý Klíč a předal je dámě První.

"To je naprosto nestandardní," bránila se dáma První. "Ale domnívám se... opakuj po mě... ,Já, Artur, Pán Vzdálených oblastí, Vládcе Nižšího Domu, Nositel Druhého a Prvního Klíče od Království..."

Artur slova rychle oddrmolil. Měl zvláštní pocit, že kdyby se mu podařilo dostat se dostatečně rychle domů, všechno by bylo v pořádku a nezůstal by vězet v žádné další šlamastyce.

"Udělují své věrné služebnici, První a Druhé části Velké Architektčiny Vůle, veškeré své pravomoci, majetek a další přináležitosti, aby vystupovala mým jménem jako Místodržící, do doby, než požádám, aby mi byly opět předány. Tak, a je to!"

Dáma První převzala rukavice a opatrně si je nasadila. Když do nich zasunula prsty, rozlilo se z nich rubínové světlo a z dlaní se jí snesly růžové okvětní lístky.

"Hezké gesto," řekla pochvalně.

"A můžeš mi teď dát do pořádku tu nohu?" zeptal se jí Artur úzkostlivě. Natáhl ji, aby byly dobře patrné její zkroutení a nezvyklá délka.

Dáma První se předklonila, aby si ji prohlédla. Zamračila se a napráhla ruku. Objevil se v ní cvikr, který si nasadila na kořen nosu, a potom se na nohu zadívala ještě jednou.

"Jak k tomu došlo?"

"Zlomil jsem si ji při dopadu na pyramidu," odpověděl Artur. "Dal jsem si ji dohromady mocí Prvního Klíče, tou, která mi ještě přetrvávala v rukách."

"Ach tak," opáčila dáma První. "Tak to bude problém."

"Problém?" zašeptal Artur. "To ji spravit nemůžeš?"

"S použitím Prvního Klíče mohu odčinit tvůj zákrok. Ale potom budeš mít nohu zase zlomenou, a poněvadž bude prakticky vzato zlomena Klíčem, nedá ji dohromady žádné kouzlo, které by tě zároveň celého neproměnilo."

"Neproměnilo?"

"Na Starousedlíka. Už bys nebyl smrtelník, kterým, pokud se nepletu, chceš i nadále být. A Architektka ví proč!"

Artur si vzpomněl, jak krutě ho noha bolela, když narazil do pyramidy. Zamyslel se nad svým životem. Nad svým normálním životem. Toužil po něm, po každé nudné chvíli, na kterou si kdy stěžoval. Včetně nové školy a dalších věcí.

"Když to jinak nejde," řekl pomalu. "Ale pořad se chci vrátit. Jenom... bylo by dobré, kdybych se mohl vrátit přímo domů. Nechci zůstat ležet se zlomenou nohou na ulici."

"Věřím, že to se dá zajistit," odpověděla dáma První. "Už neexistuje žádný důvod, proč bys nemohl použít Vstupní dveře. Dokonce ti radím, abys je použil, a zároveň upozorním zástupce dozorce, aby tě nechal na pokoji."

"Zástupce dozorce..." začal Artur, když tu ho najednou něco napadlo. "Spadá pod Nižší Dům? Vzpomínám si, jak říkal, že Vstupní dveře už deset tisíc let nemají kapitána. Není to kvůli tomu, že Pondělí něco nepodepsal? Co kdybychom ho... co kdybys ho do té funkce povýšila?"

"Kapitána a zástupce dozorce jmenují všechny Dny," řekla dáma První na vysvětlenou. "Současný kapitán je pouze nepřítomen, takže ho nelze nahradit, dokud se nezjistí, jaký ho potkal osud, pakliže k tomu tedy někdy dojde."

"Aha," Artur na to. "Dlužím zástupci dozorce laskavost, takže jsem si myslel, že... a taky mi pomáhalo pár Starousedlíků. Jestli je to možné, ustanov je na nějaká dobrá místa. Třeba toho nového nevolníka jménem Japet, který býval synonymus."

"Takový synonymus přijde vždycky vhod," řekla dáma První. Kývla na Pondělí Poledne, který se Arturovi uklonil a učinil si pečlivou poznámku do malého deníčku svázaného v plátně.

"A taky hospodáře jménem Mathias."

Artur sklouzl pohledem na lavičku, kde se Suzy právě pouštěla do nějakého krémového zákusku.

"A Suzy, samozřejmě. Bez ní bych nikdy nic nezvládl. Nemohla bys jí dopřát prázdniny nebo něco takového?"

"Suzy má prázdniny pořád," opáčila dáma První, "ať už je má mít nebo nemá. Ale nějakou odměnu pro ni určitě dojednáme."

"A Toma," dodal Artur. "Kapitána. Prosím tě, nenechávej ho zatknout."

"Zrovna ten se nezatýká vůbec snadno," zamručel Poledne. "Já sám bych se o to nikdy nepokoušel. Divím se, že se to Úděsnému Úterý povedlo."

Dáma První zpražila Poledne pohledem.

"Když o to žádáš, Arture, necháme Námořníka na pokoji, pokud on nechá na pokoji nás nebo na sebe neupozorní způsobem, kdy jeho prohršky nebudeme moci ignorovat."

"Myslím, že to platí pro každého," řekl Artur. "Tak se do toho pustíme. Jak se odsud dostaneme ke Vstupním dveřím?"

"Na přepravním talíři," odpověděla dáma První. "Přes Prahový kopec v Nižším Domě. Kampak se nám poděly? Kýchale!"

Artur se ještě jednou lekl, když se Kýchal objevil přímo za jeho zády.

Jak se tam dostal, že jsem si ho zase ani nevšiml?

"Mám dva přepravní talíře, paní," pravil Kýchal a položil na trávu dva obyčejně vyhlížející porcelánové talíře žluté a bílé barvy. "Combský vzor. Třetí talíř si vzala slečna Modrá na koláče."

Suzy už k nim pospíchala. Ještě si cpala koláč do pusy a zároveň z talíře, který nesla, odmetala drobky. Talíř pak položila vedle ostatních.

"Kam jedem?" zeptala se zvesela s plnou pusou.

Dáma První se ušklíbala a odvrátila zrak.

"Na Prahový kopec," řekla. "Artur se vrací domů. Nastup si na talíř, Arture. Ne moc rychle. Když bylo Úděsné Úterý zbaveno funkce, mezi tímto místem a dalšími oblastmi Domu byly opět uvolněny veškeré komunikační kanály - a mohu s radostí oznámit, že i úvěrové limity. Poledne, dokud se nevrátím, máte to tu na starost."

Po těchto slovech vstoupila na talíř, který před ní ležel, a zmizela.

Artur už se chystal vstoupit na ten svůj, když se o něho opřela Suzy a sevřela mu loket.

"Jejda!" zvolala nahlas, ale zároveň mu něco vsunula mezi prsty a zašeptala mu do ucha, až mu popraskala krk drobkou.

"Kapitán mi řekl, abych ti tohle předala. Pozor, ať to neuvidí ta stará bába."

Potom se narovнала a vkročila na svůj talíř. Artur měl sto chutí otevřít dlaň a podívat se, co mu Suzy předala, ale sledoval ho Poledne, takže si na talíř nastoupil i on.

A další krok už udělal na travnatý svah Prahového kopce.

* * *

Zástupce dozorce už čekal u Vstupních dveří. Obrovských dveří z tmavého dřeva, zasazených mezi bílými kamennými sloupky na zeleném kopci, z něhož byl výhled na celé Nižší předsálí. Artur vzhledl k zářícímu stropu a mnoha kuželům světla, které se míhaly mezi stropem a městem pod ním. Už věděl, že přímo na Dveře se dívat nemá. Člověk v nich toho mohl vidět až příliš a snadno by se zbláznil.

"Vítám tě, Arture Penhaligone," řekl zástupce dozorce a zasalutoval. Artur mu zamával a při zpátečním pohybu ruky si vsunul věc, kterou mu dala Suzy, do kapsy košile hned vedle Atlasu. Byla malá a plochá, a tak vedle něj snadno vklouzla.

"Jsi připravený, Arture?" zeptala se dáma První. "Až skončím, zástupce dozorce tě přenesne na druhou stranu."

"Už skoro jsem," odpověděl Artur. Svlékl si kabátek od pyžama i kalhoty, ale znovu si obul Nehmotné boty. Stejně vypadaly jako tenisky. Teď, když se konečně dočkal odchodu, neodpustil si krátké zdržení. A nebylo to jen kvůli tomu, že si měl zase zlomit nohu. Obrátil se na Suzy a napřáhl ruku.

"Díky," řekl rozpačitě. Chtěl říci něco víc, ale nevěděl jak.

"Zatím se měj," opáčila Suzy. "Až se vrátíš příště, seženeme si pořádný křídla. Ty zatracený stoupací už nemůžu ani vidět."

"To já taky ne," přitakal Artur. Otočil se i k dámě První, rychle přikývl a zavřel oči.

* * *

Sice neviděl, co udělala, ale nohou mu projela vlna bolesti. Vykřikl a padl na zem. Zástupce dozorce ho zachytil máchnutím rukou, které je oba přeneslo do Dveří.

Každý zástupcův krok byl pro Artura hotovým peklem. Bolest v noze byla nepopsatelná a při každém otřesu se mu šířila z nohy přes bok až do hlavy.

"Vydrž," konejšil ho zástupce dozorce. "Už to není daleko."

Artur ho sotva slyšel. Nebyl si jistý, jestli má otevřené nebo zavřené oči. Viděl jen vybuchující květy jasných barev. Myslet dokázal jen na svou nohu.

"Jsi odvázný, človíčku," řekl zástupce dozorce. "Ještě poskočíme a..."

Arturovi se zatmělo před očima. Když opět přišel k vědomí, ležel na odpočívadle na schodišti u svého pokoje. Někde bouchaly dveře. Byl slyšet křik. Uvědomil si, že ječí.

"Buď zticha!" zavolala Michaeli. Uslyšel na schodišti pomalé kroky, potom rychlý dupot a výkřik velmi odlišného hlasu. "Tati! Eriku!"

Přinutil se přestat rvát. Bylo to kupodivu snadné. Vlastně až příliš snadné, dokud jeho bolestí prostoupené mysli nedošlo, že za to může nedostatečný přísun vzduchu.

Mám astmatický záchvat! Ta pitomá Vůle zrušila všechno, co se mnou udělal První Klíči Mám zlomenou nohu a k tomu astmatický záchvat!

"Pomoc," zasípal s využitím posledního zbytku vzduchu, který se mu dostával. "Astma..."

Bylo toho na něho příliš. Když se Michaeli otočila, aby vyrazila zpátky po schodech pro inhalátor, a Bob vyletěl ze svého studia, opět ztratil vědomí.

Kapitola dvacátá třetí

Artur se probudil v nemocnici. V ruce měl zavedenou kapačku a na obličej měl kyslíkovou masku. Bylo mu neuvěřitelně špatně a v noze cítil nepolevující tupou bolest. Navíc mu připadala nějaká divná; důvod pochopil, až když zvedl hlavu a spatřil, že je zabalená v jakémsi plastickém obalu a opatrně uložená na pokrývkách.

"Arture?"

Podíval se přes postel a uviděl své rodiče. Bob spal na židli a skoro chrápal. Při každém nádechu se mu hlava zvedla o několik centimetrů. Na druhé židli vstávala Emily a odkládala složku s luminiscenčním elektronickým papírem.

"Mami..."

"Budeš v nejlepším pořádku," ozvala se Emily. Došla k Arturovi, přitáhla mu pokrývku a uhladila mu vlasy. "Nebyl to silný astmatický záchvat. Ale zlomil sis nohu. Nevím, jak k tomu došlo. Jack - pan doktor, který ti ji dával dohromady - říkal, že zlomenina vypadala jako po seskoku padákem. Ale v pořádku bude i ona."

"Náš dům... ti realitní makléři..."

"S tím si hlavu nedělej," konejšila ho máma. "Všechno je v souvislosti s tou Spavou epidemií nějak vzhůru nohama. Někdo popletl dokumenty na úřadě a došel k závěru, že jsme nezaplatili daň z majetku. To vyřešíme. Teď ještě spi."

"Nechce se mi spát," řekl Artur.

"Co ta bolest?" zeptala se Emily. "Mám dojít pro sestru?"

"Ne, ne... není to tak hrozné," odpověděl Artur popravdě. Ještě jednou se rozhlédl a soustředěně si prohlížel obyčejné bílé stěny, příslušenství z nerez oceli, panel nad postelí s početnými tlačítky a displeji a přípojkami na kyslík a vším ostatním.

Potom si všiml hodin, ale neviděl jim na číselník.

"Kolik je hodin?"

"Bylo pět ráno," řekla Emily. "Byl jsi v bezvědomí od včerejšího poledne. Operace skončila včera v sedm večer. Takže jsi udělal moc dobře, žeš až do teď spal. To je dobré znamení."

Artur si všiml, že za "doktorským" přístupem skrývá znepokojení. Když mu znovu uhladila vlasy, ucítil, jak se jí chvěje ruka.

"Pět hodin ve středu ráno," pronesl.

"Ano," přisvědčila Emily s úsměvem. "Byli tu i Michaeli s Erikem, ale poslala jsem je domů. A zastavila se tu i tvoje kamarádka Lístka."

"Lístka?" zopakoval Artur rychle. "Je v pořádku?"

"Jak vůbec víš, že se zranila?" V Emilině hlase zaznívalo překvapení. "Přivezli ji sem zhruba ve stejné době jako my tebe. Potkali jsme se s ní na urgentním příjmu. Byla to ošklivá rána, ale nekomplikovaná. Nedokážu uvěřit, jak se lidi můžou pokusit vykrást dům během karantény. Ale myslím, že bych překvapená být neměla."

"Je Lístka pořád ještě tady, v nemocnici?"

"Ano, je. Protože tu jsou její rodiče a bratr na karanténním pozorování, zůstala tu s nimi. A ještě s jednou tetou s takovým zvláštním jménem."

"Mango," řekl Artur. Opřel se o polštář, natáhl pod něj ruce a okamžitě ucítil několik věcí, které tam neměly co dělat. Atlas, kartónový čtverec a tu malou kulatou věc, kterou mu Suzy předala od Toma.

"Možná si teď ještě pospím," obrátil se zpátky na Emily. "Měla bys jít domů."

"Nejspíš ještě počkám, až se probudí tady to chrápající monstrum," opáčila Emily. "Ale mám tu několik papírů, na které se musím podívat. Ty klidně odpočívej."

Artur se díval, jak se vrací k židli a zvedá odložené papíry, z nichž se jí rozlil po tváři bledě zelený přísvit. Když do nich začala ťukat elegantní propiskou, překulil se na bok a dotkl se věcí pod polštářem. Nevytahoval je však na světlo. Naopak vytáhl ruku. Aniž se podíval, věděl, že to, co se ukrývá pod polštářem, ho opět odvede pryč od normálního života, který by teď chtěl tak rád vést. Uplynulo už pět hodin ze středy a byl si jistý, že Následující dny ho nenechají na pokoji. Předtím se kojil bláhovými nadějemi, k nimž se teď už upínat nehodlal. Pokud dokázal přežít Důl a rozdal si to s Úděsným Uterým, vypořádá se s jakoukoli další výzvou. Možná v ní neobstojí, ale nedostatkem snahy to nebude. Znovu zabrousil pod polštář a všechny tři věci vytáhl. Napřed se mu v ruce octl Atlas. Ten mu připadal stejný jako vždycky, takže ho zase vrátil do úkrytu. Další přišel na řadu malý kotouč. Pokradmu si ho prohlížel ve světle nouzového tlačítka. Napadlo ho, že je kostěný - nejspíš z velrybí kostice. Na jedné straně byla vyryta spousta droboučkových hvězdiček a na druhé byla loď. Vikingská veslice s napjatou plachtou a vesly mezi řadou štítů. V horní části kotouče byla dírka, takže se dal nosit na koženém řemínku. Artur si ho dlouho prohlížel a nakonec ho také vrátil pod polštář.

O poslední věci už věděl, že je to čtverec tvrdého papíru. Teď spatřil, že je to bílý karton s pozlacenými okraji a několika řádkami slov tvořících krasopisný text.

Stálo v něm:

Lady Středa

Architektčina Správkyně
a vévodkyně Hraničního moře
s nesmírným potěšením zve

ARTURA PENHALIGONA

na vybraný oběd
o sedmnácti chodech

Doprava zajištěna
Odpovědi není třeba

Garth Nix

Australský autor fantasy pro děti a mládež, narodil se 19. 7. 1963 v Melbourne, ale dětství prožil v hlavním městě Canberra; po úspěšném zakončení studia profesionálního psaní pracoval krátce jako knihkupec. V roce 1987 se přestěhoval do Sydney a od té doby se plně věnuje literatuře, ovšem ne pouze jako autor beletrie, ale i jako publicista, knižní redaktor nebo literární agent. Mezi jeho četné koníčky patří rybaření, film či neustále se rozšiřující sbírka knih všech druhů a žánrů. Na cestách po světě navštívil nejen Evropu, ale i Střední východ a Asii. Od roku 2002 je spisovatelem z povolání, ačkoli je přesvědčen, že tato práce je příčinou podivného chování některých jeho kolegů. Stále žije v Sydney, nedaleko Coogee Beach, spolu s manželkou Anně a nedávno narozeným synem.

Do žánru vstoupil povídkou Sam, Cars and the Cuckoo (1984) v málo známém a dnes již neexistujícím magazínu Warlock: The Fighting Fantasy Magazine. Psaní kratších prací se však nadále příliš nevěnoval, i když v posledních

letech se zdá, že tento nedostatek hodlá rychle napravit, jak dokazují například tituly *Lightning Bringer* (Love and Sex ed. Michael Cart 2001) a *Under the Lake* (F&SF, 2001). Knižní sérii *Very Clever Baby's First Reader* (1988), *Very Clever Baby's Ben Hur* (1989), *Very Clever Baby's Guide to the Greenhouse Effect* (1990) a *Very Clever Baby's First Christmas* (1998) napsal pro zábavné poučení zvlášť nadaných dětských čtenářů. Pro nejmenší čtenáře je určena také trojice bohatě ilustrovaných dobrodružství. *Bill the Inventor* (1998) je příběh mimořádně nadaného vynálezce a sirotka hledajícího domov. V románu *Blackbread the Pirate* (1999) se malý Peter zaplete do pronásledování zlodějských krys, které ho za vydatné pomoci přátelských námořníků z lodi Jeho královského Veličenstva Krysy zavede až do jiného světa. Třetí je román *Serena and the Sea Serpent* (1999), v němž nezvykle chytrá dívka Serena ochrání obyvatele přímořského městečka před loupeživými nájezdy mořských hadů.

V další tvorbě se již věnuje dospívající mládeži. Hadrová panenka z fantasy románu *The Ragwitch* (1990) je původcem zla, které ovládne Paulovu starší sestru Julii. Za její záchranou se Paul vydává na nebezpečnou cestu do magického království Yendre, kde si při hledání prostředků k ovládnutí divoké magie musí poprvé ve svém životě poradit bez sestřiny pomoci a povzbuzení. Pomalu se rozpadající ruiny lidmi opuštěného velkoměsta blízké budoucnosti obývá v postkatastrofickém románu *Shade's Children* (1997) různorodá směsice podivných stvoření, před kterými se skrývá osamělá skupinka dětí. Pokud se však některé z nich dočká čtrnáctých narozenin, pak může s jistotou očekávat příchod strašlivého nebezpečí. Postavy populárního televizního seriálu ožívají v románu *The X Files: The Calusari* (1997, č. Akta X: Calusari / Talpress 1997).

S doposud s největším úspěchem se setkala vydání literárními cenami ověřené trilogie *Sabriel* (1995 Aurealis, č. *Sabriel* / Triton 2004), *Lirael*, *Daughter of the Clayr* (2001 Ditmar, č. *Lirael* / Triton 2005) a *Abhorsen* (2003 Aurealis, č. *Abhorsenka* / Triton 2006), což je novými nápady doslova nabitá směs hororu a fantasy s velmi dobře vystavěnou zápletkou a neméně zdařilou charakterizací postav. V úvodním svazku se doposud v poklidu žijící dívka *Sabriel* vydává do Starého království zachránit ztraceného otce. Opouští technicky vyspělý svět, aby ve společnosti nově nalezených přátel čelila nástrahám světa magického, kde se mrtví mohou celkem snadno vrátit zpět k životu. Zbývající části série jsou vlastně jedním příběhem rozděleným do dvou svazků. Setkáváme se v nich s dvojicí přátel, *Lirael* a princem *Samethem*, jejichž osudy se protnou poté, co se oba vzeprou odkazu rodičů. *Lirael* totiž postrádá dědičnou schopnost vidět do budoucnosti, zatímco *Sameth* se nechce stát nástupcem nekromantky *Sabriel*. Oba si tak toužebně přejí nalézt a zvolit svou vlastní cestu životem. Všechny tři romány vyšly později také v jednom svazku pod názvem *The Abhorsen Trilogy* (2003). Další pokračování hodlá autor napsat až ve vzdálenější budoucnosti.

Románová série *The Seventh Tower: The Fall* (2000, č. *Pád* / Egmont 2002), *Castle* (2000, č. *Hrad* / Egmont 2002), *Aenir* (2001, č. *Aenir* / Egmont 2002), *Above the Veil* (2001, č. *Nad Závojem* / Egmont 2003), *Into Battle* (2001, č. *Do boje* / Egmont 2003) a *The Violet Keystone* (2001, č. *Fialový kámen* / Egmont 2003) je nápaditou fantasy se strhujícím dějem. Ve srovnání s trilogií *Abhorsen* však postrádá propracovanost zápletky i prostředí, autorovy schopnosti v rámci fantasy pro mládež tak pouze naznačuje. Jde o příběh dospívajícího mladíka *Tala*, jehož svět byl doposud omezen zdmi neskutečně rozlehlého hradu, aniž by cokoli věděl o životě mimo něj. Netuší tak nic o krajině pokryté Závojem chránícím před průnikem démonů, ale i před slunečními paprsky, jejichž nepřítomnost je příčinou věčné temnoty a ledové zimy. Společné vydání tvoří knihy *The Seventh Tower, Volumes 1 3* (2002) a *The Seventh Tower, Volumes 4 6* (2003).

Romány *Mister Monday* (2003 Aurealis, č. *Pan Pondělí* / Triton 2005), *Grim Tuesday* (2004, č. *Úděsné Úterý* / Triton 2006) a *Drowned Wednesday* (2005, č. *Utopená Středa* / připravuje Triton) jsou úvodními částmi celkem sedmidílné série *The Keyes to the Kingdom*. Pracovní názvy dalších svazků jsou *Sir Thursday*, *Lady Friday*, *Superior Saturday* a *Lord Sunday*. Jde o jména sedmi stvoření, dříve pracujících pro Architektku, tvůrkyni všeho známého ve vesmíru. Nyní však Architektka zmizela, jí zanechaná vůle byla rozbita na kusy a ztracena v čase i prostoru. Naděje na obnovení pořádku je vkládána do *Artura Penhaligona*, astmatického, ale velmi odvážného chlapce. Bude však jeho odvaha tvář v tvář nebezpečným obyvatelům cizích světů dostatečná?

Garth Nix je dnes považován za předního autora fantastických příběhů pro děti a mládež, jeho knihy jsou však s oblibou čteny po celém světě i dospělými čtenáři, kteří se nechávají stejně jako jejich potomci spoutat divokou, jiskřivou fantazií a živoucími charaktery, jejichž osudy jistě stojí za to sledovat.

Martin Šust

Garth Nix
Úděsné Úterý

Vydalo nakladatelství Triton v Praze roku 2006
jako svou 1012. publikaci, v edici TRIFID svazek 193.
Vydání 1.
Z anglického originálu *Grim Tuesday*,
vydaného nakladatelstvím Scholastic v New Yorku
roku 2003 přeložil Milan Žáček
Ilustrace Milan Fibiger

Odpovědná redaktorka Kateřina Tichá
Grafická úprava obálky Eva Bystrianská
Sazba a grafická úprava Petr Teichmann
Autorský medailon Martin Šust
Výtiskla tiskárna S TISK Vimperk

ISBN 80 7254 892 1
www.triton-books.cz